Elektronicznie podpisany przez:
Łukasz Marek Borkowski
dnia 28 kwietnia 2025 r.

UCHWAŁA NR XIV/248/25
RADY MIASTA KATOWICE

z dnia 28 kwietnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach za 2024 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) w związku z art. 110 ust. 9 oraz art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.).

Rada Miasta Katowice
uchwala:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach za 2024 rok w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Łukasz Borkowski

Załącznik do uchwały Nr XIV/248/25
Rady Miasta Katowice
z dnia 28 kwietnia 2025 r.

KATOWICE
dla odmiany

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W KATOWICACH ZA 2024 ROK

ZASADY OGÓLNE ... 8
I. INFORMACJE OGÓLNE ... 9
ANALIZA ZADANIOWA BUDŻETU MOPS ... 11
1. POMOC MATERIALNA ... 14
2. POMOC NIEMATERIALNA ... 15
3. WYDATKI NA RZECZ POMOCY OBYWATELOM UKRAINY ... 18
4. POZOSTAŁE WYDATKI ... 18
II. POMOC ŚRODOWISKOWA ... 19
2.1 Charakterystyka podopiecznych - klientów ... 19
2.2 Sieć Terenowych Punktów Pomocy Społecznej ... 19
2.2.1 Praca i zadania pracowników socjalnych ... 20
2.3 Pomoc materialna ... 22
2.3.1 Charakterystyka przyznawanych świadczeń ... 22
2.3.2 Świadczenia dla osób mogących marnotrawić przyznaną pomoc ... 23
2.4 Praca socjalna dla różnych grup podopiecznych ... 24
2.5 Porady prawne ... 25
2.6 Realizacja Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus - Podprogram 2023 oraz Podprogram 2024 (FEPŻ) ... 25
2.7 Sklep Socjalny ... 26
2.8 Ocena realizacji celów oraz efektywność ... 26
III. WSPÓŁPRACA ZE SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ ... 27
3.1 Zlecanie usług podmiotom niepublicznym na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz.1320) ... 29
3.2 Promowanie idei wolontariatu i pozyskiwania wolontariuszy do współpracy w realizowaniu zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych ... 31
3.3 Darowizny na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej ... 32
3.4 Darowizny na rzecz klientów Ośrodka ... 32
IV. SYSTEM POMOCY DZIECKU I RODZINIE ... 33
4.1 Wspieranie rodziny w jej funkcjach opiekuńczo-wychowawczych ... 34
4.1.1 Praca socjalna z rodziną ... 34
4.1.2 Asysta rodzinna ... 34
4.1.3 Poradnictwo specjalistyczne ... 35
4.1.4 Terapia ... 36
4.1.5 Wolontariat ... 36
4.2 Całodobowa opieka nad dzieckiem - formy prorodzinne ... 37
4.2.1 Rodziny zastępcze ... 37
4.2.2 Wsparcie dla rodzin zastępczych ... 39
4.2.3 Usamodzielniani wychowankowie ... 44
4.3 Całodobowa opieka nad dzieckiem - formy instytucjonalne ... 44
4.3.1 Placówki opiekuńczo-wychowawcze ... 44
4.3.2 Dzieci poza rodziną naturalną ... 45
4.3.3 Dzieci w zakładach opiekuńczo-leczniczych ... 46
4.3.4 Porozumienia pomiędzy powiatami ... 46
4.4 Pomoc dla dzieci i ich rodzin ... 46
4.4.1 Lokalna sieć Świetlic Specjalistycznych ... 46
4.4.2 Lokalna sieć Specjalistycznych Klubów Młodzieżowych ... 48
4.4.3 Pomoc dla dzieci w postaci świadczeń ... 48
4.5 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2024" w zakresie systemu opieki nad dziećmi i rodziną. ... 49
4.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność ... 49
V. SYSTEM OPIEKI NAD OSOBAMI STARSZYMI I Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI ... 51
5.1 Praca socjalna ... 52
5.2 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze ... 52
5.3 Sieć lokalnych Dziennych Domów Pomocy Społecznej ... 55
5.4 Popołudniowe Kluby Społecznościowe dla osób w wieku senioralnym ... 61
5.5 Domy pomocy społecznej ... 62
5.6 Mieszkania Wspomagane ... 63
5.7 Mieszkanie Treningowe ... 64

5.8 Przygotowanie i dowóz posiłków 64
5.9 Paczki świąteczne dla seniorów w wieku 60 lat i więcej....65
5.10 Biesiady dla seniorów....65
5.11 Wycieczki dla seniorów 65
5.12 Realizacja programu „Siedemdziesiąt plus" w roku 2024 66
5.13 Ocena realizacji celów oraz efektywność 67
VI. SYSTEM POMOCY OSOBOM ZABURZONYM PSYCHICZNIE I ICH RODZINOM 69
6.1 Praca socjalna....70
6.2 Poradnictwo specjalistyczne....70
6.3 Specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne)....70
6.4 Specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne)....71
6.5 Sieć Środowiskowych Domów Samopomocy 72
6.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność 73
VII. SYSTEM POMOCY BEZDOMNYM....75
7.1 Dział ds. Osób Bezdomnych 76
7.2 Trójstopniowy system usamodzielnienia osób bezdomnych....76
7.2.1 Ogrzewalnie, Noclegownie....76
7.2.2 Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi i Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn 76
7.3 Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz osób bezdomnych prowadzone w związku z udziałem w ramach „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2024"....78
7.4 Ocena realizacji celów programu oraz efektywność 78
VIII. SYSTEM WSPARCIA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI 79
8.1 Rehabilitacja zawodowa....80
8.2 Rehabilitacja społeczna 80
8.3 Program „Zajęcia klubowe w WTZ" 81
8.4 Poradnictwo specjalistyczne dla osób z niepełnosprawnościami 82
8.5 Pilotażowy program „Aktywny samorząd" i program „Aktywny samorząd"....82
8.6 „Program wyrównywania różnic między regionami III"....83
8.7 Program „Samodzielność - Aktywność - Mobilność" - Dostępne mieszkanie....83
8.8 Program „Samodzielność - Aktywność - Mobilność" - Mieszkanie dla absolwenta....83
8.9 Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i rehabilitacji społecznej zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym....84
8.10 Rehabilitacja dzieci i młodzieży z niepełnosprawościami....85
8.11 Ocena realizacji celów oraz efektywność 86
8.12 Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności....87
IX. POMOC RODZINIE W KRYZYSIE I PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE....90
9.1 Praca socjalna....91
9.2 Ośrodek Interwencji Kryzysowej MOPS....91
9.3 Współpraca z Katowickim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym „Dwójka"....92
9.4 Współpraca MOPS ze Stowarzyszeniem „Po-Moc" dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej....92
9.5 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji „Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego" i „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025" oraz działań określonych w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie związanych z interdyscyplinarną formułą pracy. 93
9.6 Inne działania 94
9.7 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w działaniach związanych z udzielaniem pomocy osobom poszkodowanym w wyniku wypadków lub katastrof, w tym uchodźcom wojennym z Ukrainy 97
9.8 Ocena realizacji celów oraz efektywności. 97
X. POMOC RODZINIE Z PROBLEMEM BEZROBOCIA 99
10.1 Praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne....100
10.2 Współpraca z instytucjami rynku pracy....100
XI. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ 102
11.1 Konsultanci ds. uzależnień 103
11.2 Inne zadania 103
11.3 Ocena realizacji celów oraz efektywność 104
XII. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY 105
12.1 Świadczenia rodzinne 105
12.2 Zasiłki dla opiekunów osób niepełnosprawnych 106
12.3 Fundusz alimentacyjny....106

12.4 Świadczenie wychowawcze 106
12.5 Świadczenie wypłacane w ramach ustawy „Za życiem” 107
12.6 Jednorazowe świadczenie pieniężne dla obywateli Ukrainy 107
12.7 Świadczenie pieniężne na zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy 107
12.8 Świadczenie rodzinne dla obywateli Ukrainy 108
XIII. PROWADZENIE POSTĘPOWAŃ WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH 109
XIV. DODATKI MIESZKANIOWE 110
14.1 Rozpatrywanie wniosków o dodatki mieszkaniowe 110
14.2 Ocena realizacji celów oraz efektywność 110
XV. ZRYCZAŁTOWANY DODATEK ENERGETYCZNY 110
XVI. PROMOCJA OŚRODKA 111
16.1 Konferencje, seminaria 111
16.2 Artykuły, publikacje, kontakty z mediami 112
16.3 Nagrody, wyróżnienia 112
16.4 Kampania Na Rzecz Rodzicielstwa Zastępczego 112
XVII. SYSTEM WSPARCIA ROZWOJU ZAWODOWEGO DLA PRACOWNIKÓW OŚRODKA 116
17.1 Szkolenia indywidualne 116
17.2 Szkolenia grupowe 116
17.3 Zespoły Konsultacyjne 116
17.4 Konsultacje indywidualne 116
17.5 Studia podyplomowe, specjalizacje 117
17.6 Superwizje indywidualne i grupowe 117
17.7 Wizyty studyjne 117
17.8 Biblioteka 118
XVIII.ROZSZERZENIE OFERTY WSPARCIA OŚRODKA W SZCZEGÓLNOŚCI POPRZEZ POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH 119
18.1 Projekty realizowane w 2024 roku (źródła finansowania) 119
18.2 „Program zajęć grupowych dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie” 122
18.3 Projekty konkursowe ze środków EFS+ i FST 122
18.4 Inne działania Ośrodka realizowane w celu poszerzenia ofert wsparcia 128
18.5 Współpraca na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym 129
XIX. DODATKOWE ZADANIA 133
19.1 Pomoc dla obywateli Ukrainy, którzy przekroczyli granicę Rzeczpospolitej Polskiej od 24 lutego 2022 roku w związku z konfliktem zbrojnym 133
19.2 Dodatek elektryczny, dodatek osłonowy, dodatek węglowy 133
19.3 Refundacja podatku VAT za gaz 134
19.4 Bon energetyczny 134
ZAKOŃCZENIE 136
ZAŁĄCZNIK 1 - STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE 137
ZAŁĄCZNIK 2 - INFORMATYZACJA 138
ZAŁĄCZNIK 3 - ZESTAWIENIE REMONTÓW I INWESTYCJI ZREALIZOWANYCH W 2024 ROKU 139
ZAŁĄCZNIK 4 – WYKAZ POTRZEB GMINY KATOWICE W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ NA ROK 2024 140

WYJAŚNIENIA SKRÓTÓW UŻYTYCH W SPRAWOZDANIU

ADHD (ang. attention deficit hyperactivity disorder) - zespół nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi
CIS - Centrum Integracji Społecznej
CPS - Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii
CRS - Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi
DDPS - Dzienny Dom Pomocy Społecznej
DPS - Dom Pomocy Społecznej
DMW - Dział Mieszkalnictwa Wspomaganego
FAS (ang. fetal alcohol syndrome) - alkoholowy zespół płodowy
EFS - Europejski Fundusz Społeczny
FEPŻ - Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową.
FST - Fundusz Sprawiedliwej Transformacji
GUS - Główny Urząd Statystyczny
KPO - Krajowy Plan Odbudowy
KZGM - Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej
MDK - Miejski Dom Kultury
MOPS - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
MOSiR - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji
NK - Niebieskie Karty
NOSPR - Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia
OIK - Ośrodek Interwencji Kryzysowej
PAL - Program Aktywności Lokalnej
PAL-W - Program Aktywności Lokalnej Wełnowiec-Józefowiec i Dąb
PFRON - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PKM - Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej
PUP - Powiatowy Urząd Pracy
ROPS - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
RP - Rzeczpospolita Polska
SDK - Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi
SKM - Specjalistyczny Klub Młodzieżowy
ŚDS - Środowiskowy Dom Samopomocy
ŚS -– Świetlica Specjalistyczna
TPPS - Terenowy Punkt Pomocy Społecznej
TUR - Trening Umiejętności Rodzicielskich
UM - Urząd Miasta
WPS - Wydział Polityki Społecznej
WTZ - Warsztat Terapii Zajęciowej
ZI - Zespół Interdyscyplinarny
ZPZ - Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej
ZUS - Zakład Ubezpieczeń Społecznych

WSTĘP

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach przedstawia sprawozdanie ukazujące działania realizowane na przestrzeni 2024 roku. Na sposób działania, skalę realizacji ustawowych zadań przez Ośrodek, wciąż miała wpływ rosyjska agresja na Ukrainie. Działania Ośrodka wpisywały się w założenia przyjęte przez miasto Katowice wykorzystania w pełni potencjału i zasobów dostępnych na terenie miasta (zarówno instytucji, organizacji, firm, jak i mieszkańców miasta), sprawnego koordynowania przepływu informacji i dopasowywania wsparcia (zwłaszcza materialnego, zapewnienie miejsc zakwaterowania indywidualnego oraz zbiorowego i stworzenie dopasowanej do potrzeb uchodźców bazy lokalowej, pomocy w postaci sprzętu/wyposażenia, szerokiego katalogu usług, różnorodnych form poradnictwa i wsparcia często o charakterze interwencyjnym). Integralną częścią opisanych wyżej działań było m.in. uruchomienie w 2024 roku punktu recepcyjnego zapewniającego doraźne i krótkookresowe wsparcie obywatelom Ukrainy, którzy pierwszy raz przekroczyli granicę RP (z jego wsparcia od chwili utworzenia tj. od lutego 2024 r. skorzystało niemal 200 osób). Sam koszt pomocy dla ludności uchodźczej w zakresie zakwaterowania i wyżywienia w 2024 roku wyniósł ponad 3 mln zł (a łączny koszt pomocy uchodźcom wyniósł ponad 15 mln. zł).

Miasto Katowice zaangażowało się ponadto w pomoc powodzianom - wsparcie w tym zakresie obejmowało m.in. uruchomienie i obsługę przez Ośrodek punktu przyjmowania/wysyłki darów dla poszkodowanych w wyniku katastrofalnych powodzi na południu Polski. Na skalę wsparcia w znacznym stopniu rzutowała współpraca z firmą InPost, która zaangażowała się w przewóz darów dla powodzian.

W 2024 roku Ośrodek rozpoczął realizację zadań z zakresu ustawy o bonie energetycznym (przyznano ponad 6 500 świadczeń na łączną kwotę niemal 2,5 mln. zł). Podkreślić należy, że Ośrodek kontynuował działania nakierowane na sprawną realizację zadań związanych z wypłatą dodatków mieszkaniowych, osłonowych oraz wniosków o wypłatę refundacji podatku VAT.

Chcąc dopasować do potrzeb swoją ofertę, Ośrodek w 2024 roku, podobnie jak w latach poprzednich, pozyskał i wykorzystywał na dużą skalę środki zewnętrzne w szczególności dostępne w ramach projektów unijnych. Dzięki tej pomocy poszerzona została oferta wsparcia m.in. w wybranych dzielnicach miasta prowadzono Centra Społecznościowe realizowane w oparciu o formułę programu aktywności lokalnej. Łączna kwota wykorzystanych środków na ten cel to ponad 1,5 mln zł.

Pracownicy Ośrodka realizowali swoje zadania prowadząc pracę z osobami/rodzinami (m.in. w formie pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego, usług asystenckich, placówek dziennych i całodobowych), angażując się we wspieranie społeczności lokalnych (sieć realizowanych w poszczególnych dzielnicach miasta programów wzmacniających aktywność społeczności lokalnych i centrów społecznościowych, zaangażowanie w ogólnomiejskie programy/inicjatywy np. biesiady senioralne, wycieczki do Ostrawy).

W obszarze diagnozowania i zaspokajania potrzeb mieszkańców Katowic, z uwzględnieniem osób w szczególnie trudnej sytuacji np. rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, seniorów, osób z niepełnosprawnościami czy borykających się z problemem bezdomności i ubóstwa, wzmacniano katalog form wsparcia (np. wsparcie w formie psychoterapii, pomoc asystenta rodziny, poradnictwo specjalistyczne, pomoc asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej). Aktywność w tym zakresie przejawiała się także m.in. w formie zaangażowania np. w organizację Metropolitarnego Śniadania Wielkanocnego dla osób samotnych, dofinansowanie wigilii dla osób/rodzin potrzebujących wsparcia czy też Metropolitalnej Wigilii dla samotnych. Warto odnotować, że w 2024 roku nastąpił wyraźny wzrost wydatków na realizację pomocy na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami, a także na rzecz wsparcia rodzin oraz pieczy zastępczej.

Ośrodek kolejny rok z rzędu aktywnie współpracował z wieloma podmiotami w otoczeniu ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów III sektora, służb, instytucji. Przykładem może być stale poszerzana współpraca z Uniwersytetem Śląskim (m.in. kolejny rok z rzędu Ośrodek otrzymał wyróżnienie za wysoką jakość realizowanych praktyk zawodowych) czy Sądem Rodzinnym (spotkanie z Przewodniczącą Wydziału Sądu czy też szkolenie dla kadry Ośrodka prowadzone przez kuratora zawodowego). Innym przykładem jest współpraca z Aresztem Śledczym, Urzędem Pracy, Centrami Integracji Społecznej czy też podmiotami, które utworzyły na terenie miasta sklepy socjalne czy sklep społeczny.

Szczególny wymiar - w kontekście poważnych zmian w przepisach dot. przeciwdziałania przemocy (obejmujących m.in. wdrożenie i rozwijanie rozwiązań organizacyjnych dot. realizacji ustawowych zadań przez grupy diagnostyczno - pomocowe, stosowanie nowych procedur (m.in. Standardów Ochrony Małoletnich) i nowych wzorów dokumentów) miały działania nakierowane na pogłębienie współpracy Ośrodka na linii Policja, sądy i placówki oświatowe. Wdrożenie nowych rozwiązań prawnych i procedur w systemie przeciwdziałania przemocy na terenie miasta Katowice nakierowane było na poszerzenie oferty wsparcia i dalszą profesjonalizację działań kierowanych w stronę osób uwikłanych w problem przemocy domowej. Ośrodek

angażował się w realizację ogólnopolskich akcji społecznych nakierowanych na zwiększenie świadomości społecznej skutków przemocy (np. Kampanii „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzenia dzieci" czy „Dzieciństwo bez przemocy").

Ośrodek dbał o jak najwyższą jakość oferowanych mieszkańcom Katowic usług. Wykorzystywał na szeroką skalę rozwiązania informatyczne/techniczne ułatwiające komunikację z Ośrodkiem i załatwianie formalności związanych ze wsparciem Ośrodka (poprzez m.in. zapewnienie dostępu do tłumaczy języka ukraińskiego). Inny przykład to wzmacnianie/rozbudowywanie infrastruktury pozwalającej zapewnić odpowiednie warunki do świadczenia usług osobom potrzebującym wsparcia. Zwraca uwagę dbałość o stały rozwój zawodowy i podnoszenie kompetencji pracowników Ośrodka m.in. poprzez zapewnienie im dostępu do superwizji, coachingu, rozbudowanego pakietu szkoleń zawodowych jak też wykorzystywanie formuły wizyt studyjnych (np. asystentów rodziny w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym). Wyrazem docenienia wysokiego profesjonalizmu pracowników Ośrodka są medale, nagrody oraz wyróżnienia - przykładem jest przyznanie w 2024 roku przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej nagrody „Przyjaciel Rodziny" pracownikowi katowickiego Ośrodka czy wręczenie przez Wojewodę pracownikom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej 3 złotych medali oraz 11 srebrnych medali za długoletnią służbę. Medale te zostały nadane za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej w służbie Państwa. Dyrektor Ośrodka otrzymał jako osoba zasłużona prestiżową nagrodę - wyróżnienie przyznawane przez katowicką Radę Seniorów za współpracę i różne działania skierowane ku katowickim Seniorom realizowane w 2024 roku.

ZASADY OGÓLNE

Fundamentalne zasady, w oparciu o które funkcjonuje system pomocy społecznej to:

1. **Wsparcie rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu**
   Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

2. **Usamodzielnianie rodziny**
   Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności.
   Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów oraz zasobów środowiska. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współudziału w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

3. **Zasada pomocniczości (subsydiarności)**
   Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, Kościołów, organizacji pozarządowych. Wsparcie instytucjonalne wkracza w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne, staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać. Formy wsparcia dziennego powinny być wykorzystane przed formami całodobowymi.

4. **Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu**
   Działania powinny służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych oraz integracji osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Główne cele pomocy społecznej obejmują:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie - w miarę możliwości - do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej - dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom z niepełnosprawnościami,
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym problemami osobistymi, społecznymi w tym przemocą w rodzinie,
- integrację ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- tworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- udzielaniu pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

I. INFORMACJE OGÓLNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest samodzielną jednostką samorządową, powołaną uchwałą Miejskiej Rady Narodowej Katowic Nr XIII/82/90 z dnia 28 lutego 1990 roku dla realizacji zadań pomocy społecznej. Ośrodek działa zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (jednolity tekst Dz. U. z 2024 r., poz.1283,1572).
Przedmiotem działalności Ośrodka są zadania wynikające z:
1) ustawy o pomocy społecznej,
2) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
3) ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (*w tym realizacja zadań finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w ramach pilotażowego programu Aktywny Samorząd oraz zadań wykonywanych przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności*),
4) ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
5) o wsparciu kobiet w ciąży i ich rodzin „Za życiem",
6) ustawy o dodatkach mieszkaniowych, ustawy Prawo energetyczne,
7) ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
8) ustawy o repatriacji,
9) ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,
10) ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
11) ustawy Prawo o ruchu drogowym (karty parkingowe),
12) ustawy o cudzoziemcach,
13) ustawy o Karcie Polaka,
14) ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych,
15) ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
16) ustawy o zatrudnieniu socjalnym,
17) ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
18) ustawy o Karcie Dużej Rodziny,
19) ustawy o dodatku osłonowym,
20) ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
21) ustawy o dodatku węglowym,
22) ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,
23) ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej,
24) ustawa o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku gazu,
25) ustawy o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej pochodzą ze środków budżetu miasta i z dotacji rządowych, a zadania dzieli się odpowiednio na zadania własne i zadania zlecone.

Plan finansowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach na rok 2024 wynosił:

	Kwota (w zł)
Zadania własne i zlecone	265 226 845,00
Fundusz celowy PFRON, Program pilotażowy „Aktywny Samorząd", Program „Zajęcia klubowe w WTZ", Program wyrównywania różnic między regionami III, Mieszkanie dla absolwenta	14 502 813,21
Fundusz Solidarnościowy	1 863 691,77
Razem:	**281 593 349,98**

Środki otrzymane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach za IV kwartały 2024 roku wynoszą:

	Kwota (w zł)
Zadania własne i zlecone	252 122 963,65
Fundusz celowy PFRON, Program pilotażowy „Aktywny Samorząd”, Program „Zajęcia klubowe w WTZ”, Program wyrównywania różnic między regionami III, Mieszkanie dla absolwenta *	14 459 088,69
Fundusz Solidarnościowy	1 863 691,77
Razem:	**268 445 744,10**

*środki w ramach części programów dla osób niepełnosprawnych rozliczane są na przełomie kolejnych lat

W okresie sprawozdawczym MOPS wykorzystał:

	Wykorzystane środki (w zł)
Zadania własne gminy	128 031 266,70
Zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej	98 277 939,42
Zadania powiatu	20 866 786,40
Zadania realizowane przez powiat z zakresu administracji rządowej	4 969 971,13
Fundusz celowy PFRON, Program pilotażowy „Aktywny Samorząd”, Program „Zajęcia klubowe w WTZ”, Mieszkanie dla absolwenta, Program wyrównywania różnic między regionami III	13 990 532,33
Fundusz Solidarnościowy	1 845 241,42
Razem:	**267 958 737,40**

ANALIZA ZADANIOWA BUDŻETU MOPS

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował między innymi zadania wynikające z ustawy o: pomocy społecznej, wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, świadczeniach rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem", dodatkach mieszkaniowych, cudzoziemcach, repatriacji, ustawy o Karcie Polaka oraz udziela świadczeń finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W 2024 roku realizowane były również zadania Opieka wytchnieniowa i Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej z Funduszu Solidarności oraz program Mieszkanie dla absolwenta ze środków PFRON.

W 2024 roku Ośrodek realizował 8 projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oraz Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. Również w roku sprawozdawczym zakończyła się realizacja projektu „Niebieski Parasol", finansowanego między innymi środkami Norweskiego Mechanizmu Finansowego poprzez dokonanie ostatniego rozliczenia.

Wykonanie wydatków w 2024 roku uległo zwiększeniu, które wynika w głównej mierze ze wzrostu wysokości świadczenia pielęgnacyjnego. Koszty pozostałych zadań mają tendencję wzrostową z uwagi na rosnące koszty utrzymania. Również wzrost minimalnego wynagrodzenia przekłada się na wzrost kosztów między innymi usług opiekuńczych.

	2020	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Budżet MOPS (łącznie z funduszem celowym PFRON, Program pilotażowy „Aktywny Samorząd", Zajęcia klubowe w WTZ, Fundusz Solidarnościowy) (w zł)	437 044 751	435 137 096	381 274 735	248 760 909	267 958 737
% wzrostu w roku 2024 w stosunku do roku 2020:					-38,69%
% wzrostu w roku 2024 w stosunku do roku 2023:					7,72%

Porównanie wybranych wydatków MOPS w latach 2023-2024

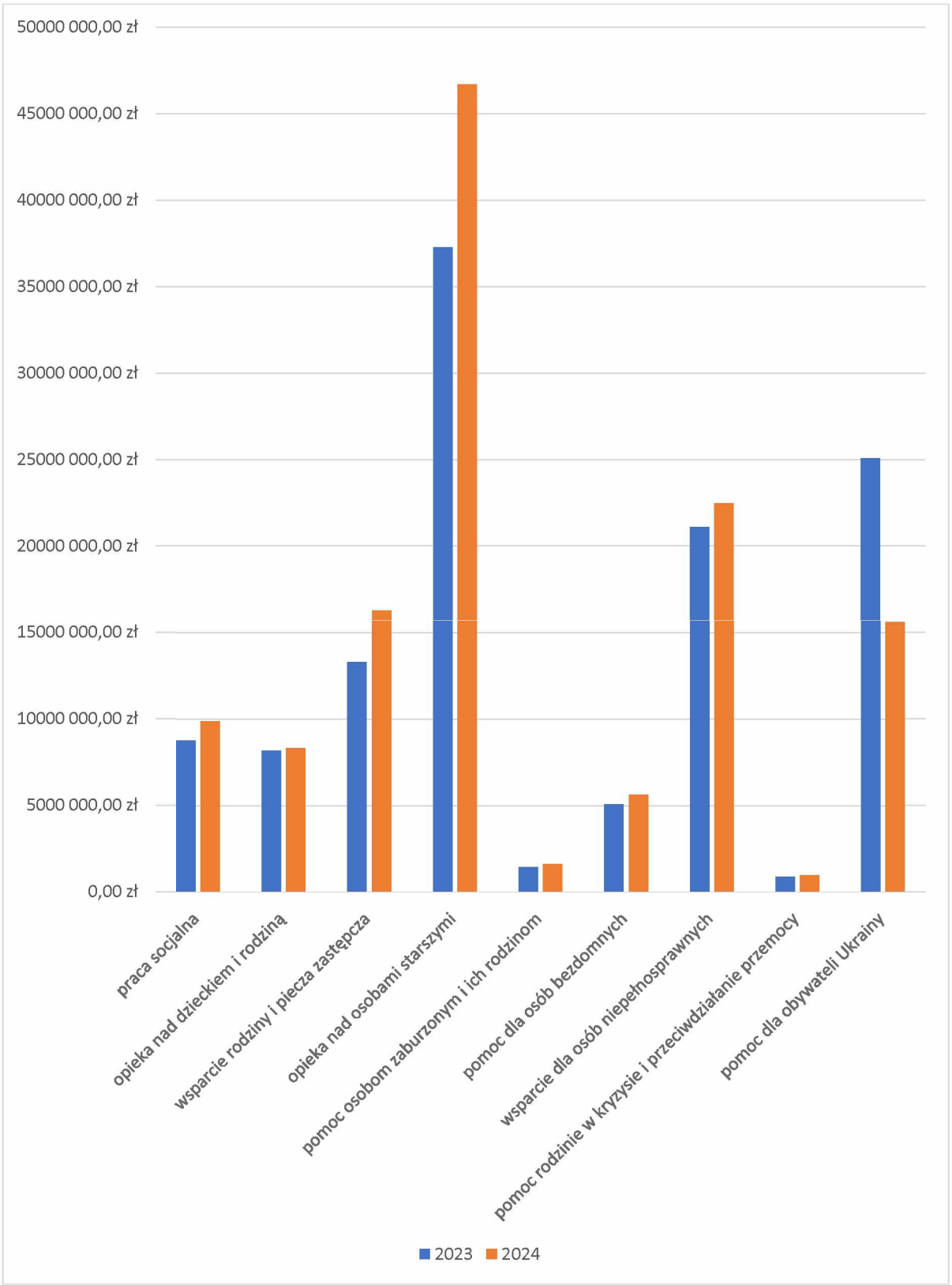

Rodzaj wydatku	Część całości wydatków (w %)	
	2023	2024
I Pomoc materialna	**37,63%**	**39,26%**
1. Świadczenia z pomocy społecznej na bieżące potrzeby rodziny	3,76%	4,03%
2. Świadczenia rodzinne	23,92%	26,85%
3. Swiadczenia z funduszu alimentacyjnego	2,08%	1,76%
4. Świadczenia rodzicielskie	1,25%	0,94%
5. Świadczenia wychowawcze	0,02%	0,02%
6. Dodatki mieszkaniowe	4,72%	4,14%
7. Bony energetyczne	0,00%	0,93%
8. Dodatki osłonowe	0,02%	0,53%
9. Dodatki elektryczne	0,97%	0,001%
10. Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych	0,03%	0,06%
11. Dodatki węglowe	0,76%	0,001%
12. Dodatki dla gospodarstw domowych	0,10%	0,00%
II Pomoc niematerialna	**52,29%**	**49,62%**
1. Praca Socjalna	3,53%	3,69%
2. Opieka nad dzieckiem i rodziną	3,30%	3,11%
3. Wsparcie rodziny i piecza zastępcza	5,35%	6,07%
4. Opieka nad osobami starszymi	14,98%	17,42%
5. Pomoc osobom zaburzonym i ich rodzinom	0,59%	0,61%
6. Pomoc dla osób bezdomnych	2,05%	2,11%
7. Wsparcie dla osób niepełnosprawnych	8,48%	8,38%
8. Pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy	0,36%	0,37%
9. Pomoc rodzinie z problemem bezrobocia	0,03%	0,03%
10. Poradnictwo i profilaktyka problemu uzależnień	0,27%	0,28%
11. Opiekun prawny	0,06%	0,06%
12. Wynagrodzenie dla kuratora	0,01%	0,01%
13. Pomoc dla repatriantów	0,03%	0,06%
14. Pomoc dla cudzoziemców	0,13%	0,04%
15. Pomoc dla posiadaczy Karty Polaka	0,05%	0,15%
16. Realizacja projektów w ramach funduszy strukturalnych	0,59%	0,60%
17. UNICEF - pomoc Ukrainie	2,39%	0,00%
18. Mieszkania wspomagane i treningowe	0,00%	0,80%
19. Pomoc obywatelom UA - środki własne miasta	0,0004%	0,0003%
20. Pomoc obywatelom UA -Fundusz Pomocy Ukrainie	10,08%	5,83%
21. Zielony budżet	0,01%	0,00%
III Pozostałe wydatki	**10,09%**	**11,12%**
1. Remonty	0,16%	0,22%
2. Zakupy inwestycyjne	0,01%	0,03%
3. Zadanie inwestycyjne	0,29%	0,00%
4. Koszty obsługi	9,63%	9,74%
5. Dodatki motywacyjne	0,00%	1,13%

1. POMOC MATERIALNA

1. Świadczenia z pomocy społecznej na bieżące potrzeby rodziny

Przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej na bieżące potrzeby rodziny jest rozumiane jako wsparcie w prowadzonej pracy socjalnej mającej na celu usamodzielnienie klienta, szczególnie, jeśli są one przyznawane w formie warunkowej. Świadczenia z pomocy społecznej udzielane są w szczególności w formie zasiłków stałych, okresowych oraz celowych.

W 2024 roku pomoc w formie świadczeń dla 4 556 rodzin wyniosła **10 789 474,45zł**.

2. Świadczenia rodzinne

W 2024 roku Ośrodek wypłacił dla osób następujące świadczenia:

- świadczenia rodzinne dla 8 931 osób w kwocie **64 727 064,96 zł**,
- składki zdrowotne za 508 osób w kwocie **1 503 474,94 zł**,
- składki emerytalno-rentowe dla 5 940 podopiecznych w kwocie **5 528 550,00 zł**,
- świadczenie (dla 26 dzieci) z tytułu urodzenia żywego dziecka posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art.4 ust. 3 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem" w kwocie **104 000,00 zł**,
- zasiłki dla 8 opiekunów w kwocie **33 480,00 zł**.

W 2024 roku pomoc w formie świadczeń rodzinnych wyniosła **71 896 569,90 zł** dla 8 959 osób.

3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Koszt wypłaconych w 2024 roku świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniósł **4 712 081,89 zł** dla 1 011 dzieci.

4. Świadczenia rodzicielskie

W 2024 roku wydano 288 decyzje przyznające świadczenia rodzicielskie, natomiast wypłacono 429 osobom świadczenia w kwocie **2 524 571,70 zł**.

5. Świadczenia wychowawcze (zobowiązania wymagalne ze skarbu państwa po zakończeniu realizacji zadania w maju 2022 roku)

W 2024 roku Ośrodek wypłacił świadczenia wychowawcze w kwocie **56 861,64 zł** dla 17 dzieci.

6. Dodatki mieszkaniowe

W 2024 roku wypłacono 3 231 rodzinom dodatki mieszkaniowe w kwocie **11 098 049,22 zł**.

7. Bony energetyczne

W 2024 roku 6 566 gospodarstwom domowym wypłacono bony energetyczne w kwocie **2 497 999,18 zł**.

8. Dodatki osłonowe

W 2024 roku wypłacono 4 181 gospodarstwom domowym dodatki osłonowe w kwocie **1 406 366,52 zł**.

9. Dodatki elektryczne

W 2024 roku wypłacono dodatki elektryczne w kwocie **2 500,00 zł** dla 2 gospodarstw domowych.

10. Dodatki węglowe

W 2024 roku wypłacono 1 gospodarstwu domowemu dodatek węglowy w kwocie **3 000,00 zł**.

11. Dodatki dla gospodarstw domowych

W 2024 roku nie wypłacono żadnych dodatków dla gospodarstw domowych.

12. Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych

W 2024 roku wypłacono 544 osobom dodatki tytułem refundacji podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych w kwocie **165 067,43 zł**.

2. POMOC NIEMATERIALNA

Pomoc niematerialna jest udzielana osobom starszym i niepełnosprawnym, rodzinom zastępczym, rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, osobom bezrobotnym, osobom z zaburzeniami psychicznymi, osobom bezdomnym, osobom uzależnionym od alkoholu oraz ofiarom przemocy. Pomoc ta jest realizowana w formie rzeczowej i instytucjonalnej

Zakres pomocy niematerialnej

1. Praca socjalna

Najważniejszym zadaniem w pomocy środowiskowej jest praca socjalna, rozumiana jako działalność zawodowa, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi, która jest obowiązkowym zadaniem własnym Miasta, prowadzona przez pracowników socjalnych w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej i Dział ds. Bezdomnych przy współudziale Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii oraz innych komórek organizacyjnych MOPS.

Koszt prowadzenia pracy socjalnej, którą objęto 3 536 rodzin wyniósł **9 884 542,11 zł**.

2. Opieka nad dzieckiem i rodziną

Pomoc ta jest realizowana poprzez:

- pomoc instytucjonalną: Świetlice Specjalistyczne, Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe oraz rozszerzoną pracę socjalną z wychowankami świetlic prowadzoną w TPPS 9; łączny koszt wyniósł: **4 021 834,06 zł**,
- posiłki dla dzieci i młodzieży (w tym obiady dowożone przez firmy usługowe) na kwotę **3 328 128,90 zł**,
- poradnictwo dla rodzin z dziećmi i młodzieży na kwotę **704 212,16 zł**,
- inicjatywy lokalne w kwocie **35 924,91 zł**,
- specjalistyczną pomoc psychologiczną dla dzieci i młodzieży na kwotę **117 180,00 zł**,
- zorganizowanie wyjazdów kolonijnych na kwotę **89 088,00 zł**,
- edukację społeczną na kwotę **37 497,50 zł**.

Koszt łączny pomocy dla 2 158 osób w 2024 roku wyniósł **8 333 865,53 zł**.

3. Wsparcie rodziny i piecza zastępcza

Pomoc ta jest realizowana poprzez:

- świadczenia dla rodzin zastępczych w kwocie **5 802 746,42 zł**,
- opłacenie pobytu dzieci w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym w kwocie **709 146,50 zł**,
- wynagrodzenia i składki dla zawodowych rodzin zastępczych i pomocowych w kwocie **2 139 672,46 zł (w tym kwota 63 664,59 zł z tyt. dodatków motywacyjnych)**,
- pomoc dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych w wysokości **961 546,16 zł**,
- szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze oraz dla rodzin zastępczych już funkcjonujących i grupy wsparcia na kwotę **39 170,00 zł**,
- spotkania integracyjne zawodowych rodzin zastępczych, piknik, Dzień Rodzicielstwa Zastępczego oraz „Kawiarenki" w kwocie **79 370,55 zł**,
- działalność Zespołu ds. asysty rodzinnej, której koszt wyniósł **1 549 948,85 zł**,
- działalność Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej **2 811 950,93 zł**,
- porozumienia z innymi powiatami na kwotę **2 134 591,46 zł**,
- promocję rodzicielstwa zastępczego na kwotę **40 314,09 zł**.

Koszt pomocy dla 580 rodzin w 2024 roku wyniósł **16 268 457,42 zł**.

4. Opieka nad osobami starszymi

Opieka jest prowadzona poprzez następujące działania:

⇨ w miejscu zamieszkania:

- świadczenie usług opiekuńczych i specjalistyczno-opiekuńczych na kwotę **13 773 994,10 zł**,
- realizację programów m.in.: grupa wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych „Radość życia - mogę wszystko" na kwotę **39 205,49 zł**,
- realizację zadania z Budżetu Obywatelskiego „AKTYWNY SENIOR 55+ i jego środowisko lokalne" na kwotę **112 934,12 zł**,

- inicjatywy lokalne na kwotę **43 533,61 zł**,
- spotkania seniorów w formie tzw. biesiad na kwotę **210 000,00 zł**,
- usługi aktywizujące społeczności lokalne w dzielnicach w kwocie **79 236,54 zł**,
- „Go senior" - aktywizacja seniorów z terenu Ligoty, Panewnik, Załęża, Janowa-Nikiszowca i Wełnowca w kwocie **25 000,00 zł**,
- wycieczkę seniorów i warsztaty zdrowotne z inicjatywy Rady Dzielnicy na kwotę **2 674,00 zł**,
- zakup usług w postaci prowadzenia Dziennych Domów Pomocy Społecznej i Popołudniowych Klubów Społecznościowych na kwotę **4 821 508,06 zł**,
- zakup paczek dla seniorów na kwotę **24 925,00 zł**,
- wycieczki dla seniorów w kwocie **247 772,77 zł**;

⇨ pomoc instytucjonalną:
- ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców Katowic w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów na kwotę **25 687 814,54 zł**,
- pomoc w formie przygotowywania posiłku z dowozem do domu przeznaczona jest dla osób starszych, z niepełnosprawnościami, długotrwale chorych, nieporadnych życiowo mieszkających na terenie miasta Katowice, które nie są w stanie zapewnić sobie posiłku na kwotę **1 625 096,75 zł**.

Koszt pomocy dla 3 758 osób starszych w 2024 roku wyniósł **46 693 694,98 zł**.

5. Pomoc osobom zaburzonym i ich rodzinom

W celu zapewnienia pomocy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:
- zorganizował i sfinansował dla podopiecznych specjalistyczne usługi opiekuńcze na kwotę: **148 579,16 zł**,
- prowadzi Centrum Rehabilitacji Społecznej świadczące różnego typu usługi dla osób zaburzonych psychicznie, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze polegające na uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, pielęgnacji - jako wspieranie procesu leczenia oraz pomocy mieszkaniowej oraz poradnictwo specjalistyczne, łącznie na kwotę **1 412 359,92 zł**,
- finansuje posiłki dla podopiecznych środowiskowych domów samopomocy, których koszt wyniósł **67 152,09 zł**,
- przewiezienie osób chorych psychicznie na podstawie postanowienia sądu na kwotę **11 030,40 zł.**

Koszt pomocy dla 941 osób z zaburzeniami w 2024 roku wyniósł **1 639 121,57 zł**.

6. Mieszkalnictwo Wspomagane

Mieszkalnictwo wspomagane zapewnia funkcjonowanie mieszkań wspomaganych i treningowych:

⇨ 3 wspomaganych, które prowadzone są dla:
- osób z niepełnosprawnościami, w szczególności osób z niepełnosprawnością fizyczną lub osób z zaburzeniami psychicznymi,
- osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych.

Koszt 3 mieszkań wspomaganych w 2024 roku wyniósł **1 529 998,14 zł**.

⇨ 2 treningowych, które prowadzone są dla:
- osób z niepełnosprawnościami, którego koszt w 2024 roku wyniósł **539 841,75 zł**,
- osób opuszczających pieczę zastępczą, którego koszt w 2024 roku wyniósł **94 600,71 zł**.

Koszt funkcjonowania mieszkań w 2024 roku, z których skorzystało 32 osoby wyniósł w 2024 roku **2 164 440,60 zł**.

7. Pomoc dla osób bezdomnych

Pomoc prowadzona jest poprzez następujące działania:
- udzielenie schronienia w Schronisku dla bezdomnych mężczyzn których utrzymanie wynosiło **2 437 786,03 zł**,
- pomoc dla bezdomnych kobiet i dzieci w Schroniskach dla bezdomnych kobiet i kobiet z dziećmi, których utrzymanie wynosiło **2 212 919,44 zł**,
- pomoc w formie pracy socjalnej w Dziale ds. Bezdomnych, rozszerzonej o poradnictwo uzależnień, której koszt wyniósł **1 001 414,55 zł**.

Koszt pomocy dla 676 osób bezdomnych w 2024 roku wyniósł **5 652 120,02 zł**.

8. Wsparcie dla osób niepełnosprawnych

Pomoc prowadzona jest poprzez następujące działania:

- orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności; łączny koszt poniesiony na orzekanie wyniósł **1 604 700,30 zł**,
- realizacja zadań na rzecz osób z niepełnosprawnością ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz w ramach programu pilotażowego „Aktywny Samorząd", a także w ramach zajęć klubowych w WTZ oraz Programu wyrównywania różnic między regionami oraz mieszkanie dla absolwenta; wysokość wydatków na świadczenia wyniosła **13 990 532,33 zł**,
- realizacja programu - Opieka wytchnieniową:
  - w ramach Funduszu Solidarnościowego na kwotę **301 339,28 zł**,
- realizacja programu - Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej (AOON):
  - w ramach Funduszu Solidarnościowego na kwotę **1 543 902,14 zł**,
  - w ramach wkładu własnego na kwotę **333 098,86 zł**,
- zakup usług rehabilitacyjnych w ośrodkach dla niepełnosprawnych dzieci i młodzieży, w kwocie **2 331 562,81 zł**,
- usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami od 16 r.ż. świadczone przez Katowickie Centrum Usług Społecznych „Integracja" na kwotę **2 359 914,18 zł**.

Koszt pomocy dla 2 426 osób z niepełnosprawnościami w 2024 roku wyniósł: **22 465 049,90 zł**.

9. Pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy

Koszt pomocy dla 834 osób dotkniętych problemem przemocy domowej oraz znajdujących się w innych sytuacjach kryzysowych wyniósł **998 993,65 zł**.

10. Pomoc rodzinie z problemem bezrobocia

Koszt pomocy 13 osobom z problemem bezrobocia w 2024 roku wyniósł **68 365,70 zł**.

11. Poradnictwo i profilaktyka problemu uzależnień

Koszt konsultacji dla osób z problemem alkoholowym wyniósł **750 428,19 zł**.

12. Opiekun prawny

W 2024 roku wypłacono 29 opiekunom prawnym łącznie **155 717,08 zł**.

13. Wynagrodzenie dla kuratora

W 2024 roku wypłacono 7 kuratorom łącznie **29 788,16 zł** tytułem wynagrodzenia przyznanego przez Sąd.

14. Pomoc dla repatriantów

Na pomoc dla 4 rodzin repatriantów wydano kwotę **172 136,54 zł**.

15. Pomoc dla cudzoziemców

W 2024 roku Ośrodek dla 16 osób wypłacił świadczenia i opłacił składki zdrowotne .na łączną kwotę **118 061,00 zł**.

16. Pomoc dla posiadaczy Karty Polaka została wypłacona dla 43 osób na kwotę **389 697,00 zł**.

17. Realizacja projektów realizowanych w ramach funduszy strukturalnych

Wydatki projektu „Bogucice - moje miejsce na ziemi. W stronę sprawiedliwej transformacji" wyniosły **330 569,87 zł**.

Wydatki projektu „Centrum Społecznościowe Szopki w Szopienicach. W stronę sprawiedliwej transformacji" wyniosły **394 494,33 zł**.

Wydatki projektu „Centra Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu. W stronę sprawiedliwej transformacji." wyniosły 4**30 435,06 zł**.

Wydatki projektu „Nikiszowieckie Centrum Sprawiedliwej Transformacji (projekt partnerski)" wyniosły **36 736,00 zł**.

Wydatki projektu „Program Aktywności Lokalnej Wełnowiec - Józefowiec i Dąb. W stronę sprawiedliwej transformacji" wyniosły **269 181,48 zł**.

Wydatki projektu „Nowe Centrum Społecznościowe w Dąbrówce Małej. W stronę sprawiedliwej transformacji" wyniosły **19 895,36 zł**.

Wydatki projektu „Centrum Społecznościowe Nasze Załęże. W stronę sprawiedliwej transformacji" wyniosły **85 551,94 zł**.

Wydatki projektu „Katowice Miasto Otwarte - Pomocna dłoń dla rodziny" wyniosły **6 420,46 zł**.

Łączny koszt w ramach realizacji projektów wyniósł **1 573 284,50 zł**

18. Realizacja projektu w ramach Środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego

Wydatki projektu „Niebieski parasol - program ochrony przed przemocą dla osób starszych i niepełnosprawnych" wyniosły **26 398,69 zł**.

3. WYDATKI NA RZECZ POMOCY OBYWATELOM UKRAINY

Wydatki związane z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym zrealizowane ze środków Funduszu Pomocy Ukrainie:

- zapewnienie zakwaterowania i całodziennego wyżywienia zbiorowego na kwotę **2 279 590,85 zł**,
- jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł na osobę na kwotę **120 564,00 zł**,
- świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia obywatelom Ukrainy zakwaterowania i wyżywienia na kwotę **7 217 664,00 zł**,
- sprawienie pogrzebu obywatelowi Ukrainy na kwotę **13 172,11 zł**,
- świadczenia z pomocy społecznej na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy na kwotę **208 709,35 zł**,
- posiłek przyznany dla dzieci i młodzieży oraz zasiłek celowy na wyżywienie dzieci w przedszkolu na kwotę **185 051,69 zł**,
- wydawanie orzeczeń, legitymacji oraz kart parkingowych na kwotę **41 482,10 zł**,
- opieka tymczasowa na kwotę **22 160,00 zł**,
- piecza zastępcza na kwotę **3 596,00 zł**,
- świadczenia rodzinne na kwotę **4 129 098,39 zł**,
- świadczenia z pomocy społecznej na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy - usługi dla osoby zaburzonej na kwotę **4 431,18 zł**,
- składki zdrowotne opłacone obywatelom Ukrainy na kwotę **15 155,31 zł**,
- zapewnienie funkcjonowania punktu recepcyjnego na kwotę **320 675,26 zł** (z tego 711,26 zł do refundacji w przyszłym roku),
- odsetki zgromadzone na koncie funduszu pomocy Ukrainie **9 414,29 zł**,
- zapewnienie zakwaterowania i całodziennego wyżywienia zbiorowego na kwotę **1 052 337,00 zł** w środków otrzymanych z tytułu odpłatności obywateli Ukrainy za pobyt.

  Łącznie koszt pomocy wyniósł **15 623 101,53 zł**.

4. POZOSTAŁE WYDATKI

1. Remonty.

W 2024 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Katowicach nakłady na remonty 8 obiektów wyniosły **601 168,72 zł**.

2. Zakupy inwestycyjne.

W 2024 roku zrealizowano zakupy niezbędnego sprzętu informatycznego wraz z oprogramowaniem na kwotę **76 919,28 zł**.

3. Koszty obsługi

Koszt obsługi związany z przyznawaniem świadczeń i utrzymaniem Ośrodka wyniósł **26 084 717,05 zł**, w tym koszt utrzymania użyczanych obiektów **1 017 580,32 zł**.

Wydatki na koszty obsługi związane z przyznawaniem świadczeń i utrzymaniem Ośrodka w 2024 roku stanowiły **9,74 %** ogółu poniesionych wydatków.

Zarówno w pomocy niematerialnej, jak i kosztach obsługi, nie ujęto wydatków na dodatki motywacyjne dla pracowników pomocy społecznej i wspierania rodziny i pieczy zastępczej na ogólną kwotę **3 036 126,25 zł**. Zadanie to jest realizowane od drugiej połowy roku 2024 i nie obejmuje wszystkich pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

II. POMOC ŚRODOWISKOWA

Pomoc środowiskowa stanowi jedno z zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Celem strategicznym jest wspomaganie osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności realizacji potrzeb życiowych i uczestnictwa w życiu społecznym.

2.1 Charakterystyka podopiecznych - klientów

W 2024 roku o pomoc środowiskową MOPS na podstawie ustawy o pomocy społecznej zwróciło się **7 277** rodzin.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin objętych pomocą w roku 2024
Ubóstwo	833
Sieroctwo	0
Bezdomność	492
Potrzeba ochrony macierzyństwa	51
w tym wielodzietność	9
Bezrobocie	627
Niepełnosprawność	1 715
Długotrwała lub ciężka choroba	2 371
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - ogółem	961
w tym : rodziny niepełne	571
rodziny wielodzietne	313
Przemoc domowa	26
Alkoholizm	205
Narkomania	20
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	15
Trudności integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	16
Zdarzenie losowe	28
Sytuacja kryzysowa	17

Najczęściej występującymi problemami trudnej sytuacji życiowej są: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, ubóstwo oraz bezrobocie.

	Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Katowicach	Liczba osób bezrobotnych objętych pomocą MOPS
2024	2 122*	626

*stan na 31 grudnia 2024 r.

2.2 Sieć Terenowych Punktów Pomocy Społecznej

Zadania Terenowych Punktów Pomocy Społecznej:

- pomoc materialna,
- praca socjalna skierowana na rodzinę, grupę i środowisko lokalne,
- poradnictwo prawne i psychologiczne,
- konsultacje w sprawach dotyczących uzależnienia od alkoholu.

Pracownicy socjalni dokonują systemowej diagnozy rodziny, badając jej możliwości samodzielnego przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, budują wraz z nią plan pomocy i podejmują różne formy pracy socjalnej, ukierunkowanej na rozwiązywanie problemów i usamodzielnienie rodzin z różnymi dysfunkcjami. Ściśle współpracują ze specjalistami i konsultantami w opracowaniu diagnozy, planowaniu i prowadzeniu pracy socjalnej. Pracownicy socjalni tworzą i realizują programy dla grup z konkretnymi problemami, które mają charakter grup wsparcia lub grup samopomocowych, przy wykorzystaniu wolontariatu i zasobów dzielnicy. Pracownicy socjalni współpracują z działającymi w dzielnicy instytucjami, organizacjami, w celu lepszego

rozeznania potrzeb i organizowania pomocy. Ważną formą aktywizacji społeczności lokalnej jest wspieranie i współpraca z organizacjami pozarządowymi. Pracownicy socjalni wraz z organizacjami i grupami nieformalnymi współtworzą politykę pomocy społecznej w dzielnicy.

styczeń-grudzień 2024	Liczba rodzin objętych pomocą	Liczba przeprowadzonych wywiadów	Liczba etatów pracowników socjalnych*
TPPS 1	568	1 309	10
TPPS 2	554	1 304	10
TPPS 3	583	1 376	10
TPPS 4	610	1 430	10
TPPS 5	553	1 186	11
TPPS 6	529	1 149	10
TPPS 7	632	1 265	11
TPPS 8	565	1 246	11
TPPS 9	571	1 180	10
TPPS 10	555	1 449	11
Razem:	**5 720**	**12 894**	**104**

*stan na 31 grudnia 2024 r.

2.2.1 Praca i zadania pracowników socjalnych

Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz na podstawie wywiadu środowiskowego stworzenie holistycznej diagnozy. Opracowana diagnoza jest punktem wyjściowym do skonstruowania długofalowego planu pracy z osobą/rodziną. Pracownicy socjalni prowadzą także procesy usamodzielniania wychowanków opuszczających specjalistyczne ośrodki wychowawcze oraz domy dziecka**.** Mając na uwadze podniesienie jakości świadczonych usług, pracownicy socjalni rozwijają realizowane już metody pracy oraz podejmują nowe zadania tj.:

- współpracę ze specjalistami zatrudnionymi w tut. Ośrodku w szczególności psychologami, konsultantami do spraw uzależnień, przemocy w rodzinie, zaburzeń psychicznych, konsultantami do spraw prawnych, koordynatorami pieczy zastępczej oraz asystentami rodziny w celu realizacji długofalowego planu pomocy,
- współpracę z Policją, w ramach której odbywają się cykliczne spotkania Grup Diagnostyczno-Pomocowych w ramach realizacji procedury Niebieskie Karty, mające na celu wymianę informacji, ustalanie wspólnych działań na rzecz środowisk zagrożonych przemocą oraz działania mające charakter interwencyjny,
- ustalanie programu usamodzielnienia z wychowankami domów dziecka i placówek specjalistycznych oraz monitorowanie realizacji programu, a także przyznawanie i rozliczanie pomocy finansowej na usamodzielnienie, kontynuację nauki oraz pomocy rzeczowej,
- współpracę z przedstawicielami szkół, przedszkoli, żłobków, poradni psychologiczno-pedagogicznych nakierowaną na zaspokojenie potrzeb dzieci,
- udział w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej,
- udział w zespołach dot. pełnoletnich wychowanków w placówkach opiekuńczo-wychowawczych nadal w nich przebywających,
- udział w posiedzeniu dot. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, o którym mowa w art. 130 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- współpracę z parafiami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy społecznej,
- współpracę z właścicielami i administratorami lokali mieszkalnych,
- utrzymywanie stałej współpracy z przychodniami, szpitalami, mającej na celu zaspokojenie potrzeb klientów i udzielenie odpowiedniego wsparcia,
- realizację środowiskowych form pracy socjalnej,

- pełnienie funkcji opiekuna prawnego dla osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej, kuratora dla osoby częściowo ubezwłasnowolnionej, doradcy tymczasowego,
- udział w działaniach akcyjnych, takich jak np.: dzielnicowe spotkania opłatkowe, senioriady, wydawanie paczek dla seniorów, Wigilia organizowana przez Zakon Maltański w formie kierowania osób, Zlot Rodzin Abstynenckich w Małym Cichym organizowany przez Trzeźwościowe Stowarzyszenie Kulturalno-Turystyczne, finansowanie obozu integracyjno-terapeutycznego w Zawoi organizowanego przez Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dwójka",
- udział w działaniach akcyjnych dotyczących zdarzeń losowych i klęsk żywiołowych,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na zlecenie zewnętrznych instytucji,
- współpracę z aresztem śledczym w zakresie wynikającym z zawartego porozumienia, które określa zasady i zakres współpracy, celem jest przygotowanie osób pozbawionych wolności, opuszczających lub przebywających w areszcie do społecznej readaptacji po zakończeniu okresu osadzenia,
- przeprowadzanie wywiadów w związku z ubieganiem się osób o świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy,
- rozpoznawanie sytuacji rodzin pod kątem występowania problemu uzależnienia od alkoholu oraz w ramach możliwości obejmowanie pracą socjalną z równoczesnym zgłaszaniem do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- współpraca z agencjami świadczącymi usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, w tym przeprowadzanie kontroli usług w dni wolne od pracy oraz bieżące monitorowanie ich realizacji przez opiekunki zatrudnione przez agencje,
- w ramach prezentacji działalności Ośrodka współprowadzenie szkoleń i konferencji,
- udział w tworzeniu diagnozy problemów w mieście Katowice,
- typowanie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej do objęcia usługą asystenta rodziny, a następnie prowadzenie rodzin objętych usługą metodą zespołu ds. pracy z rodziną,
- współrealizowanie Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus - Podprogram 2024, poprzez kwalifikację beneficjentów, wydawanie skierowań, informowanie o terminach wydawania żywności, rekrutowanie do udziału w organizowanych warsztatach żywieniowych,
- podejmowanie działań interwencyjnych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobom zależnym oraz monitorowanie środowisk z dziećmi oczekującymi na umieszczenie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych oraz prowadzenie negocjacji na okoliczność ustalenia odpłatności za pobyt osób w Domu Pomocy Społecznej,
- prowadzenie postępowań w sprawach przyznania pomocy oraz pracy socjalnej repatriantom oraz uchodźcom, tworzenie Indywidualnych Programów Integracji,
- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie rekrutacji do prac społecznie użytecznych,
- kierowanie dzieci do udziału w koloniach organizowanych przez MOPS oraz Kuratorium Oświaty,
- wejścia w środowisko i rozeznanie sytuacji osób/rodzin w przypadku zgłoszeń telefonicznych, mailowych oraz pism z różnych instytucji (też anonimowych),
- udział w imprezach lokalnych (obchodach dni dzielnicy, różnych organizacji, rocznicy powstania szkoły, obchodów odzyskania niepodległości itp.),
- sporządzanie sprawozdań kwartalnych, miesięcznych w sprawie świadczeń, klientów,
- współpraca z Fundacją Bethlehem i sklepem społecznym „Tyle tego" w zakresie zabezpieczenia podopiecznych w niezbędne sprzęty gospodarstwa domowego i odzieży,
- doposażanie mieszkań klientów w meble i sprzęt AGD wraz z transportem w ramach darowizn,
- wydawanie opinii kandydatom do Centrów Integracji Społecznej,
- zgłaszanie rodzin do corocznej akcji „Szlachetna Paczka" ,
- dyżury pracowników socjalnych wraz ze Strażą Miejską w ramach współpracy - „Program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego".

W związku z wybuchem wojny na Ukrainie od 24 lutego 2022 roku pracownicy socjalni realizowali następujące zadania:

- udzielanie informacji uchodźcom z Ukrainy w zakresie znalezienia schronienia, udzielenia pomocy niefinansowej i finansowej,
- współpraca z tłumaczem języka ukraińskiego na rzecz pomocy osobom z Ukrainy,

- sporządzanie raportów dotyczących pomocy osobom z Ukrainy,
- wydawanie skierowań w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową oraz do sklepu socjalnego dla obywateli Ukrainy,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych z rodzinami ukraińskimi w celu zapewnienia wyżywienia dzieciom uczęszczającym do szkół i przedszkoli, pobytu w placówkach wsparcia dziennego (świetlic i klubów młodzieżowych), półkolonii oraz pomocy w formie zasiłków okresowych, stałych i celowych,
- praca socjalna, poradnictwo oraz przeprowadzanie interwencji u obywateli z Ukrainy, w tym w zbiorowych punktach zakwaterowania.

2.3 Pomoc materialna

2.3.1 Charakterystyka przyznawanych świadczeń

Pomoc materialna na utrzymanie rodziny

Zadania własne

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczeń (w zł)
Zasiłek okresowy	1 791 572,30

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczeń (w zł)
Zasiłki stałe	6 551 426,91
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	608 389,44

Zasiłek celowy w tym:	Kwota świadczeń (w zł)
Żywność i środki czystości	3 846,50
Leki i świadczenia zdrowotne	194 118,28
Wydatki mieszkaniowe	182 452,71
Pokrycie kosztów ogrzewania elektrycznego lub gazowego	34 075,88
Opał	378 435,71
Dofinansowanie do wkładu własnego przeznaczonego na zmianę systemu grzewczego na proekologiczne	0,00
Inne	734 841,11
Zdarzenie losowe (zasiłek przyznawany osobie lub rodzinie które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego)	104 860,61
Dofinansowanie do opłaty stałej w żłobku	0,00

Razem zadania własne: 10 584 019,45 zł

Pomoc dla repatriantów

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach wypłacił świadczenia dla 4 rodzin repatriantów na kwotę 172 136,54 zł ze środków budżetu państwa (na pokrycie kosztów przejazdu, zagospodarowanie i bieżące utrzymanie oraz pokrycie kosztów związanych z podjęciem w RP nauki przez osobę małoletnią).

Pomoc dla cudzoziemców

W 2024 roku wypłacono pomoc pieniężną dla 16 cudzoziemców w ramach Indywidualnego Programu Integracji w łącznej kwocie 117 881,00 zł oraz opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne w łącznej wysokości 180,00 zł dla 1 osoby.

Pomoc dla posiadaczy Karty Polaka

W 2024 roku wypłacono pomoc pieniężną dla 43 osób posiadających Kartę Polaka na podstawie decyzji Wojewody Śląskiego w łącznej kwocie 389 697,00 zł.

Wypłata wynagrodzenia za sprawowanie opieki

W 2024 roku wypłacono wynagrodzenie przyznane przez sąd za sprawowanie opieki 29 opiekunom w łącznej kwocie 155 717,08 zł oraz 7 kuratorom na łączną kwotę 29 788,16 zł.

Śniadanie Wielkanocne dla osób samotnych
W 2024 roku dofinansowano organizację Śniadania Wielkanocnego dla około 1 500 mieszkańców Katowic, w szczególności osób samotnych, z niepełnosprawnościami, bezdomnych. Śniadanie Wielkanocne zorganizowano w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach. Kwota dofinansowania dla Fundacji Wolne Miejsce wyniosła 40 000,00 zł.

Dzień Ubogich
W 2024 roku dofinansowano akcję charytatywną z okazji organizacji 8 Światowego Dnia Ubogich w Katowicach dla osób ubogich, w kryzysie bezdomności i borykających się z różnego rodzaju uzależnieniami. Akcja charytatywna odbyła się w dniu 17 listopada 2024 roku w Katowicach i uczestniczyli w niej mieszkańcy Katowic potrzebujący wsparcia. Kwota dofinansowania dla Wspólnoty Dobrego Pasterza wyniosła 15 000,00 zł.

Wigilia dla osób/rodzin z dziećmi potrzebujących wsparcia
W 2024 roku dofinansowano na podstawie zawartej umowy zorganizowanie stacjonarnie w dniu 21 grudnia 2024 roku w Restauracji „Marysin Dwór" uroczystej Wigilii dla 120 osób (rodzin z dziećmi i osób samotnych) - mieszkańców Katowic, wskazanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. W ramach organizacji Wigilii zapewniono potrawy wigilijne oraz drobne upominki osobom oraz rodzinom z dziećmi potrzebujących wsparcia. Kwota dofinansowania dla Fundacji Polskich Kawalerów Maltańskich wyniosła 15 000,00 zł.

Metropolitarna Wigilia dla Samotnych
W 2024 roku dofinansowano na podstawie zawartej umowy organizację uroczystej Wigilii w Międzynarodowym Centrum Kongresowym dla około 2 000 osób będących mieszkańcami Katowic, w szczególności osób samotnych, niepełnosprawnych, bezdomnych. Kwota dofinansowania wyniosła 60 000,00 zł i obejmowała koszty zakupu m.in. produktów żywnościowych na przygotowanie dań wigilijnych. Organizatorem Wigilii była Fundacja Wolne Miejsce.

2.3.2 Świadczenia dla osób mogących marnotrawić przyznaną pomoc

Pomoc w formie niepieniężnej

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczeń (w zł)
Bony	683 445,00

W celu zapobiegania marnotrawieniu przyznanych świadczeń lub wykorzystywaniu ich niezgodnie z przeznaczeniem MOPS przyznaje świadczenia do realizacji w formie niepieniężnej. Przyznanie świadczenia w formie niepieniężnej gwarantuje, że świadczenie zostanie wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i zaspokoi podstawowe potrzeby klienta. Świadczenia te przyznawane były w formie:

- zasiłków stałych, okresowych i celowych w formie bonów, które mogą być realizowane na zakup różnego rodzaju towarów z wyłączeniem alkoholu i wyrobów tytoniowych;
- pomocy warunkowej:
  - na leki - wypłata zasiłku następowała z zaliczki w TPPS, a zakup leków dokonywany był bezpośrednio przez pracownika socjalnego,
  - na bieżące wydatki mieszkaniowe - zwrot klientowi po okazaniu dowodu wpłaty określonych sum na bieżące opłaty mieszkaniowe, zgodnie z zawartym porozumieniem. Istotnym elementem przyznawania pomocy warunkowej jest trening umiejętności gospodarowania środkami finansowymi oraz wyrobienie nawyku regularnego opłacania wydatków mieszkaniowych;
- posiłków wydawanych codziennie dla około 390 osób przez Jadłodajnie prowadzone przez organizacje pozarządowe na podstawie umów wieloletnich na dotacje zawieranych przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

Nazwa i adres podmiotu	Liczba dziennie wydawanych posiłków	Opis zadania
Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta - koło katowickie ul. Bracka 18 Jadłodajnia dla ubogich, bezdomnych, bezrobotnych i niezaradnych życiowo mieszkańców Katowic	30	Celem zadania jest wydawanie posiłków dla osób ubogich, bezdomnych, bezrobotnych i niezaradnych życiowo mieszkańców Katowic poprzez udostępnianie im 5 dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku w godz. od 15^{00} do 17^{00}, za wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy) bezpłatnych gorących posiłków
Górnośląskie Towarzystwo Charytatywne ul. H. Sienkiewicza 23 Katowice Jadłodajnia dla bezdomnych i ubogich	200 dla mieszkańców Katowic /200-250 dla pozostałych osób (posiłki te finansowane są ze środków własnych organizacji)	Celem zadania jest zapewnienie ciepłego posiłku obiadowego w formie zupy z wkładką mięsną lub drugiego dania Posiłki wydawane są codziennie (7 razy w tygodniu) w godz. od 15^{00} do 17^{00} w Jadłodajni przy ul. Jagiellońskiej 19 w Katowicach
Rzymsko-Katolicka Parafia Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny Pl. Ks. E. Szramka 1 Katowice Pomoc społeczna w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób poprzez udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania - prowadzenie jadłodajni	160	Celem zadania jest zapewnienie ciepłego posiłku obiadowego 6 dni w tygodniu po godz. 11.00 (od poniedziałku do soboty, z przerwą w okresie wakacyjnym) ubogim i bezdomnym mieszkańcom Katowic
Razem:	**390**	

2.4 Praca socjalna dla różnych grup podopiecznych

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej nadal pracują w ramach czterech specjalizacji:

- **osób starszych i z niepełnosprawnościami** - podejmowane działania są nakierowane na aktywizację społeczną osób, które ze względu na wiek, chorobę i/lub niepełnosprawność nie mogą samodzielnie realizować swoich potrzeb życiowych oraz tworzenie sieci wsparcia, która umożliwi pomoc tym osobom w funkcjonowaniu w środowisku. Ze względu na stale rosnącą populację osób starszych i z niepełnosprawnościami, wypracowywane są nowe formy pracy socjalnej, zapobiegające zjawisku wykluczenia społecznego. W szczególnie trudnych okresach dla osób starszych, takich jak zima i lato pracownicy socjalni dodatkowo monitorują środowiska osób starszych;
- **osób bezrobotnych** - w stosunku do tej grupy klientów, praca pracowników socjalnych polega na podejmowaniu działań aktywizujących zawodowo i społecznie w celu zwiększenia szans klienta na podjęcie zatrudnienia. Nadal kontynuowana jest współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Katowicach w zakresie aktywizacji zawodowej klientów Ośrodka;
- **rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi** - założeniem pracy w tej specjalizacji jest zaspokojenie podstawowych potrzeb dzieci. Dotychczas wypracowane standardy oraz zdobyte doświadczenie pozwalają na systemowe podejście do pracy z rodziną. Jej celem jest udzielenie pomocy i wsparcia w przezwyciężaniu występujących w rodzinie problemów i niwelowaniu istniejących zaniedbań. Cel ten realizowany jest zarówno poprzez indywidualną pracę socjalną, jak i formy grupowe. W sytuacjach zagrożenia dobra i bezpieczeństwa dziecka podejmowane są działania interwencyjne przy współudziale Policji, Sądu i Ośrodka Interwencji Kryzysowej;
- **rodzin zastępczych, naturalnych oraz usamodzielnianych wychowanków** - praca socjalna ukierunkowana jest głównie na wspieranie rodziny zastępczej w pełnionej przez nią roli. Z młodymi osobami opuszczającymi placówki lub rodziny zastępcze prowadzona jest praca, której celem jest umożliwienie samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu.

Dzięki wysokiemu poziomowi prowadzonej metodyki pracy socjalnej możliwe jest aktywne włączenie w rozwiązywanie swoich problemów dużej liczby osób i rodzin. W 2024 roku wykonano następujące formy pracy socjalnej dla **3 536** rodzin:

Forma pracy socjalnej	Liczba
Kontakty z rodziną (wizyta, interwencja kryzysowa, odwiedziny, organizacja wolnego czasu)	3 753
Kontakty z instytucjami (załatwianie dokumentu tożsamości, spraw w biurach, współpraca ze służbami porządkowymi itp.)	474
Współpraca z innymi organizacjami (wystąpienia o pomoc do organizacji charytatywnych, organizacja umieszczenia w DPS, współpraca z pracownikami socjalnymi innych instytucji)	196
Funkcjonowanie rodziny (rozładowywanie konfliktów rodzinnych, kontakty z rodziną zewnętrzną, resocjalizacja)	69
Alimenty (pomoc w załatwieniu alimentów, odnalezienie opiekuna prawnego, przygotowanie i wniesienie sprawy o alimenty, reprezentowanie w instytucjach prawnych)	6
Świadczenia ZUS i pokrewne (przygotowanie i wniesienie sprawy o świadczenia emerytalno-rentowe, pomoc w ustaleniu stopnia niepełnosprawności)	113
Zaopatrzenie (dostarczanie żywności, lekarstw, opału, innych przedmiotów)	8
Zakupy (żywności, lekarstw, środków higieny osobistej, opału, innych przedmiotów)	37
Usługi (załatwianie usług hydraulicznych, RTV, napraw sprzętu domowego, organizacja pomocy usługowej przez organizacje pozarządowe)	450
Żywienie (załatwienie żywienia w szkole, zakładzie pracy)	302
Mieszkanie (załatwienie ubezpieczenia mieszkania, sprzętów, zamiany mieszkania, przeprowadzki, pomoc w uzyskaniu lokalu socjalnego)	313
Kontakty z otoczeniem (kontakty z klubami seniora, nawiązanie kontaktów z sąsiadami, kreowanie kontaktów społecznych)	80
Praca (pomoc w podjęciu pracy zarobkowej, współpraca z zakładem pracy)	101
Oświata (współpraca ze szkołą, załatwienie żłobka, przedszkola, douczanie dzieci, umieszczenie w Domu Dziecka)	26
Czas wolny (załatwianie kolonii, wakacji w miejscu zamieszkania, zimowiska)	128
Opieka medyczna w miejscu zamieszkania (załatwienie wizyty lekarza, współpraca ze służbami medycznymi, współpraca z placówkami zwalczającymi uzależnienia)	150
Współpraca ze szpitalami (organizacja umieszczenia w szpitalu, organizacja pobytu w szpitalu, odwiedziny)	44
Poradnictwo specjalistyczne (organizacja ogólnych porad prawnych, pedagogicznych, pomocy psychologicznej, porady indywidualne)	258
Inne formy pracy socjalnej	3 530

* podział na kategorie oraz opisy do kategorii są zgodne ze słownikiem centralnym znajdującym się w systemie komputerowym Pomost Std. dystrybuowanym przez MRPiPS.

2.5 Porady prawne

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej są zatrudnieni konsultanci ds. prawnych udzielający poradnictwa prawnego dla podopiecznych. Udzielają również konsultacji pracownikom Ośrodka, w tym pracownikom socjalnym.

W 2024 roku konsultanci nie świadczyli poradnictwa dla klientów z uwagi na szeroki zakres możliwości skorzystania z poradnictwa poza Ośrodkiem.

W 2024 roku udzielono 1 745 indywidualnych konsultacji dla pracowników Ośrodka.

2.6 Realizacja Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus - Podprogram 2023 oraz Podprogram 2024 (FEPŻ)

W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach zgodnie ze zmianą do Instytucji Zarządzającej dla Instytucji Pośredniczącej i beneficjentów - organizacji partnerskich dotyczących działań realizowanych w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus - Podprogram 2023 kontynuował wydawanie skierowań do Podprogramu 2023 osobom, które spełniały kryteria ww. programu. W 2024 roku do Podprogramu 2023 wydano 1 160 skierowania dla 2 578 osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w ramach Podprogramu 2023 wydawał skierowania do następujących organizacji:

- Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej - Punkt wydawania żywności mieści się w Katowicach przy ul. 1-go Maja 24;
- Caritas Archidiecezji Katowickiej, który podpisał umowy na realizację Podprogramu 2023 z:
  - Parafią św. Apostołów Piotra i Pawła, ul. Mikołowska 32,
  - Górnośląskim Towarzystwem Charytatywnym, ul. Sienkiewicza 23,
- Fundacji Wolne Miejsce, ul. Mikołowska 44.

W grudniu 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach rozpoczął wydawanie skierowań do Podprogramu 2024 dla osób spełniających kryteria określone w wytycznych do ww. programu. Do końca grudnia 2024 roku do Podprogramu 2024 wydano 89 skierowań dla 228 osób. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w ramach Podprogramu 2024 wydawał skierowania do następujących organizacji:

- Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej - punkt wydawania żywności mieści się w Katowicach przy ul. 1-go Maja 24;
- Caritas Archidiecezji Katowickiej, który podpisał umowy na realizację Podprogramu 2024 z:
  - Parafią św. Apostołów Piotra i Pawła, ul. Mikołowska 32,
  - Górnośląskim Towarzystwem Charytatywnym, ul. Sienkiewicza 23.

2.7 Sklep Socjalny

Na terenie miasta Katowice działają dwa Sklepy Socjalne - przy ul. Tysiąclecia 82, który swoją działalność rozpoczął 10 grudnia 2020 roku oraz przy ul. Świdnickiej 25, który swoją działalność rozpoczął 20 grudnia 2021 roku. W Sklepach Socjalnych najbardziej potrzebujący mieszkańcy miasta mogą zrobić podstawowe zakupy w atrakcyjnych cenach.

Z zakupów w Sklepie Socjalnym mogą korzystać osoby spełniające określone kryteria, na podstawie specjalnych skierowań uprawniających do dokonywania zakupów w sklepie, które wydawane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. Powyższe skierowanie może uzyskać osoba, której dochód nie przekracza 300% kryterium dochodowego tj. 2 328,00 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz 1 800,00 zł w przeliczeniu na każdą osobę w rodzinie.

W 2024 r. wydano 112 skierowań do Sklepu socjalnego dla 212 osób, w tym wydano 24 skierowania dla osób powyżej 60 roku życia (w tym 8 skierowań dla osób powyżej 70 roku życia). Narastająco od otwarcia pierwszego sklepu socjalnego wydano 3 466 skierowań dla 7 227 osób (którzy mogli korzystać z usług sklepu w 2024 roku), w tym wydano 774 skierowania dla osób powyżej 60 roku życia (w tym 304 skierowania dla osób powyżej 70 roku życia).

2.8 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu pomocy środowiskowej.

Rok	Liczba mieszkańców Katowic (dane z GUS) stan na koniec roku	Liczba rodzin, które zgłosiły się o pomoc do Ośrodka	Liczba osób w tych środowiskach	% mieszkańców Katowic objętych pomocą
2019	268 377	8 514	21 285	7,93
2020	265 464	7 847	19 618	7,39
2021	261 572	7 634	19 085	7,30
2022	257 895	7 983	19 958	7,74
2023	255 168	7 605	19 013	7,45
2024	252 273	7 277	18 193	7,21

*liczba mieszkańców Katowic zameldowanych na pobyt stały - stan na 31 grudnia 2024 r.

III. WSPÓŁPRACA ZE SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ

Na podstawie art. 19b ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie mieszkańcy miasta Katowice mają prawo do złożenia wniosku o realizację zadania publicznego miasta Katowice w zakresie inicjatywy lokalnej. W 2023 roku do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach wpłynęło 13 inicjatyw lokalnych, z których 12 zostało pozytywnie ocenionych i przekazanych do zrealizowania przez Ośrodek przy współpracy z wnioskodawcami. W 2024 roku zrealizowano:

- inicjatywę „II Święto Sąsiada na Nowym Nikiszowcu. Graczki na Placu". W ramach inicjatywy wydatkowano: 6 997,85 zł;
- inicjatywę „Parafialny dzień chorego. IV dzielnicowa senioriada. Zdrowo, bezpiecznie i solidarnie". W ramach inicjatywy wydatkowano: 8 000,00 zł;
- inicjatywę „Rodzinny Piknik u Sióstr Jadwiżanek z okazji 100-lecia działalności w Katowicach". W ramach inicjatywy wydatkowano: 6 999,90 zł;
- inicjatywę „Nasza młodość - nasze wspomnienia. Ognisko sąsiedzkie na Kokocińcu - edycja 2024". W ramach inicjatywy wydatkowano: 5 988,18 zł;
- inicjatywę „Klub Seniora Załęże". W ramach inicjatywy wydatkowano: 5 987,15 zł;
- inicjatywę „Wspólnie znaczy kreatywnie". W ramach inicjatywy wydatkowano: 7 967,13 zł;
- inicjatywę „Aktywny Senior - wiosna 2024". W ramach inicjatywy wydatkowano: 5 980,34 zł;
- inicjatywę „Edukacja, profilaktyka i badania przesiewowe dla pacjentów zagrożonych procesem otępiennym - choroba Alzhaimera. Rehabilitacja jako próba aktywizacji i zapobiegania niepełnosprawności z rozszerzeniem dla mieszkańców Katowic". W ramach inicjatywy wydatkowano: 6 397,33 zł;
- inicjatywę „Aktywne Tysiąclecie - zajęcia fitness i wycieczka dla Katowickich seniorów". W ramach inicjatywy wydatkowano: 3 996,07 zł;
- inicjatywę „Zagospodarowanie czasu wolnego dla osób starszych i seniorów poprzez organizację spotkania andrzejkowego oraz wigilii dla osób samotnych". W ramach inicjatywy wydatkowano: 6 200,00 zł;
- inicjatywę „Dobre uczynki wokół choinki - poczujmy szczęście w magii świąt". W ramach inicjatywy wydatkowano: 7 971,85 zł;
- inicjatywę „W aktywności siła - pora na seniora". W ramach inicjatywy wydatkowano: 6 972,72 zł.

Ze środków rezerwy celowej Rady Dzielnicy nr 16 Janów - Nikiszowiec zrealizowano zadanie „Organizacja warsztatów zdrowotnych dla seniorów" - wartość zadania: 700,00 zł, wydatkowano: 700,00 zł.

Działając na podstawie Zarządzenia nr 3052/2023 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 22 marca 2023 roku w sprawie określenia zasad i harmonogramu realizacji Budżetu Obywatelskiego w Katowicach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach przy współpracy z wnioskodawcami realizował w ramach X edycji Budżetu Obywatelskiego zadanie publiczne skierowane do osób w wieku 55+ zamieszkujących w dzielnicach Piotrowice i Ochojec pn. „Aktywny Senior 55+ i jego środowisko lokalne". W ramach zadania w 2024 roku podpisano umowę na realizację zadania, podpisano umowy z podwykonawcami oraz zrealizowano:

- 37 godzin zajęć nordic walking;
- 32 godziny zajęć „Zdrowy kręgosłup";
- 32 godziny zajęć „Gimnastyka z elementami stretchingu";
- 32 godziny zajęć jogi;
- 32 godziny zajęć pilatesu;
- 52 godziny zajęć zumby;
- 40 godzin zajęć językowych z angielskiego;
- 25 godziny grupowych zajęć komputerowych w ramach cyklu „Cyfrowy Senior";
- 9 wyjść kulturalnych do kina, NOSPR;
- 11 warsztatów tematycznych:
  - „Eko warsztaty",
  - „Hortiterapia",
  - „Jesienne kompozycje",
  - „Naturalne kosmetyki",
  - „Pielęgnacja stóp u osób z cukrzycą",
  - „Stroiki na groby bliskich",
  - „Zdrowie nas talerzu",

- „Kiszonki dobre na wszystko”,
- „Od plastra do świecy”,
- „Muzyka roślin”,
- „Terapia ruchowa dla ciała i umysłu”;

- 6 wycieczek krajoznawczych do: Planetarium, Palmiarni w Gliwicach, Tyskich Browarów, po dzielnicach Katowic;
- rodzinny piknik integracyjny, w którym udział wzięło ok. 100 osób;
- „Dzień Seniora - Senioralia”, w których udział wzięło 180 osób;
- andrzejkowe biesiadowanie przy muzyce, w którym udział wzięły 44 osoby;
- spotkanie międzypokoleniowe „Muzyka bez granic”, w którym udział wzięło 80 osób.

Projekt finansowany ze środków budżetu miasta Katowice. W 2024 roku poniesiono koszty zakupu usług, poczęstunku, zakupów drobnych oraz z tytułu umów zleceń. Wydatkowano: 112 934,12 zł.

Od stycznia do czerwca 2024 roku realizowano również warsztaty dziennikarskie i literackie dla mieszkańców Katowic w ramach usług aktywizujących społeczności lokalne w dzielnicach. We wskazanym okresie zrealizowano 64 godziny zegarowe warsztatów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w 2024 roku realizował również szereg zadań i programów mających na celu wsparcie na rzecz osób w wieku senioralnym. W ramach działań na rzecz aktywizacji osób w wieku senioralnym w Katowicach realizowane było działanie pn. „W kręgu katowickich seniorów”, skierowane do lokalnych społeczności senioralnych z dzielnic: Bogucice, Wełnowiec-Józefowiec, Dąb, Śródmieście, Załęże, Szopienice-Burowiec, Janów-Nikiszowiec. Ponadto w działaniach tych uczestniczyli seniorzy z takich dzielnic jak Piotrowice, Ligota, Brynów, os. Tysiąclecia.

W 2024 roku:

a) odbyło się 89 spotkań w ramach **Klubu społecznościowego „Senior w działaniu”**, w tym m.in.:
- warsztaty palm wielkanocnych,
- wykład pn. „Cenny plastik”,
- warsztat świec sojowych,
- warsztaty kreatywne prowadzone przez seniorów dla seniorów,
- zajęcia planszówkowo-karciane,
- warsztat tworzenia z gliny,
- warsztat kulinarny - kiszonki,
- integracyjne wyjście do kina,
- warsztat tworzenia biżuterii z koralików,
- warsztaty kulinarne,
- społecznościowe śniadania na trawie w dzielnicach,
- senioralny spacer botaniczny w Parku Wełnowieckim z przyrodnikiem,
- integracyjne wyjście do teatru.

Ponadto przeprowadzono akcję „Seniorzy - Przedszkolakom” oraz cykliczne wyjścia do katowickiego Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Katowicach połączone ze zbiórkami karmy.

b) odbyło się 31 zajęć w ramach spotkań **„Senior w ruchu”**, w tym m.in.:
- joga dla seniora,
- wyjścia na kręgle,
- nordic walking dla seniora,
- zajęcia samoobrony Krav Maga dla seniora,
- senioralne wycieczki rowerowe.

c) w ramach spotkań **„Senior w podróży”** zorganizowano integracyjny kulig w Wiśle oraz rejs po Kanale Gliwickim dla seniorów z różnych dzielnic miasta.

W związku z rozpoczęciem realizacji projektów współfinansowanych ze środków FST, w ramach których zaplanowano wsparcie seniorów w poszczególnych dzielnicach zadanie „W kręgu katowickich seniorów” było realizowane do sierpnia 2024 roku.

W ramach działań kierowanych do katowickich Seniorów zrealizowano również 98 godzin zajęć z choreoterapii. Zajęcia odbywały się w kilku dzielnicach miasta m.in. w Giszowcu a w ich celem był rozwój umiejętności taneczno-ruchowych wspomagających edukację, zmniejszenie napięć psychicznych i fizycznych

organizmu, integracja poprzez skoordynowany rytm i ruch - tworzenie atmosfery bezpieczeństwa i akceptacji grupy, poprawa samopoczucia, usprawnienie techniki oddychania, nauka różnych form odpoczynku i relaksacji oraz uwrażliwienie na sztukę.

W 2024 roku realizowano również dodatkowe zadania z zakresu edukacji społecznej i aktywizacji seniorów zgodnie z wnioskami Radnych Miasta Katowice pn.:

- **Go senior** - wartość inicjatywy: 25 000,00 zł, wydatkowano: 25 000,00 zł,
- **Edukacja społeczna** - wartość inicjatywy: 40 000,00zł, wydatkowano: 37 497,50 zł.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach organizował wycieczki do Ostrawy dla osób skupionych w nieformalnych klubach seniorów. W okresie od 9 stycznia do 15 marca 2024 roku odbyły się 23 wyjazdy katowickich seniorów do Ostrawy. W tym okresie z wyjazdów skorzystało łącznie 1048 osób.

W trakcie wyjazdów seniorzy mieli okazję zwiedzić:

- skwer Husa i pomnik Husa,
- katedrę,
- stary ratusz,
- plac Tomasza Masyryka,
- most Milosa Sykory na rzece Ostrawnica,
- „Czarną Łąkę",
- Zamek Śląskoostrawski,
- hutę Vitkowice.

Plan był elastyczny pod kątem aktualnych warunków atmosferycznych, a także kondycji samych seniorów. Dla wszystkich uczestników zapewniony był ciepły posiłek w postaci obiadu jednodaniowego oraz kawa/herbata i ciasto. Wartość zadania w 2024 roku to 119 791,59 zł.

W styczniu 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej sprawozdał ostatecznie działania realizowane w ramach porozumienia z dnia 19 października 2022 roku między UNICEF a Gminą Katowice, na podstawie którego Ośrodek stał się jednym z realizatorów działań na rzecz wsparcia uchodźców, którzy przebywali na terenie Katowic.

W związku z powodzią, która dotknęła Polskę we wrześniu 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach zaangażował się w pomoc dla potrzebujących.

Dzięki współpracy z firmami, instytucjami oraz społecznością lokalną zorganizowana została zbiórka darów dla powodzian. Zbiórka odbywała się w Terenowym Punkcie Pomocy Społecznej Nr 7 w okresie od 16 września do 29 września 2024 roku. Dyżury były pełnione zarówno w dni powszednie, jak i w soboty oraz niedziele. Pracownicy Ośrodka w ramach wyznaczonych dyżurów przyjmowali dary od mieszkańców Katowic w godzinach od 7:30 do 20:00. Przyjmowana była żywność długoterminowa, woda mineralna i napoje w butelkach, środki czystości, środki higieny osobistej, karma dla zwierząt. W drugim tygodniu dodatkowo przyjmowano narzędzia do porządkowania i inne niezbędne artykuły. Zebrane od mieszkańców Katowic dary zostały przewiezione do miejscowości dotkniętych powodzią.

3.1 Zlecanie usług podmiotom niepublicznym na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz.1320)

Na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych świadczone są usługi na rzecz dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.

Podmiot	Nazwa projektu	Wykonanie za I-XII 2024 r. (w zł)
Usługi na rzecz dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami		**2 331 562,81**
Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym - Oddział Odrodzenie Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych	Dzienny pobyt dzieci powyżej 6 roku życia, młodzieży i osób niepełnosprawnych	250 866,00

Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym - Oddział Odrodzenie Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych	Gimnastyka korekcyjna	51 870,00
Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym - Oddział Odrodzenie Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych	Opracowywanie i realizacja indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	249 594,40
Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym - Oddział Odrodzenie Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych	Świadczenie poradnictwa psychologicznego dla dzieci i młodzieży korzystających z usług lub ich rodzin i prowadzenie grup wsparcia dla rodzin dzieci i młodzieży korzystających z usług	20 016,78
Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka	Dzienny pobyt dzieci powyżej 6 roku życia, młodzieży i osób niepełnosprawnych	338 747,89
Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka	Gimnastyka korekcyjna	34 991,52
Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka	Opracowywanie i realizacja indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	789 854,00
Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka	Świadczenie poradnictwa psychologicznego dla dzieci i młodzieży korzystających z usług lub ich rodzin i prowadzenie grup wsparcia dla rodzin dzieci i młodzieży korzystających z usług	9 700,82
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną - Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy	Gimnastyka korekcyjna	23 930,00
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną - Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy	Hipoterapia	199 914,00
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną - Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy	Logorytmika	104 868,40
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną - Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy	Stymulacja neuroruchowa w formie ćwiczeń rehabilitacyjnych przy użyciu specjalistycznego sprzętu	137 505,00
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną - Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy	Opracowywanie i realizacja indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	58 572,00
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną - Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy	Świadczenie poradnictwa psychologicznego dla dzieci i młodzieży korzystających z usług lub ich rodzin i prowadzenie grup wsparcia dla rodzin dzieci i młodzieży korzystających z usług	61 132,00

Ponadto na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych prowadzone są Dzienne Domy Pomocy Społecznej i Popołudniowe Kluby Społecznościowe

Lp.	Nazwa i adres jednostki	Prowadzony przez:	Wykonanie za I-XII 2024 (w zł)
1.	DDPS i Popołudniowy Klub Społecznościowy ul. Czecha 2	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”	453 480,00

2.	DDPS i Popołudniowy Klub Społecznościowy ul. Wiślana 9	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”	629 800,80
3.	DDPS i Popołudniowy Klub Społecznościowy ul. Tysiąclecia 45	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	431 253,96
4.	DDPS i Popołudniowy Klub Społecznościowy ul. Oblatów 24	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	984 009,77
5.	DDPS i Popołudniowy Klub Społecznościowy ul. Gliwicka 74	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	382 657,38
6.	DDPS i Popołudniowy Klub Społecznościowy ul. Świdnicka 35	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	643 683,71
7.	DDPS i Popołudniowy Klub Społecznościowy ul. Dębowa 23	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Jacka	398 370,50
8.	DDPS ul. Głogowska 23	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	898 251,94
		Razem:	**4 821 508,06**

Na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych świadczone są usługi na rzecz rodzicielstwa zastępczego

Lp.	Podmiot niepubliczny	Zadanie	Liczba uczestników	Wykonanie za I-XII 2024 r. (w zł)
1.	Stowarzyszenie na Rzecz Rodziny i Zastępczego Rodzicielstwa „Nowy Dom”, Siemianowice Śl. ul. Jaworowa 2	Prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe oraz grupa wsparcia*	33, w tym: 21 uczestników szkolenia, 12 uczestników grupy wsparcia	39 170,00
		Razem:	33 osoby	39 170,00

*po zakończeniu szkolenia, osoby biorą udział w spotkaniach w ramach grupy wsparcia

3.2 Promowanie idei wolontariatu i pozyskiwania wolontariuszy do współpracy w realizowaniu zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych

Wolontariat	2021	2022	2023	2024
Liczba wolontariuszy	55	62	68*	47
Liczba godzin pracy wolontariuszy	3 256,25	3 385,65	4 535,75	2 419

*jedna osoba świadczy wolontariat w ŚS 3 i CPS

W 2024 roku liczba osób pracujących w ramach wolontariatu uległa zmniejszeniu w stosunku do roku 2023. Liczba godzin przepracowanych przez wolontariuszy również uległa zmniejszeniu.

Zadanie	Liczba wolontariuszy	Liczba godzin pracy wolontariuszy
Wolontariat na rzecz dzieci i młodzieży		
Świetlice Specjalistyczne	7	197,25
PAL-W w ramach projektu "Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach"	6	7
Program „Słonecznik”	2	6,5
Razem:	**15**	**210,75**

Wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych		
Program „Słonecznik" - wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	23	1 462,25
Razem:	**23**	**1 462,25**
Wolontariat na rzecz osób dotkniętych problemem przemocy		
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	8	746
Razem:	**8**	**746**

Wolontariat daje możliwość pozyskania dodatkowych środków w postaci świadczenia usług na rzecz podopiecznych i Ośrodka. Szacunkowy koszt wolontariatu wynosi **84 106,10 zł** (jako podstawę kalkulacji przyjęto: dla wolontariatu na rzecz dzieci i młodzieży, osób dotkniętych problemem przemocy - średnią godzinową stawkę pracownika socjalnego zatrudnionego w terenie tj. 39,32 zł; dla wolontariatu na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami, osób bezdomnych - średnią godzinową stawkę opiekuna 34,74 zł; dla wolontariatu w postaci prac administracyjno-biurowych - średnią godzinową stawkę referenta 33,54 zł).

3.3 Darowizny na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał dary rzeczowe, m. in. artykuły spożywcze, kosmetyki, słodycze, odzież, artykuły higieniczne, paczki okolicznościowe, tekstylia, meble, sprzęt AGD (2 suszarki ELEKTROLUX, 2 kuchenki nastawne ELEKTRO-LINE, chłodziarko-zamrażarka BEKO, kuchnia elektryczna BEKO), wejściówki do Papugarni, Aquadromu, Jump City - na łączną kwotę **50 131,68 zł**.

3.4 Darowizny na rzecz klientów Ośrodka

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach pośredniczy w przekazywaniu osobom potrzebującym używanych mebli, artykułów gospodarstwa domowego oraz innych elementów wyposażenia mieszkania. Osoby chętne zgłaszają do Ośrodka używane, ale jeszcze dobre i sprawne rzeczy, które chcą przekazać dla osób potrzebujących takiej pomocy, natomiast Ośrodek pośredniczy w przekazywaniu i transporcie tych rzeczy osobom potrzebującym.

W 2024 roku przekazano nieodpłatnie na rzecz klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej następujące sprzęty:

Realizacja darowizn na rzecz podopiecznych w 2024 roku	
Rodzaj darowizny	**szt./kpl.**
meble	52
wyposażenie mieszkania	4
artykuły gospodarstwa domowego	7
Razem:	**63**

IV. SYSTEM POMOCY DZIECKU I RODZINIE

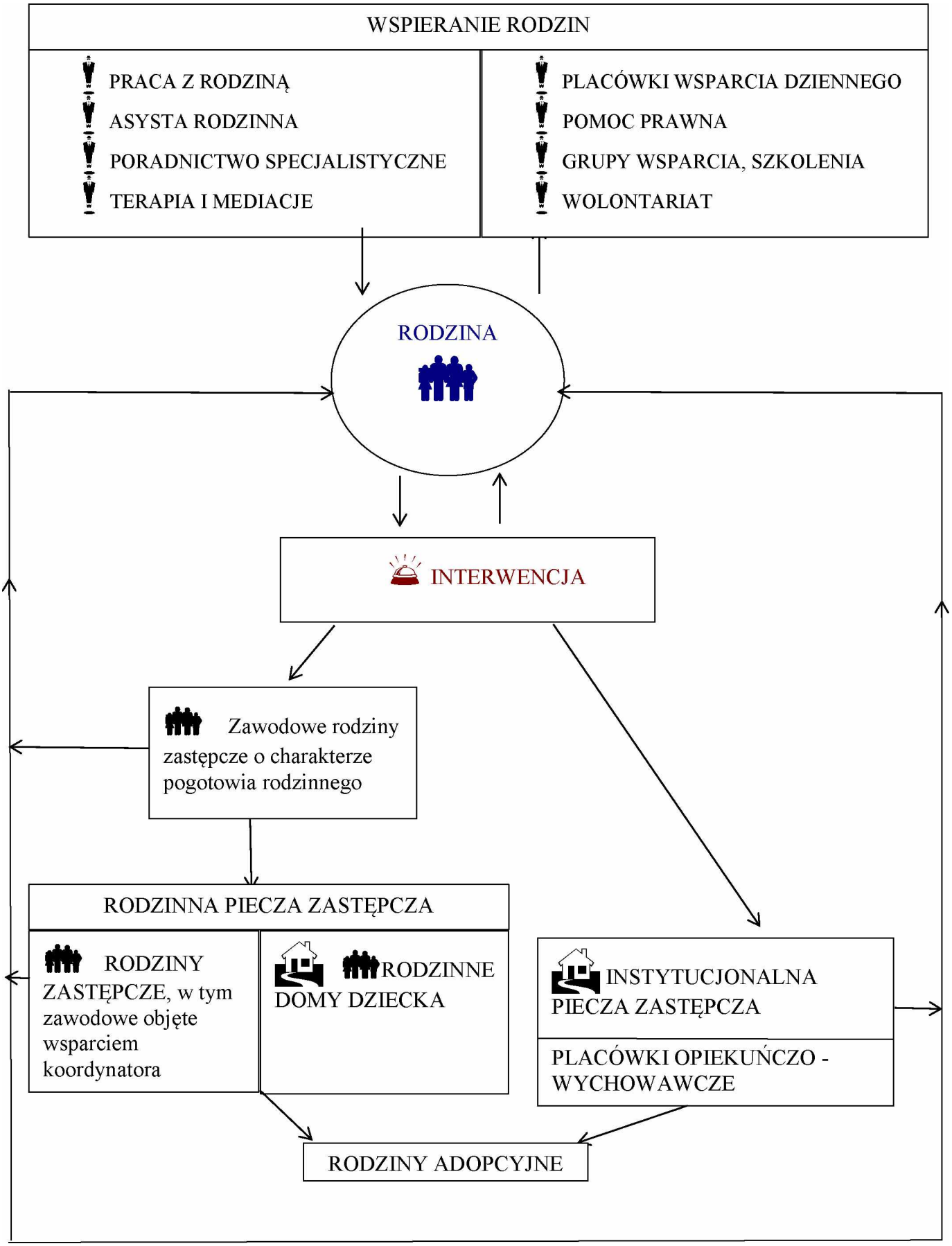

Wspieranie rodziny stanowi jeden z elementów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2022-2027. Celem strategicznym jest tworzenie systemu pomocy dziecku i rodzinie, pozwalającego na utrzymanie dziecka w rodzinie naturalnej lub zapewnienie opieki i wychowania poza rodziną naturalną z zachowaniem preferencji form prorodzinnych. Na system opieki dla tej kategorii klientów, na który w roku 2024 wydatkowano kwotę **24 528 809,26 zł** składa się:

4.1 Wspieranie rodziny w jej funkcjach opiekuńczo-wychowawczych

4.1.1 Praca socjalna z rodziną

Praca socjalna z rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi prowadzona jest przez pracowników socjalnych Terenowych Punktów Pomocy Społecznej, których działania w omawianym obszarze są nakierowane na zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych dzieci. Ponadto prowadzona jest również praca z rodzinami zastępczymi, naturalnymi oraz usamodzielnianymi wychowankami. Działania pracowników - koordynatorów mają w tym przypadku na celu diagnozę sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, rozpoznanie nieprawidłowości w pełnieniu funkcji rodziny zastępczej oraz wynikających z tego problemów opiekuńczo-wychowawczych. W odniesieniu do rodzin naturalnych praca socjalna ma na celu przygotowanie rodziny do ponownego podjęcia opieki nad dzieckiem.

W ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinom zastępczym udzielało pomocy i wsparcia również 21 koordynatorów (szczegółowe informacje w sprawozdaniu organizatora rodzinnej pieczy zastępczej).

4.1.2 Asysta rodzinna

Cechą wyróżniającą pracę socjalną pracowników socjalnych w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej jest systemowe, całościowe podejście do rodziny. Uznanie rodziny jako systemu powoduje, że wszystkie problemy występujące w rodzinie nie mogą być traktowane jako izolowane zjawiska. Pracownik socjalny proponuje rodzinie różnego rodzaju usługi specjalistyczne w zależności od problemów występujących w rodzinie. Jedną z nich jest usługa asystenta rodziny. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku realizowano specjalistyczną pracę socjalną w oparciu o usługę asystenta rodziny. Ośrodek dysponuje 16 etatami asystentów rodziny, w tym jednym w ramach projektu „Katowice Miasto Otwarte - Pomocna dłoń dla rodziny" od 1 grudnia 2024 roku.

Obszar pracy asystentów obejmuje całe miasto Katowice. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku usługą asystenta rodziny objętych zostało łącznie **291 rodzin wieloproblemowych**. Skierowane przez pracowników socjalnych do usługi rodziny wieloproblemowe od lat borykają się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, ponadto są zagrożone wykluczeniem społecznym i często umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej z powodu nieprawidłowego wypełniania funkcji rodzicielskich lub innych zaniedbań. Ponadto, w rodzinach tych niejednokrotnie występuje problem bezrobocia, niepełnosprawności, ubóstwa i uzależnień, a także przemocy.

Nadal, zgodnie z założeniami, usługa asystenta rodziny realizowana jest głównie w miejscu zamieszkania rodziny, ale również w miejscach przez nią wskazanych, np. na terenie poszczególnych TPPS-ów, w placówkach służby zdrowia, szkołach, urzędach etc., a zakres i formy wsparcia asystentów rodziny wynikają z realizacji poszczególnych celów/zadań w ramach prowadzonej z rodzinami intensywnej pracy socjalnej. Ponadto świadcząc usługi na rzecz rodzin asystenci ściśle współpracują z pracownikami socjalnymi danych TPPS-ów, jednostkami Ośrodka tj. OIK, CRS, CPS, spotykają się z różnymi specjalistami w ramach zespołów ds. pracy z rodziną. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku odbyły się **463 zespoły**. Asystenci rodziny uczestniczyli również w **125 grupach diagnostyczno-pomocowych**. Ponadto rozwijali współpracę z przedstawicielami organizacji pozarządowych i instytucji działających w obszarze pomocy osobom i rodzinom (ze szkołami, przedszkolami, Sądami, parafiami, świetlicami środowiskowymi, organizacjami pozarządowymi, administracjami, firmami energetycznymi, Policją etc.).

W trakcie realizacji usługi asystenci rodziny świadczyli usługę przy wykorzystaniu różnych metod pracy czerpiących z doświadczeń pracy socjalnej (metoda indywidualnego przypadku, metoda grupowa, organizowanie społeczności lokalnej, podejście skoncentrowane na rozwiązaniach), pedagogiki, psychologii oraz poradnictwa. Realizowali zadania zmierzające do poprawy sytuacji życiowej rodzin w różnych obszarach funkcjonowania społecznego oraz służące odbudowaniu więzi i relacji rodzinnych.

W ramach realizowanych usług proponowana była rodzinom dodatkowa pomoc różnych specjalistów m.in. psychologa, psychoterapeuty, pedagoga, doradcy zawodowego, konsultanta prawnego. Pracownicy realizujący usługę włączają do pracy z rodziną również przedstawicieli instytucji i organizacji działających w środowisku lokalnym (m.in. parafii, świetlic środowiskowych, organizacji pozarządowych, szkół).

Asystenci rodziny w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku wspierali rodziny, w zależności od ich zdiagnozowanych problemów i potrzeb, podejmując na ich rzecz zadania, w szczególności:

- edukacja w zakresie prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi, a także sposobów organizowania czasu wolnego dzieciom;
- wzmacnianie/podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców;
- uwrażliwianie na sytuacje wymagające szczególnego nadzoru rodziców za pomocą metody wspólnych rozmów z członkami rodziny, w tym z dziećmi;
- pomoc w budowaniu prawidłowych więzi i komunikacji między członkami rodziny;
- wspieranie rodziców w diagnozowaniu sytuacji szkolnej dzieci, w szczególności w zakresie występujących deficytów w zakresie prawidłowej realizacji obowiązku szkolnego;
- pomoc w dbaniu o zdrowie poszczególnych członków rodziny;
- prowadzenie treningów umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego przez rodziny, w tym edukacji w zakresie przestrzegania norm społecznych i prawidłowego pełnienia ról społecznych;
- wsparcie w załatwianiu spraw urzędowych przez rodziny, ukształtowania lub nabycia/zwiększenia umiejętności korzystania ze wsparcia instytucji oraz środowiska lokalnego;
- kształtowanie postaw prozawodowych, kształtowanie umiejętności poruszania się po rynku pracy, motywowanie do uzupełnienia wykształcenia i podniesienia kwalifikacji;
- wspieranie osób zagrożonych problemem alkoholowym w utrzymywaniu trzeźwego stylu życia, a w sytuacji osób uzależnionych podjęcia lub kontynuowania terapii.

Liczba asystentów rodziny* w okresie I-XII 2024 r.	16
Liczba rodzin (narastająco) w okresie od I-XII 2024 r. korzystających z usługi asystenta rodziny	291

*dana dotyczy liczby etatów asystentów rodziny

Dla rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz doświadczających trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego opracowano i uruchomiono zajęcia grupowe:

- program wzmacniania kompetencji rodzicielskich z elementami praktycznego treningu kulinarnego, treningu budżetowego „Po naszymu!”,
- program wzmacniania kompetencji rodzicielskich „Z rodzicielstwem na ty”.

Program **„Po naszymu!”** oferował wsparcie edukacyjne i treningowe nakierowane na wzmocnienie/ poszerzenie kompetencji i umiejętności, a także rozwinięcie zasobów własnych uczestników w sferach związanych z zapewnieniem właściwej opieki nad dziećmi oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego. Uczestnicy obok zajęć warsztatowych uczestniczyli w zajęciach kulinarnych nawiązujących do zdrowego żywienia, racjonalnego wydatkowania pieniędzy, a także kuchni śląskiej. Zajęcia prowadzone były przez asystentów rodziny i obejmowały cykl 12 spotkań.

Liczba uczestników zajęć w okresie I-XII 2024 r.	11
Liczba zrealizowanych godzin programu w okresie I-XII 2024 r.	36

Celem programu **„Z rodzicielstwem na ty”** było podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, rozwinięcie umiejętności budowania prawidłowych relacji w rodzinie. Program przyczyniał się do poszerzenia wiedzy w zakresie konstruktywnego spędzania wolnego czasu, wzmocnienia kompetencji społecznych i wychowawczych, a także kształtowania sprawczości i zdolności do samodzielnego radzenia sobie z rozwiązywaniem trudności życiowych. Zajęcia prowadzone były przez asystenta rodziny i kierownika świetlicy specjalistycznej w formie warsztatowej. Program obejmuje cykl 10 spotkań i kontynuowany będzie w 2025 roku.

Liczba uczestników zajęć w okresie I-XII 2024 r.	6
Liczba zrealizowanych godzin programu w okresie I-XII 2024 r.	9

4.1.3 Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców Katowic (bez względu na ich sytuację dochodową), rodzin w trudnej sytuacji życiowej, rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi realizowane było przez psychologów, pedagoga oraz specjalistę pracy z rodziną Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii. Obejmowało ono diagnozowanie problemów osób/rodzin, ich zasobów i barier oraz udzielanie specjalistycznego wsparcia, pomocy psychologicznej i pedagogicznej. W ramach poradnictwa prowadzona była także psychoedukacja. Kontynuowano także prowadzenie poradnictwa specjalistycznego (zgodnie z Ustawą

o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku) w formie psychoterapii indywidualnej, par i rodzin.

Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne

Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne miało na celu wzmocnienie poczucia odpowiedzialności osób, w szczególności rodziców za własną sytuację życiową, adekwatne spostrzeganie swoich problemów, a także zmianę stylu wychowania dzieci i zwrócenie uwagi na ich indywidualne potrzeby, dostarczanie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodziców.

Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w 2024 r.	63
Liczba spotkań, podczas których udzielano wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla rodzin i osób w 2024 r.	163
Łączny wymiar godzin udzielonego wsparcia w 2024 r.	163

Poradnictwo specjalistyczne realizowane było również w ramach **Programu „Trening Umiejętności Rodzicielskich (TUR)".**

Trening to cykl warsztatów związanych z podnoszeniem kompetencji rodzicielskich. Warsztaty kierowane były do rodziców, którzy w trakcie wychowywania dzieci napotykają na szereg trudności. Trudności te dotyczą zarówno porozumiewania się z dzieckiem, jak i egzekwowania ustalonych zasad, rozwiązywania pojawiających się konfliktów czy problemów wychowawczych. Warsztaty przeznaczone były też dla tych rodziców, którzy nie radzą sobie z własnymi emocjami pojawiającymi się w kontakcie z dzieckiem i których metody wychowawcze okazały się nieskuteczne albo nieprawidłowe. Spotkania odbywały się w systemie indywidualnym.

Liczba uczestników programu w 2024 r.	66
Liczba spotkań w ramach programu w 2024 r.	181
Liczba godzin programu w 2024 r.	181

4.1.4 Terapia

W okresie sprawozdawczym realizowane były działania z zakresu wsparcia terapeutycznego w formie psychoterapii indywidualnej, par i rodzin.

Psychoterapia jest celowym i planowanym oddziaływaniem psychologicznym, zmierzającym do złagodzenia lub usunięcia objawów, z którymi pojawia się klient lub do poprawy funkcjonowania psychicznego i społecznego, wspierającym dążenia osoby lub rodziny do zdrowia i rozwoju. Celem psychoterapii jest zmniejszenie nasilenia objawów zaburzeń psychicznych lub ich usunięcie, wspomaganie, ochrona i stabilizacja zdrowia psychicznego, przepracowanie różnego rodzaju kryzysów i trudności, przywrócenie zdolności do przeżywania i umiejętności cieszenia się życiem, rozwój osobowości pacjenta w kierunku lepszej realizacji swoich celów życiowych, poszerzenie świadomości dotyczącej własnego funkcjonowania, poprawa jakości życia.

Liczba osób biorących udział w terapii w 2024 r.	130
Liczba przeprowadzonych sesji terapeutycznych w 2024 r.	1 999
Liczba godzin przeprowadzonych sesji terapeutycznych w 2024 r.	2 011

4.1.5 Wolontariat

Pomoc dzieciom i młodzieży w ramach programu „Słonecznik"

W roku 2024 podejmowano działania służące promocji programu oraz pozyskaniu nowych wolontariuszy: zaktualizowano informację na temat programu na stronie www.mops.katowice.pl, regularnie dokonywano aktualizacji informacji na fanpage'u programu na portalu społecznościowym Facebook, ze szczególnym naciskiem na zapotrzebowanie na wolontariuszy mogących udzielać korepetycji, informacje o rekrutacji wolontariuszy przesłano również do Regionalnego Centrum Wolontariatu oraz zamieszczono ogłoszenie na stronie www.ngo.pl, na fanpage'u Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Organizacji Pozarządowych, na profilach facebookowych rad jednostek pomocniczych. Przesłano także informacje o rekrutacji wolontariuszy na stronie UM Katowice, w serwisie KISS i w „Naszych Katowicach". W ramach promocji dokonano również zmiany plakatu promującego program. Ponadto dostarczono ulotki i plakaty promujące program do Wydziału Edukacji i Sportu oraz Wydziału Kultury Urzędu Miasta Katowice, skąd zostały rozprowadzone do jednostek miejskich np. bibliotek, MOSIRów. Prośbę o rozpowszechnienie informacji o wolontariacie wysłano również do biur karier śląskich uczelni.

Należy nadmienić, że w I kwartale 2024 roku umowę wolontaryjną podpisało kilkunastu wolontariuszy pełniących usługę w poprzednim roku. Pod koniec marca oraz w grudniu roku sprawozdawczego zorganizowano spotkania Klubu Wolontariusza, które miały na celu wzajemne poznanie się wolontariuszy, ich integrację oraz wymianę doświadczeń. Na spotkanie w marcu zostały zaproszone też osoby starsze korzystające z pomocy wolontariuszy, by mogły one spotkać się w większym gronie, poznać się wzajemnie, a także z innymi wolontariuszami. W spotkaniu wzięło udział 5 wolontariuszy oraz 2 seniorki. Pozostali podopieczni ze względu na swój gorszy stan zdrowia nie mogli się pojawić. W grudniu natomiast spotkanie wolontariuszy miało charakter świąteczny i obchodzony był w ten sposób Międzynarodowy Dzień Wolontariusza. W spotkaniu wzięło udział 6 wolontariuszy.

Współpracę w programie „Słonecznik" w okresie sprawozdawczym podjęło 25 osób, a wśród nich 23 osoby zdecydowały się pomagać osobom starszym i/lub z niepełnosprawnościami (wsparcie to opisane jest szczegółowo w rozdziale 5.2 tego sprawozdania). Dwoje wolontariuszy udzielało korepetycji dzieciom ze szkoły podstawowej. Poszukiwania wolontariuszy chętnych do pomagania zarówno dzieciom w nauce jak i seniorom oraz osobom niepełnosprawnym będą trwały również w 2025 roku.

4.2 Całodobowa opieka nad dzieckiem - formy prorodzinne

4.2.1 Rodziny zastępcze

Jedną z form opieki zastępczej o charakterze prorodzinnym są rodziny zastępcze, do których zaliczamy:

- rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem,
- rodziny zastępcze niezawodowe,
- rodziny zastępcze zawodowe.

Rodzina zastępcza może być objęta wsparciem i pomocą pracownika socjalnego w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych. Na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej udzielana jest pomoc pieniężna.

liczba rodzin zastępczych	**ogółem narastająco**
	289*
w tym: ▪ spokrewnionych	183
▪ niezawodowych, zawodowych	108
liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	**442**
w tym: ▪ w rodzinach spokrewnionych	232
▪ w rodzinach niezawodowych, zawodowych	210

* dwie rodziny zastępcze pełnią równocześnie funkcje rodziny niezawodowej i spokrewnionej
cztery rodziny przekształciły się z niezawodowych rodzin zastępczych w zawodowe rodziny zastępcze

	Łączna wartość (w zł)
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	5 477 667,67
Jednorazowe świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	41 254,09
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego	201 875,25
Środki finansowe na pokrycie kosztów niezbędnego remontu	23 392,95
Jednorazowe świadczenie związane z wystąpieniem zdarzeń losowych	225,37
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania	56 591,09*

* z pomocy w formie dofinansowania do wypoczynku skorzystało 106 dzieci z rodzin zastępczych umieszczonych na terenie miasta Katowice.

W 2024 roku ustanowionych przez sąd zostało 31 nowych rodzin zastępczych. Liczba dzieci w nich umieszczonych wyniosła łącznie 49.

Zarówno rodzinom zastępczym, jak i rodzicom naturalnym dzieci, oferowana jest praca socjalna w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej, specjalistyczne poradnictwo, w tym prawne, psychologiczne, terapeutyczne i pedagogiczne w Centrum Poradnictwa Specjalistycznego Metodyki i Strategii oraz w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Rodziny informowane są o działających organizacjach i stowarzyszeniach pozarządowych.

Zawodowe rodziny zastępcze:

Zawodowe rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego, realizując funkcje interwencyjne, zapewniają dzieciom krótkoterminową opiekę zastępczą w sytuacji kryzysu rodziny naturalnej, do czasu unormowania sytuacji życiowej ich rodziny.

Celem pracy pogotowia rodzinnego jest umożliwienie dziecku powrotu do rodziny naturalnej. W trakcie pobytu dziecku zapewnia się utrzymanie i umacnianie więzi z rodziną naturalną. Kontakty rodziców i krewnych z dziećmi, mają także na celu korektę zachowań i postaw wychowawczych rodziny naturalnej. Dlatego ważnym elementem w pracy pogotowia rodzinnego jest stały kontakt z pedagogiem i psychologiem. W przypadku braku możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej, poszukuje się możliwości umieszczenia dziecka w długoterminowej rodzinie zastępczej lub adopcyjnej.

Osoby pełniące zadania pogotowia rodzinnego otrzymują na podstawie zawartych umów wynagrodzenie. W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku pogotowiom rodzinnym wypłacono wynagrodzenia na łączną kwotę **436 631,64 zł**.

W okresie sprawozdawczym na terenie Katowic działały **3 pogotowia rodzinne**, które łącznie zapewniały 9 miejsc. Jedno pogotowie rodzinne zakończyło działalność w związku z przejściem na emeryturę z dniem 1 lutego 2024 roku. Na dzień 31 grudnia 2024 roku w pogotowiach rodzinnych przebywało łącznie 12 dzieci.

Zawodowym rodzinom zastępczym przysługuje rocznie 30 dni kalendarzowych przerwy w sprawowaniu pieczy zastępczej. W czasie urlopu zawodowej rodziny zastępczej oraz w innych szczególnych sytuacjach dzieci pozostają pod opieką rodzin pomocowych. W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku wypłacono z tego tytułu wynagrodzenia dla rodzin pomocowych na łączną kwotę **195 046,51 zł**.

Zawodowa rodzina zastępcza, w której przebywa więcej niż 3 dzieci, ma prawo do pomocy w opiece nad dziećmi i prowadzeniu gospodarstwa domowego. W tym celu zawarto umowy zlecenia z 18 osobami. Osobom tym w okresie od stycznia do grudnia 2024 roku wypłacono wynagrodzenia na łączną kwotę **644 862,40 zł**.

Na podstawie Rządowego Programu „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027" zawodowej rodzinie zastępczej w okresie od 1 lipca 2024 roku do 31 grudnia 2027 roku przysługuje dodatek do wynagrodzenia w kwocie 1000,00 zł brutto miesięcznie. Dodatek przysługuje za okres zatrudnienia, za który zawodowej rodzinie zastępczej przysługuje wynagrodzenie. W 2024 roku wydatkowano na ten cel kwotę **63 664,59 zł**.

Dzieci w pogotowiach rodzinnych:

	liczba dzieci w pogotowiach rodzinnych w okresie sprawozdawczym	w tym dzieci nowoprzyjęte	podstawa umieszczenia dziecka w pogotowiu rodzinnym - liczba dzieci umieszczonych w okresie sprawozdawczym - dotyczy dzieci nowoprzyjętych	
			na podstawie postanowienia Sądu	w wyniku interwencji Policji
Łącznie narastająco	29	12	11	1

Na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dzieci przebywających w pogotowiach rodzinnych, MOPS udziela pomocy pieniężnej w ramach zadań własnych powiatu.

Zawodowe rodziny zastępcze zapewniają dzieciom długoterminową opiekę zastępczą do czasu zakończenia pracy z rodziną naturalną i usamodzielnienia rodziny lub do czasu przysposobienia dziecka albo jego usamodzielnienia.

Osoby pełniące zadania zawodowej rodziny zastępczej otrzymują na podstawie zawartych umów wynagrodzenie. W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku zawodowym rodzinom zastępczym wypłacono wynagrodzenia na łączną kwotę **799 467,32 zł**.

W 2024 roku 4 rodziny przekształciły się z niezawodowych rodzin zastępczych w zawodowe rodziny zastępcze. Na dzień 31 grudnia 2024 roku w Katowicach funkcjonowało 8 zawodowych rodzin zastępczych, w których przebywało 44 dzieci.

Koszt utrzymania dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych:

Rodzaj zawodowej rodziny zastępczej	Łączna liczba miesięcy pobytu dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych	Łączne wydatki na pomoc pieniężną na pokrycie kosztów utrzymania dzieci, wraz z remontami i wynagrodzeniami za okres sprawozdawczy narastająco (ze składkami MOPS)	Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka (w zł)
3 rodziny o charakterze pogotowia rodzinnego - 29 dzieci	183	1 055 382,16	5 767,12
8 zawodowych rodzin zastępczych - 51 dzieci	492	2 093 646,51	4 846,40

4.2.2 Wsparcie dla rodzin zastępczych

Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków

Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków z terenu Katowic realizowane było przez Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, zatrudniającego wysoko wykwalifikowaną kadrę merytoryczną psychologów i pedagoga. Obejmowało ono diagnozowanie problemów rodzin zastępczych, ich zasobów i barier oraz udzielanie specjalistycznego wsparcia, pomocy psychologicznej i pedagogicznej.

Poradnictwo specjalistyczne miało na celu wspieranie rodzin zastępczych w wypełnianiu powierzonej im funkcji, wzmocnienie poczucia ich odpowiedzialności za wychowywanie dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, adekwatne spostrzeganie swoich problemów oraz problemów dzieci, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin zastępczych, podniesienie świadomości rodziny poprzez zwrócenie uwagi na indywidualne potrzeby jej członków. Rodzinom zastępczym udzielano również wsparcia w radzeniu sobie z pojawiającymi się kryzysami czy problemami. Poradnictwo w stosunku do młodzieży miało na celu wzrost umiejętności planowania swojej przyszłości oraz naukę budowania celów życiowych poprzez wykorzystywanie własnych zasobów.

Liczba udzielonych specjalistycznych indywidualnych porad psychologiczno-pedagogicznych dla rodzin zastępczych i wychowanków w nich umieszczonych w okresie I-XII 2024 r.	582
Liczba osób, które skorzystały z porad psychologiczno-pedagogicznych w okresie I-XII 2024 r.	144

Badania psychologiczne i pedagogiczne kandydatów na rodziny zastępcze

W okresie sprawozdawczym celem zapewnienia dziecku opieki i wychowania poza rodziną naturalną z zachowaniem preferencji form prorodzinnych, psycholodzy i pedagog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wykonywali badania psychologiczne i pedagogiczne kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe. Na podstawie wyników badań sporządzana była opinia psychologiczno-pedagogiczna stanowiąca element całościowej oceny kandydatów.

Liczba opinii psychologiczno-pedagogicznych sporządzonych w okresie I-XII 2024 r.	40
Liczba osób, którym wykonano badania psychologiczno-pedagogiczne w okresie I-XII 2024 r.	66

W okresie sprawozdawczym wydano 40 opinii psychologiczno-pedagogicznych dotyczących 58 kandydatów (40 rodzin), w tym 27 opinii dotyczących 29 kandydatów (19 rodzin), którzy posiadali predyspozycje i motywację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz 11 opinii dotyczących 19 kandydatów (15 rodzin), które nie posiadały predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Ponadto, w przypadku 8 kandydatów (5 rodzin), którzy poddali się badaniom psychologiczno-pedagogicznym pod koniec 2024 roku, opinie psychologiczno-pedagogiczne określające ich predyspozycje i motywację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zostaną wydane w I kwartale 2025 roku.

W przypadku 1 kandydata została wydana opinia dotycząca dawania przez w/w osobę rękojmi należytego sprawowania pieczy zastępczej, bez przeprowadzenia badań psychologiczno-pedagogicznych z powodu zachowania przez nie ich ważności.

W okresie sprawozdawczym 14 osób (8 rodzin) zgłosiło zainteresowanie udziałem w procesie kwalifikacyjnym na rodzinę zastępczą. Jednakże, na różnych etapach tego procesu, kandydaci zdecydowali się zrezygnować z ubiegania się o pełnienie tej roli, skutkiem czego ich opinie psychologiczno-pedagogiczne nie zostały sporządzone. Ponadto 1 osoba (1 rodzina) złożyła rezygnację po sporządzeniu opinii psychologiczno-pedagogicznej. Natomiast w przypadku 2 osób (1 rodziny) w procesie opiniowania Sąd wydał postanowienie

o umieszczeniu dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej, w związku z czym kandydaci nie wzięli udziału w badaniach, sporządzono jedynie opinię na temat sytuacji życiowej kandydatów.

W minionym okresie sprawozdawczym 1 osoba (1 rodzina) zgłosiła chęć uczestnictwa w procesie opiniowania, odbyła się wizyta pracowników tutejszego Ośrodka w miejscu zamieszkania w/w, jednakże badania psychologiczno-pedagogiczne odbędą się w I kwartale 2025 roku.

Badanie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej

W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku psycholodzy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wykonywali badania psychologiczne rodzinom zastępczym, pełniącym funkcję rodziny zastępczej niezawodowej. Na podstawie wyników badań sporządzana była opinia określająca predyspozycje i motywację rodziców zastępczych do dalszego pełnienia w/w funkcji.

Liczba opinii dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej sporządzonych w okresie I-XII 2024 r.	29
Liczba osób, którym wykonano badania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej w okresie I-XII 2024 r.	49

W okresie sprawozdawczym psycholodzy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wykonywali badania psychologiczne rodzinom zastępczym z zachowaniem terminu ich ważności oraz osobom, które wcześniej odmówiły poddania się im, z uwagi na swój stan zdrowia, planowane wyjazdy lub zobowiązania zawodowe.

W minionym okresie sprawozdawczym zostało wydanych 29 opinii psychologicznych dla 49 osób (29 rodzin), dotyczących predyspozycji i motywacji do dalszego pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

W przypadku 9 osób (7 rodzin) zostały przeprowadzone badania psychologiczne pod koniec 2024 roku, jednakże opinie o predyspozycjach i motywacji do dalszego pełnienia funkcji rodziny zastępczej zostaną wydane w I kwartale 2025 roku.

Badanie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej

Psycholodzy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wykonują badania psychologiczne kandydatom zgłaszającym gotowość do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej i wspierającej. Na podstawie wyników badań sporządzana jest opinia określająca predyspozycje i motywację kandydatów do pełnienia powyższej funkcji.

W minionym okresie sprawozdawczym Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Katowicach zgłosiło 1 kandydatkę (1 rodzinę) do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej, po czym wycofało wniosek z prośbą o zaopiniowanie kandydatki przed przeprowadzeniem badań psychologiczno-pedagogicznych.

Spotkania wspierające dla rodzin zastępczych (grupa wsparcia)

Adresatami grupy wsparcia są katowickie rodziny zastępcze. Rodzice zastępczy wykazują potrzebę uzyskiwania wsparcia psychologicznego i edukacji psychologicznej związanej ze specyfiką wychowywania dzieci w rodzinie zastępczej.

W minionym okresie sprawozdawczym odbyło się 7 spotkań wspierających dla rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych. Do prowadzenia grupy wsparcia zaangażowano psychologów Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. W spotkaniach łącznie wzięły udział 4 osoby (3 rodziny).

Liczba osób, którym udzielono wsparcia w okresie I-XII 2024 r.	4
Liczba spotkań w okresie I-XII 2024 r.	7
Liczba godzin spotkań w okresie I-XII 2024 r.	21

Szkolenia dla kandydatów na spokrewnione rodziny zastępcze

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie rodzinnej pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku pracownicy merytoryczni Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach na podstawie art. 44 pkt. 5 prowadzą szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej.

W I półroczu 2024 roku odbyła się edycja grupowego szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i nowo ustanowionych rodzin zastępczych, licząca 6 spotkań grupowych. Do udziału w szkoleniu zgłoszono 9 osób, szkolenie rozpoczęło 6 osób (4 rodziny), natomiast ukończyło je 5 osób (3 rodziny). Ponadto 1 osoba ukończyła szkolenie indywidualne.

W II półroczu 2024 roku odbyła się druga edycja grupowego szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i nowo ustanowionych rodzin zastępczych, licząca 6 spotkań grupowych. Do udziału

w szkoleniu zgłoszono 14 osób, z czego 1 osoba została zgłoszona ponownie, gdyż rozpoczęła cykl szkoleń w I półroczu, nie kończąc go. Szkolenie rozpoczęło 10 osób (8 rodzin), natomiast ukończyło je 7 osób.

Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach w ramach szkolenia grupowego w okresie I-XII 2024 r.	15
Liczba spotkań w ramach grupowego szkolenia w okresie I-XII 2024 r.	12
Liczba godzin spotkań szkoleń grupowych w okresie I-XII 2024 r.	36

Szkolenia dla rodzin zastępczych

W minionym okresie sprawozdawczym przez pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej przeprowadzone zostało badanie potrzeb szkoleniowych wśród rodzin zastępczych, na podstawie którego wyłoniono temat szkoleń do realizacji w 2024 roku.

W I półroczu 2024 roku psychologowie Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej przeprowadzili dwa szkolenia tematyczne. Pierwszym było trzygodzinne szkolenie pt. „Wspieranie dziecka ze spektrum autyzmu", które odbyło się 22 marca 2024 roku. Szkolenie skierowane było do rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych oraz zawodowych. Za cel szkolenia przyjęto nabycie i usystematyzowanie wiedzy uczestników na temat zaburzeń ze spektrum autyzmu oraz współwystępujących trudności i potrzeb dzieci, w tym zaburzeń sensorycznych, trudności w komunikacji oraz potrzeb stymulacji. Ponadto uczestnicy nabyli praktycznych umiejętności w zakresie wspierania rozwoju dziecka ze spektrum autyzmu, zaspokajania jego potrzeb oraz usprawnienia komunikacji pomiędzy dzieckiem a opiekunem.

Na przestrzeni maja i czerwca 2024 roku psychologowie Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej przeprowadzili cykl pięciu spotkań szkoleniowych pt. „Doskonalenie umiejętności wychowawczych - wybrane trudności nastolatków 10-18 lat". Szkolenie skierowane było do rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych oraz zawodowych. Celem szkolenia było zwiększenie świadomości rodziców na temat problemów, z którymi najczęściej spotykają się adolescenci, a także rozwój umiejętności wychowawczych, komunikacyjnych i radzenia sobie ze stresem. Ważną częścią programu była nauka budowania silnych i zdrowych relacji emocjonalnych między rodzicami a dziećmi. Uczestnicy zdobyli umiejętności efektywnej komunikacji oraz wiedzę na temat dojrzewania, tożsamości dzieci, radzenia sobie z kryzysami emocjonalnymi i stresem.

W grudniu 2024 roku psychologowie Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej zorganizowali i przeprowadzili szkolenie pt. „Uzależnienia behawioralne". Szkolenie skierowane było do rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych oraz zawodowych. Cele szkolenia obejmowały nabycie i usystematyzowanie wiedzy uczestników w temacie uzależnień behawioralnych dzieci i młodzieży. Adresaci szkolenia nabyli umiejętności praktyczne w zakresie diagnozy, interwencji i profilaktyki uzależnień w pracy z dziećmi.

W przeprowadzonych w minionym okresie sprawozdawczym szkoleniach uczestniczyło 19 osób (17 rodzin).

Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach w ramach szkolenia grupowego w okresie I-XII 2024 r.	19
Liczba spotkań w ramach grupowych szkoleń w okresie I-XII 2024 r.	7
Liczba godzin spotkań szkoleń grupowych w okresie I-XII 2024 r.	21

Inne działania

Organizacja i udział w wydarzeniach

1. W dniu 22 maja 2024 roku Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach zorganizował uroczyste obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego w Miejskim Domu Kultury „Koszutka" w Katowicach przy ul. Grażyńskiego 47. Podczas uroczystości wręczono dyplomy i upominki wyróżnionym rodzinom zastępczym, następnie odbył się spektakl teatralny „Królewna Marysia" Teatru Lufcik na Korbkę oraz magiczne show Sztukmistrza z Jastrzębia. Wydarzenie zwieńczył poczęstunek, podczas którego katowickie rodziny zastępcze mogły wymienić się doświadczeniami.
2. W dniu 1 czerwca 2024 roku Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z Miejskim Żłobkiem w Katowicach zorganizował piknik z okazji Dnia Dziecka, w którym uczestniczyły rodziny dzieci uczęszczających do Miejskiego Żłobka oraz katowickie rodziny zastępcze. Podczas tego wydarzenia pracownicy tutejszego Ośrodka angażowali się w promocję rodzicielstwa zastępczego.

3. Końcem lata 4 rodziny zastępcze (6 osób dorosłych i 6 dzieci) skorzystało z bezpłatnego wejścia na przedstawienie „Bajkowe zakończenie lata" w Filharmonii Śląskiej.
4. W dniu 20 września 2024 roku 1 osoba (1 rodzina zastępcza) uczestniczyła w szkoleniu pt. „Kurs udzielania pierwszej pomocy małym dzieciom" organizowany przez Stowarzyszenie „Wspólnie w przyszłość".
5. W dniu 18 października 2024 roku w katowickim Mieście Ogrodów odbył się musical pt. „Pilot i Mały Książę". Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach otrzymał na to wydarzenie 200 biletów. 50 biletów przekazano dzieciom z placówek opiekuńczo-wychowawczych, natomiast 150 biletów rozdysponowano wśród rodzin zastępczych. W musicalu wzięły udział 53 rodziny zastępcze (150 osób).
6. W dniach od 1 listopada do 19 listopada 2024 roku Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach brał udział w kampanii 19 dni przeciwko przemocy krzywdzeniu dzieci i młodzieży pod hasłem „Ej, to nie jest żart. To jest przemoc!" organizowanej przez Fundację „PO DRUGIE" oraz w kampanii „Dzieciństwo bez przemocy" organizowanej przez Fundację „Dajemy Dzieciom Siłę" i Krajową Koalicję na rzecz Ochrony Dzieci. W ramach obu kampanii na stronie Facebooka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Katowicach każdego dnia publikowano wpisy i grafiki edukacyjne związane z tematem przemocy. Ponadto zorganizowano wydarzenie dla chętnych dzieci z rodzin zastępczych, którego celem było przygotowanie prac plastycznych o zjawisku przemocy. Podczas listopadowego spotkania „Kawiarenki rodzin zastępczych" odbył się przegląd tychże prac plastycznych oraz tematyczna prelekcja psychologów Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej nt. rozpoznawania przemocy rówieśniczej, jej przeciwdziałania i wsparcia.
7. W dniu 10 grudnia 2024 roku Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach zorganizował spotkanie świąteczne dedykowane rodzinom zastępczym i ich podopiecznym. Dzieci z rodzin zastępczych aktywnie uczestniczyły w wydarzeniu - ubierały choinkę, tworzyły własnoręcznie ozdoby, a także wspólnie śpiewały kolędy, budując świąteczny nastrój. Rodzice zastępczy mieli w tym czasie możliwość integracji, wymiany doświadczeń oraz rozmów w serdecznej atmosferze. Dzieciom zostały wręczone paczki świąteczne ufundowane przez Pana Eugeniusza Budnioka oraz przedsiębiorców ze Śląskiej Federacji Przedsiębiorców Polskich. Spotkanie zakończono wspólnym poczęstunkiem. W wydarzeniu wzięło udział 27 dorosłych wraz z towarzyszącymi im dziećmi.

Organizacja wydarzeń „Kawiarenek rodzin zastępczych"

W minionym okresie sprawozdawczym zrealizowano spotkania w ramach „Kawiarenki rodzin zastępczych". Ich celem było umożliwienie integracji i stworzenie przestrzeni dla wymiany doświadczeń katowickich rodzin zastępczych. Zorganizowano siedem cyklicznych spotkań:

1. W dniu 23 lutego 2024 roku odbyło się spotkanie, podczas którego pracownik Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej w Katowicach przeprowadził prelekcję pt. „Gdy dziecko ucieka lub nie wraca do domu". W spotkaniu wzięło udział 15 osób. Podczas jego trwania pracownicy Zespołu do spraw Rodzinnej Pieczy Zastępczej przeprowadzili ankietę na temat preferowanego obszaru zagadnień możliwego do poruszenia na następnych spotkaniach.
2. Kolejne spotkanie w ramach „Kawiarenki rodzin zastępczych" zorganizowano w dniu 22 kwietnia 2024 roku. Podczas tego wydarzenia odbyła się prelekcja pt. „Wspieranie dziecka z FAS" przeprowadzona przez specjalistę z dziedziny psychologii klinicznej. W spotkaniu wzięło udział 15 osób.
3. W dniu 14 czerwca 2024 roku odbyło się trzecie spotkanie w ramach „Kawiarenki rodzin zastępczych" w 2024 roku. Na to wydarzenie zaproszono 3 pracowników Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej w Katowicach, którzy przeprowadzili prelekcję o tematyce bezpiecznego funkcjonowania seniorów w codziennym życiu. W spotkaniu wzięło udział 7 osób.
4. W dniu 20 września 2024 roku odbyło się czwarte spotkanie w ramach „Kawiarenki rodzin zastępczych" o tematyce „Neuroróżnorodność i spektrum ADHD". To wydarzenie zostało zorganizowane we współpracy z Centrum Wsparcia Terapeutycznego „Spektrum", zostało poprowadzone przez pracownika Fundacji „OBYWATEL SZTUKI". W spotkaniu uczestniczyło 10 osób.
5. Piąte spotkanie w ramach „Kawiarenki rodzin zastępczych" odbyło się w dniu 4 października 2024 roku, został na nie zaproszony Wiceprezydent Miasta Katowice Pan Maciej Biskupski. Na spotkaniu zebrało się 32 uczestników, w jego trakcie poruszono sytuacje katowickich rodzin zastępczych, ich potrzeb, warunków mieszkaniowych oraz dostępu do lekarzy specjalistów.
6. Szóste ze spotkań „Kawiarenek rodzin zastępczych" o tematyce „Zjawisko przemocy w świetle Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej" miało miejsce 22 października 2024 roku i zostało

poprowadzone przez pracownika Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Katowicach. Wzięło w nim udział 10 osób.

7. Ostatnie tegoroczne wydarzenie w ramach „Kawiarenek rodzin zastępczych" odbyło się 15 listopada 2024 roku. Spotkanie poprowadzili psycholodzy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, podczas jego trwania omówiono zjawisko przemocy rówieśniczej, jego rozpoznawania, przeciwdziałania i wsparcia. W spotkaniu wzięło udział 16 osób.

Współpraca z instytucjami

1. W dniu 18 stycznia 2024 roku pracownicy tutejszego Ośrodka wzięli udział w spotkaniu w ZSP 12 w Katowicach-Szopienicach, w celu wymiany doświadczeń i omówienia współpracy pomiędzy poszczególnymi jednostkami, tj. szkoły, Sąd, poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
2. Ponadto w minionym okresie sprawozdawczym pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach brali udział w spotkaniach sieciujących organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego.

Pomoc uchodźcom z Ukrainy

1. Pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach od 2022 roku pozostają zaangażowani w pomoc uchodźcom z Ukrainy. W pełnienie nadzoru nad funkcją opiekuna tymczasowego w okresie od stycznia do grudnia 2024 roku zaangażowanych było narastająco 27 pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Na dzień 31 grudnia 2024 roku koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej wspierali 93 opiekunów tymczasowych, mających pod swoją opieką 106 dzieci.
2. W 2022 roku wprowadzone zostały przepisy dotyczące ewidencji małoletnich obywateli Ukrainy, którzy samodzielnie przekroczyli granicę po 24 lutym 2022 roku. Zgodnie z powyższymi przepisami małoletni obywatel Ukrainy, który przybył na terytorium RP bez opieki osoby sprawującej faktyczną pieczę nad nim, a także małoletni obywatel Ukrainy, który przybył na terytorium RP i przed przybyciem był umieszczony w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy, podlega wpisowi do ewidencji małoletnich. Do ewidencji wprowadzane są także dane opiekuna tymczasowego sprawującego w Polsce opiekę nad małoletnim obywatelem Ukrainy. W realizację działania w powyższym obszarze w dalszym ciągu jest 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Ewidencja ta jest prowadzona za pomocą systemu teleinformatycznego umożliwiającego przekazywanie, usuwanie oraz udostępnianie wprowadzonych danych. System ten został zmodernizowany w ostatnim półroczu, co znacząco usprawniło jego działanie i poprawiło funkcjonalność. Dane, jakie są wprowadzane do w/w systemu, to m. in. imię i nazwisko, data urodzenia, pesel, miejsce zamieszkania w Ukrainie oraz w Polsce, stan zdrowia, niepełnosprawność, specjalne potrzeby, data przekroczenia granicy RP. W aktualnym okresie sprawozdawczym do ewidencji wprowadzono dane 4 nowych małoletnich obywateli Ukrainy, którzy samodzielnie przekroczyli granicę Rzeczypospolitej Polskiej. Obecnie ewidencja obejmuje informacje o 40 małoletnich.
3. Ponadto 1 koordynator rodzinnej pieczy zastępczej pozostaje upoważniony do składania w imieniu i na rzecz opiekuna tymczasowego wniosków o świadczenie i dofinansowanie, o którym mowa w artykule 26 ust. 1 Ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, a także do działania w tych postępowaniach.

Spotkania rodziców naturalnych z dziećmi w pokoju spotkań

Od początku października 2024 roku w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach funkcjonuje pokój spotkań rodziców naturalnych z dziećmi, które są umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. Pokój ten stanowi bezpieczną, neutralną przestrzeń, w której rodzice naturalni mogą budować i podtrzymywać więzi rodzinne z dziećmi w obecności wykwalifikowanych specjalistów. Spotkania odbywają się zgodnie z ustalonym harmonogramem, a ich celem jest zarówno wspieranie relacji, jak i ocena jakości kontaktów między dzieckiem a rodzicem.

Liczba zorganizowanych spotkań rodziców naturalnych z dziećmi w pokoju spotkań w okresie X-XII 2024 r.	24
Liczba rodziców naturalnych, którzy skorzystali ze spotkań z dziećmi w pokoju spotkań w okresie X-XII 2024 r.	6

Sponsoring

Ponadto w minionym okresie sprawozdawczym pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach rozpoczęli prace nad inicjatywą mającą na celu pozyskanie sponsorów wspierających rodzinną pieczę zastępczą. Pierwszym etapem było opracowanie wstępnych założeń programu sponsoringu, który ma na celu stworzenie trwałego systemu wsparcia finansowego i rzeczowego dla rodzin zastępczych oraz dzieci pozostających pod ich opieką. W ramach tych działań zespół pracowników przeanalizował potrzeby rodzin zastępczych oraz potencjalne formy wsparcia, które mogłyby zostać zaoferowane przez sponsorów. Obecnie prace są w toku - trwa dopracowywanie szczegółów programu, budowanie bazy potencjalnych sponsorów oraz przygotowywanie planu działań marketingowych, które mają na celu zachęcenie lokalnych przedsiębiorstw do zaangażowania się w tę inicjatywę. Celem tych działań jest nie tylko zapewnienie dodatkowych zasobów dla pieczy zastępczej, ale również budowanie świadomości społecznej na temat potrzeb dzieci i rodzin zastępczych oraz angażowanie lokalnej społeczności w działania na rzecz ich wsparcia.

Pozostałe formy wsparcia rodzin zastępczych

1. W minionym okresie sprawozdawczym dzieci w katowickich rodzinach zastępczych nadal korzystały ze wsparcia w postaci laptopów, słuchawek i kamer zakupionych w ramach projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19". Ideą w/w przedsięwzięcia było udostępnienie dzieciom z rodzin zastępczych laptopów, umożliwiających im naukę podczas edukacji zdalnej wprowadzonej z uwagi na pandemię koronawirusa.
2. Dodatkowo 1 pełnoletnia wychowanka pozostająca w rodzinie zastępczej uczestniczyła w bezpłatnym programie stypendialnym, organizowanym przez Fundację Digital University.

4.2.3 Usamodzielniani wychowankowie

Pełnoletni wychowankowie opuszczający pieczę zastępczą lub placówki wymienione w art. 88 Ustawy o pomocy społecznej mogą otrzymać:

- pomoc pieniężną na usamodzielnienie,
- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki,
- pomoc na zagospodarowanie.

	Liczba osób narastająco	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie (w zł)	Łączna wartość (w zł)
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	48	48	7 084,20	340 041,65
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	103	712	708,37	504 356,51
Pomoc na zagospodarowanie	50	50	2 342,96	117 148,00

Ponadto wszyscy usamodzielniani wychowankowie korzystają z pomocy w formie pracy socjalnej, mającej na celu integrację ze środowiskiem i usamodzielnienie życiowe wychowanka.

Pomoc na usamodzielnienie udzielana jest na podstawie sporządzonego Indywidualnego Programu Usamodzielnienia. Program sporządza osoba usamodzielniana wraz z wyznaczonym opiekunem przy współudziale pracownika socjalnego lub koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

4.3 Całodobowa opieka nad dzieckiem - formy instytucjonalne

W ramach prowadzonej pracy socjalnej, w sytuacji diagnozowania poważnych problemów opiekuńczo-wychowawczych, pracownicy socjalni występują do sądu o wydanie stosownych zarządzeń opiekuńczych. W 2024 roku z takimi wnioskami wystąpiono w stosunku do 28 rodzin. Po wyczerpaniu możliwości udzielenia dziecku pomocy w rodzinie naturalnej lub umieszczenia go w rodzinie zastępczej lub adopcyjnej, dziecko może zostać skierowane na pobyt całodobowy w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

4.3.1 Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Placówki opiekuńczo-wychowawcze - w tym placówki typu socjalizacyjnego i interwencyjnego, zapewniają opiekę i wychowanie dzieciom, którym nie można zapewnić opieki w formach prorodzinnych z uwagi na zdiagnozowane specyficzne problemy, przejawiające się w postaci zaburzeń zachowania oraz brak miejsc w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Prowadzą zajęcia korekcyjne i kompensacyjne, rekompensujące brak wychowania w środowisku rodzinnym oraz przygotowujące do życia społecznego oraz pracę z rodzinami dzieci.

Zadaniem placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego jest poszukiwanie możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej bądź poszukiwanie rodziny zastępczej lub rodziny adopcyjnej, która przejęłaby opiekę nad dzieckiem.

Na terenie miasta Katowice w 2024 roku funkcjonowały następujące placówki opiekuńczo-wychowawcze:

1. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 1,
2. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 2,
3. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 3,
4. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 1,
5. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 2,
6. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 3,
7. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 4,
8. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 5,
9. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 6,
10. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 7,
11. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 8,
12. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 9,
13. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 10,
14. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 11,
15. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 12.

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Katowice według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku przebywało 200 dzieci.

	Liczba wydanych dla dzieci skierowań w trybie interwencyjnym w 2024 r.		Liczba wydanych dla dzieci skierowań w trybie socjalizacyjnym w 2024 r.		Liczba zmienionych dla dzieci skierowań z trybu interwencyjnego na socjalizacyjny w 2024 r.	
	z Katowic	spoza Katowic	z Katowic	spoza Katowic	z Katowic	spoza Katowic
Domy Dziecka	46	0	13	0	22	0

Losy wychowanków w ww. placówkach w 2024 roku przedstawia tabela poniżej.

Liczba dzieci z Katowic, które opuściły placówki opiekuńczo-wychowawcze	
Ogółem	73
w tym biorąc pod uwagę powód zwolnienia:	
Dom rodzinny	23
Rodzina zastępcza	6
Inne np. pełnoletność	44

4.3.2 Dzieci poza rodziną naturalną

Ogólna liczba dzieci umieszczonych poza rodziną naturalną:

Formy prorodzinne

Dzieci przebywające w rodzinach zastępczych na terenie Katowic	442
Dzieci pochodzące z terenu Katowic, przebywające w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka na terenie innych miast	81
Razem:	523

Formy instytucjonalne

Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Katowic	252
Dzieci pochodzące z terenu Katowic, przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych miast	3
Razem:	255

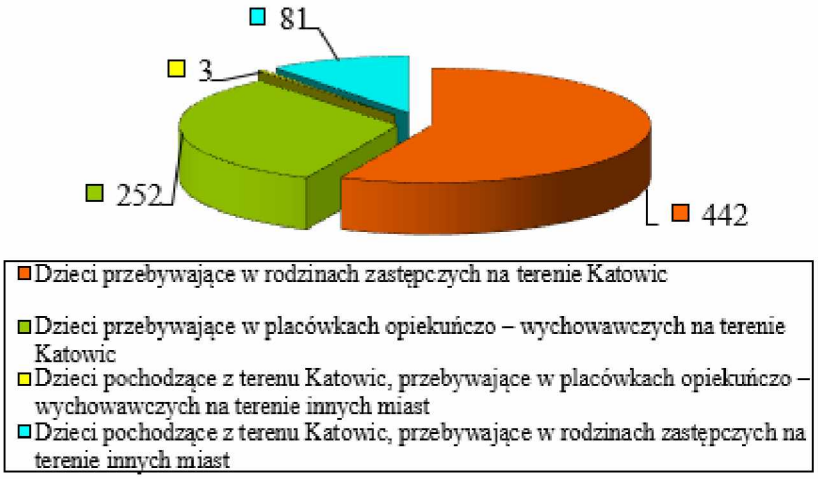

W 2024 roku do przysposobienia zostało zgłoszonych 39 dzieci z terenu miasta Katowice.

4.3.3 Dzieci w zakładach opiekuńczo-leczniczych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pokrywa koszt wyżywienia i zakwaterowania dzieci, które są pozbawione opieki rodziców i ze względu na stan zdrowia sąd umieścił je w zakładzie leczniczo-opiekuńczym. Koszt opłaty za jeden miesiąc wynosi nie mniej niż dwukrotna wartość najniższej emerytury. W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku opłacany był pobyt i wyżywienie za 18 dzieci. Wydatki łącznie na ten cel wyniosły w okresie sprawozdawczym **709 146,50 zł**.

4.3.4 Porozumienia pomiędzy powiatami

Od 1 stycznia 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przejął realizację zadania zawierania porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego w sprawie przyjęcia dziecka do rodziny zastępczej lub placówki opiekuńczo-wychowawczej.

W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku w związku z pobytem dzieci na terenie innego powiatu:

- w rodzinach zastępczych wydatkowano środki finansowe w wysokości **2 006 982,20 zł**,
- w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wydatkowano środki finansowe w wysokości **127 609,26 zł**.

4.4 Pomoc dla dzieci i ich rodzin

4.4.1 Lokalna sieć Świetlic Specjalistycznych

Zadanie w części realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok działającego na podstawie Uchwały nr LXXI/1437/23 Rady Miasta Katowice z dnia 23 listopada 2023 roku w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok.

- **Świetlice Specjalistyczne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej** adresują swoją pomoc do dzieci i młodzieży w wieku 6-15 lat (w szczególnych sytuacjach dzieciom w wieku 5 lat lub powyżej 15 roku życia - do ukończenia nauki w szkole), wywodzącej się z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Mają one na celu utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku poprzez wsparcie funkcji opiekuńczych rodziny.
- W zakresie potrzeb bytowych zgodnie ze standardem usług obejmują zadania takie jak: pobyt dzieci w placówkach w godzinach popołudniowych, zapewniając wychowankom w tym czasie poczucie bezpieczeństwa i właściwe warunki do odpoczynku, życia społecznego i nauki przez 5 dni w tygodniu; wyżywienie składające się z dwóch posiłków dziennie.

Głównym celem powyższych oddziaływań jest efektywne przygotowanie dziecka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu m. in. poprzez nabycie praktycznych umiejętności życiowych i społecznych przy jednoczesnym wsparciu rodziny w formie pracy socjalnej oraz poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego.

Nazwa, numer i adres Świetlicy	Liczba miejsc	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)
Świetlica Specjalistyczna Nr 1, ul. Orkana 7a	20	22+8*
Świetlica Specjalistyczna Nr 2, Pl. Powstańców 3	36	50+9*
Świetlica Specjalistyczna Nr 3, ul. Gliwicka 74a	30	34+4*
Świetlica Specjalistyczna Nr 4, ul. Świdnicka 35a	30/20 od 1 września 2024 r. **	30+3*
Świetlica Specjalistyczna Nr 5, ul. Czecha 2	30	41+8*
Razem:		**177+32***

*liczba dzieci, które na podstawie uzgodnień uczęszczały do placówek w ramach wolnych miejsc w okresie ferii zimowych i wakacji letnich 2024 r.
** zmiana limitu miejsc z 30 na 20 od 1 września 2024 r.

- **Świetlice Specjalistyczne prowadzone przez organizacje pozarządowe**

Umowy i finansowanie realizowane jest przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

Lp.	Nazwa i adres placówki	Przez kogo prowadzona	Liczba miejsc
Placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej			
1. Świetlice Specjalistyczne			
1.	Świetlica Specjalistyczna ul. Kilińskiego 15, Katowice	Katolicka Fundacja Dzieciom	67
2.	Świetlica Specjalistyczna ul. Morcinka 19 a, Katowice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO	35
3.	Świetlica Specjalistyczna im. Św. Brata Alberta ul. Brata Alberta 4, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	30
4.	Świetlica Specjalistyczna im. Św. Jacka ul. Dębowa 23, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	40
5.	Świetlica Specjalistyczna im. św. Agaty ul. Solskiego 2, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	30
6.	Świetlica Specjalistyczna im. św. Barbary ul. Młodzieżowa 10, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	30
7.	Świetlica Specjalistyczna ul. Gliwicka 148, Katowice	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów ul. Andrzeja 12a, Katowice	55
Placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej			
1. Świetlice Opiekuńcze			
8.	Świetlica Opiekuńcza im. św. Wojciecha ul. Chopina 14/1, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	25
9.	Świetlica Opiekuńcza „NIKISZ” Polskiego Towarzystwa Kulturalnego pl. Wyzwolenia 18, Katowice	Polskie Towarzystwo Kulturalne	30
10.	Świetlica Opiekuńcza dla dzieci w wieku przedszkolnym, ul. Mikusińskiego 8, Katowice	Rzymsko-Katolicka Parafia św. Józefa Robotnika	15
11.	Świetlica Opiekuńcza zwana Klubem Dziecięco-Młodzieżowym „Szansa dla każdego” ul. 3-go Maja 36/2, Katowice	Stowarzyszenie „Szansa dla każdego”	30
2. Koła zainteresowań			
12.	Koło zainteresowań pod nazwą „Klub Profilaktyczny EKIPA” ul. Bednorza 20, Katowice	Parafia Ewangelicko-Augsburska	30
13.	Koło zainteresowań „Bezpieczna Twierdza” ul. Panewnicka 13, Katowice	Fundacja Index do Przyszłości	45
Placówki wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę			
14.	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę w dzielnicy Katowice Załęże	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów” ul. Andrzeja 12a, Katowice	brak określonego maksymalnego limitu
15.	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę w dzielnicy Katowice Bogucice	Fundacja Jesteśmy dla Was, al. Korfantego 125a, 40-156 Katowice	brak określonego maksymalnego limitu
16.	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę w dzielnicy Katowice-Śródmieście	Fundacja Jesteśmy dla Was, al. Korfantego 125a, 40-156 Katowice	brak określonego maksymalnego limitu

17.	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę w dzielnicy Katowice-Zawodzie	Fundacja Jesteśmy dla Was, al. Korfantego 125a, 40-156 Katowice	brak określonego maksymalnego limitu
		Razem:	**462**

4.4.2 Lokalna sieć Specjalistycznych Klubów Młodzieżowych

- **Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej** są kontynuacją pracy socjoterapeutycznej Świetlic Specjalistycznych. Klub przeznaczony jest dla młodzieży w wieku 12-18 lat (w szczególnych sytuacjach powyżej 18 roku życia - do ukończenia nauki w szkole), wywodzącej się z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Klub działa w godzinach popołudniowych 5 dni w tygodniu. Cele i zadania Klubu są tożsame z zadaniami Świetlic Specjalistycznych.

Z dniem 1 września 2024 roku utworzony został Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 4, który działa w dzielnicy Ligota przy ul. Świdnickiej 35a.

Nazwa, numer i adres Klubu	Liczba miejsc	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 1, ul. Orkana 7a	8	15+1*
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 2, ul. Krakowska 138	20	28+4*
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 3, ul. Czecha 2	10	11+2*
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 4, ul. Świdnicka 35a	10	9
Razem:		63+7*

*liczba dzieci, które na podstawie uzgodnień uczęszczały do placówek w ramach wolnych miejsc w okresie wakacji letnich 2024 r.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku całkowity koszt zadania (Świetlice Specjalistyczne i Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe) wyniósł **4 021 204,91 zł**.

Świetlice Specjalistyczne i Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, w okresie ferii zimowych i wakacji letnich zorganizowały zajęcia dla dzieci i młodzieży. W okresie ferii zimowych w zajęciach wzięło udział 165 dzieci (w tym: 125 dzieci wychowanków świetlic i 39 wychowanków klubów oraz 1 dziecko, które na podstawie uzgodnień uczęszczało do placówki w ramach wolnych miejsc). W okresie wakacji w zajęciach wzięło udział 209 dzieci (w tym 139 dzieci wychowanków Świetlic i 32 wychowanków Klubów oraz 38 dzieci które na podstawie uzgodnień uczęszczały do placówek w ramach wolnych miejsc).

- **Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe prowadzone przez organizacje pozarządowe**

Umowy i finansowanie realizowane jest przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

Lp.	Nazwa i adres placówki	Przez kogo prowadzona	Liczba miejsc
<u>Placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej</u>			
Kluby Młodzieżowe			
1.	Młodzieżowy Klub Wspierania Rozwoju Osobistego ul. Morcinka 19 a, Katowice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO	20
2.	Młodzieżowy Klub Specjalistyczny ul. Kilińskiego 15, Katowice	Katolicka Fundacja Dzieciom	20
3.	Specjalistyczny Klub Młodzieżowy ul. Gliwicka 148, Katowice	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów" ul. Andrzeja 12a, Katowice	15
		Razem:	55

Monitoring systematycznej realizacji obowiązku szkolnego oraz prowadzenie pomocy w nauce i reedukacji szkolnej, jest priorytetem w działaniu każdej Świetlicy i Klubu, bez względu na podmiot prowadzący. Wynika to z doceniania roli wykształcenia w uzyskaniu samodzielności wychowanków w ich dorosłym życiu.

4.4.3 Pomoc dla dzieci w postaci świadczeń

W ramach pomocy dla dzieci realizowano dożywianie w żłobkach, przedszkolach i szkołach zarówno publicznych, jak i niepublicznych. Usługę realizowano w dni nauki szkolnej, we współpracy z Wydziałem Edukacji, Centrum Usług Wspólnych oraz innymi podmiotami biorącymi udział w realizacji zadania. Jednocześnie w czasie ferii zimowych i wakacji letnich dzięki dyżurom pełnionym przez szkoły w każdej

z dzielnic, tutejszy Ośrodek w porozumieniu z Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta Katowice zapewnił posiłek wszystkim potrzebującym dzieciom.

Wydatki w ramach pomocy dzieciom:

	Realizacja przez MOPS dożywiania uczniów	Realizacja dożywiania bez konieczności przeprowadzania wywiadu środowiskowego	Dożywianie w żłobku i przedszkolu
Liczba dzieci	1 237	35	667
Kwota (w zł)	1 833 685,33	22 885,94	1 471 557,63

Dodatkowo, pomocą w formie dożywiania organizowanego w przedszkolu i szkole objęto także 215 dzieci z terenu Ukrainy, które przybyły do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego kraju. Tym samym każde dziecko, niezależnie od kryterium dochodowego, miało możliwość skorzystania doraźnie z pomocy w formie obiadu przez okres dwumiesięczny. Pomoc dla dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, mogła być kontynuowana także po zakończeniu tego okresu. W przypadku dzieci uczęszczających do przedszkola pomoc udzielana była także w formie śniadania i podwieczorku. Na ten cel wydano łącznie **185 051,69 zł**.

Z dofinansowania do wypoczynku w 2024 roku skorzystało 48 dzieci, a łączny koszt zadania wyniósł **89 088,00 zł**.

W ramach dofinansowania do potrzeb dziecka oczekującego na umieszczenie w rodzinie zastępczej w 2024 roku przyznano świadczenia dla 2 dzieci na łączną kwotę **1 740,00 zł**.

W ramach opieki nad dzieckiem i rodziną zrealizowanych zostało we współpracy z wnioskodawcami 3 inicjatywy lokalne.

4.5 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2024" w zakresie systemu opieki nad dziećmi i rodziną.

Szczegółowy opis znajduje się w powyższym programie.

4.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny.

1. **Budowanie sieci placówek wsparcia dziennego:**

Świetlice

Dzielnica miasta	2020		2021		2022		2023		2024	
	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc
Śródmieście	4	152	4	152	4	152	4	152	4	152
Nikiszowiec	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30
Dąb	1	40	1	40	1	40	1	40	1	40
Józefowiec	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15
Koszutka	1	35	1	35	1	35	1	35	1	35
Ligota	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30/20 od 1 IX
Załęże	2	85	2	85	2	85	2	85	2	85
Szopienice	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36
Brynów	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20
Zawodzie	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30
Murcki	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30
Giszowiec	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30
Katowice łącznie	**16**	**533**	**16**	**533**	**16**	**533**	**16**	**533**	**16**	**533/ od 1 IX 532**

* Zmiana liczby miejsc w Świetlicy Specjalistycznej nr 4 z 30 na 20 od 1 września 2024 r.

	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba świetlic ogółem	16	16	16	16	16
Liczba świetlic środowiskowych typu opiekuńczego*	4	4	4	4	4
Liczba świetlic środowiskowych typu specjalistycznego*	12	12	12	12	12

*podział zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Ognisko wychowawcze, koła zainteresowań

Dzielnica miasta	2020		2021		2022		2023		2024	
	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc
Śródmieście	1	15	1	15	1	15*	0	0	0	0
Szopienice	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30
Ligota	1	45	1	45	1	45	1	45	1	45
Łącznie	**3**	**90**	**3**	**90**	**3**	**90**	**2**	**75**	**2**	**75**

* Koło Zainteresowań „Słoneczna Kraina" zakończyło działalność w 2022 r.

Kluby

Dzielnica miasta	2020		2021		2022		2023		2024	
	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów	Liczba miejsc
Śródmieście	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20
Szopienice	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20
Brynów	1	8	1	8	1	8	1	8	1	8
Koszutka	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20
Zawodzie	1	10	1	10	1	10	1	10	1	10
Załęże			1*	15	1	15	1	15	1	15
Ligota									1**	10
Łącznie	**5**	**78**	**6**	**93**	**6**	**93**	**6**	**93**	**7**	**103**

* 1 czerwca 2021 r. powstał Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Dom Aniołów Stróżów
* 1 września 2024 r. powstał Specjalistyczny Klub Młodzieżowy nr 4

	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba klubów typu specjalistycznego*	5	6	6	6	7

*podział zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Kluby młodzieżowe stanowią kontynuację pracy prowadzonej w Świetlicach.

2. Zapewnienie opieki dzieciom:

Liczba dzieci umieszczonych poza rodziną naturalną ogółem, w tym:	2020	2021	2022	2023	2024
	656	794	797	752	778
Dzieci skierowane do instytucjonalnych form pieczy zastępczej	221	254	255	228	255
Dzieci przebywające w rodzinnych formach pieczy zastępczej	435	540	542	524	523

W latach 2023-2024 w sumie dzieci umieszczonych poza rodziną naturalną nie ujęto danych dot. liczby dzieci skierowanych do przysposobienia.

3. Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków:

Liczba wychowanków objętych pomocą:	2020	2021	2022	2023	2024
Finansową	165	152	136	121	125
Rzeczową	36	22	19	34	50
Lokalową z zasobów miejskich	24	23	24	31	45
Wydatki na realizację programu	895 363,60	819 450,23	723 448,21	766 697,25	961 546,16

V. SYSTEM OPIEKI NAD OSOBAMI STARSZYMI I Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

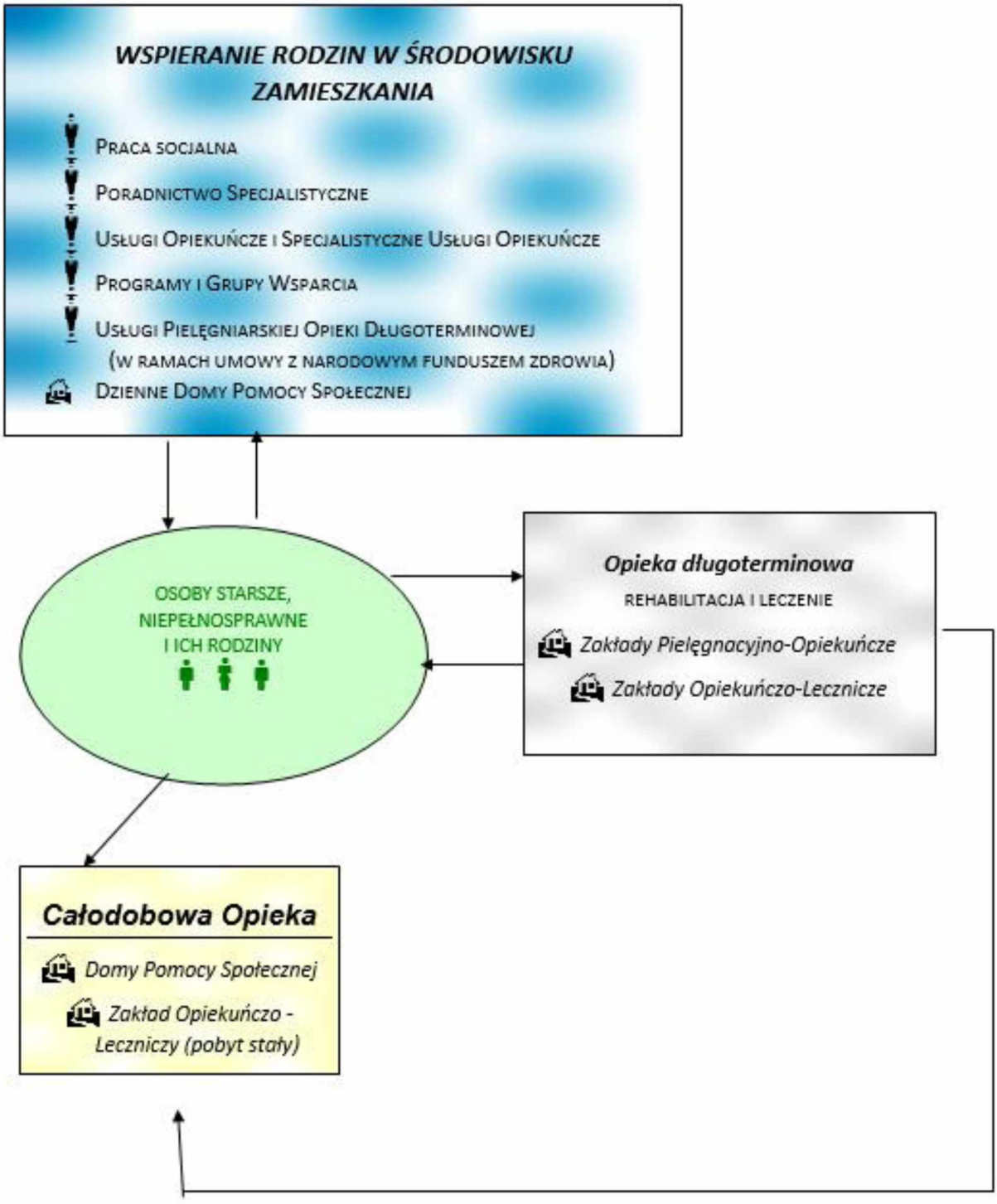

Wspieranie osób w wieku senioralnym stanowi jeden z elementów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2022-2027.

Na system opieki dla tej kategorii klientów, składa się:

5.1 Praca socjalna

Praca socjalna ma na celu ułatwianie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej, a także inicjowanie kontaktów rodzinnych, podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania rodziny w sprawowanie opieki nad osobami wymagającymi takiej pomocy, w tym zawieranie umów alimentacyjnych, porozumień na świadczenie usług, zapewnienie osobom uprawnionym usług w ramach pielęgniarskiej opieki środowiskowej, uwrażliwienie społeczności lokalnych na potrzeby osób starszych, z niepełnosprawnościami, rozpowszechnienie idei wolontariatu, objęcie opieką wolontarystyczną osób potrzebujących pomocy oraz skorzystanie przez osoby starsze i z niepełnosprawnościami z przysługujących im uprawnień np. wyjazdu na turnus rehabilitacyjny, do sanatorium, w uzyskaniu odpowiedniego sprzętu rehabilitacyjnego itp.

5.2 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Usługi świadczone są przez firmy, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy.

Wykaz realizatorów usług, z którymi od 1 lipca 2022 roku zawarto umowy na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych:

	Wykonawca	Zakres usług	Liczba osób*	Liczba godzin	Koszt (w zł)	Cena 1 godz. usług wg ostatnio obowiązującej umowy (w zł)**	Średni koszt roboczogodz. poniesiony przez MOPS (w zł)
1.	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE", Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 1***	535	10 658,67	315 070,29	29,56	29,56
		Opiekuńcze część 1****		63 899,74	2 210 941,10	34,60	34,60
2.	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE", Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 2***	384	2 865,26	86 989,29	30,36	30,36
		Opiekuńcze część 2****		43 141,42	1 527 206,27	35,40	35,40
3.	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE", Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 3***	313	1 529,50	46 741,52	30,56	30,56
		Opiekuńcze część 3****		28 010,51	997 191,80	35,60	35,60
4.	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE", Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 4***	317	2 844,92	86 940,75	30,56	30,56
		Opiekuńcze część 4****		36 081,15	1 284 488,94	35,60	35,60

5.	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 1***	57	619,66	19 556,47	31,56	31,56
		Specjalistyczne opiekuńcze część 1****		3 688,42	135 031,46	36,60	36,61
6.	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 2***	56	1 074,67	33 916,59	31,56	31,56
		Specjalistyczne opiekuńcze część 2****		5 840,84	213 774,74	36,60	36,60
7.	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 3***	13	107,83	3 403,11	31,56	31,56
		Specjalistyczne opiekuńcze część 3****		675,67	24 729,52	36,60	36,60
8.	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 4***	28	360,25	12 450,24	34,56	34,56
		Specjalistyczne opiekuńcze część 4****		1 430,62	56 652,55	39,60	39,60
		Razem:	**1 703**	**202 829,13**	**7 055 084,64**	**-**	**-**

*W podanej liczbie osób występują przypadki, że ta sama osoba ma przyznane dwa rodzaje usług: usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze
**Podana cena 1 godziny usług dotyczy usług wykonywanych w dni robocze i dni wolne/świąteczne oraz w godzinach nocnych
*** w styczniu 2024 zapłacono za usługi wykonane w grudniu 2023 r.
****umowy ważne do 30 czerwca 2024 r.
Specjalistyczne usługi opiekuńcze cz. 1 - nowa umowa od 1 listopada 2023 r.

Wykaz realizatorów usług, z którymi od 1 lipca 2024 roku zawarto umowy na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych:

	Wykonawca	**Zakres usług**	**Liczba osób***	**Liczba godzin**	**Koszt (w zł)**	**Cena 1 godz. usług wg ostatnio obowiązującej umowy (w zł)****	**Średni koszt roboczogodz. poniesiony przez MOPS (w zł)**
1.	Konsorcjum: MG Partner Marcin Grzesiak Spółka Komandytowa i Marcin Grzesiak, Warszawa, ul. Włościańska 15/1	Opiekuńcze część 1***	293	34 303,96	1 326 877,17	38,68	38,68
2.	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 2***	330	42 893,52	1 672 847,28	39,00	39,00
3.	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 3***	228	27 696,13	1 172 064,27	39,00	42,32

4.	Konsorcjum: MG Partner Marcin Grzesiak Spółka Komandytowa i Marcin Grzesiak, Warszawa, ul. Włościańska 15/1	Opiekuńcze część 4***	257	27 224,53	1 053 044,82	38,68	38,68
5.	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE", Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 5***	224	28 854,88	1 125 340,32	39,00	39,00
6.	Konsorcjum: MG Partner Marcin Grzesiak Spółka Komandytowa i Marcin Grzesiak, Warszawa, ul. Włościańska 15/1	Specjalistyczne opiekuńcze część 1***	33	1 422,02	57 989,98	40,78	40,78
7.	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE", Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 2***	54	4 397,90	197 905,50	45,00	45,00
8.	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE", Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 3***	13	1 037,85	46 703,25	45,00	45,00
9.	Konsorcjum: MG Partner Marcin Grzesiak Spółka Komandytowa i Marcin Grzesiak, Warszawa, ul. Włościańska 15/1	Specjalistyczne opiekuńcze część 4***	15	572,33	23 339,62	40,78	40,78
10.	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE", Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne usługi opiekuńcze część 5***	14	951,05	42 797,25	45,00	45,00
		Razem:	**1 461**	**169 354,17**	**6 718 909,46**	**-**	**-**

*W podanej liczbie osób występują przypadki, że ta sama osoba ma przyznane dwa rodzaje usług: usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

**Podana cena 1 godziny usług dotyczy usług wykonywanych w dni robocze i dni wolne/świąteczne oraz w godzinach nocnych

*** nowe umowy ważne od 1 lipca 2024 r.

Pomoc na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych w ramach Programu „Słonecznik"

W 2024 roku realizowana była pomoc wolontariuszy dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach programu „Slonecznik". Adresatami programu były osoby starsze, które z powodu swojego wieku oraz osoby niepełnosprawne, które z powodu swych ograniczeń wymagają wsparcia ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

Główny cel pomocy w ramach programu to:

- utrzymanie więzi społecznych i bezpieczeństwa w środowisku zamieszkania w odniesieniu do osób starszych i z niepełnosprawnościami;
- poszerzenie kontaktów społecznych i aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych;

- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Usługi wolontariuszy realizowane były bezpośrednio w środowisku na rzecz osoby starszej, z niepełnosprawnościami wymagającej pomocy i wsparcia.

Wolontariat na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami	
Liczba wolontariuszy (liczba umów)	23 (32)
Liczba godzin wolontariatu	1 462,25
Oszczędności dla MOPS (w zł)*	54 191,85

* obliczono na podstawie obowiązujących stawek za usługi opiekuńcze

Grupa wsparcia „Radość życia - wszystko mogę" oraz Grupa Wsparcia „Radość życia"

Program „Radość Życia - Wszystko Mogę„ realizuje Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 8 w Katowicach przy ul. Łętowskiego 6a. Spotkania odbywają się w sali Miejskiego Domu Kultury w Katowicach - Kostuchnie przy ul. Boya Żeleńskiego 83, w każdy wtorek w godzinach od 10.00 - 12.00.

Celem głównym programu jest poprawa funkcjonowania i jakości życia osób starszych i z niepełnosprawnościami, zapewnienie potrzeb kulturalnych, a przede wszystkim towarzyskich poprzez aktywizację w tworzeniu sposobu spędzania czasu wolnego.

Zgodnie z przyjętymi zasadami programu jest to grupa otwarta, w skład której wchodzą osoby powyżej 50 roku życia oraz osoby z niepełnosprawnościami. Są to mieszkańcy kilku dzielnic Katowic, które chcą być jeszcze aktywne i chcą zarażać swoim zapałem innych seniorów.

W trakcie odbywających się spotkań seniorzy mogą rozwijać swoje zainteresowania i pasje. Spotkania, które odbywają się co tydzień, gwarantują tę możliwość poprzez liczne zajęcia manualne - tworzenie rękodzieła tj. wykonywanie i dekorowanie różnych przedmiotów metodą decupage, pawertexu, gilingu, tworzenie kartek i ozdób świątecznych oraz o innej tematyce.

W 2024 roku odbywały się dodatkowe zajęcia w Terenowym Punkcie Pomocy Społecznej nr 8 - nauka tworzenia rzeczy z makramy. Miały miejsce również zajęcia typowo tematyczne w postaci licznych wykładów np. o tematyce Śląska i Katowic, były omawiane sprawy z dziedziny prawa, etykiety i savoir vivre, z dziedziny zdrowia. Ponadto, mając na względzie bezpieczeństwo osób starszych, miały miejsce także spotkania z dzielnicowym, który przedstawił szereg zagadnień związanych z zachowaniem należytej ostrożności.

Kolejną atrakcją były organizowane imprezy - z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet, Walentynek, Świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia, Andrzejek oraz kilkukrotne wyjścia do kina, do muzeum, egzotarium. Oprócz tego seniorzy brali udział w wyjazdowych wycieczkach m.in. do Krakowa i Sandomierza. W trakcie sezonu wiosenno - letniego odbyły się spotkania w plenerze: festyn z okazji powitania lata, spotkania przy grillu z muzyką i tańcami.

W ramach programu były organizowane również spotkania typowo sportowe, z instruktorami klubu sportowego, gdzie przez godzinę uczestnicy mogli przy muzyce wykonywać różne ćwiczenia ruchowe, poprawiające ich samopoczucie i ogólne funkcjonowanie.

Dla uczestników programu ważna była też idea samego spotkania i rozmowy z drugim człowiekiem, wspólne napicie się kawy, rozwiązywanie krzyżówek czy kolorowania.

W zajęciach programu „Radość Życia - wszystko mogę" w 2024 roku uczestniczyło średnio 47 osób miesięcznie.

Program „Radość Życia" realizowany przez Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 9 w Katowicach ma taką samą formułę, jak Grupa Wsparcia „Radość Życia - Wszystko Mogę". Spotkania grupy wsparcia odbywają się w sali Miejskiego Domu Kultury w Katowicach przy ul. Kołodzieja 42 lub w plenerze. Cyklicznie spotkania odbywają się w środy. Grupa Wsparcia skierowana jest do osób starszych i z niepełnosprawnościami. Głównym celem programu jest poprawa sprawności funkcjonalnej i jakości życia osób starszych i z niepełnosprawnościami. Grupa regularnie realizuje wyjścia kulturalne, informacyjne czy rozrywkowe. Ponadto grupa czasem korzysta z zajęć programu „Radość Życia - Wszystko Mogę". W 2024 roku z zajęć programu „Radość Życia" korzystało średnio 25 uczestników.

5.3 Sieć lokalnych Dziennych Domów Pomocy Społecznej

Dzienne Domy Pomocy Społecznej są ośrodkami wsparcia przeznaczonymi dla osób samotnych lub osób w rodzinach, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy, a są jej pozbawione lub rodzina takiej pomocy nie może zapewnić.

Podopieczni korzystali z usług sieci 8 Dziennych Domów Pomocy Społecznej: zlokalizowanych w poszczególnych dzielnicach miasta:

Wykaz DDPS prowadzonych przez wykonawców, z którymi zawarto umowy na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych:

Lp.	Nazwa i adres Dziennego Domu Pomocy Społecznej	Prowadzony przez:	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z pobytu w DDPS	Wykonanie za I-XII 2024 (w zł)
1.	DDPS ul. Czecha 2	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”	48	62	453 480,00
2.	DDPS ul. Wiślana 9	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”	43	53	629 800,80
3.	DDPS ul. Tysiąclecia 45	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	30	35	431 253,96
4.	DDPS ul. Oblatów 24	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	75	92	984 009,77
5.	DDPS ul. Gliwicka 74	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	34	38	382 657,38
6.	DDPS ul. Świdnicka 35	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	42	51	643 683,71
7.	DDPS ul. Dębowa 23	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Jacka	25	35	398 370,50
8.	DDPS ul. Głogowska 23	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	50	69	898 251,94
Razem:			**347**	**435**	**4 821 508,06**

Wykaz Dziennych Domów Pomocy Społecznej prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach

Lp.	Nazwa Dziennego Domu Pomocy Społecznej	Prowadzony przez:	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z pobytu w Dziennych Domach Pomocy Społecznej
1.	Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	10	10
2.	Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla niskofunkcjonujących osób z niepełnosprawnością	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	10	10
Razem:			**20**	**20**

Działania w ramach Dziennych Domów Pomocy Społecznej prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej obejmują:

1. Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla niskofunkcjonujących osób z niepełnosprawnością

W zajęciach uczestniczyło 10 uczestników w tym 6 kobiet i 4 mężczyzn. W okresie rozliczeniowym realizowano zadania wg planu działalności Ośrodka, które pozwoliły osiągnąć założone cele opracowane w Indywidualnych Programach Terapeutycznych uczestników. Podopieczni uczestniczyli w zajęciach indywidualnych oraz grupowych z fizjoterapeutą, pedagogiem i terapeutą oraz zajęciach grupowych z terapii

zajęciowej prowadzonych wg indywidualnego grafiku oraz potrzeb osób niepełnosprawnych w relacji 1:1 lub 1:2.

W ramach działalności Dziennego Domu Pomocy Społecznej dla niskofunkcjonujących osób z niepełnosprawnością zrealizowano w szczególności następujące zadania:

- Na zajęciach z fizjoterapii doskonalono nabyte umiejętności. Ćwiczenia prowadzone były w formie indywidualnej oraz grupowej. Wykonywano masaże (ręczne, bańką chińską), zabiegi z fizykoterapii, ćwiczono na sprzętach: rowerek, orbitrek, bieżnia, trampolina. Kontynuowano ćwiczenia koordynacyjne z wykorzystaniem worka bokserskiego oraz elementy z terapii tańcem. Prowadzono zabawy na Sali Doświadczania Świata m.in. w suchym basenie, ćwiczenia rytmiczno-muzyczne, poruszano się w takt muzyki, prowadzone neuromobilizacje. Stosowano trening dotykowy: masaże z wykorzystaniem materiałów o różnej fakturze, z różną siłą nacisku, stosowano wibrację (szczotki z różnym włosiem, piłki kolczatki, gąbki, rękawiczki wykonane z różnych tkanin, woreczki sensoryczne). Prowadzono gry i zabawy ruchowe rozwijające małą, a także dużą motorykę. Zaczęto wychodzić na dłuższe spacery, podczas których zwracano uwagę na właściwą postawę ciała z korektą pochylania głowy. Wprowadzono zabawy dające stymulację polisensoryczną (słuchową, dotykową). Podczas ćwiczeń krążeniowo-oddechowych wykorzystywano znane piosenki. Ćwiczenia prowadzono na świeżym powietrzu, w formie gier i zabaw ruchowych oraz zewnętrznych siłowniach. Zorganizowano turniej tenisa stołowego. Podczas spacerów wykorzystywano kijki do nordic walking. Kompensowano odchylenia i braki rozwojowe poprzez wdrażanie nowych ćwiczeń korekcyjnych;
- Na zajęciach plastycznych rozwijano i doskonalono umiejętności artystyczne. W ramach ćwiczeń motoryki dłoni wykonywano stroje na bal karnawałowy, kartki walentynkowe i okolicznościowe. Ponadto realizowano warsztaty tworzenia stroików wielkanocnych, pisanek, upominków świątecznych. Część podopiecznych, bardziej sprawnych manualnie, malowała obrazki farbami akrylowymi zgodnie z instrukcją (po numerkach). Stworzono wspólną gazetkę wiosenną z papieru kolorowego i bibuły. Tworzono również kolaże z recyklingu i farb o tematyce związanej z nadejściem wiosny. W ramach bajkoterapii wykonywano obrazki kredkami pastelowymi na temat ulubionej postaci z bajki. Tworzono kartki oraz upominki związane z Dniem Matki. Wykonywano prace z filcu, zwierzęta i rośliny leśne. Ponadto podopieczni pod okiem terapeuty stworzyli pracę konkursową pt. „Podróż moich marzeń". Różnymi technikami plastycznymi wspólnie stworzono gazetkę o tematyce związanej z jesienią;
- Na zajęciach z pedagogiem wykonywano karty pracy związane z porami roku, kolorami, kształtami, emocjami i umiejętnościami społecznymi. W trakcie zajęć kolorowano według wzorów, wykonywano labirynty, proste krzyżówki, uczestnicy poszerzali wiedzę ogólną, prowadzone były rozmowy terapeutyczne, uczestnicy ćwiczyli grafomotorykę i pisownie, wykonywano proste zadania matematyczne, kolejno odliczano i tworzono zbiory. Uczestnicy korzystali z komputera: słuchali muzyki, grali w gry edukacyjne, oglądali bajki terapeutyczne i programy edukacyjno-przyrodnicze. Podczas zajęć kreatywnych tworzono biżuterię z koralików i ozdoby ze sznurka. Uczestnicy poznali haft diamentowy. Na zajęciach grano w gry planszowe-edukacyjne, układano klocki według wzoru/schematu. Podczas zajęć sadzono kwiaty w doniczkach oraz w ogrodzie, poznano ich nazwy i zasady pielęgnacji. Na zajęciach indywidualnych uczestnicy relaksowali się poprzez ćwiczenia oddechowe. W czasie zajęć indywidualnych uczestnicy brali udział w zajęciach kulinarnych, na których przygotowano pizzę i ciasto z jabłkami. Prowadzono treningi poprawiające koncentrację uwagi, podejmowano próby wydłużenia czasu koncentracji, na zajęciach grupowych tworzono obrazy strukturalne z gipsu;
- Na zajęciach z terapii ręki doskonalono umiejętności ubierania i rozbierania się. Ćwiczono motorykę małą, skupiono się na pracy dłoni (uderzano, pocierano, klaskano, zaciskano i otwierano), wkładano i wyjmowano przedmioty z miski z patrzeniem i bez patrzenia, dotykano przedmioty o różnej fakturze, ugniatano papierowe kule, otwierano i zamykano pudełka, układano puzzle, budowano z klocków przeróżne konstrukcje, przewlekano sznurki przez różne otwory, kolorowano rysunki, naśladowano pisanie na klawiaturze komputera, cięto nożyczkami różne wzory z kartek, darto papier, przekładano kartki w książce na czas, ugniatano papierowe kuleczki z bibuły, ściskano piłeczki o różnej strukturze, ćwiczono wkładanie naczyń do zmywarki, wbijano pinezkami do tablicy korkowej, pisano litery i cyfry po śladzie, składano papier techniką origami, rysowano szlaczki i wzory z elementami liter, stukano czubkami palców (naśladowano grę na pianinie). Wykonano zimową gazetkę;
- Podczas terapii zajęciowej pracowano nad motoryką małą i sensoryką. Układano klocki, puzzle, pracowano nad utrzymywaniem w rękach różnych przedmiotów i obracania ich w palcach, a także umieszczanie ich we właściwym miejscu. Malowano palcami, kolorowano i wyklejano karty

pracy. Pracowano nad usprawnieniem palców ugniatając modelinę oraz piłeczki sensoryczne, a także zwijając w kulki bibuły i wyklejano różnego rodzaju obrazki na różnych strukturach. Pracowano nad dopasowywaniem kształtów i kolorów oraz nad pamięcią krótkotrwałą przy pomocy kart z obrazkami. Wyciszano emocje przy pomocy muzyki relaksacyjnej i wyświetleń gwiazd z projektora, a także przy pomocy masażera. Pracowano również nad koordynacją ruchową w zabawie z piłką. Stosowano aromaterapię. Rozszerzano wiedzę na temat zwierząt i ich odgłosów w kontakcie bezpośrednim z psem. Układano i łączono części zwierząt przy pomocy sznurówek, kleju, guzików, rzepów. Poznawano podstawowe cyfry w zabawie z wagą, przygotowano upominki oraz kartki bożonarodzeniowe. Zaprojektowano i stworzono dekorację świąteczną w Ośrodku. Wykonano witraże papierowe oraz lampiony adwentowe;

- Z pomocą opiekuna rozwijano treningi higieny osobistej;
- Kontynuowano zajęcia z dogoterapii, choreoterapii, relaksacyjne z misami tybetańskimi, wyjścia na basen, zajęcia z gliny;
- 8 lutego (Tłusty Czwartek) świętowano tradycyjnie, pączkami smażonymi na zajęciach przez uczestników;
- 9 lutego zorganizowano bal przebierańców, którego motywem przewodnim była biesiada cygańska, uczestniczono w zabawach i konkursach tematycznych;
- 14 lutego (Walentynki) przygotowano słodki poczęstunek i tematyczne kartki, oglądano komedie romantyczne;
- 15 lutego zorganizowano wyjście do kina na film „Cudowny chłopiec. Biały ptak”;
- 20 lutego zorganizowano wyjście do kina na film „Sami swoi. Początek”;
- 26 lutego zorganizowano wycieczkę do Bajki Pana Kleksa w Katowicach;
- 7 marca zorganizowano warsztaty florystyczne, podczas których wykonywano wiosenny bukiet w filiżance;
- 8 marca (Dzień Kobiet) wszystkie panie zostały obdarowane własnoręcznie robionymi kartami przez naszych panów oraz słodyczami;
- 21 marca zorganizowano warsztaty wielkanocne;
- 26 marca zorganizowano wycieczkę do Egzotarium w Sosnowcu;
- 27 marca zorganizowano wielkanocne śniadanie;
- W dniach od 7 do 11 kwietnia zorganizowano turnus rehabilitacyjny do Zubrzycy Górnej dla uczestników wraz z rodzicami/opiekunami (zabawy z kapelą góralską, wycieczka do Żywca, wjazd na Górę Żar, spacer do Babiogórskiego Parku Narodowego, zwiedzanie Orawskiego Parku Etnograficznego, dyskoteka z animatorem i DJ);
- 16 maja zorganizowano wycieczkę do Pieskowej Skały;
- 28 maja zorganizowano wycieczkę do Mosznej;
- 6 czerwca zorganizowano wyjście na lody z okazji Dnia Dziecka;
- 7 czerwca uczestniczono w zlocie motocyklistów;
- 19 czerwca zorganizowano wycieczkę do Krakowa;
- 20 czerwca zorganizowano wyjście do kina na bajkę „W głowie się nie mieści 2”;
- 17 lipca zorganizowano wyjście do kina na bajkę „Gru i Minionki: pod przykrywką”;
- 22 lipca zorganizowano wyjście na lody;
- 23 lipca zorganizowano wyjście do kina na bajkę „Był sobie kot”;
- 9 sierpnia zorganizowano wyjście do ZOO w Chorzowie;
- 3 września zorganizowano rejs statkiem po Krakowie;
- 4 września zorganizowano wyjście na lody;
- 6 września zorganizowano wyjście do kina na film „Beetlejuice, Beetlejuice”;
- 10 września zorganizowano wyjazd do Akuku w Rudzie Śląskiej;
- 17 września zorganizowano wyjazd do Jura Parku w Krasiejowie;
- 19 września zorganizowano wyjazd do alpakarnii w Poczesnej;
- 25 września zorganizowano jesienne warsztaty florystyczne;
- 26 września zorganizowano wyjście do kina na film „Niepewność. Zakochany Mickiewicz”;
- 27 września zorganizowano wyjazd do New Life Story w Niekarmii;
- 30 września zorganizowano Dzień Chłopaka;
- 2 października zorganizowano wyjście na kręgle i pizzę do Galerii Libero,;
- 11 października zorganizowano wyjazd do Studia Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej;
- 28 października zorganizowano wyjście do kina na bajkę „Dziki Robot”;

- 29 października zorganizowano wyjazd do Agroskałki oraz na pole dyniowe w Przybynowie;
- 31 października obchodzono Halloween;
- 6 listopada uczczono pamięć zmarłych na cmentarzu przy ul. Francuskiej;
- 6 grudnia obchodzono Mikołajki;
- 11 grudnia zorganizowano wyjście do Pijalni Wedla oraz na jarmark bożonarodzeniowy;
- 16 grudnia zorganizowano wyjście na kręgle i pizzę do Galerii Libero;
- 18 grudnia zorganizowano jasełka dla rodziców/opiekunów oraz dyrekcji;
- 19 grudnia zorganizowano wigilię dla podopiecznych;
- Na bieżąco prowadzona jest strona Facebookowa, na której umieszczane są informacje oraz zdjęcia z wydarzeń i życia Ośrodka.

2. Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem

Do Ośrodka uczęszcza 10 mężczyzn w wieku 29 - 44 lata z miasta Katowice. W 2024 roku podopieczni uczestniczyli w zajęciach indywidualnych oraz grupowych prowadzonych przez psychologa, pedagoga, fizjoterapeutę oraz instruktora terapii zajęciowej w relacji 1:1 lub 1:2. Wszelkie działania terapeutyczne z podopiecznymi były ukierunkowane przede wszystkim na podtrzymanie czynności funkcjonalnych oraz nabycie nowych umiejętności z zakresu higieny, zaradności życiowej, samodzielności, czynności dnia codziennego oraz dbania o aktywność fizyczną.

W ramach działalności Dziennego Domu Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem zrealizowano w szczególności następujące zadania:

- Na zajęciach indywidualnych z pedagogiem-logopedą rozwijano komunikację werbalną dostosowaną do indywidualnych potrzeb i predyspozycji uczestników poprzez stosowanie różnych technik i ćwiczeń logopedycznych na materiale słownym i obrazkowym, rozszerzano słownictwo poprzez zabawy słowne, gry, rozmowy, pytania o szczegóły, zachęcano do wypowiedzi, ćwiczono odpowiednie reakcje i dialogi, pracowano nad komunikacją - bazowymi umiejętnościami komunikacyjnymi, intencją komunikacyjną i wspólnym polem uwagi, wzbogacano zasób słownictwa czynnego i biernego poprzez ćwiczenia i zadania ogólnorozwojowe, opisywano obrazki i ćwiczono myślenie przyczynowo-skutkowe, ćwiczono dialogi w różnych sytuacjach społecznych aranżowanych przez terapeutę, usprawniano motorykę małą poprzez rysowanie po śladzie, ćwiczono grafomotorycznie, obrysowywano szablony, nawlekano koraliki, przewlekano sznurowadła, kolorowano, modelowano, ćwiczono analizę wzrokową: składano całości z elementów, układano puzzle, kompozycje z klocków, mozaiki geometryczne, układanki, odwzorowywano kształty, wyszukiwano szczegóły różniące obrazki, dopasowywano jednakowe obrazki, łączono je w pary, kategoryzowano poprzez rozdzielanie według koloru, wielkości, kształtu, przeznaczenia, tworzono kategorie tematyczne;
- Na zajęciach z pedagogiem skupiono się na usprawnianiu motoryki małej, poprawie koncentracji, wyrabianiu spostrzegawczości oraz ćwiczeniu cierpliwości i dokładności w czasie wykonywania najróżniejszych prac. Realizowano zajęcia indywidualne oraz grupowe z podopiecznymi: tworzono obrazy z mozaik cekinowych oraz haftu diamentowego, wykonywano modele przestrzenne, malowano obrazy z wykorzystaniem wskazówek numeracyjnych, rysowano i kolorowano obrazki. Zajęcia edukacyjne polegały na pisaniu po śladach, rozwiązywaniu zagadek i łamigłówek, grach w gry logiczne, oglądaniu krótkich filmów edukacyjnych, ćwiczeniu pamięci i rytmiki (np. poprzez zapamiętywanie i powtarzanie melodii oraz tekstów piosenek), poszerzaniu słownictwa (np. w czasie gry w Scrabble), ćwiczeniu rozróżniania i łączenia kolorów. Prowadzono treningi z zakresu gospodarstwa domowego: drobne porządki (zamiatanie, wycieranie podłogi), przepierka ubrań, rozwieszanie prania, zajęcia kulinarne, dbanie o wystrój Ośrodka (przyozdabianie gazetek, wykonywanie różnych dekoracji, pielęgnacja kwiatów). W czasie wyjść na zakupy, jak również wyjazdów na wycieczki oraz spacery po mieście, prowadzono treningi uspołeczniające oraz ekonomiczne, a także wdrażano do zachowywania ostrożności w roli uczestnika ruchu drogowego. Prowadzono również treningi samoobsługowe: dbanie o higienę osobistą, schludny wygląd i czysty ubiór, pozostawianie porządku po sobie po skończeniu posiłku, zajęć stolikowych czy skorzystaniu z toalety;
- Na indywidualnych zajęciach z psychologiem prowadzono trening umiejętności społecznych i trening umiejętności poznawczych ukierunkowany na ćwiczenia koncentracji uwagi i pamięci. Korzystano również z pomocy terapeutyczno-edukacyjnych, tj. kategoryzacje, powtarzanie wzorów, historyjki obrazkowe. Praca z emocjami była dostosowana pod konkretnych podopiecznych, podczas pracy skupiano się na pracy z lękiem i pracy z silnymi reakcjami na bodźce zewnętrzne i wewnętrzne (zachowania agresywne i autoagresywne). Stosowano również techniki relaksacyjne i wyciszające.

Podczas zajęć grupowych pomagano uczestnikom pracować nad ich relacjami interpersonalnymi i komunikacją z otoczeniem;

- Na zajęciach fizjoterapeutycznych przeprowadzono badania czynnościowe uczestników Ośrodka, które miały na celu sprawdzenie siły mięśniowej, ogólnej sprawności fizycznej oraz zakresu ruchomości w stawach. Przeprowadzono badania przedmiotowe oraz testy koordynacji i równowagi. Realizowano zajęcia indywidualne oraz grupowe. Praca indywidulana z uczestnikami ukierunkowana była na poprawę ogólnej sprawności fizycznej, ćwiczenia ogólnokondycyjne z elementami integracji sensorycznej oraz trening obwodowy na przyrządach. Wykonywano masaż klasyczny oraz relaksację, mające na celu obniżenie napięcia mięśniowego oraz ogólne wyciszenie uczestników;
- Na zajęciach z terapii zajęciowej uczono samodzielnego przebierania się oraz dbania o swój wygląd zewnętrzny. Prowadzono treningi higieniczne oraz pracowano nad doskonaleniem podstawowych czynności życiowych dnia codziennego. Przeprowadzono również zajęcia kulinarne oraz włączono podopiecznych do pomocy w wykonywaniu drobnych czynności z zakresu gospodarstwa domowego, np. nakrywanie do stołu, sprzątanie po skończonym posiłku. Zajęcia z terapii zajęciowej polegały w głównej mierze na przygotowywaniu dekoracji świątecznych: kartki okolicznościowe, stroiki wielkanocne, wykonywanie ozdób techniką decoupage, wykonano świąteczne kartki, bombki, dekorację świąteczną oraz zimową Ośrodka;
- Cyklicznie kontynuowano wyjścia na basen oraz zajęcia choreoterapii i relaksacji z misami tybetańskimi;
- Cyklicznie kontynuowano warsztaty lepienia z gliny, dzięki nim uczestnicy mieli okazję rozwijać swoją wyobraźnię i kreatywność;
- W ciepłe dni odbywały się spacery na Dolinę Trzech Stawów;
- 6 lutego wybrano się do kina na film „Akademia Pana Kleksa";
- 22 lutego zorganizowano wycieczkę do Muzeum Ognia w Żorach. Wzięto udział w lekcji „Tajemnice ognia", wykonano świeczki z węzy pszczelej;
- 27 lutego odwiedzono Muzeum Historii Katowic. Poznano historię miasta oraz obejrzano wystawę prezentującą modelowe mieszkania mieszczańskie z przełomu XIX i XX wieku;
- 13 marca wybrano się do Egzotarium w Sosnowcu, zobaczono wiele egzotycznych roślin i zwierząt z różnych regionów świata;
- 25 marca zorganizowano warsztaty florystyczne, wykonano wielkanocne stroiki;
- W dniach od 7 do 11 kwietnia zorganizowano turnus rehabilitacyjny dla podopiecznych i ich rodziców, na który złożyło się wiele atrakcji. Podczas wycieczek odwiedzono górę Żar i Orawski Park Etnograficzny. Uczestniczono w spotkaniu z Kapelą Górską, edukacyjnych zajęciach o Babiogórskim Parku oraz plastycznych warsztatach malowania na szkle. W pozostałym czasie zorganizowano zajęcie sportowe, zajęcia integracyjne, spacery oraz wyjścia na basen;
- 25 kwietnia zorganizowano wycieczkę do Krakowa, podczas której zwiedzano Krakowski Rynek i Wawel;
- W dniach od 8 do 15 maja pracowano nad wykonaniem pracy plastycznej na konkurs pt. „Podróż moich marzeń". Praca Dziennego Domu Pomocy Społecznej otrzymała 1 miejsce w konkursie;
- 9 maja zorganizowano wycieczkę kolejką wąskotorową z Bytomia do Tarnowskich Gór. Zwiedzano rynek miasta Tarnowskie Góry i okoliczne ulice z zabytkowymi kamienicami;
- 15 maja zorganizowano wycieczkę do Muzeum w Raciborzu, zwiedzano wystawę sztuki dawnej, wystawę militariów oraz wystawę zabytków Starożytnego Egiptu;
- 20 maja zorganizowano sesję zdjęciową dla podopiecznych. Zdjęcia wykonywano w Dziennym Domu Pomocy Społecznej oraz w plenerze na Dolinie Trzech Stawów;
- 22 maja zorganizowano warsztaty florystyczne, podczas których wykonano stroiki z okazji Dnia Matki;
- 4 czerwca zorganizowano wycieczkę do zamku w Pszczynie by zapoznać się z architekturą XIX i XX wieczną;
- 6 czerwca w ramach obchodów Dnia dziecka udano się do kawiarni „Biały Jeleń" w Katowicach-Muchowcu na pyszne puchary lodowe, ciastka i napoje;
- 7 czerwca zorganizowano zlot motocyklistów z klubu motocyklowego Boruta MC Poland Chapter Chorzów. Podziwiano motocykle oraz słuchano ciekawych opowieści;
- 18 czerwca wybrano się do Parku Pałacowego w Świerklańcu, gdzie uczestniczono w lekcji historycznej o rodzie von Donnersmarck;
- 11 lipca zorganizowano wycieczkę do Skansenu w Chorzowie, gdzie odbyło się zwiedzanie z przewodnikiem, zorganizowano warsztaty plastyczne oraz ognisko. Podopieczni wykonali podstawki pod kubki z gliny;

- 9 sierpnia zorganizowano wycieczkę do Śląskiego Ogrodu Zoologicznego w Chorzowie. Oglądano zwierzęta w ZOO oraz udano się do kawiarni na lody;
- 3 września zorganizowano wycieczkę do Krakowa. Wybrano się na rejs statkiem po Wiśle, podczas rejsu słuchano ciekawostek z historii Krakowa. Udano się także do kawiarni na desery lodowe;
- 6 września odbyło się wyjście na lody do kawiarni „Kopalnia lodów" w Katowicach;
- 10 września zorganizowano warsztaty plastyczne w Fundacji Integracji i Kreatywności „Akuku" w Rudzie Śląskiej. Podopieczni karmili i oglądali zwierzęta, wykonali decoupage na plastrach drewnianych. Odbyło się także ognisko z pieczeniem kiełbasek;
- 17 września zorganizowano wycieczkę do Parku Dinozaurów w Krasiejowie. Podczas wycieczki ścieżką edukacyjną podziwiano modele dinozaurów oraz poznano historię kształtowania się Ziemi podczas przejażdżki tunelem czasu;
- We wrześniu rozpoczęto także kontynuowanie zajęć relaksacji z misami tybetańskimi;
- 27 września odbyła się wycieczka do Niekarmii. W New Life Story podopieczni mieli okazję zobaczyć koty oraz konie. Wzięto udział w hipoterapii, podopieczni czesali i pielęgnowali konie. Zajęcia zakończono poczęstunkiem i ogniskiem z kiełbaskami;
- 10 października zorganizowano wycieczkę do Kopalni Soli w Bochni. Zwiedzano podziemia kopalni z przewodnikiem;
- 17 października zorganizowano wycieczkę do Studia Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej;
- 12 listopada odwiedzono Fabrykę Robotów w Mosznej;
- 6 grudnia zorganizowano Mikołajki, ubrano choinkę;
- 13 grudnia z okazji Mikołajek odbyło się wyjście na kręgle oraz pizzę;
- 16 grudnia odbyły się warsztaty florystyczne, na których wykonano stroiki świąteczne;
- 18 grudnia odbyły się Jasełka, na których wystąpili podopieczni oraz terapeuci. Na występ zostali zaproszeni rodzice podopiecznych i goście;
- 19 grudnia odbyła się wspólna Wigilia;
- Na bieżąco prowadzono stronę Facebookowa, na której umieszczano informacje oraz zdjęcia z wydarzeń i życia Ośrodka.

3. Usługa Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej

Z usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej w 2024 roku skorzystało 36 osób. Rekrutacja do usługi ma charakter ciągły. Celem pracy asystenta jest wsparcie w codziennym funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych, kompensowanie jej braków, pomoc w czynnościach edukacyjnych, zawodowych. Wsparcie udzielone przez asystentów obejmowało najczęściej usługę towarzyszącą, komunikacyjno-transportową, rehabilitacyjno-zdrowotną, doradczą, asystę domową, obejmującą pomoc w wykonywaniu czynności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego oraz asystę edukacyjną.

5.4 Popołudniowe Kluby Społecznościowe dla osób w wieku senioralnym

W godzinach 13:00-16:00 w lokalach, w których mieszczą się Dzienne Domy Pomocy Społecznej, funkcjonują popołudniowe kluby społecznościowe przeznaczone dla osób w wieku senioralnym - mieszkańców danej dzielnicy Katowic, dzielnic ościennych oraz uczestników DDPS. Korzystanie z usług popołudniowego klubu społecznościowego nie wymaga wydania decyzji administracyjnej. Kluby dysponują taką samą liczbą miejsc, jak Dzienne Domy Pomocy Społecznej w odpowiedniej lokalizacji.

Wykaz popołudniowych klubów społecznościowych dla osób w wieku senioralnych prowadzonych przez wykonawców, z którymi zawarto umowy na podstawie ustawy prawo zamówień publicznych:

Lp.	Nazwa i adres Popołudniowego klubu społecznościowego	Prowadzony przez:	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z klubu
1.	Popołudniowy klub społecznościowy ul. Czecha 2	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE"	48	32
2.	Popołudniowy klub społecznościowy ul. Wiślana 9	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE"	43	40

3.	Popołudniowy klub społecznościowy ul. Tysiąclecia 45	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	30	28
4.	Popołudniowy klub społecznościowy ul. Oblatów 24	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	75	53
5.	Popołudniowy klub społecznościowy ul. Gliwicka 74	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	34	24
6.	Popołudniowy klub społecznościowy ul. Świdnicka 35	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	42	29
7.	Popołudniowy klub społecznościowy ul. Dębowa 23	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Jacka	25	29
		Razem:	**297**	**235**

5.5 Domy pomocy społecznej

Domy pomocy społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne, na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby. Formy i zakres usług wynikają z indywidualnych potrzeb mieszkańców z uwzględnieniem świadczeń z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

W 2024 roku MOPS przeprowadził 343 postępowania administracyjne w sprawie skierowania osób starszych i/lub z niepełnosprawnościami do domu pomocy społecznej, z czego:

- 188 osób skierowano do dps na terenie Katowic (w tym 4 osoby skierowano również do dps położonych na terenie innych powiatów);
- 103 osoby zostały skierowane do dps położonych na terenie innych powiatów, w tym:
  - 29 osób do dps dla osób w podeszłym wieku,
  - 18 osób do dps dla osób przewlekle somatycznie chorych,
  - 23 osoby do dps dla osób przewlekle psychicznie chorych,
  - 10 osób do dps dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
  - 17 osób do dps dla osób niepełnosprawnych fizycznie,
  - 6 osób do dps dla niepełnosprawnych intelektualnie dzieci i młodzieży,
- 5 osobom odmówiono skierowania do dps;
- w 47 przypadkach umorzono postępowanie z powodu zgonu osoby, bądź rezygnacji z umieszczenia.

Ruch pensjonariuszy w DPS na terenie Katowic oraz na terenie innych powiatów przedstawiał się następująco:

Dom	Liczba miejsc	Stan na dzień 31.12.2024	Zmarło lub zrezygnowało w 2024 r.	Przyjęto w 2024 r.	Przebywało w 2024 r.	Liczba osób wpisanych na listę osób oczekujących	W tym liczba osób oczekujących z wydaną decyzją o umieszczeniu na dzień 31.12.2024 r.
DPS „PRZYSTAŃ" przy ul. Adamskiego 22 dla osób przewlekle somatycznie chorych	88	88	8	8	96	42	20
DPS „ZACISZE" przy ul. Traktorzystów 42 dla osób w podeszłym wieku	98	98	20	22	118	101	52
DPS „SENIOR RESIDENCE" przy ul. Pijarskiej 4 dla osób w podeszłym wieku w szczególności z otępieniem, chorobą Alzheimera	83	74	40	25	108	66	47
dps na terenie innych powiatów	-	-	63*	75	559	49	-

*w tym 1 osoba przeniesiona do dps na terenie Katowic (Mieszkanie Wspomagane)

Domy pomocy społecznej na terenie Katowic

Dom	Liczba osób przebywających w DPS na nowych zasadach (stan na 31 grudnia 2024 r.)	Średni miesięczny koszt pobytu w DPS (w zł)
DPS „PRZYSTAŃ" ul. Adamskiego 22 dla osób przewlekle somatycznie chorych	84	8 189,31
DPS „ZACISZE" ul. Traktorzystów 42 dla osób w podeszłym wieku	95	7 226,47
DPS „SENIOR RESIDENCE" ul. Pijarska 4 dla osób w podeszłym wieku, w szczególności z otępieniem, chorobą Alzeimera	74	7 200,00

Domy pomocy społecznej na terenie innych gmin

	Liczba osób, które przebywały w DPS, na nowych zasadach	Koszt pobytu mieszkańców Katowic w DPS na terenie innych gmin (w zł)
DPS na terenie innych gmin	559	25 687 814,54

5.6 Mieszkania Wspomagane

Mieszkanie wspomagane ma za zadanie udzielenie wsparcia osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez dom pomocy społecznej. Na terenie miasta Katowice działają trzy mieszkania wspomagane prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Mieszkanie wspomagane dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych nr 1.
   Mieszkanie wspomagane mieści się przy ul. Łętowskiego 6a i jest przeznaczone dla 7 osób.

2. Mieszkanie wspomagane dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych nr 2.
   Mieszkanie wspomagane mieści się przy ul. Łętowskiego 6a i jest przeznaczone dla 6 osób.

3. Mieszkanie wspomagane dla osób z niepełnosprawnościami w szczególności z niepełnosprawnością fizyczną lub dla osób z zaburzeniami psychicznymi nr 3.
   Mieszkanie wspomagane mieści się przy ul. Gliwickiej 74a i przeznaczone jest dla 7 osób.
   W okresie sprawozdawczym z usług świadczonych w mieszkaniach wspomaganych skorzystało:

- **9 osób** w Mieszkaniu Wspomaganym nr 1 dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych przy ul. Łętowskiego 6a,
- **6 osób** w Mieszkaniu Wspomaganym nr 2 dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych przy ul. Łętowskiego 6a,
- **9 osób** w Mieszkaniu Wspomaganym dla osób z niepełnosprawnościami, w szczególności z niepełnosprawnością fizyczną lub dla osób z zaburzeniami psychicznymi przy ul. Gliwickiej 74.

Łącznie z mieszkań wspomaganych skorzystały **24 osoby**.
Wydatki na realizację zadania wyniosły **1 529 998,14 zł**.

5.7 Mieszkanie Treningowe

Mieszkanie Treningowe dla osób z niepełnosprawnościami ma na celu zwiększenie samodzielności dorosłych osób z niepełnosprawnością.

W okresie sprawozdawczym w mieszkaniu treningowym odbyło się 22 tygodniowych pobytów i jeden dwutygodniowy oraz przeprowadzono 20 treningów indywidualnych. Łącznie z mieszkania treningowego skorzystały **22 osoby** (10 kobiet i 12 mężczyzn).

W ramach zajęć indywidualnych ćwiczono umiejętności interpersonalne - przekazywania i zdobywania informacji, rozwijano elementarne umiejętności czytania, pisania, operowania pieniędzmi i liczenia, przeprowadzono treningi higieniczne, kulinarne, porządkowe, załatwiania spraw urzędowych, poznawania miasta, spędzania czasu wolnego.

Wydatki na realizację zadania wyniosły **539 841,75 zł**.

Mieszkanie Treningowe dla usamodzielnianych wychowanków

Zakończono prace związane z dostosowaniem Mieszkania Treningowego dla usamodzielnianych wychowanków do standardów określonych w Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 30 października 2023 roku w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych (Dz. U. z 2023 poz. 2354). Wydatki na realizację zadania wyniosły **94 600,71 zł**.

Mieszkanie treningowe dla usamodzielnianych wychowanków jest współfinansowane z projektu „Katowice Miasto Otwarte - Pomocna dłoń dla rodziny" realizowanego w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021-2027 (Europejski Fundusz Społeczny +), Priorytet: FESL.07.00 - Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, FESL.07.07 - Wsparcie rodziny, dzieci i młodzieży oraz deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej.

Wydatki na realizację zadania wyniosły **4201,62**.

5.8 Przygotowanie i dowóz posiłków

Na terenie miasta Katowice realizowana jest pomoc w formie przygotowywania posiłku z dowozem do domu przeznaczona jest dla osób starszych, z niepełnosprawnościami, długotrwale chorych, nieporadnych życiowo mieszkających na terenie miasta Katowice, które nie są w stanie zapewnić sobie posiłku.

Firmy realizujące dowóz posiłków na terenie Katowic przygotowują i dostarczają gorące posiłki od poniedziałku do piątku (z wyłączeniem dni świątecznych), a na soboty przygotowują posiłek w formie suchego prowiantu. Dowóz gorących posiłków następuje codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach od 12:00 do 14:30.

	Realizator	Cena za 1 usługę zgodnie z zawartą umową (w zł)	Liczba osób	Liczba wydanych posiłków	Koszt (w zł)
1 - Osiedle Witosa, Załęże,Osiedle Tysiąclecia	„VICTUS" Tomasz Brzezina, ul. Bratków 4, 40-045 Katowice	19,88 *	82	160	3 180,80
	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. Wincentego Pola 85/14 40-595 Katowice	19,87		12 130	241 023,10
2 - Dąb, Welnowiec-	„VICTUS"	18,88 *	113	238	4 493,44

Józefowiec, Koszutka, Bogucice	Tomasz Brzezina, ul. Bratków 4, 40-045 Katowice				
	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. Wincentego Pola 85/14 40-595 Katowice	19,87		18 119	360 024,53
3 - Brynów część wschodnia - Osiedle Zgrzebnioka, Załęska Hałda- Brynów część Zachdnia, Ligota-Panewniki, Piotrowice-Ochojec, Zarzecze, Kostuchna, Podlesie	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. Wincentego Pola 85/14 40-595 Katowice	21,23 *	108	225	4 776,75
		19,87		17 496	347 645,52
4 - Śródmieście, Osiedle Paderewskiego-Muchowiec, Zawodzie	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. Wincentego Pola 85/14 40-595 Katowice	21,23 *	127	269	5 710,87
		19,87		20 268	402 725,16
5 - Dąbrówka Mała, Szopienice-Burowiec, Janów-Nikiszowiec, Giszowiec, Murcki	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. Wincentego Pola 85/14 40-595 Katowice	21,23 *	94	196	4 161,08
		19,87		12 650	251 355,50
		Razem:	**524**	**81 751**	**1 625 096,75**

* w styczniu 2024 r. zapłacono za część posiłków dostarczonych w grudniu 2023 r.

5.9 Paczki świąteczne dla seniorów w wieku 60 lat i więcej

W 2024 roku w ramach projektu socjalnego pod nazwą „Wsparcie środowiska senioralnego poprzez przygotowanie paczek żywnościowych" zawarto umowę z Katowicką Fundacją Inicjatyw Społecznych na przygotowanie 160 sztuk paczek żywnościowych wraz z zapakowaniem i rozwiezieniem we wskazane miejsca, dla seniorów w wieku 65 lat i więcej będących mieszkańcami Katowic, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach dla osób poniżej 65 roku życia. Kwota dofinansowania wyniosła **24 925,00 zł**.

5.10 Biesiady dla seniorów

W 2024 roku zorganizowano 21 biesiad skierowanych do seniorów będących mieszkańcami Katowic, w szczególności na co dzień zrzeszonych w różnych nieformalnych grupach i klubach seniora. W każdej biesiadzie brało udział od 60 do 150 osób. Podczas biesiad zapewniono profesjonalną oprawę muzyczną, słodki poczęstunek oraz napoje w postaci kawy, herbaty oraz wody. Realizatorem zadania była Katowicka Fundacja Inicjatyw Społecznych. Wydatki na ten cel wyniosły **210 000,00 zł**.

5.11 Wycieczki dla seniorów

W okresie od sierpnia do października 2024 roku zorganizowano 23 wycieczki dla seniorów będących mieszkańcami Katowic, w szczególności na co dzień zrzeszonych w różnych nieformalnych grupach i klubach seniora. Podczas wycieczek zapewniono seniorom zwiedzanie Muzeum Zamkowe w Pszczynie oraz ogrodów Kapias, a także słodki poczęstunek w kawiarni na terenie ogrodu oraz obiad dwudaniowy po powrocie do Katowic. W wycieczkach wzięło udział łącznie 1 132 seniorów, a wydatki na ten cel wyniosły łącznie **126 212,50 zł**. Realizatorem zadania była Katowicka Fundacja Inicjatyw Społecznych.

5.12 Realizacja programu „Siedemdziesiąt plus" w roku 2024

W 2024 roku w Katowicach realizowany był program „Siedemdziesiąt plus". Adresaci programu to mieszkańcy miasta Katowice w wieku starszym, szczególnie po ukończeniu siedemdziesiątego roku życia.

Cele programu:

- zaspakajanie realizacji potrzeb zdrowotnych,
- zaspakajanie realizacji potrzeb mieszkaniowych,
- ułatwianie udziału w życiu społecznym,
- zaspakajanie realizacji potrzeb socjalnych.

Osoby objęte programem „Siedemdziesiąt Plus" w 2024 roku skorzystały ze świadczeń w różnych formach.

W ramach programu:

1. Ze świadczeń przyznawanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej skorzystało 2 176 osób (m.in. w formie zasiłku celowego na opał, leki, zasiłku okresowego, zasiłku stałego, usług opiekuńczych, usług Dziennego Domu Pomocy Społecznej, Domu Pomocy Społecznej, pomocy w formie przygotowywania i dowozu posiłków do miejsca zamieszkania);

2. Z zasiłku pielęgnacyjnego wypłacanego na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych skorzystały 883 osoby, w tym 193 osoby z tytułu wieku oraz 690 osób z tytułu niepełnosprawności;

3. Z dodatku mieszkaniowego wypłacanego na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych skorzystało 837 osób;

4. Z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych skorzystało:

- 316 osób w formie turnusu rehabilitacyjnego,
- 16 osób w formie usuwania barier w komunikowaniu się,
- 27 osób w formie dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego.

Pracownicy socjalni w ramach realizowanego programu nawiązali również współpracę z różnymi instytucjami w celu zabezpieczenia szczególnych potrzeb mieszkańców Katowic po siedemdziesiątym roku życia.

Lp.	Rodzaj sprawy	Ilość osób
1.	Zgłoszenie z KZGM w sprawach mieszkaniowych	50
2.	Zgłoszenia ze Spółdzielni Mieszkaniowych w sprawach mieszkaniowych	46
3.	Zgłoszenia od Prywatnych Właścicieli w sprawach mieszkaniowych	17
4.	Osoby skierowane do prawnika - konsultacje prawne	167
5.	Osoby skierowane do psychologa	116
6.	Osoby objęte wolontariatem	7
7.	Osoby do objęcia wsparciem zgłoszone przez Policję	56
8.	Osoby zgłoszone do objęcia wsparciem przez inne instytucje	92

W ramach działań programu „Siedemdziesiąt plus" informowano również klientów MOPS o możliwości skorzystania z badań profilaktycznych w ramach ochrony zdrowia. Osoby starsze mogły skorzystać z „Programu profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku", w ramach którego wykonywano badania takie jak: morfologia krwi, oznaczenie poziomu glukozy, poziomu cholesterolu, dokonanie lekarskiej oceny stanu zdrowia według protokołu badania przekazanego przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, badanie palpacyjne piersi u kobiet, badanie wzroku z użyciem tablic okulistycznych, orientacyjne badanie słuchu, przeprowadzenie oceny czynników ryzyka złamania biodra, ocena sprawności fizycznej z wyłonieniem osób zagrożonych niesprawnością ruchową, badanie sprawności pamięci MMSE (mini mental status examination) dla osób wyrażających zgodę na badanie, edukacja zdrowotna z zakresu zasad zdrowotnego stylu życia, interpretacja uzyskanych wyników oraz ewentualne skierowanie do dalszej diagnostyki w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego. W 2024 roku poinformowano 441 osób o możliwości skorzystania z wyżej wymienionych badań.

5.13 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiano ocenę realizacji zadań z zakresu wspierania osób w wieku senioralnym.

1. Zakres pomocy:

	2021	2022	2023	2024
Wydatki na realizację pomocy na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami (w zł)	30 260 749,95	32 388 858,62	37 192 552,54	48 139 075,40
Liczba osób, które skorzystały z pomocy	3 869	3 761	3 737	3 758
Koszt pomocy na 1 osobę (w zł)	7 821,34	8 611,77	9 952,52	12 809,76

W 2024 roku nastąpił wzrost wydatków na realizację pomocy na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami. Na zmianę wysokości wydatków miało wpływ zwiększenie liczby osób korzystających z pomocy oraz zmiana stawek za 1 godzinę usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, które uległy zwiększeniu w związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 września 2023 roku w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2024 roku. Nastąpił również wzrost średnich miesięcznych kosztów utrzymania osób umieszczonych w domach pomocy społecznej.

2. Zapewnienie opieki:

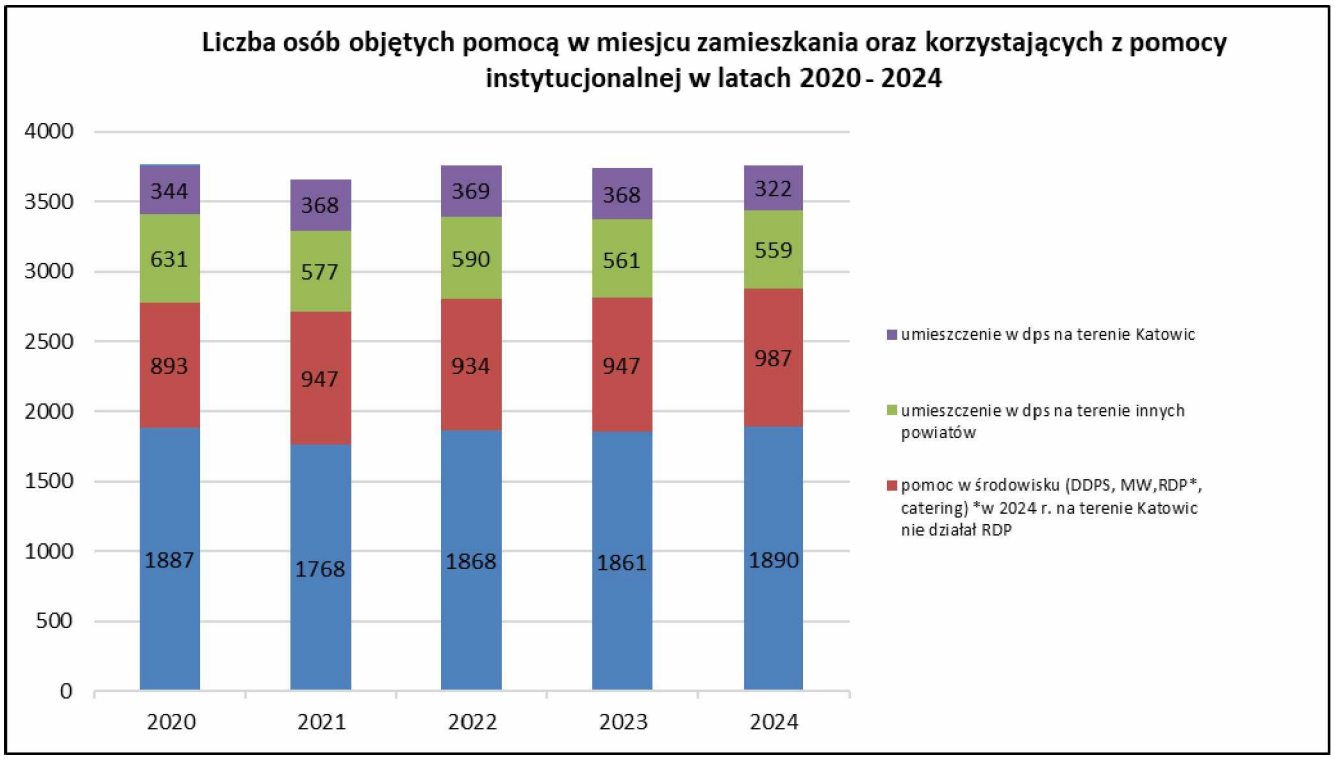

3. Sieć Dziennych Domów Pomocy Społecznej oraz Popołudniowych Klubów Społecznościowych* w podziale na dzielnice:

Liczba miejsc w DDPS i PKS* w podziale na dzielnice	2021	2022	2023	2024	
				DDPS	PKS***
Dzielnica Śródmieście - Wschód	30	25	-	-	-
Dzielnica Załęże	38	34	34	34	34
Dzielnica os. Tysiąclecia	35	30	30	30	30
Dzielnica Dąb	25	25	25	25	25
Dzielnica Koszutka	86	75	75	75	75

Dzielnica Zawodzie	48	48	48	48	48
Dzielnica Ligota	42	42	42	42	42
Dzielnica Bogucice	43	43	43	43	43
Dzielnica Piotrowice	50	50	50	50	-
Razem:	**397****	**372**	**347**	**347**	**297**

* od 2021 r. nowa forma pomocy - popołudniowe kluby społecznościowe skierowana do osób w wieku senioralnym - mieszkańców danej dzielnicy Katowic, dzielnic ościennych oraz uczestników DDPS

** od 2021 r. Dzienne Domy Pomocy Społecznej oferowały tylko usługę w postaci pobytu, natomiast dotychczasowa pomoc w formie posiłków na wynos z DDPS została zastąpiona nowym zadaniem polegającym na przygotowywaniu posiłków wraz z dowozem do miejsca zamieszkania (catering)

** od 2024 r. w dzielnicy Piotrowice działa jedynie Dzienny Dom Pomocy Społecznej

4. Aktywizacja środowiska na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami:

	2021	**2022**	**2023**	**2024**
Liczba umów zawartych z wolontariuszami	38	44	47	32
Liczba umów alimentacyjnych i porozumień zawartych z rodziną w sprawie pomocy usługowej	72	95	139	113
Liczba osób objętych usługami w ramach pielęgniarskiej opieki długoterminowej	63	46	43	49

W 2024 roku zawarto łącznie 113 porozumień i umów z rodzinami w sprawie pomocy usługowej, w wyniku czego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zaoszczędził kwotę 202 596,76 zł.

Wzrosła liczba osób korzystających z pielęgniarskiej opieki długoterminowej, wymagających wzmożonej opieki medycznej - w 2024 roku objęto tymi usługami 49 osób. Oszczędności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z tego tytułu wyniosły 221 956,16 zł.

5. Zapewnienie opieki całodobowej:

Średni okres oczekiwania osoby na umieszczenie w domu pomocy społecznej na terenie innych powiatów w 2024 roku:

Typ domu	**Liczba miesięcy**
Dom dla osób w podeszłym wieku Dom dla osób przewlekle somatycznie chorych	ok. 2 miesiące
Dom dla osób przewlekle psychicznie chorych Dom dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, Dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	ok. 3 miesiące
Dom dla osób niepełnosprawnych fizycznie	ok. 2 miesiące

Średni okres oczekiwania osoby na umieszczenie w domu pomocy społecznej na terenie Katowic w 2024 roku:

Typ domu	**Liczba miesięcy**
Dom dla osób w podeszłym wieku Dom dla osób przewlekle somatycznie chorych	ok. 4 miesiące

Czas oczekiwania na umieszczenie w DPS na terenie innych powiatów jest zróżnicowany ze względu na typ domu, a nie jego położenie regionalne.

VI. SYSTEM POMOCY OSOBOM ZABURZONYM PSYCHICZNIE I ICH RODZINOM

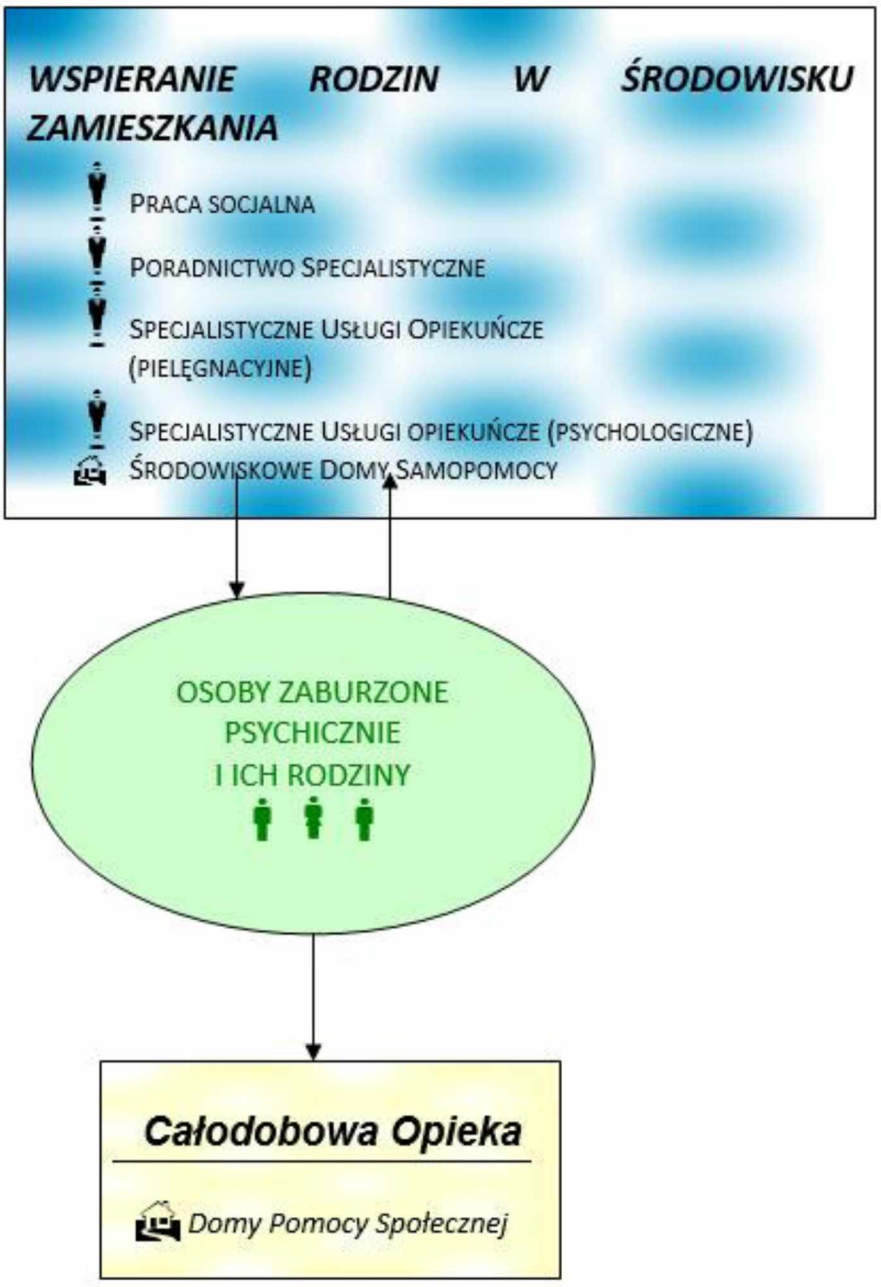

6.1 Praca socjalna

Praca socjalna skierowana na rozeznanie problemów dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi, motywowanie do poddania się badaniom diagnostycznym w Poradni Zdrowia Psychicznego, a w razie potrzeby leczeniu, wspieranie osoby i rodziny oraz pomoc we wzmacnianiu lub odzyskaniu ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie i tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi, prowadzona jest przez pracowników socjalnych Terenowych Punktów Pomocy Społecznej we współpracy z konsultantami ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w Sprawach dot. Osób z Zaburzeniami Psychicznymi (CRS).

Liczba osób korzystających	731
Liczba godzin	7 737,5

W ramach umowy zlecenia dla grupy 12 osób w 2024 roku prowadzone były **zajęcia Pracowni Terapii Zajęciowej „Twórcy sztuki"**. Celem głównym Pracowni jest stworzenie warunków do autokreacji i samorealizacji osób zaburzonych psychicznie.

6.2 Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta, zarówno dla chorych, jak i ich rodzin prowadzone jest przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w Sprawach dot. Osób z Zaburzeniami Psychicznymi (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych). Poradnictwo specjalistyczne obejmuje również problematykę uzależnień u osób z zaburzeniami psychicznymi i realizowane jest przez konsultantów ds. uzależnień Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w Sprawach dot. Osób z Zaburzeniami Psychicznymi.

Zadania wykonywane przez specjalistów ds. uzależnień zatrudnionych w CRS nakierowane są w szczególności na udzielenie pomocy i wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi ze zdiagnozowanym uzależnieniem od alkoholu, jak i osobom, u których istnieje podejrzenie występowania problemu alkoholowego oraz ich rodzinom.

Ponieważ współwystępowanie problemu alkoholowego wpływa na przebieg i skuteczność leczenia zaburzeń psychicznych, niezwykle istotna jest współpraca specjalistów ds. uzależnień z konsultantami ds. zaburzeń psychicznych (psychologami, lekarzami psychiatrami, pracownikami socjalnymi, pielęgniarkami) zatrudnionymi w Centrum. Praca wielospecjalistyczna umożliwia udzielenie właściwej pomocy i uzyskanie lepszych efektów wsparcia.

Specjaliści ds. uzależnień współpracują również z pracownikami Terenowych Punktów Pomocy Społecznej w zakresie pracy socjalnej na rzecz klientów oraz w ramach poradnictwa specjalistycznego udzielają wsparcia rodzinom osób zaburzonych psychicznie z problemem alkoholowym, informacji dotyczących choroby i sposobu postępowania z chorym członkiem rodziny. Prowadzą również konsultacje indywidualne w TPPS-ach, środowisku zamieszkania klienta oraz proces diagnostyczny przy współpracy z konsultantami ds. uzależnień w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

	Liczba godzin	**Liczba osób**
Konsultacje dla podopiecznych na miejscu	267	119
Konsultacje dla podopiecznych w środowisku	755,5	499
Grupowe formy poradnictwa	0	0
Razem:	**1 022,5**	**618**

6.3 Specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne)

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane są do szczególnych potrzeb wynikających ze schorzenia lub niepełnosprawności.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne) przeznaczone są dla osób ze zdiagnozowanymi zaburzeniami (na podstawie zaświadczenia lekarskiego) tj. w szczególności:

a) osób chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychotyczne),
b) osób upośledzonych umysłowo,

c) osób wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoby te wymagają świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Wykonawca	Liczba osób	Liczba godzin	Koszt (w zł)	Cena 1 godz. usług (w zł)
Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w Sprawach dot. Osób z Zaburzeniami Psychicznymi ul. Wojewódzka 23, Katowice	112	6 669	704 554,73	105,64

Pomocą psychologiczną w formie specjalistycznych usług opiekuńczych objęci są również obywatele Ukrainy.

Wykonawca	Liczba osób	Liczba godzin	Koszt (w zł)	Cena 1 godz. usług (w zł)
Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w Sprawach dot. Osób z Zaburzeniami Psychicznymi ul. Wojewódzka 23, Katowice	1	46	4 431,18	96,33

6.4 Specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne)

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb osób wymagających pomocy w formie specjalistycznych usług, wynikających z rodzaju ich schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Na terenie miasta Katowice specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne) dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są przez firmę, z którą Ośrodek zawarł stosowną umowę na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych.

Wykonawca	Zakres usług	Liczba osób	Liczba godzin	Koszt (w zł)	Cena 1 godz. usług (w zł)
Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Im Samym „CONVIVERE", Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi*	10	143,42	4 669,76	32,56
	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi**		1 324,00	49 782,40	37,60
	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi***		1 275,40	57 393,00	45,00
Gmina Siemianowice Śląskie****	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi****	1	62,00	3 100,00	50,00
	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi*****		670,00	33 634,00	50,20

Razem:	**11**	**3 474,82**	**148 579,16**	**-**

* w styczniu 2024 r. zapłacono za usługi wykonane w grudniu 2023 r.
**umowa ważna do 30 czerwca 2024 r.
***nowa umowa ważna od 1 lipca 2024 r.
****zwrot gminie Siemianowice Śląskie za usługi świadczone na rzecz podopiecznego, którego opiekun prawny jest mieszkańcem Katowic, w styczniu 2024 r. zapłacono za usługi wykonane w grudniu 2023 r., stawka 50,00 zł
***** zwrot gminie Siemianowice Śląskie za usługi świadczone na rzecz podopiecznego, którego opiekun prawny jest mieszkańcem Katowic, od stycznia 2024 r. stawka 50,20 zł

Do zakresu świadczonych usług należy m.in.: załatwianie spraw urzędowych, pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi oraz pielęgnacja jako wspieranie procesu leczenia.

6.5 Sieć Środowiskowych Domów Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS) świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Usługami w ŚDS mogą być objęte osoby przewlekle psychicznie chore, osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, jeżeli jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne oraz osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń psychicznych z wyłączeniem osób czynnie uzależnionych od środków psychoaktywnych.

Korzystanie z usług świadczonych w Środowiskowych Domach Samopomocy niebędących usługami całodobowymi jest nieodpłatne dla wszystkich osób korzystających z usług Środowiskowych Domów Samopomocy.

Wykaz ŚDS prowadzonych przez wykonawców, którzy otrzymują dotację celową na podstawie umowy zawartej z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

Lp.	Nazwa i adres Środowiskowego Domu Samopomocy	Podmiot prowadzący	Do kogo kierowane:	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z ŚDS
1.	Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Tysiąclecia 41 w Katowicach	Stowarzyszenie Działające na Rzecz Osób Chorych Psychicznie i Ich Rodzin "PRZYSTAŃ"	Do osób przewlekle psychicznie chorych będących mieszkańcami Katowic	34	40
2.	Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Gliwicka 74 a w Katowicach	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”	Do osób z niepełnosprawnością intelektualną, będących mieszkańcami Katowic	25	28
3.	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Oswobodzenia 92 w Katowicach	Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam”	Do osób przewlekle psychicznie chorych będących mieszkańcami Katowic, bądź ze względu na ponadlokalny charakter placówki mieszkańcami innych miast pod warunkiem zawarcia porozumienia pomiędzy właściwymi jednostkami samorządu terytorialnego	34	40
4.	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Brata Alberta 4 w Katowicach	Caritas Archidiecezji Katowickiej	Do osób z niepełnosprawnością intelektualną, będących mieszkańcami Katowic	20	21
5.	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Oswobodzenia 47 w Katowicach	Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Siódemka”	Do osób ze spectrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi, będących mieszkańcami Katowic.	20	19
			Razem:	**133**	**148**

W związku z brakiem możliwości przygotowywania gorących posiłków w dwóch ŚDS, usługa ta realizowana jest przez podmioty, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy:

Nazwa i adres Środowiskowego Domu Samopomocy	Nazwa podmiotu, który realizuje usługę	Sposób realizacji	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z posiłków w ŚDS	Wykonanie za I-XII 2024 rok (w zł)

Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Brata Alberta 4 w Katowicach	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. Wincentego Pola 85/14 w Katowicach	Posiłki są dowożone do ŚDS	20	14	2 640,00 zł*
				17	36 228,00 zł
Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1, ul. Tysiąclecia 41 w Katowicach	Bar „Marcepan” ul. Zawiszy Czarnego 16a w Katowicach	Podopieczni ŚDS spożywają posiłki w Barze „Marcepan”	34	12	1 824,09 zł*
				14	26 460,00 zł
		Razem:	**54**	**32**	**67 152,09**

*w styczniu 2024 r. zapłacono za posiłki z grudnia 2023 r.

6.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu pomocy osobom zaburzonym psychicznie i ich rodzinom.

1. Zakres pomocy:

	2021	**2022**	**2023**	**2024**
Wydatki na realizację usług świadczonych osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom (w zł)	934 972,88	1 160 703,23	1 458 201,96	1 639 121,57
Liczba osób, które skorzystały z usług	539	729	755	941
Koszt pomocy na 1 osobę (w zł)	1 734,64	1 592,19	1 931,39	1 741,89

W 2024 roku zwiększyła się liczba osób korzystających z usług, co miało wpływ na spadek kosztów pomocy w przeliczeniu na 1 osobę. Nastąpił wzrost wydatków na realizację usług świadczonych osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom, co związane jest ze wzrostem stawki za 1 godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonych przez pracowników zatrudnionych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Stawka uległa zwiększeniu w związku ze zwiększeniem wynagrodzenia osób zatrudnionych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wynikającym z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2023 roku w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2024 roku.

2. Zakres pomocy CRS:

Klienci CRS od wielu lat korzystają z różnych form pomocy, w tym z usług specjalistycznych świadczonych w środowisku zamieszkania, konsultacji, jak i programów realizowanych przez jednostkę w ramach środków własnych. Znaczna część osób, którym w ostatnich latach udzielono wsparcia, nabyła umiejętności społecznych pozwalających na uczestniczenie w zajęciach grupowych lub umożliwiających samodzielne funkcjonowanie w środowisku.

Rok	**Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi**	**Liczba osób objętych poradnictwem specjalistycznym**	**Łącznie liczba klientów**
2021	92	315	407
2022	95	480	575
2023	100	505	605
2024	113	618	731

3. Liczba osób uczestniczących w projektach/programach:

	2021	**2022**	**2023**	**2024**
Liczba osób objętych grupowymi formami wsparcia	5	8	10	12

4. Liczba osób, które podjęły zatrudnienie:

	2021	2022	2023	2024
Liczba osób objętych usługami CRS, które podjęły zatrudnienie	2	3	1	1

VII. SYSTEM POMOCY BEZDOMNYM

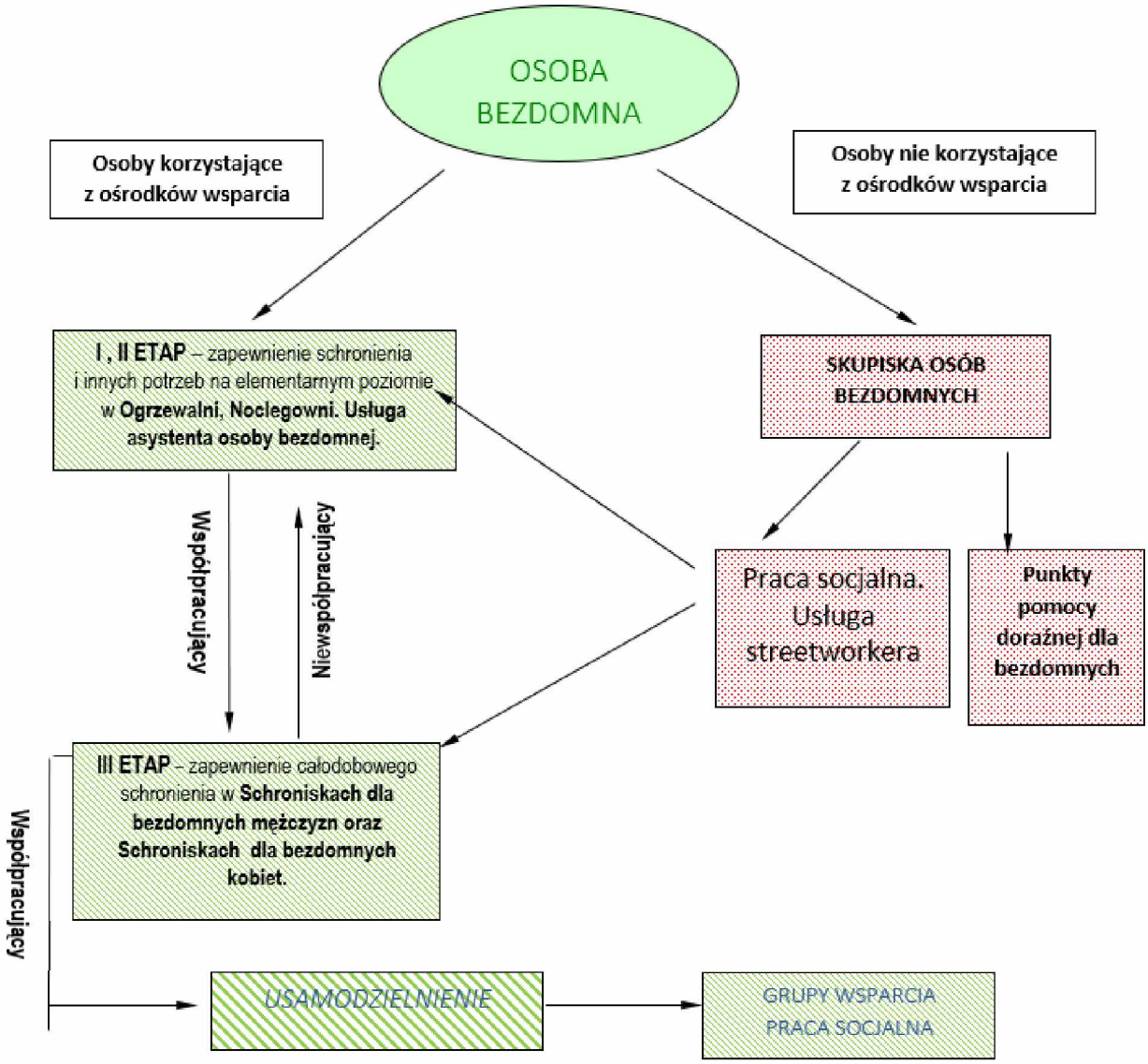

Przeciwdziałanie bezdomności stanowi jeden z elementów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2022-2027. Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest reintegracja osób bezdomnych ze środowiskiem. Pomoc bezdomnym jest również elementem „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2024" realizowanego przez Miasto Katowice.

7.1 Dział ds. Osób Bezdomnych

1. Prowadzi regularne akcje informacyjne i działania interwencyjne w skupiskach osób bezdomnych, przebywających poza ośrodkami wsparcia. W 2024 roku pracownicy socjalni przeprowadzili 408 wizyt i interwencji w różnych skupiskach osób bezdomnych. Prowadzone są przez pracowników socjalnych oraz pracowników Straży Miejskiej Katowic stałe objazdy miejsc pobytu osób bezdomnych (w okresie od 1 stycznia do 28 lutego 2024 roku objazdy odbywały się 3 razy w tygodniu, od 1 marca do 31 października 2024 roku 2 razy w tygodniu, od 1 listopada do 31 grudnia 2024 roku ponownie 3 razy w tygodniu).
2. Prowadzi intensywną pracę socjalną z osobami deklarującymi gotowość do współpracy w zakresie rozwiązywania swoich problemów, w szczególności: opracowuje wraz z osobami bezdomnymi indywidualne programy wychodzenia z bezdomności.
3. Przyznaje pomoc zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

W okresie sprawozdawczym objęto pomocą **498 osoby**.
Koszt prowadzonej pracy socjalnej w 2024 roku wyniósł: **1 001 414, 55 zł**.

Liczba bezdomnych	498
Liczba wywiadów	1 120
Liczba etatów pracowników socjalnych	7

7.2 Trójstopniowy system usamodzielnienia osób bezdomnych

7.2.1 Ogrzewalnie, Noclegownie

I i II etap - zapewnienie schronienia i innych potrzeb na elementarnym poziomie w Ogrzewalni, Noclegowni

Od 14 stycznia 2016 roku jest zawarta umowa z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta - Koło Katowickie na prowadzenie Noclegowni przy ul. Brackiej 18, co daje możliwość udzielenia schronienia 40 osobom bezdomnym, dla których gmina Katowice jest właściwa do zapewnienia schronienia. W szczególności dotyczy to osób, wobec których wyrokiem sądowym została orzeczona eksmisja bez uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego, dla których miasto Katowice jest zobowiązane do udzielenia schronienia. Pobyt w placówce jest całodobowy dla osób ze skierowaniem wydanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. Umowa obejmuje zapewnienie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania.

Od 16 listopada 2020 roku jest kontynuowana umowa z Górnośląskim Towarzystwem Charytatywnym na prowadzenie Noclegowni przy ul. Obrońców Westerplatte 134b w Katowicach, na 40 miejsc. Od 16 listopada 2020 roku jest kontynuowana umowa z Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym na prowadzenie Noclegowni przy ul. Obrońców Westerplatte 134a w Katowicach, na 40 miejsc. W ramach noclegowni istnieje możliwość skorzystania z gorącego napoju, a także możliwość skorzystania z usług higienicznych oraz wymiany odzieży używanej.

7.2.2 Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi i Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn

III etap - zapewnienie całodobowego schronienia w Schroniskach dla Bezdomnych Kobiet oraz w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn

Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi i Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn zapewniają możliwość całodobowego przebywania, w tym miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu. W schroniskach istnieje możliwość spożycia posiłku, jest dostęp do pomieszczeń kuchennych, umożliwiających samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju, możliwość skorzystania z usług higienicznych, wymiany odzieży, możliwość prania i suszenia odzieży. W schroniskach jest prowadzona intensywna praca socjalna ukierunkowana na wzmacnianie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności.

Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn zapewnia swoim mieszkańcom schronienie, jeden gorący posiłek dziennie oraz pomoc w postaci pracy socjalnej, poradnictwa, pomoc w załatwieniu spraw urzędowych oraz innych spraw bytowych. Ponadto w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn świadczone są usługi opiekuńcze, udziela się porad psychologicznych, psychiatrycznych, konsultacji diagnostycznych dla osób z problemem alkoholowym.

Miasto Katowice posiada Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Krakowskiej 138 w Katowicach z ilością **83 miejsc**.

Liczba miejsc w Schronisku	83
Średnia miesięczna liczba osób korzystających ze Schroniska	85
Liczba osób korzystających narastająco w okresie I-XII 2024 r.	125
Liczba udzielonych noclegów (osobodni)	26 985

Roczny koszt utrzymania Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn w 2024 roku wyniósł: **2 437 786,03 zł**.
Koszt osobodnia w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn wyniósł: **87,13 zł**.

Schronisko przy ul. Krakowskiej 138 prowadzi także **łaźnię dla osób bezdomnych**, która jest miejscem, gdzie osoby bezdomne mogą skorzystać z usług higienicznych (kąpieli), dokonać zmiany ubrania lub skorzystać z możliwości jego wyprania. Łaźnia jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-13.00. W okresie sprawozdawczym z łaźni osoby bezdomne skorzystały **3 931 razy**.

Dodatkowo zawarto umowę na realizację usługi zapewnienia schronienia w Ośrodku Św. Jacka przy Caritas Archidiecezji Katowickiej, ul. Dębowa 23, w którym liczba miejsc noclegowych wynosi 50. W okresie sprawozdawczym z usług skorzystało 69 osób. Odpłatność osoby za pobyt w Schronisku jest uzależniona od wysokości dochodu osoby korzystającej, zgodnie z tabelą odpłatności wprowadzonej Uchwałą nr LXXIV/1538/24 Rady Miasta Katowice z dnia 29 lutego 2024, w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych w Katowicach.

Liczba miejsc w Schronisku ul. Dębowa 23 Katowice	50
Średnia miesięczna liczba osób korzystających ze Schroniska	49
Liczba osób korzystających narastająco w okresie I-XII 2024 r.	69
Liczba udzielonych noclegów (osobodni)	17 029

Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi to placówki przeznaczone do udzielania pomocy bezdomnym kobietom, mającym związek z Katowicami z tytułu zameldowania, ofiarom klęsk żywiołowych lub ekologicznych, przypadków losowych, oczekującym na przyznanie mieszkań zastępczych lub wyremontowanie dotychczas zajmowanych lokali oraz w przypadku ostrych konfliktów rodzinnych, zagrażających ich zdrowiu lub życiu. Pracownicy Schronisk prowadzą ze wszystkimi mieszkańcami szeroko zakrojoną pracę socjalną, nastawioną na rozwiązywanie indywidualnych problemów, a ponadto prowadzą poradnictwo psychologiczne, konsultacje indywidualne oraz grupowe formy pracy socjalnej.

W Schroniskach prowadzi się m.in. trening umiejętności społecznych niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania z chwilą opuszczenia Schroniska i otrzymania mieszkania, uczy się w praktyce oszczędnego gospodarowania mediami, współżycia w środowisku sąsiedzkim. Miasto Katowice na dzień 31 grudnia 2024 roku posiada Schroniska dla Bezdomnych Kobiet przy ul. Orkana 7a w Katowicach z ilością 70 miejsc, przy ul. Mikołowskiej 13/7 w Katowicach - 20 miejsc, przy ul. Mikołowskiej 13/9 w Katowicach - 20 miejsc, przy ul. Mikołowskiej 11/4 w Katowicach - 16 miejsc.
Stan miejsc w Schroniskach dla bezdomnych kobiet na dzień 31 grudnia 2024 roku wynosi **126 miejsc**.

Liczba miejsc w Schroniskach	126
Średnia miesięczna liczba osób korzystających ze Schronisk	103
Liczba osób korzystających narastająco w okresie I-XII 2024 r.	169
w tym: kobiet	136
dzieci i młodzieży	33
Liczba udzielonych noclegów (osobodni)	29 740

Roczny koszt utrzymania Schronisk dla Bezdomnych Kobiet w 2024 roku wyniósł: **2 212 919,44 zł**.
Koszt osobodnia w Schronisku dla Bezdomnych Kobiet wyniósł: **73,43 zł**.

7.3 Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz osób bezdomnych prowadzone w związku z udziałem w ramach „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2024"

Opis działań znajduje się w sprawozdaniu z ww. Programu.

7.4 Ocena realizacji celów programu oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania bezdomności

1. Zakres pomocy:

	2020	2021	2022	2023	2024
Wydatki na realizację systemu pomocy bezdomnym (w zł)	3 620 039,36	4 023 161,89	4 263 870,62	5 001 842,54	5 652 120,02
Liczba osób korzystających z pomocy	653	674	629	679	676
Średni miesięczny koszt programu na osobę (w zł)	461,97	497,42	564,90	613,87	696,76

2. Usamodzielnienie bezdomnych:

	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób, które otrzymały lokale mieszkalne z zasobów miasta	31	10	9	7	7
Liczba osób podejmujących pracę	56	29	34	55	23
Liczba osób podejmujących współpracę w rozwiązywaniu problemu alkoholowego	144	179	197	127	111

3. Baza noclegowa:

	2020	2021	2022	2023	2024
	liczba miejsc	liczba miejsc	liczba miejsc	liczba miejsc	liczba miejsc
Doraźna pomoc noclegowa					
dla kobiet	-	-	-	-	-
dla mężczyzn w okresie zimowym: w okresie letnim:	 120 100	 120 100	 120 120	 120 120	 120 120
Długoterminowa pomoc noclegowa					
dla kobiet	126	126	126	126	126
dla mężczyzn	133	133	133	133	133

VIII. SYSTEM WSPARCIA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

- PRACA SOCJALNA,
- PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE,
- DOFINANSOWANIE UCZESTNICTWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH OPIEKUNÓW W TURNUSACH REHABILITACYJNYCH,
- DOFINANSOWANIE ZAOPATRZENIA W SPRZĘT REHABILITACYJNY, PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE I ŚRODKI POMOCNICZE,
- DOFINANSOWANIE DO LIKWIDACJI BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, W KOMUNIKOWANIU SIĘ I TECHNICZNYCH,
- DOFINANSOWANIE DO ORGANIZACJI SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH,
- DOFINANSOWANIE DO USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA-PRZEWODNIKA,
- DOFINANSOWANIE Z PILOTAŻOWEGO PROGRAMU „AKTYWNY SAMORZĄD”,
- REHABILITACJA ZAWODOWA,
- DOFINANSOWANIE Z PROGRAMU „SAMODZIELNOŚĆ – AKTYWNOŚĆ – MOBILNOŚĆ” MIESZKANIE DLA ABSOLWENTA,
- DOFINANSOWANIE Z PROGRAMU „SAMODZIELNOŚĆ – AKTYWNOŚĆ – MOBILNOŚĆ” DOSTĘPNE MIESZKANIE

OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE I ICH RODZINY

Z ELEMENTAMI REHABILITACJI ZAWODOWEJ

- *-Warsztaty terapii zajęciowej*
- *- Program „Zajęcia klubowe w WTZ”*
- *- „Program wyrównywania różnic między regionami III”,*
- *zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym*

REHABILITACJA DZIECI I MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

Ośrodki rehabilitacyjne zapewniające kompleksową opiekę pobytową, rehabilitację oraz terapię wspomagającą dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i zagrożonej niepełnosprawnością

Wspieranie osób z niepełnosprawnościami stanowi jeden z elementów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2022-2027. Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców Katowic z niepełnosprawnościami.

Na system pomocy dla tej grupy klientów, na który w 2024 roku wydatkowano kwotę **17 286 836,47 zł** składa się:

- praca socjalna,
- poradnictwo specjalistyczne,
- sieć warsztatów terapii zajęciowej o profilu dostosowanym do rodzaju niepełnosprawności, rozumianych jako wyodrębnione organizacyjnie i finansowo placówki, stwarzające osobom niepełnosprawnym z upośledzeniem uniemożliwiającym podjęcie pracy, możliwość udziału w rehabilitacji społecznej i zawodowej przez terapię zajęciową,
- program „Zajęcia klubowe w WTZ",
- dofinansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnosciami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnosciami,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób z niepełnosprawnościami,
- dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika,
- pilotażowy program „Aktywny samorząd" i program „Aktywny samorząd",
- program „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością",
- „Program wyrównywania różnic między regionami III",
- Program „Samodzielność - Aktywność - Mobilność" - Dostępne mieszkanie,
- Program „Samodzielność - Aktywność - Mobilność" - Mieszkanie dla absolwenta,
- zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym,
- zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy (realizuje Powiatowy Urząd Pracy),
- zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób z niepełnosprawnościami poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu (realizuje Powiatowy Urząd Pracy),
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (realizuje Powiatowy Urząd Pracy).

8.1 Rehabilitacja zawodowa

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie z niepełnosprawnością uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego, pośrednictwa pracy.

Zadania w ramach rehabilitacji zawodowej realizowane są przez Powiatowy Urząd Pracy zlokalizowany w Katowicach przy ul. Pośpiecha 14.

8.2 Rehabilitacja społeczna

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Celem jest doskonalenie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej, wzmacnianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji osób z niepełnosprawnościami ze środowiskiem.

Do podstawowych form rehabilitacji społecznej zalicza się:

- turnusy rehabilitacyjne,
- likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie do organizacji sportu, kultury i turystyki oraz rekreacji osób z niepełnosprawnościami,
- usługę tłumacza języka migowego lub tłumacza - przewodnika,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej,

Rodzaj świadczenia	W okresie sprawozdawczym		
	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota (w zł)	Średni koszt (w zł)
Turnusy rehabilitacyjne - dorośli z opiekunami	730	1 379 290,57	1 889,44 zł
Turnusy rehabilitacyjne - dzieci z opiekunami	108	205 560,00	1 903,33 zł
Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - dorośli	530	1 623 313,72	3 062,86 zł
Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - dzieci	51	207 222,74	4 063,19
Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych - dorośli	86	651 170,04	7 571,74
Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych - dzieci	22	62 797,75	2 854,44
Dofinansowanie do organizacji sportu, kultury i turystyki oraz rekreacji osób niepełnosprawnych - ilość osób niepełnosprawnych objętych dofinansowaniem	3 (dla 48 osób)	18 382,73	6 127,58
Dofinansowanie do usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza - przewodnika	2	2 498,72	1 249,36
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jedn. org. nie posiadających osobowości prawnej - dzieci	2	18 967,70	9 483,85
Razem:	**1 534**	**4 169 203,97 zł**	**2 717,86 zł**

- uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej:

Lp.	Nazwa warsztatu	Liczba miejsc	Kwota dofinansowania (w zł środki PFRON)	Kwota dofinansowania/ Wydatkowana (w zł środki miasta Katowice)
1.	WTZ „PROMYK" przy ul. Szopienickiej 58a prowadzony przez Fundację Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Św. Stanisława Kostki	40	1 347 840,00	149 760,00
2.	WTZ „Ad Vitam Dignam" przy ul. Oswobodzenia 92 prowadzony przez Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam"	35	1 179 360,00	131 040,00
3.	WTZ „SPES" przy ul. Panewnickiej 463 prowadzony przez Stowarzyszenie „SPES"	30	1 010 880,00	112 320,00
4.	WTZ Polskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną przy ul. Wojciecha 23	30	1 010 880,00	112 320,00
5.	WTZ „UNIKAT" przy ul. Kotlarza 10b prowadzony przez Stowarzyszenie Wspierania Działań Twórczych Osób Niepełnosprawnych „UNIKAT"	40	1 347 840,00	149 760,00
6.	WTZ „AKCENT" przy ul. Rataja 14 prowadzony przez Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „AKCENT"	30	1 010 880,00	112 320,00
7.	WZT „Arteria" przy ul. Francuskiej 29 prowadzony przez Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji „Arteria"	20	673 920,00	74 880,00
	Razem:	**225**	**7 581 600,00**	**842 400,00**

Kwota dofinansowania ze środków PFRON do 1 miejsca wynosi: **2 808,00 zł** (na miesiąc).

8.3 Program „Zajęcia klubowe w WTZ"

W 2024 roku realizowany był program „Zajęcia klubowe w WTZ", którego celem jest wsparcie osób z niepełnosprawnościami w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez warsztaty terapii zajęciowej zajęć klubowych, jako zorganizowanej formy rehabilitacji.

Realizatorem programu dla warsztatów działających na terenie Katowic jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Beneficjentami programu są:

- osoby z niepełnosprawnościami posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), które były uczestnikami WTZ i opuściły go w związku z podjęciem zatrudnienia,
- osoby z niepełnosprawnościami posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), znajdujące się na prowadzonej przez podmiot prowadzący WTZ liście osób (o której mowa w art. 10f ust. 2a ustawy o rehabilitacji), których zgłoszenie do uczestnictwa w warsztacie zostało zatwierdzone i które nie rozpoczęły terapii w WTZ.

Liczba warsztatów realizujących program	Liczba beneficjentów	Kwota wypłaconego dofinansowania (w zł)
4	40	237 600,00

8.4 Poradnictwo specjalistyczne dla osób z niepełnosprawnościami

Liczba porad w 2024 r., w tym:	5 430
Na miejscu	2 650
Porady telefoniczne	2 780

8.5 Pilotażowy program „Aktywny samorząd" i program „Aktywny samorząd"

Pilotażowy program „Aktywny Samorząd" jest realizowany na podstawie umowy numer AS3/000048/12/D z dnia 30 kwietnia 2018 roku do dnia 15 kwietnia 2024 roku. Od 1 marca 2024 roku realizowany jest program „Aktywny samorząd" na podstawie umowy AS3/000081/12/D z dnia 21 maja 2024 roku.

Realizatorem programu w 2024 roku dla mieszkańców Katowic był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. Realizator ustalił następujące terminy przyjmowania wniosków:
- dla Modułu I - 01.03.2024 r. - 31.08.2024 r.
- dla Modułu II - 01.03.2024 r. - 31.03.2024 r. dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2023/2024,
  - 10.10.2024 r. dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2024/2025.

W ramach Modułu I realizowane są zadania:

- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- pomoc w uzyskaniu prawa jazdy,
- pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego,
- pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości),
- pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
- pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką),
- pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej.

W ramach Modułu II dofinansowywane lub refundowane są koszty uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym.

Lp.	Rodzaj modułu	Liczba złożonych wniosków	Kwota wypłaconych świadczeń (w zł)
1.	Moduł I	271	1 140 889,00*
2.	Moduł II	201	334 651,50*

* środki w ramach programu „Aktywny Samorząd" są rozliczane na przełomie kolejnych lat

8.6 „Program wyrównywania różnic między regionami III"

W 2024 roku środki w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III" wydatkowane były na podstawie umowy nr WRR/000315/12/D z dnia 3 lipca 2023 roku oraz na podstawie umowy nr WRR/000381/12/D z dnia 28 sierpnia 2024 roku.

Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawnościami do rehabilitacji zawodowej i społecznej.

Realizatorem programu w zakresie obszaru D i obszaru F jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Adresatami programu w zakresie obszaru D (likwidacja barier transportowych) są:

- placówki służące rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami prowadzone przez: organizacje pozarządowe, gminy lub powiaty,
- jednostki prowadzące warsztaty terapii zajęciowej,
- gminy, które dowożą osoby z niepełnosprawnościami do znajdujących się poza ich terenem placówek służących rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami.

Adresatami programu w zakresie obszaru F (tworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej) są jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacje pozarządowe. Pomoc przyznawana jest do utworzenia lub remontu albo modernizacji istniejącego warsztatu terapii zajęciowej.

Lp.	Obszar programu	Liczba złożonych wniosków	Kwota wypłaconych świadczeń (w zł)
1.	F	3*	144 661,97**
2.	F	2	56 384,11***

* w związku z brakiem akceptacji zweryfikowanego kosztorysu zakończono procedowanie jednego wniosku, dotyczy umowy nr WRR/000315/12/D z dnia 3 lipca 2023 r.

** środki w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III" są rozliczane na przełomie kolejnych lat

*** w trakcie realizacji, dotyczy umowy nr WRR/000381/12/D z dnia 28 sierpnia 2024 r.

8.7 Program „Samodzielność - Aktywność - Mobilność" - Dostępne mieszkanie

Program „Samodzielność - Aktywność - Mobilność" - Dostępne mieszkanie realizowany jest na podstawie umowy nr SAM/000010/12/D z dnia 26 sierpnia 2022 roku.

Realizatorem programu dla mieszkańców Katowic jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Celem programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych.

Beneficjentem może być osoba z niepełnosprawnością, która spełnia warunki:

- posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka,
- złoży oświadczenie, wraz z dokumentacją fotograficzną, o barierach architektonicznych w mieszkaniu i/lub w budynku, uniemożliwiających samodzielne wyjście na zewnątrz na poziom zero,
- złoży oświadczenie o dysponowaniu tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu.

8.8 Program „Samodzielność - Aktywność - Mobilność" - Mieszkanie dla absolwenta

Program „Samodzielność - Aktywność - Mobilność" - Mieszkanie dla absolwenta realizowany jest na podstawie umowy nr SAA/000010/12/D z dnia 26 sierpnia 2022 roku.

Realizatorem programu dla mieszkańców Katowic jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Celem programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta.

Beneficjentem może być osoba z niepełnosprawnością, która spełnia warunki:

- posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu, także w stopniu umiarkowanym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu również na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- posiada status absolwenta szkoły podstawowej, ponadpodstawowej (wszystkich typów szkół) lub szkoły wyższej, uzyskany w okresie 36 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku lub opuszcza rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą,
- posiada pełną zdolność do czynności prawnych,
- złoży oświadczenie, że nie jest właścicielem mieszkania ani nie przysługuje mu spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego w miejscowości realizowania aktywności zawodowej,
- złoży oświadczenie o poszukiwaniu zatrudnienia lub o podjętym zatrudnieniu.

Liczba złożonych wniosków	Kwota wypłaconych dofinansowań (w zł)
1	5 587,52

8.9 Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i rehabilitacji społecznej zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w dniu 28 czerwca 2024 roku ogłosił otwarty konkurs ofert o udzielenie dotacji ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych podmiotom uprawnionym w formie powierzenia realizacji zadania: „Działalność na rzecz integracji społecznej i reintegracji zawodowej osób z niepełnosprawnością oraz osób z ich otoczenia".

W ramach zadania w 2024 roku zrealizowano:

1. W ramach organizowania społeczności lokalnej osób z niepełnosprawnością:
   - zajęcia, spotkania, warsztaty,
   - zajęcia sportowe, rekreacyjne,
   - trzydniowe wyjazdy edukacyjno-integracyjne.
2. W ramach Punktu Poradnictwa i Informacji osób z niepełnosprawnością:
   - poradnictwo indywidualne i grupowe z zakresu dietetyki,
   - poradnictwo indywidualne i grupowe z zakresu psychologii,
   - poradnictwo indywidualne i grupowe z zakresu fizjoterapii.
3. W ramach działań mających na celu wsparcie udziału osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym i kulturalnym:
   - wyjścia o charakterze integracyjnym,
   - wyjścia kulturalno-sportowe.
4. Inicjatywy oddolne na rzecz poprawy sytuacji osób z niepełnosprawnością - ideą jest pobudzenie społeczności lokalnej (uczestników projektu i ich otoczenia) do aktywności oraz podejmowania inicjatyw zmieniających otaczającą ich rzeczywistość na lepsze.
5. W ramach organizowania społeczności lokalnej osób z otoczenia osób z niepełnosprawnością:
   - zajęcia, spotkania, warsztaty.
6. Cykl grupowych Warsztatów Aktywnego Poszukiwania Pracy dla osób z niepełnosprawnością oraz osób z otoczenia.

Podmioty realizujące zadanie:

1. Katowicka Fundacja Inicjatyw Społecznych
   Wartość przyznanej dotacji: 199 890,00 zł
   Wartość rozliczonej dotacji: 198 006,05 zł*
   Okres realizacji: 13.08.2024 r. - 15.12.2024 r.
2. Fundacja Buty Jakuba

Wartość przyznanej dotacji: 200 000,00 zł

Wartość rozliczonej dotacji: 167 566,64 zł*

Okres realizacji: 19.08.2024 r. - 15.12.2024 r.

* Kwoty ujęte przez podmioty w końcowym sprawozdaniu - niezaakceptowane na dzień 28 stycznia 2025 r. przez Dział Projektów i Inicjatyw Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach

Liczba złożonych wniosków	Liczba beneficjentów	Kwota wyplaconych dofinansowań (w zł)
2	101	399 890,00

8.10 Rehabilitacja dzieci i młodzieży z niepełnosprawościami

Rehabilitacja prowadzona jest przez Ośrodki rehabilitacyjne, które proponują kompleksową opiekę pobytową oraz terapię wspomagającą dla dzieci z niepełnosprawnością i zagrożonych niepełnosprawnością.

W ramach takiej opieki prowadzi się wczesną interwencję, kompleksową diagnostykę medyczną, fizykoterapię, kinezyterapię korekcyjną, masaże, hydroterapię, wsparcie dla rodziny z dzieckiem z niepełnosprawnością, poradnictwo psychologiczne oraz prawne dla rodzin i opiekunów, terapię zajęciową. Ośrodki te prowadzone są przez organizacje pozarządowe.

Niektóre usługi są finansowane ze środków budżetu miasta zgodnie z zawartymi umowami. Na ich podstawie realizowane są następujące usługi: dzienny pobyt dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością, gimnastyka korekcyjna indywidualna i grupowa, hipoterapia indywidualna, logorytmika indywidualna i grupowa, stymulacja rozwoju psychoruchowego przy użyciu sprzętu Master, opracowywanie i realizacja indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami, świadczenie poradnictwa psychologicznego i prowadzenie grup wsparcia.

Rodzaj usługi	Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych Śląskiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym, "Oddział Odrodzenie", Katowice - Piotrowice, ul. Radockiego 280			Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych, Centrum Rozwoju Dziecka Katowickiej Fundacji Pomocy Dzieciom Kalekim i Niepełnosprawnym, Katowice - Osiedle Tysiąclecia, ul. Ułańska 5a			Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno-Wychowawczy im. dr Marii Trzcińskiej-Fajfrowskiej Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Katowicach Giszowcu, Katowice - Giszowiec, ul. Gościnna 8		
	liczba osób	liczba osobo dni	kwota	liczba osób	liczba osobodn i	kwota	liczba osób	liczba osobodn i	kwota
Dzienny pobyt dzieci powyżej 6. roku życia, młodzieży i osób niepełnosprawnych	16	99	250 866,00	13	119,50	338 747,89	-	-	-
Gimnastyka korekcyjna indywidualna/ grupowa	42/207	730/2 486	27 010,00/ 24 860,00	61/-	807/-	34 991,52 / -	-/55	-/2393	-/ 23 930,00
Opracowywanie i realizacja indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	42	80	249 594,40	181	221	789 854,00	47	48	58 572,00

Hipoterapia - indywidualna	-	-	-	-	-	-	47	4 660	199 914,00
Logorytmika indywidualna/ grupowa	-	-	-	-	-	-	69/72	2 040/5 786	27 336,00/ 77 532,40
Świadczenie poradnictwa psychologicznego i prowadzenie grup wsparcia	59/26	224/7	19 118,40/ 898,38	47/13	167/10	8 092,82/ 1 608,00	67/39	1 150/25	53 118,50/ 8 013,50
Stymulacja neuroruchowa w formie ćwiczeń rehabilitacyjnych przy użyciu specjalistycznego sprzętu	-	-	-	-	-	-	54	7 725	137 505,00
Razem:	**-**	**-**	**572 347,18**	**-**	**-**	**1 173 294,23**	**-**	**-**	**585 921,40**

Razem: 2 331 562,81 zł

8.11 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu wspierania osób z niepełnosprawnościami.

1. Zakres pomocy:

	2021	2022	2023	2024
Wydatki na realizację programu (w zł)	12 136 491,30	13 532 862,44	15 638 249,38	17 286 836,47
W tym ze środków PFRON (w zł)	9 648 445,76	11 308 897,13	12 462 897,62	14 112 873,66
Liczba osób korzystających z pomocy w ramach środków PFRON	1 877	1 906	2 143	2 426
Średni koszt programu na osobę ze środków PFRON (w zł)	5 140,35	5 933,31	5 815,63	5 817,34

W 2024 roku otrzymano z PFRON wyższe środki finansowe w porównaniu do roku poprzedniego w związku ze zwiększeniem kosztu rocznego pobytu uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej W 2024 roku kwota w wysokości 8 424 000,00 zł (7 581 600 zł ze środków PFRON, 842 400,00 zł ze środków miasta Katowice) została wydatkowana na dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej.

2. Rehabilitacja osób z niepełnosprawnościami:

	2021		2022		2023		2024	
	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób
Rehabilitacja społeczna	9 548 455,76	1 875	11 158 897,13	1 903	13 036 683,52	2 140	14 850 896,44	2 423
Rehabilitacja zawodowa	100 000,00	2	150 000,00	3	180 000,00	3	104 377,22	3

Powiatowy Urząd Pracy zrealizował w 2024 roku zadanie z zakresu rehabilitacji zawodowej poprzez zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy osoby z niepełnosprawnością, zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób z niepełnosprawnościami poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu oraz przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

Liczba osób objętych dofinansowaniem ze środków PFRON w 2024 roku wzrosła w stosunku do poziomu z 2023 roku - ponad dwukrotnie wzrosła liczba beneficjentów programu „Aktywny Samorząd" w stosunku do 2023 roku. W 2024 roku z dofinansowania w ramach ww. programu skorzystały 472 osoby natomiast w 2023 roku 217 osób. Ma to związek z coraz większą popularnością tego programu wśród beneficjentów Ośrodka, jak również rozszerzeniem oferty wsparcia udzielanej w ramach programu, m.in. poprzez dodanie obszaru E w Module I - pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej

(dla osób korzystających z koncentratora tlenu bądź respiratora), jak również rozszerzenie o osoby z orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności grupy beneficjentów korzystających ze wsparcia w ramach Modułu II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym poprzez dofinansowanie kosztów edukacji.

3. Poradnictwo specjalistyczne dla osób z niepełnosprawnościami:

	2021	2022	2023	2024
Liczba porad	3 160	4 847	4 938	5 430

Liczba porad udzielonych przez pracowników Ośrodka w 2024 roku wzrosła w porównaniu do lat poprzednich. Spowodowane jest to zwiększającą się liczbą zadań wykonywanych przez tutejszy Ośrodek na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz organizowanymi działaniami promocyjnymi.

Prowadzone są akcje informacyjne polegające na udostępnianiu ulotek informacyjnych na temat działalności instytucji. Poza tym udostępniany jest informator w formie elektronicznej dla osób z niepełnosprawnościami na stronie internetowej katowice.bezbarier.info, a także bieżące informacje na temat uprawnień dla osób z niepełnosprawnościami udostępniane są na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wymienione działania informacyjne będą prowadzone nadal w przyszłości.

8.12 Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

Podstawowym zadaniem Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Katowicach jest realizacja zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Zespół orzeczeniem ustala:

- niepełnosprawność osobom, które nie ukończyły 16 roku życia;
- stopień niepełnosprawności osobom, które ukończyły 16 rok życia;
- wskazania do ulg i uprawnień osobom posiadającym orzeczenie o inwalidztwie lub niezdolności do pracy wydanych przez organy rentowe.

Orzeczenie Zespołu poza ustaleniem niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności ma również na celu określenie wskazań dotyczących rehabilitacji osoby orzekanej.

Ponadto Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydaje osobom uprawnionym legitymację osoby niepełnosprawnej.

Z dniem 1 lipca 2014 roku Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności realizuje zadanie w zakresie: przyjmowania wniosków oraz przyznawania i wydawania kart parkingowych osobom z niepełnosprawnościami oraz placówkom zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób z niepełnosprawnościami.

Liczba przyjętych wniosków

Wnioski w sprawie	Liczba
Orzeczenia stopnia niepełnosprawności	6 577
Orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień art. 5a ustawy	0
Orzeczenia niepełnosprawności	880
Wydania legitymacji osoby niepełnosprawnej	2 315
Wydania karty parkingowej osobom niepełnosprawnym	2 123
Wydania karty parkingowej uprawnionym placówkom	30

Liczba i cel przyjętych wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności

Wnioski dotyczące ustalenia stopnia niepełnosprawności wg celów		
Lp.	**Cel złożenia wniosków**	**Liczba**
1.	Odpowiednie zatrudnienie	1 207

2.	Szkolenie	6
3.	Uczestnictwo w terapii zajęciowej	44
4.	Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	527
5.	Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji / Korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych	1 969
6.	Zasiłek stały	0
7.	Zasiłek pielęgnacyjny	1 461
8.	Korzystanie z karty parkingowej	1 335
9.	Inne	28
Ogółem		**6 577**

Tabela: Liczba i cel przyjętych wniosków o ustalenie niepełnosprawności

Wnioski dotyczące ustalenia niepełnosprawności wg celów		
Lp.	**Cel złożenia wniosków**	**Liczba**
1.	Uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego	359
2.	Uzyskanie świadczenia pielęgnacyjnego	388
3.	Zamieszkiwanie w oddzielnym pokoju	1
4.	Uzyskanie urlopu wychowawczego w dodatkowym wymiarze	0
5.	Korzystanie z innych ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów	132
6.	Inny	0
Ogółem		**880**

Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności

Wydane orzeczenia o stopniu niepełnosprawności					
o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności			o niezaliczeniu do stopnia niepełnosprawności	o odmowie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	**Ogółem**
lekkiego	umiarkowanego	znacznego			
957	2 034	2 029	106	92	**5 218**

Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności

Wydane orzeczenia o stopniu niepełnosprawności			
o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	o odmowie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	**Ogółem**
446	173	7	**626**

Liczba odwołań

Liczba odwołań	
Liczba odwołań od wydanych orzeczeń	781
Liczba odwołań rozpatrzonych przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności	3
Liczba odwołań odesłanych do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	781

Liczba wydanych kart parkingowych

Wydane karty parkingowe			
Liczba wniosków	Liczba wydanych kart parkingowych osobom niepełnosprawnym	Liczba wydanych kart parkingowych uprawnionym placówkom	Liczba wydanych odmów
2 153	2 059	25	9

IX. POMOC RODZINIE W KRYZYSIE I PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

SYSTEM POMOCY RODZINOM Z PROBLEMEM PRZEMOCY I OSOBOM W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH W MIEŚCIE KATOWICE

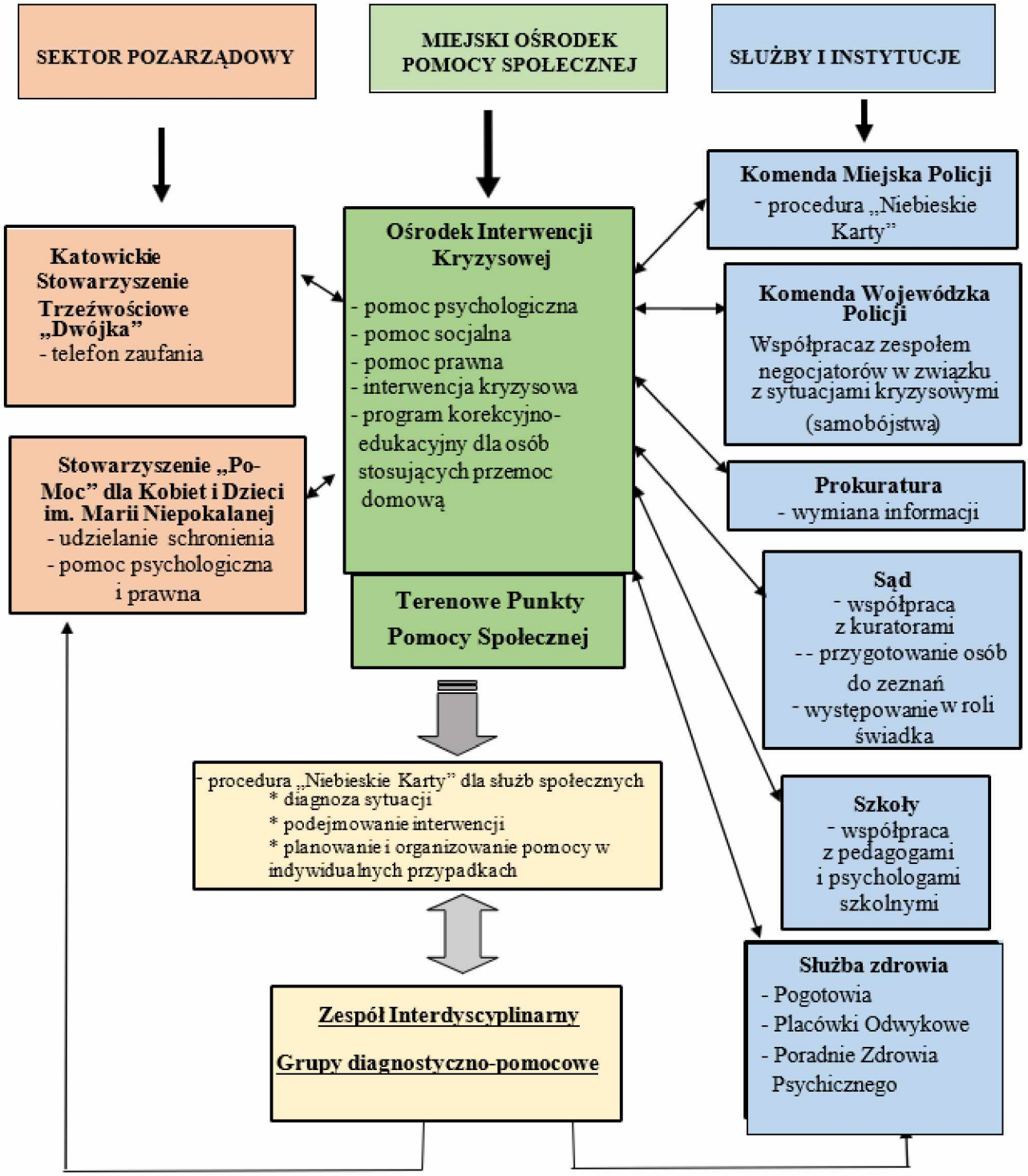

9.1 Praca socjalna

Praca socjalna z rodzinami dotkniętymi problemem przemocy koncentruje się na rozpoznawaniu zjawiska przemocy, budowaniu planu pomocy o charakterze interwencyjnym, socjalnym, psychologicznym i prawnym i jego realizacji (wspólnie z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej MOPS). Od stycznia do grudnia 2024 roku pracownicy socjalni objęli pracą socjalną związaną z problemem przemocy **877 rodzin**.

9.2 Ośrodek Interwencji Kryzysowej MOPS

Ośrodek Interwencji Kryzysowej udziela pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych i rodzinom z problemem przemocy - ze szczególnym uwzględnieniem ochrony dziecka. Pomoc skierowana jest do osób doznających przemocy, osób stosujących przemoc i świadków przemocy.

Z rodzinami prowadzona jest systematyczna praca w oparciu o indywidualny plan pomocy socjalnej i psychologicznej. Obejmuje ona indywidualne poradnictwo specjalistyczne, w tym prawne, grupowe formy poradnictwa oraz wizyty w środowisku.

W związku z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy, Ośrodek zapewnia schronienie dla osób, które ze względu na kryzysową sytuację nie mogą przebywać w dotychczasowym miejscu zamieszkania.

Łączna liczba klientów objętych pomocą w tym:	834
Osoby doznające przemocy (dorosłe)	169
Osoby stosujące przemoc	134
Dzieci	48
Inne kryzysy w tym:	483
Konsultacje rodzinne/ grupowe (ilość spotkań)	38
Pomoc rodzinie z problemem alkoholowym (ilość osób)	121

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej MOPS świadczone są następujące usługi:

- interwencja kryzysowa (pomoc psychologiczna),
- konsultacje indywidualne dla klientów z problemem przemocy domowej oraz osób w różnych sytuacjach kryzysowych,
- wizyty w środowisku,
- interwencje telefoniczne,
- kierowanie do miejsc schronienia,
- poradnictwo dla mieszkańców Katowic,
- poradnictwo prawne.

Liczba przeprowadzonych interwencji osobistych i telefonicznych/pisemnych.

	W okresie I-XII 2024 r.
Interwencje osobiste	121
Interwencje telefoniczne	1 290
Razem:	**1 411**

Interwencje są reakcją na sygnały o krzywdzeniu głównie dzieci i osób starszych, jak również są odpowiedzią na różne potrzeby osób w kryzysie. Te pierwsze podejmowane są w wielu przypadkach wspólnie z dzielnicowym. Po przeprowadzeniu działań interwencyjnych wspólnie planowane są następne kroki związane z pomocą. Interwencje służą również przyśpieszeniu i zwiększeniu skuteczności działań prawnych w instytucjach wymiaru sprawiedliwości.

Liczba usług w zakresie konsultacji indywidualnych i poradnictwa specjalistycznego.

Konsultacje indywidualne	Poradnictwo specjalistyczne	Poradnictwo prawne
1 034	807	300

Budowanie naturalnych i środowiskowych grup wsparcia

Uwzględniając specyfikę zjawiska przemocy i kryzysu, praca środowiskowa stanowi stały element w zapewnianiu bezpieczeństwa osobom poszkodowanym. Budowanie naturalnych grup wsparcia w środowisku w ważnym stopniu przyczynia się do powstrzymania przemocy. Klientami Ośrodka są też tzw. świadkowie przemocy (rodzina, sąsiedzi, przyjaciele), którzy wyposażeni w informacje, edukację i wsparcie, świadomie i aktywnie wspierają swoich bliskich w sytuacji kryzysu i przemocy.

	Liczba spotkań	Liczba osób
Naturalne grupy wsparcia/spotkania rodzinne	38	70

9.3 Współpraca z Katowickim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym „Dwójka”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach współpracuje z **Katowickim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym „Dwójka”** w zakresie prowadzenia **Telefonu Zaufania** dla mieszkańców Katowic.

Codzienne funkcjonowanie telefonu zaufania w godzinach 18.00-6.00 umożliwia osobom z problemem alkoholowym, doznającym przemocy, bądź znajdującym się w innych sytuacjach kryzysowych uzyskanie wsparcia, pomocy w przeanalizowaniu i doprecyzowaniu spraw do rozwiązania oraz dostarczenie informacji o miejscach, a także formach pomocy specjalistycznej. W 2024 roku przeprowadzono łącznie 1 822 rozmów (z czego 227 dotyczyło spraw związanych z przemocą domową, 666 rozmów dotyczyło uzależnień od alkoholu, 140 telefonów odnosiło się do problemów związanych z uzależnieniami od narkotyków i dopalaczy, a pozostałe 789 rozmów dotyczyło kwestii innych kryzysów).

Finansowanie zadania w ramach dotacji realizowane jest przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice od 1 stycznia 2021 roku.

9.4 Współpraca MOPS ze Stowarzyszeniem „Po-Moc” dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach współpracuje ze Stowarzyszeniem „Po-Moc” dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej przy ul. Krasińskiego 21, który świadczy usługi polegające na:

- zapewnieniu całodobowego schronienia dla 8 osób (kobiet, kobiet z dziećmi oraz kobiet w ciąży), znajdujących w sytuacjach kryzysowych, w szczególności w przypadkach ostrych konfliktów rodzinnych zagrażających ich bezpieczeństwu, zdrowiu bądź życiu, w tym m.in. doznających przemocy domowej czy będących ofiarami przymusowej prostytucji,
- świadczeniu specjalistycznej pomocy w zależności od indywidualnych potrzeb beneficjenta - poradnictwa terapeutycznego, socjalnego lub prawnego, opieki case-managera,
- zapewnieniu produktów żywnościowych umożliwiających całodzienne wyżywienie oraz możliwości samodzielnego sporządzania posiłków z produktów żywnościowych zakupionych przez placówkę.

Przez Stowarzyszenie i Urząd Miasta Katowice została podpisana umowa na udzielenie dotacji na realizację zadania pn. „Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez udzielanie schronienia dla kobiet i kobiet z dziećmi, będących mieszkańcami Katowic”. Umowa obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku.

Stowarzyszenie dysponuje 8 miejscami noclegowymi. W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku z miejsc tych skorzystało 12 osób - 6 kobiet i 6 dzieci; 5 osób skorzystało ze schronienia Stowarzyszenia w związku z doznawaniem przemocy domowej, a 7 osób z uwagi na sytuację kryzysową.

Finansowanie zadania w ramach dotacji realizowane jest przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

9.5 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji „Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego" i „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025" oraz działań określonych w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie związanych z interdyscyplinarną formułą pracy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach współpracuje z Komendą Miejską Policji oraz z przedstawicielami innych służb i instytucji w ramach **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.**

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie istniejący od 1 kwietnia 2011 roku powołany został Zarządzeniem Prezydenta Miasta nr 3061/2023 z dnia 29 marca 2023 roku. Działał przez pięć kadencji. W związku z nowelizacją Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U.2021, poz. 1249 z późn. zm.) w dniu 24 października 2023 roku Prezydent Miasta Zarządzeniem nr 3594/2023 z dnia 24 października 2023 roku powołał Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. W skład Zespołu wchodzą przedstawiciele: Urzędu Miasta, Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Prokuratury, Sądu (kuratorzy), Oświaty, Ochrony Zdrowia, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacji pozarządowych. Celem Zespołu jest organizowanie, integrowanie i koordynowanie działań służb, instytucji, organizacji i specjalistów w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w mieście Katowice oraz opracowanie i realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar. Od momentu powołania Zespołu uruchomiono również pracę Grup diagnostyczno-pomocowych działających w celu organizowania pomocy w indywidualnych przypadkach.

Od stycznia do grudnia 2024 roku prowadzono procedurę „Niebieskie Karty" w 877 rodzinach.

Realizacja procedury „Niebieskie Karty" we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym - liczba uruchomionych „Niebieskich Kart" 499		
1.	Procedura „Niebieskie Karty" wszczęta przez funkcjonariusza policji - liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	283
2.	Procedura „Niebieskie Karty" wszczęta przez pracownika socjalnego - liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	82
3.	Procedura „Niebieskie Karty" wszczęta przez nauczyciela - liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	46
4.	Procedura „Niebieskie Karty" wszczęta przez pracownika Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	2
5.	Procedura „Niebieskie Karty" wszczęta przez osobę wykonującą zawód medyczny - liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	13
6.	Procedura „Niebieskie Karty" wszczęta przez pedagoga, psychologa, terapeutę - liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	65
7.	Procedura „Niebieskie Karty" wszczęta przez asystenta rodziny - liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	8
8.	Wnioski o zwołanie Grup Diagnostyczno- Pomocowych - liczba wniosków sporządzonych i zatwierdzonych przez Zespół Interdyscyplinarny	499

Od stycznia do grudnia 2024 roku odbyło się **7 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego** i **1 771 spotkań Grup diagnostyczno-pomocowych**. Zgodnie z realizacją Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do ZI przekazywane są również zgłoszenia dotyczące podejrzenia przemocy domowej. W 2024 roku wpłynęły 184 zgłoszenia dotyczące podejrzenia przemocy domowej, z czego w 19 przypadkach zakończyło się to wszczęciem procedury „Niebieskie Karty". W ramach Zespołu Interdyscyplinarnego odbyło się 10 spotkań konsultacyjnych z koordynatorami ds. przeciwdziałania przemocy domowej. W marcu 2024 roku miało również miejsce spotkanie Kierownika OIK wraz z Kierownikami innych komórek organizacyjnych MOPS w sprawie ujednolicenia działań w sytuacji zgłoszenia dotyczącego podejrzenia przemocy domowej. W kwietniu 2024 roku Przewodnicząca ZI spotkała się z kierownikami dzielnicowych Komisariatów Policji w Katowicach celem omówienia bieżącej sytuacji podejmowanych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. W dniach 28-29 października 2024 roku przewodniczący ZI wraz zastępcami przewodniczącego oraz członkiem ZI wzięli udział w 21 Ogólnopolskiej Konferencji „Dzieciństwo Bez Przemocy" organizowanej przez Fundację „Dajemy Dzieciom Siłę".

W 2024 roku Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego w ramach zadań własnych ujętych w Programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie śląskim na lata 2021-2025 zorganizował obowiązkowe szkolenie dla członków zespołu interdyscyplinarnego zgodnie z art. 6 ust. 6

pkt 4 oraz art. 9a ust. 5a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U.2024, poz. 424). Szkolenie to zrealizowane zostało na mocy podpisanego porozumienia o współpracy pomiędzy Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej Województwa Śląskiego a Miastem Katowice. Szkolenie przewidziane było dla 20 członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Katowicach, odbywało się w formule zdalnej z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej.

Od 2010 roku pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej posiadający kwalifikacje uprawniające do prowadzenia zajęć zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej realizują **Program korekcyjno-edukacyjny dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc.** Uczestnicy programu kierowani byli przez policję, kuratorów sądowych oraz innych przedstawicieli Grup diagnostyczno-pomocowych w ramach procedury „Niebieskie Karty". Niektórzy uczestnicy zgłaszają się dobrowolnie.

W 2024 roku edycja Programu odbyła się w okresie od stycznia do kwietnia. Zajęcia rozpoczęło 7 osób, a zakończyło 6 (5 mężczyzn i 1 kobieta). Do programu korekcyjno-edukacyjnego po nowelizacji Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej kieruje grupa diagnostyczno-pomocowa. W roku 2024 do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 19 skierowań do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym.

9.6 Inne działania

1. Od stycznia 2024 roku kontynuowany jest „Program Pomocy Psychologicznej i Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży - Mieszkańców Miasta Katowice - do 18 Roku Życia", finansowany przez Urząd Miasta Katowice. Ośrodek Interwencji Kryzysowej MOPS koordynuje działania, które są realizowane w ramach Programu. Podmiotem realizującym jest PORADNIAFOCUS.PL SP.ZO.O.
   W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku z pomocy skorzystało 118 dzieci i młodzieży, na rzecz których udzielono 840 porad (673 spotkania terapeutyczne, 167 konsultacji) w wymiarze łącznie 840 godzin.
2. Od stycznia 2024 roku pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej podjęli działania, zgodnie z kompetencjami, w odpowiedzi na 92 zgłoszenia z instytucji działających na terenie miasta Katowice dotyczących zagrożenia suicydalnego.
3. Od stycznia 2020 roku uruchomiony został **Miejski Telefon Zaufania dla Seniorów** obsługiwany przez wolontariuszy, rekrutujących się z Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Uniwersytecie Śląskim. W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku linia obsługiwana była przez 8 osób, które udzieliły 19 porad.
4. W czerwcu 2024 roku pracownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej zorganizował i skoordynował spotkanie pracowników socjalnych z Przedstawicielami Wspólnoty Anonimowych Alkoholików w Katowicach. W spotkaniu udział wzięło 34 pracowników MOPS.
5. Od marca 2023 roku do marca 2024 roku Ośrodek realizował **Projekt „Niebieski Parasol - program ochrony przed przemocą dla osób starszych i niepełnosprawnych"** który był realizowany w ramach Programu „Sprawiedliwość", a finansowany ze środków funduszy norweskich i środków krajowych. Celem Projektu było podniesienie poziomu wiedzy, zwiększenie świadomości i kształtowanie postaw wobec zjawiska przemocy domowej wobec osób starszych i z niepełnosprawnościami oraz zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych, interwencyjnych i pomocowych w tym zakresie. W ramach konkretnych działań umożliwiających osiągnięcie w/w efektów, pracownicy OIK w pierwszym kwartale 2024 roku przeprowadzili 4 spotkania dla pensjonariuszy Dziennych Domów Pomocy Społecznej oraz 1 szkolenie dla profesjonalistów pracujących z osobami starszymi w zakresie przeciwdziałania przemocy. Zostało również zorganizowane seminarium podsumowujące projekt pt. „Niebieski Parasol - czyli rzecz o ochronie przed przemocą osób starszych i osób z niepełnosprawnościami", podczas którego lek. med. Ilona Palka-Kisielowska - specjalista neurolog, prezeska fundacji Neuro-Most, poruszyła problematykę chorób neurodegeneracyjnych mózgu we współczesnym świecie. Odniosła się zarówno do funkcjonowania osób zmagających się z chorobą Alzheimera, Parkinsona, jak i do działań mających na celu profilaktykę i wsparcie dla opiekunów osób chorujących. Pan dr Mariusz Lekston - prorektor ds. organizacyjno-prawnych i polityki kadrowej Akademii Humanitas w Sosnowcu wprowadził uczestników w aspekty prawne, z którymi mogą borykać się seniorzy. Natomiast dr n.med. Beata Wróbel - specjalista seksuolog, ginekolog-położnik, w swoim wystąpieniu poruszyła tematykę seksualności osób w wieku senioralnym, podkreślając, że „seksualność nigdy się nie kończy".
   Warto podkreślić, że realizacja projektu była wartościowa nie tylko dla różnych grup uczestników, ale także dla osób prowadzących. Możliwość wymiany opinii z seniorami, poznanie ich doświadczeń oraz potrzeb dotyczących ochrony przed krzywdzeniem rozwijały również pracowników Ośrodka Interwencji

Kryzysowej przygotowujących i prowadzących zadania w trakcie programu „Niebieski Parasol". Zakłada się, że przekazywane w trakcie spotkań informacje przyczynią się do zwiększenia społecznej świadomości oraz do wzrostu efektywności i skuteczności podejmowanych działań w obszarze przeciwdziałania przemocy.

6. 16 września 2024 roku kierownik Ośrodka był prelegentem podczas Kongresu Oświaty Katowice 2024 - „TO dotyka wszystkich - KRYZYS zdrowia psychicznego" organizowanym przez Uniwersytet Śląski w partnerstwie z Miastem Katowice. Podczas spotkania została poruszona problematyka przemocy wobec dzieci, ich przyczyn, skutków i prewencji.
7. We wrześniu 2024 roku miało również miejsce spotkanie kierownika OIK z koordynatorami oraz psychologami z Zespołem Pieczy Zastępczej MOPS Katowice, gdzie poruszono aspekty związane z przemocą wobec dziecka oraz procedurą „Niebieskie Karty".
8. W październiku 2024 roku we współpracy z Zespołem Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej odbyło się spotkanie kierownika Ośrodka z rodzinami zastępczymi. Na spotkaniu poruszono tematy dotyczące przemocy domowej - czym jest, jakie są jej skutki oraz możliwości reagowania.
9. W dniach 5-6 listopada 2024 roku pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach w ramach Kampanii „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży" realizowali konsultacje z zakresu przemocy domowej oraz przemocy rówieśniczej na terenie Szkoły Podstawowej nr 20 Zespołu Szkół i Placówek nr 2 oraz Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Jana III Sobieskiego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Nr 5 w Katowicach. Współpraca ze szkołami była efektem rozmów i spotkań, w trakcie których ustalono obszary istotne dla zapewnienia właściwej pomocy oraz wsparcia adresowanego zarówno dla rodziców jak i dla dzieci zmagających się z trudnymi doświadczeniami. W wyznaczonym terminie interwenci kryzysowi, psycholodzy oraz pedagog byli dostępni dla grona pedagogicznego, uczniów oraz rodziców odbierających swoje dzieci z placówki. Zainteresowane osoby miały możliwość zapoznania się z zakresem działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz omówienia własnych doświadczeń bądź trudności. Stanowisko konsultantów wzbudzało również zaciekawienie wśród uczniów, którzy zadawali liczne pytania. Zakładanym rezultatem spotkań było uwrażliwienie odbiorców kampanii na zjawisko przemocy oraz wskazanie możliwości reagowania, pomocy i wsparcia dedykowanego osobom doznającym przemocy oraz osobom stosującym przemoc.

   W dniu 14 listopada 2024 roku w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Katowicach odbył się Dzień Otwarty. Pracownicy Ośrodka zorganizowali z tej okazji warsztaty, na które zostały zaproszone dzieci ze Świetlicy Specjalistycznej nr 2 oraz Klubu Młodzieżowego nr 4 w Katowicach. Zajęcia miały na celu przybliżenie dzieciom pojęcia „przemoc", w tym zwłaszcza „przemoc rówieśnicza". Dzieci biorące udział w warsztatach nauczyły się stawiać własne granice oraz rozpoznawać i zapobiegać zjawisku przemocy rówieśniczej. Dzięki uczestnictwu w Dniu Otwartym w Ośrodku będzie im łatwiej postępować w sposób asertywny i wyjaśniać konflikty na drodze dialogu.

   W dniu 19 listopada 2024 roku w ramach Kampanii w Ośrodku zrealizowano również warsztat/szkolenie o tematyce przemocy. Odbiorcami szkolenia była kadra psychologów i pedagogów z katowickich szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Uczestnicy warsztatów mieli możliwość poszerzenia swojej wiedzy, a tym samym kompetencji w zakresie rozumienia i radzenia sobie ze zjawiskiem przemocy domowej i przemocy rówieśniczej w szkole. W trakcie warsztatu uczestnicy mieli również możliwość wymienienia się własnymi doświadczeniami zawodowymi. Warsztaty przeprowadziły psycholożka i konsultantka Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Zakładanym rezultatem warsztatu było uwrażliwienie odbiorców kampanii na zjawisko przemocy rówieśniczej, wskazanie możliwości reagowania, pomocy i wsparcia dedykowanego osobom doznającym przemocy oraz osobom stosującym przemoc, co w efekcie może przyczynić się do powstrzymania przemocy rówieśniczej.
10. W dniu 25 listopada 2024 roku pracownicy OIK wzięli udział w happeningu „Biała Wstążka" przeciwko przemocy domowej podczas obchodów Międzynarodowego Dnia Eliminacji Przemocy wobec Kobiet organizowanym przez Komendę Miejską Policji. W trakcie trwania happeningu uczestnicy mieli okazję porozmawiać z pracownikami OIK oraz policjantami o tym, jak zapobiegać, reagować na przemoc domową. Uczestnikom na znak solidarności przypinano symboliczną białą wstążkę.
11. 13 listopada 2024 roku z inicjatywy dyrektora Żłobka Miejskiego odbyło się spotkanie z przedstawicielami MOPS - dyrektora, kierowników TPPS nr 2 i 3 oraz kierownika OIK. Celem spotkania była wymiana informacji dotyczących działalności jednostek oraz omówienie współpracy w związku z narastającymi problemami rodziców dzieci korzystających ze wsparcia Żłobków. Ustalono,

iż kierownik OIK spotka się z kierownikami Oddziałów Żłobków w celu omówienia zagadnień dotyczących przeciwdziałania przemocy względem dziecka.

12. 10 grudnia 2024 roku odbyło się spotkanie szkoleniowe kierownika OIK z kierownikami Żłobków, gdzie poruszono aspekty związane z przemocą wobec dziecka oraz możliwości podejmowania działań zarówno przez kierowników i opiekunów dzieci zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
13. Kontakty z mediami:
    - W maju 2024 roku kierownik OIK wziął udział w nagraniu programu telewizyjnego „Ktokolwiek Widział Ktokolwiek Wie", gdzie została poruszona tematyka dotycząca przeciwdziałania przemocy względem dzieci. Całą rozmowę z nagrania telewizyjnego umieszczono także na portalu YOUTUBE.
    - Pod koniec września 2024 roku kierownik ponownie wziął udział w nagraniu programu telewizyjnego „Ktokolwiek Widział Ktokolwiek Wie" w którym została poruszona tematyka przemocy w związku z Międzynarodowym Dniem bez Przemocy, który przypada na dzień 2 października.
    - 15 października 2024 roku kierownik OIK został zaproszony do programu publicystycznego „Temat Do Dyskusji" w Radio Katowice, gdzie wraz z posłanką Urszulą Koszucką odbyła się rozmowa dotycząca przeciwdziałania przemocy względem dzieci, poruszono również kwestie działań podjętych przez MOPS Katowice na rzecz Kampanii dzieciństwa bez przemocy.
14. Ośrodek Interwencji Kryzysowej od stycznia do grudnia 2024 roku zorganizował następujące szkolenia dla pracowników MOPS:
    - „Procedura Niebieskie Karty" - dla pracowników TPPS (6 osób), asystentów rodzinnych (2 osoby), pracowników OIK (2 osoby), pracownika ŚS i SKM (1 osoba) i DMW (1 osoba); I edycja - 13 luty 2024 rok;
    - „Procedura Niebieskie Karty" - dla pracowników TPPS (5 osób), asystentów rodzinnych (1 osoba), pracownika CRS (1 osoba), pracownika MZON (1 osoba), pracownika ZPZ (1 osoba); II edycja - 12 marzec 2024 rok;
    - „Procedura Niebieskie Karty" – dla pracowników TPPS (4 osoby), asystentów rodzinnych (2 osoby), pracowników OIK (2 osoby); III edycja 26 marzec 2024 rok;
    - „Przemoc w rodzinie z uwzględnieniem zaniedbań wobec dzieci" - szkolenie obowiązkowe dla pracowników ZAR (1 osoba), wychowawców ŚS i SKM (3 osoby), pracowników TTPS (7 osób), pracownika ZPZ (2 osoby); I edycja 20 luty 2024 rok;
    - „Przemoc - specyfika pracy socjalnej z rodzinami z problemem przemocy - szkolenie zaawansowane" dla pracowników TPPS (4 osoby), pracowników ZAR (1 osoba), pracowników ZPZ (1 osoba); I edycja 28 luty 2024 rok;
    - „Przemoc domowa" dla pracowników TPPS (5 osób), pracowników ZAR (2 osoby), pracowników ZPZ (1 osoba), pracowników CRS (1 osoba), pracowników OIK (4 osoby); I edycja 6 marzec 2024 rok;
    - „Procedura Niebieskie Karty" - dla pracowników TPPS (2 osoby), asystentów rodzinnych (2 osoby), pracowników OIK (1 osoba), pracowników ZPZ (1 osoba), pracowników ŚS (1 osoba) ; IV edycja 23 kwiecień 2024 rok;
    - „Procedura Niebieskie Karty" - dla pracowników TPPS (4 osoby), asystentów rodzinnych (2 osoby), pracowników ZPZ (1 osoba), pracowników ŚS (1 osoba); V edycja 14 maj 2024 rok;
    - „Interwencja Kryzysowa" dla pracowników TPPS (3 osoby), pracowników CRS (2 osoby) oraz praktykanta OIK (1 osoba); I edycja 17 kwiecień 2024 rok;
    - „Interwencja Kryzysowa" dla pracowników TPPS (4 osoby), pracowników CRS (1 osoba), asystentów rodzinnych (1osoba), pracowników CRS (2 osoby); II edycja 22 maj 2024 rok;
    - „Przemoc w rodzinie z uwzględnieniem zaniedbań wobec dzieci" - szkolenie dla pracowników obsługi w związku z wprowadzeniem Standardów Ochrony Małoletnich w MOPS Katowice dla pracowników SDK (9 osób), pracowników ŚS (7 osób), pracowników OIK (2 osoby); I edycja 13 czerwiec 2024 rok;
    - „Przemoc w rodzinie z uwzględnieniem zaniedbań wobec dzieci" - szkolenie dla pracowników obsługi w związku z wprowadzeniem Standardów Ochrony Małoletnich w MOPS Katowice dla pracowników SDK (6 osób), pracowników ŚS (6 osób), pracowników OIK (1 osoba); II edycja 10 wrzesień 2024 rok;

- „Warsztat pracy z osobami uzależnionymi" dla pracowników socjalnych TPPS (2 osoby), wychowawców świetlic specjalistycznych (4 osoby), asystentów rodzin (1 osoba) , I edycja 24 wrzesień 2024 rok;
- „Procedura Niebieskie Karty" - dla pracowników TPPS (5 osób), asystentów rodzinnych (2 osoby), pracowników ZPZ (2 osoby), pracowników ŚS (1 osoba), pracowników CRS (1 osoba); VI edycja 16 październik 2024 rok;
- „Niebieskie Karty" zmiany w procedurze NK dla placówek wsparcia dziennego Organizacji Pozarządowych, w szkoleniu udział wzięło 8 pracowników (10 kwiecień 2024 rok).

Od stycznia do grudnia 2024 roku Ośrodek Interwencji Kryzysowej przeprowadził **15 szkoleń**, podczas których zostało przeszkolonych **147 osób**.

9.7 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w działaniach związanych z udzielaniem pomocy osobom poszkodowanym w wyniku wypadków lub katastrof, w tym uchodźcom wojennym z Ukrainy

W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku Ośrodek w odpowiedzi na 18 zgłoszeń objął pomocą w formule interwencji kryzysowej 26 osób z Ukrainy. Pomoc ta obejmowała m.in.: wsparcie psychologiczne, poradnictwo, organizowanie pomocy psychologicznej w języku ukraińskim, koordynowanie działań na rzecz udzielenia pomocy w różnych obszarach - zgodnie z indywidualnymi potrzebami.

W lutym 2024 roku pracownicy Ośrodka uczestniczyli w interwencji na rzecz rodziny poszkodowanej wypadkiem śmiertelnym na terenie przedsiębiorstwa. Pracownicy udzielili wsparcia rodzinie zmarłego (6 osób) oraz udzielili wsparcia i konsultacji pracownikom przedsiębiorstwa (3 osoby).

9.8 Ocena realizacji celów oraz efektywności.

Wskaźniki:

Nazwa wskaźnika	2021	2022	2023	2024
łączna liczba klientów objętych pomocą	845	879	874	834
liczba osób doznających przemocy, które skorzystały ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	231	191	186	169
liczba osób stosujących przemoc, które zgłosiły się do Ośrodka Interwencji Kryzysowej,	121	122	159	134
liczba dzieci dotkniętych przemocą korzystających ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,	56	44	35	48
liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty"	836	901	928	877
liczba „Niebieskich Kart" uruchomionych przez przedstawicieli wszystkich uprawnionych instytucji	316	374	428	499
liczba osób korzystających z miejsc schronienia	15	14	19	12
liczba osób korzystających z realizowanych programów terapeutycznych, edukacyjnych oraz korekcyjno-edukacyjnych	21	20	22	7
Liczba udzielonych porad:				
Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej udzielił: - porad prawnych - porad specjalistycznych - spotkań rodzinnych	 330 583 21	 287 643 35	 357 671 38	 300 807 38
szkolenia organizowane przez OIK dla pracowników MOPS	15	11	5	14

Liczba osób w kryzysie korzystających z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2024 roku w porównaniu z ubiegłymi trzema latami jest na niższym poziomie. Liczba ta jest zależna od zapotrzebowania w danym roku na ten rodzaj usług.

Liczba osób doznających przemocy domowej i korzystających z wsparcia Ośrodka jest niższa w porównaniu do ubiegłego roku, jednakże liczba ta jest zależna od wewnętrznej motywacji i gotowości tych osób do podjęcia pracy na rzecz zmiany oraz wynika z zapotrzebowania na ten rodzaj usług.

Liczba osób stosujących przemoc zgłaszających się do Ośrodka jest niższa, ale w porównaniu do lat poprzednich utrzymuje się na podobnym poziomie. Wynikać to może z faktu, iż korzystanie z usług Ośrodka jest dobrowolne, a poziom motywacji tych osób do zmiany jest niski.

Liczba dzieci korzystających ze wsparcia OIK w 2024 roku w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się. Wynika to z zapotrzebowania w danym roku na wsparcie psychologiczne dla dzieci będących w sytuacji kryzysu, przemocy. Należy tutaj nadmienić, iż Miasto Katowice również oferuje specjalistyczną bezpłatną pomoc dla dzieci i młodzieży. Pracownicy Ośrodka we współpracy z rodzicami w sytuacjach wymagających interwencji terapeutycznej przekierowują dzieci i młodzież do specjalistycznych Ośrodków.

Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty" obejmuje zarówno rodziny, w których w 2024 roku wszczęto procedurę NK, jak również te, które objęte są pomocą w ramach procedur wszczętych w poprzednich latach. Stąd różnica w podanej statystyce. Dane te powinno się rozpatrywać łącznie z daną dotyczącą liczby „Niebieskich Kart" uruchomionych w danym roku sprawozdawczym, z tego bowiem wynika, że rok do roku wzrasta liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty".

Liczba uruchamianych w danym roku procedur ma tendencję wzrostową w porównaniu do poprzednich lat. Niewątpliwie wpływ na to ma zmiana w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej i rozszerzenie kręgu osób, które mogą doznawać przemocy jak również osób uprawnionych do sporządzania formularza „Niebieska Karta" część A. Wzrasta również świadomość społeczna dotycząca zjawiska przemocy i możliwości proceduralnych z tym związanych, co działa korzystnie na rzecz osób, które akurat takiego rodzaju wsparcia potrzebują.

Liczba osób korzystających ze schronienia w 2024 roku w porównaniu z ubiegłymi latami uległa zmniejszeniu i wynika to najprawdopodobniej z wejścia w życie nowych przepisów dotyczących izolacji osób stosujących przemoc od osób doznających przemocy (policyjnego nakazu i zakazu opuszczenia miejsca zamieszkania i jego bezpośredniego otoczenia).

Liczba osób korzystających z pomocy w ramach programów grupowych uległa znacznemu spadkowi. W 2023 roku uruchomiona była grupa wsparcia dla osób doznających przemocy, w której wzięło udział 8 osób. W 2022 jak również w 2024 roku ze względu na brak zapotrzebowania na ten rodzaj wsparcia, grupa nie była uruchomiona. W grupie korekcyjno-edukacyjnej w porównaniu do roku poprzedniego zmniejszył się udział uczestników. Ponadto odbyła się tylko jedna edycja grupy, ze względu na brak chętnych do uczestnictwa w grupie pomimo zmiany w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, która zobowiązuje osoby stosujące przemoc do uczestnictwa w grupach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych.

W roku 2024 roku liczba porad (prawnych, specjalistycznych i spotkań rodzinnych) ulega zwiększeniu, co wskazuje, że ten rodzaj pomocy jest potrzebny. W 2024 roku porad prawnych było mniej w porównaniu do roku 2023, wzrostowi uległo zapotrzebowanie na poradnictwo specjalistyczne. Ta forma wsparcia cieszy się dużym zainteresowaniem wśród klientów.

Liczba szkoleń przeprowadzonych przez Ośrodek dla pracowników MOPS w 2024 roku jest znacznie wyższa do liczby szkoleń organizowanych w poprzednim roku. Wynika to z faktu, iż w 2023 roku duża część szkoleń była organizowana przez firmy zewnętrzne ze środków Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci - UNICEF.

X. POMOC RODZINIE Z PROBLEMEM BEZROBOCIA

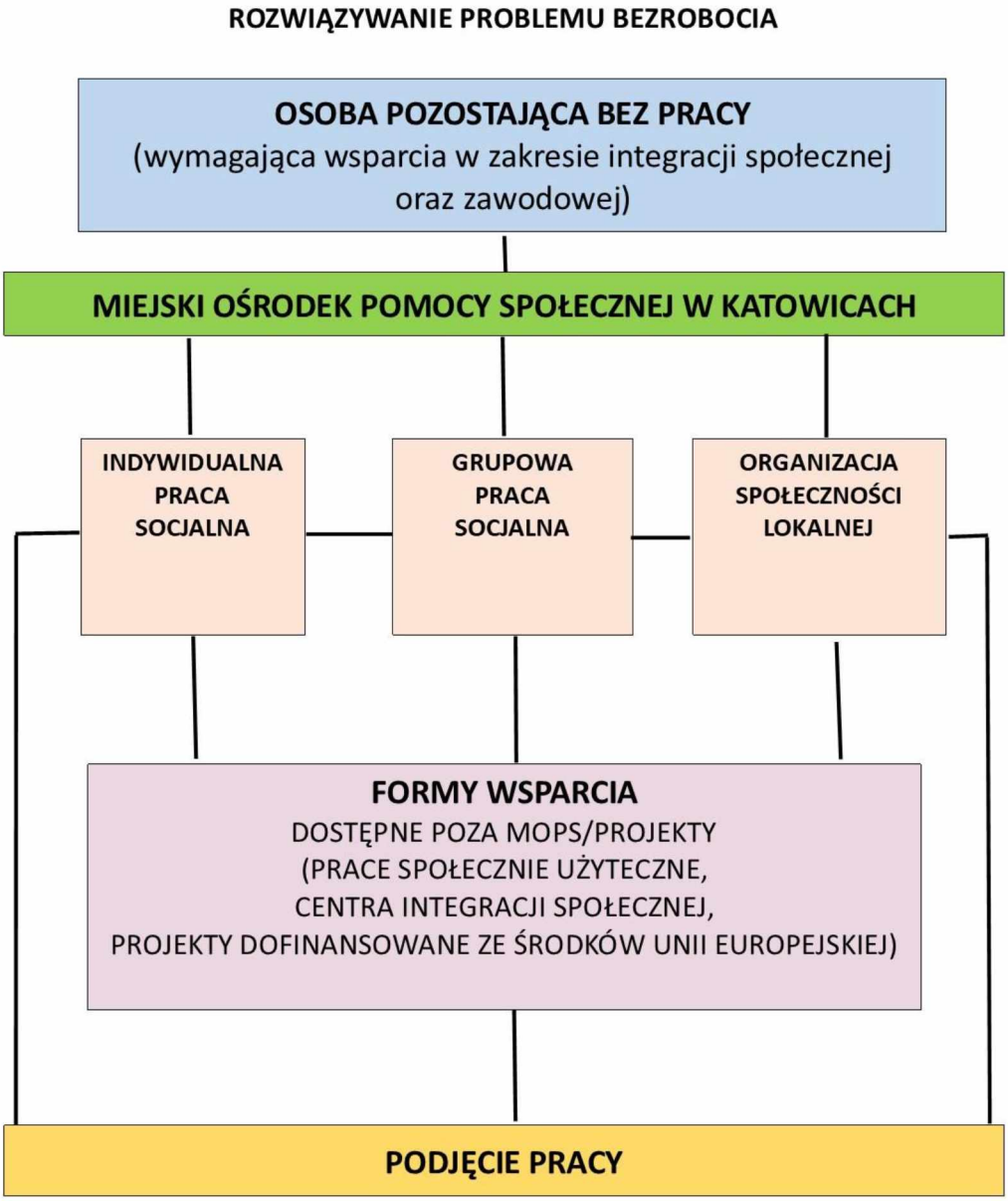

Pomoc osobom/rodzinom z problemem bezrobocia stanowi jeden z elementów Strategii Rozwiazywania Problemów Społecznych na lata 2022-2027. Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest zwiększenie szans na podjęcie pracy zawodowej i przeciwdziałanie negatywnym skutkom społecznym wynikającym z bezrobocia w rodzinie. Oferta MOPS uzupełnia wsparcie udzielane w tym zakresie przez Powiatowy Urząd Pracy.

10.1 Praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne

Oferta Ośrodka, której głównym celem jest zwiększenie szans na podjęcie pracy zawodowej, jak również przeciwdziałanie negatywnym skutkom społecznym wynikającym z bezrobocia, skierowana jest zarówno do osób bardziej aktywnych, samodzielnych, które wymagają stosunkowo niewielkiego wsparcia, jak i do tych, które nie potrafią wykorzystać własnych zasobów i możliwości przy korzystnych zmianach na rynku pracy.

Pogłębiona praca indywidualna z osobą w trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym w formie poradnictwa specjalistycznego oraz współpraca ze środowiskiem lokalnym i podmiotami rynku pracy są odpowiedzią na zmieniające się zapotrzebowanie poszukujących zatrudnienia mieszkańców Katowic, w szczególności korzystających z pomocy Ośrodka. Działania nakierowane na aktywną integrację oraz zwiększenie szans na podjęcie zatrudnienia realizowane są poprzez odpowiednie przygotowanie klienta do poruszania się po rynku pracy, nabycia/podniesienia umiejętności poszukiwania zatrudnienia, pomoc w znalezieniu ofert pracy/ofert kształcenia w systemie szkolnym i pozaszkolnym, wspieranie w docieraniu do pracodawców/miejsc, gdzie mogą zdobyć lub wzbogacić doświadczenie zawodowe, motywowanie do podjęcia nauki/uczestnictwa w kursach, edukowanie i w razie potrzeby wspieranie w poruszaniu się po rynku pracy. Osoby poszukujące pracy mogą także uzyskać pomoc ze strony specjalistów z różnych dziedzin (m.in. terapeutów, psychologów, pedagogów, asystentów rodziny), poprzez wsparcie w poprawie sytuacji osobistej, relacji rodzinnych rzutujących na podwyższenie kondycji psychicznej i motywacji, zmianę sposobów funkcjonowania w środowisku społecznym. Często bowiem problem bezrobocia powiązany jest z występowaniem innych problemów, trudności, których rozwiązanie stanowi warunek niezbędny do zwiększenia możliwości/szans odnalezienia się osób w trudnej sytuacji na rynku pracy.

Współpraca ze środowiskiem lokalnym

Pracownicy Ośrodka współpracowali również z podmiotami funkcjonującymi w środowisku lokalnym, w celu kompleksowego wykorzystania dostępnych możliwości wspierania w reintegracji społecznej i zawodowej osób poszukujących pracy. Więcej informacji na temat współpracy ze środowiskiem lokalnym znajduje się w rozdziale III.

Indywidualne poradnictwo zawodowe oraz socjalne

Poradnictwo zawodowe świadczone było przez starszego specjalistę pracy socjalnej Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii (CPS). Poradnictwo nakierowane było na określenie i wykorzystanie posiadanych możliwości, zasobów i uprawnień osób poszukujących pracy (mieszkańców miasta Katowice) oraz rozeznanie i dopasowanie zewnętrznej oferty wsparcia do potrzeb klientów. Tematyka konsultacji indywidualnych obejmowała między innymi: diagnozę sytuacji zawodowej klienta, w tym: diagnozę dotychczasowej aktywności na rynku pracy, edukację w zakresie wymagań obecnego rynku pracy, poszerzenie wiedzy na temat aktywnych metod poszukiwania zatrudnienia, przygotowanie dokumentów aplikacyjnych, pracę nad wizerunkiem i autoprezentacją, gospodarowanie czasem oraz planowanie działań podczas poszukiwania pracy. Każda konsultowana osoba otrzymała informator z rozbudowanym wykazem instytucji i organizacji wspierających osoby poszukujące zatrudnienia na terenie Katowic.

Liczba osób korzystających z konsultacji w 2024 r.	13
Liczba konsultacji w 2024 r.	20
Liczba godzin konsultacji w 2024 r.	25

10.2 Współpraca z instytucjami rynku pracy

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy, na podstawie zawartego porozumienia dotyczącego partnerstwa w zakresie realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy i korzystających ze wsparcia Ośrodka. W dniu 4 stycznia 2024 roku przesłano do PUP wniosek w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych w roku bieżącym. Przygotowano i przesłano do Powiatowego Urzędu Pracy listę wytypowanych osób bezrobotnych, korzystających ze wsparcia Ośrodka jako kandydatów do wykonywania prac

społecznie użytecznych w 2024 roku - łącznie 104 kandydatów. Prace społecznie użyteczne w Ośrodku realizowane były od marca 2024 roku do października 2024 roku.

Ośrodek kontynuował współpracę ze Śląskim Centrum Profilaktyki i Psychoterapii w zakresie realizacji Centrum Integracji Społecznej w Katowicach. Współpraca z CIS realizowana jest za pośrednictwem zawartego w 2020 roku porozumienia. Celem CIS jest aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Ośrodek kontynuował współpracę z Fundacją Caritas Katowice w zakresie realizacji kolejnego Centrum Integracji Społecznej w Katowicach. Współpraca z CIS realizowana jest za pośrednictwem zawartego w 2021 roku porozumienia. Centrum realizuje zadania poprzez: kształtowanie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych, nabywanie umiejętności zawodowych (przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższenie kwalifikacji zawodowych).

Wychodząc naprzeciw potrzebom, oba Centra Integracji Społecznej w Katowicach obejmują swoją działalnością uchodźców z Ukrainy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuuje także współpracę z wieloma podmiotami świadczącymi wsparcie dla osób aktywnie poszukujących zatrudnienia poprzez zamieszczanie danych kontaktowych oraz profilu oferowanego wsparcia w „Informatorze oferty wsparcia dla osób aktywnie poszukujących pracy". W informatorze znajdują się m.in. informacje dotyczące instytucji świadczących usługi pośrednictwa pracy, poradnictwa i doradztwa zawodowego, firm doboru personalnego, podmiotów świadczących wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami poszukującymi zatrudnienia, wsparcia w zakresie powrotu na rynek pracy dla osób po odbyciu kary pozbawienia wolności, wsparcia dla osób planujących uruchomienie działalności gospodarczej, oferujących kursy i szkolenia zawodowe, a także świadczących wsparcie prawne, psychologiczne, mediację oraz terapię. Informator aktualizowany jest pod kątem zawartych w nim informacji oraz zamieszczany na stronie internetowej MOPS, w zakładce „Aktywizacja zawodowa".

XI. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

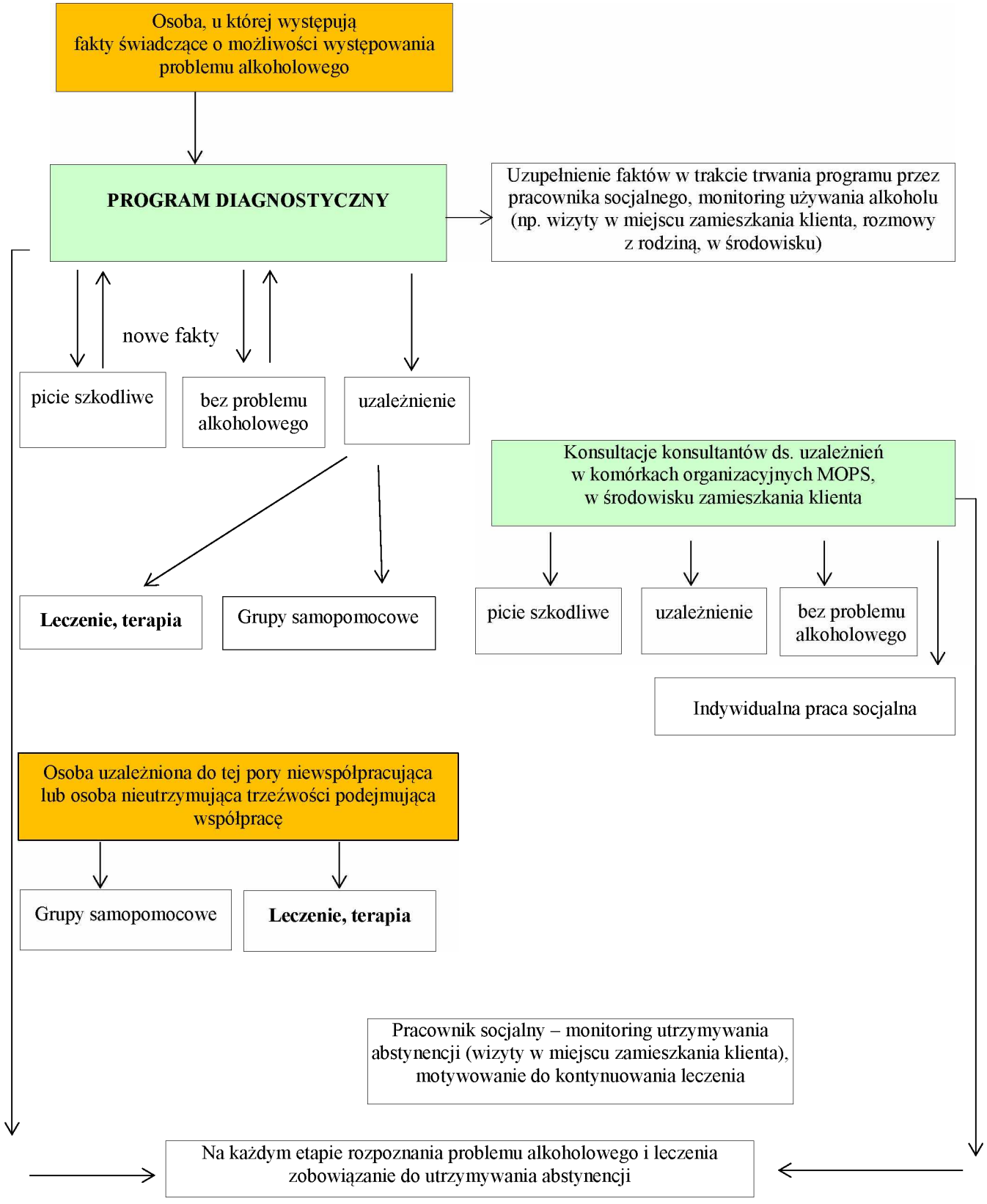

11.1 Konsultanci ds. uzależnień

Konsultanci ds. uzależnień przy MOPS pomagają klientom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w rozwiązywaniu problemów alkoholowych, w ścisłej współpracy z pracownikami socjalnymi Terenowych Punktów Pomocy Społecznej.

1. Działalność diagnostyczna w zakresie:

- picia szkodliwego,
- uzależnienia od alkoholu,
- sytuacji w rodzinie z problemem alkoholowym,

Łączna liczba osób objętych pomocą w tym:	**65**
Osoby z problemem alkoholowym	64
Osoby z rodzin z problemem alkoholowym	1

- **działalność diagnostyczno-motywacyjna** dotyczącą klientów z problemem alkoholowym prowadzona poprzez konsultacje indywidualne.

W 2024 roku realizowane były konsultacje indywidualne dla klientów, u których zaistniały fakty wskazujące na możliwość istnienia problemu alkoholowego.

Konsultacje indywidualne ogółem	**86**
w tym liczba konsultacji o charakterze diagnostycznym	65
Liczba osób uczestniczących w procesie diagnostycznym	62
Liczba osób z rozpoznanym uzależnieniem od alkoholu	32
Liczba osób z rozpoznanym piciem szkodliwym	17
Liczba osób bez rozpoznanego problemu alkoholowego	7
Liczba osób bez rozpoznania	6

2. Interwencja kryzysowa i pomoc rodzinie z problemem alkoholowym obejmuje pomoc w formie interwencji kryzysowej dla członków rodzin.

Problem nadużywania substancji psychoaktywnych w rodzinie (osoby)	121

3. Działalność szkoleniowa dla pracowników MOPS

Szkolenia dotyczą problematyki uzależnień oraz specyfiki i sposobów postępowania w pracy socjalnej z osobą z problemem uzależnień oraz jej rodziną, tj. rozpoznawanie problemu, ocena, motywowanie i kierowanie do miejsc gdzie mogą uzyskać pomoc terapeuty.

We wrześniu 2024 roku odbyło się szkolenie: Warsztat pracy z osobami uzależnionymi. W szkoleniu udział wzięło 7 pracowników merytorycznych MOPS (2 pracowników socjalnych, 4 wychowawców świetlic specjalistycznych i 1 asystent rodziny).

Na bieżąco realizowane są konsultacje dla pracowników socjalnych w zakresie planowania pracy socjalnej z klientem z problemem alkoholowym.

Liczba konsultacji dla pracowników socjalnych	46

11.2 Inne zadania

- W ramach programu „Spotkanie z interwencją, czyli jak rozmawiać z osobą mającą problem z alkoholem" z poradnictwa skorzystało 7 osób.
- W ramach współpracy Ośrodka z grupami wsparcia konsultanci ds. uzależnień, pracownicy socjalni prowadzą profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną dla osób i ich rodzin z problemem alkoholowym zapoznając klientów z bieżącą ofertą programową stowarzyszeń i grup samopomocowych

działających na terenie miasta Katowice. Klienci z problemem alkoholowym uczestnicząc w spotkaniach tych grup nabywają umiejętność zdrowego stylu życia bądź też podtrzymują abstynencję.

- W czerwcu 2024 roku odbyło się spotkanie pracowników socjalnych z Przedstawicielami Wspólnoty Anonimowych Alkoholików w Katowicach. W spotkaniu udział wzięło 34 pracowników MOPS.
- W październiku 2024 roku konsultantka ds. uzależnień spotkała się z przedstawicielkami Wspólnoty AL-ANON, na którym to spotkaniu wymieniono się informacjami przydatnymi do nawiązania współpracy.
- Konsultant ds. uzależnień brał udział w posiedzeniach grup diagnostyczno-pomocowych w sprawach rodzin, w których współwystępuje problem uzależnień i przemocy.

Pomoc dla osób uzależnionych od narkotyków

W 2024 roku konsultanci ds. uzależnień Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej konsultowali 4 osoby z problemem używania innych (niż alkohol) substancji psychoaktywnych.

11.3 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Celami realizowanymi przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach są: prowadzenie działalności edukacyjno-profilaktycznej w zakresie uzależnień oraz diagnostyczno-motywacyjnej dotyczącej klientów z problemem alkoholowym.

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji celów i efektywności działań w tym zakresie.

	2022	2023	2024
Łączna liczba osób objętych pomocą w tym:	**89**	**77**	**65**
Osoby z problemem alkoholowym	88	77	64
Osoby z rodzin z problemem alkoholowym	0	0	1

Liczba osób objętych pomocą konsultantów ds. uzależnień spada. Ma to związek ze spadkiem liczby klientów z problemem alkoholowym kierowanych przez pracowników socjalnych do konsultantów ds. uzależnień.

	2022	2023	2024
Konsultacje indywidualne dla klientów z problemem alkoholowym	107	93	86
Liczba osób uczestniczących w procesie diagnostycznym	71	60	62

Odpowiednio, liczba osób objętych pomocą w danym roku koreluje z liczbą konsultacji. Spadek liczby klientów kierowanych do konsultantów ds. uzależnień znajduje swoje odzwierciedlenie w spadku liczby konsultacji indywidualnych.

	2022	2023	2024
Liczba pracowników biorących udział w szkoleniach	17	5	7
Liczba konsultacji dla pracowników socjalnych	53	49	46

Spadek liczby konsultacji dla pracowników socjalnych może świadczyć o wzroście kompetencji zawodowych pracowników w efekcie szkoleń.

XII. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, jak również zadania związane z pomocą dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium RP w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy.

12.1 Świadczenia rodzinne

Świadczeniami rodzinnymi są:

1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
4) świadczenie rodzicielskie.

Realizacja świadczeń rodzinnych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osób uprawnionych	**Wypłacona kwota (w zł)**	**Wysokość świadczenia***
Zasiłek rodzinny z dodatkami	2 862	5 661 259,22	X
Zasiłek rodzinny	2 862	3 448 757,59	95 zł na dziecko do 5-go roku życia; 124 zł na dziecko powyżej 5-go roku życia do 18-go roku życia oraz 135 zł na dziecko powyżej 18-go roku życia do 24-go roku życia.
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:			
Urodzenia dziecka	71	64 350,01	1000 zł
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	37	97 275,92	400 zł
Samotnego wychowywania dziecka	441	811 160,19	193 zł, plus 80 zł dla dziecka z orzeczoną niepełnosprawnością, lub znacznym stopniem niepełnosprawności
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	736	609 266,65	95 zł
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	401	392 167,22	90 zł dla dziecka do 5 roku życia, 110 zł dla dziecka powyżej 5 roku życia
Rozpoczęcia roku szkolnego	2 072	193 320,97	100 zł
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	75	44 960,67	113 zł, jeżeli dziecko zamieszkuje w miejscowości, w której znajduje się szkoła, 69 zł, jeżeli dziecko dojeżdża do szkoły

*Od 1 stycznia 2016 roku, w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego uprawniającego do pobierania zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego, świadczenia przyznawane są w niepełnej wysokości według zasady „złotówka za złotówkę".

Świadczenia opiekuńcze w tym:

	Liczba osób uprawnionych	**Wypłacona kwota (w zł)**	**Wysokość świadczenia (w zł)**
Zasiłek pielęgnacyjny	6 671	15 596 849,48	215,84
Świadczenie pielęgnacyjne na zasadach obowiązujących do 31 grudnia 2023 roku	981	35 139 482,26	2 988
Świadczenie pielęgnacyjne na zasadach obowiązujących od 1 stycznia 2024 roku	272	7 982 514,00	2 988

	Liczba osób uprawnionych	Wypłacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	249	249 000,00	1000
Świadczenie rodzicielskie	429	2 524 571,70	1000

Od 1 stycznia 2024 roku został zlikwidowany specjalny zasiłek opiekuńczy, natomiast osoby, które na dzień 31 grudnia 2023 roku posiadały prawo do niniejszego świadczenia mogą je nadal pobierać.

Realizacja specjalnego zasiłku opiekuńczego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osób uprawnionych	Wypłacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Specjalny zasiłek opiekuńczy	16	97 960,00	620

12.2 Zasiłki dla opiekunów osób niepełnosprawnych

Zasiłek dla opiekuna jest świadczeniem, które przyznawane jest opiekunom osób niepełnosprawnych, którzy utracili prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia.

Realizacja zasiłków dla opiekunów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osób uprawnionych	Wypłacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Zasiłek dla opiekuna	8	33 480,00	620

12.3 Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenie przysługuje do ukończenia przez osobę uprawnioną 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

Do 30 września 2024 roku świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługiwały w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł. Od okresu świadczeniowego 2024/2025 nastąpiła zmiana wysokości maksymalnego świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Obecnie świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 1000 zł. Przepisy wprowadzające wskazaną zmianę weszły w życie od dnia 12 grudnia 2024 roku z mocą od 1 października 2024 roku.

Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osób uprawnionych	Wypłacona kwota (w zł)	Średnie świadczenie (w zł)
Fundusz alimentacyjny	1 011	4 712 081,89	413,99

12.4 Świadczenie wychowawcze

Od 1 kwietnia 2016 roku do 31 maja 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W ramach realizacji ustawy przyznawane było świadczenie wychowawcze, które wynosi 500 zł miesięcznie na dziecko.

Realizacja świadczeń wychowawczych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba dzieci	Wypłacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Świadczenie wychowawcze	17	56 861,64	500,00

Od 1 czerwca 2022 roku realizację zadania przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Natomiast MOPS przyznaje i wypłaca świadczenia za wcześniejsze okresy w stosunku do spraw w których postępowanie zostało zawieszone oraz realizuje wypłaty świadczeń przyznanych przez wojewodę w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

12.5 Świadczenie wypłacane w ramach ustawy „Za życiem"

Od 1 stycznia 2017 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach wypłaca jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Realizacja w/w świadczeń w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba dzieci	Wypłacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Świadczenie „Za życiem"	26	104 000,00	4 000,00

12.6 Jednorazowe świadczenie pieniężne dla obywateli Ukrainy

Obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Polski w związku z konfliktem zbrojnym, uzyskali numer PESEL oraz zalegalizowali swój pobyt (uzyskali status UKR) wypłacane jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł na osobę.

Realizacja w/w świadczenia w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osób	Wypłacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Jednorazowe świadczenie	394	118 200,00	300,00

Wnioski o w/w świadczenie można było składać do 30 czerwca 2024 roku. Od 1 lipca 2024 roku świadczenie zostało zlikwidowane.

12.7 Świadczenie pieniężne na zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy

Podmiotom, w tym osobom fizycznym, które zapewniły zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, wypłacane jest świadczenie pieniężne z tego tytułu w wysokości 40 zł za dzień za osobę.

Realizacja ww. świadczenia w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osobodni	Wypłacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Świadczenie za zakwaterowanie i wyżywienie obywateli Ukrainy	179 452	7 178 080,00	40,00

12.8 Świadczenie rodzinne dla obywateli Ukrainy

Obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium RP w związku z konfliktem zbrojnym, przysługują świadczenia rodzinne.

Realizacja świadczeń rodzinnych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osób uprawnionych	**Wypłacona kwota (w zł)**	**Wysokość świadczenia**
Zasiłek rodzinny z dodatkami	414	559 747,15	X
Zasiłek rodzinny	414	356 817,09	95 zł na dziecko do 5-go roku życia; 124 zł na dziecko powyżej 5-go roku życia do 18-go roku życia oraz 135 zł na dziecko powyżej 18-go roku życia do 24-go roku życia.
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:			
Urodzenia dziecka	17	17 000,00	1000 zł
Samotnego wychowywania dziecka	64	98 654,50	193 zł, plus 80 zł dla dziecka z orzeczoną niepełnosprawnością, lub znacznym stopniem niepełnosprawności
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	0	0,00	400 zł
Rozpoczęcia roku szkolnego	174	16 831,47	100 zł
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	28	17 920,00	90 zł dla dziecka do 5 roku życia, 110 zł dla dziecka powyżej 5 roku życia
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	67	50 309,09	95 zł
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	11	2 215,00	113 zł, jeżeli dziecko zamieszkuje w miejscowości, w której znajduje się szkoła, 69 zł, jeżeli dziecko dojeżdża do szkoły

Świadczenia opiekuńcze w tym:

	Liczba osób uprawnionych	**Wypłacona kwota (w zł)**	**Wysokość świadczenia (w zł)**
Zasiłek pielęgnacyjny	228	438 799,42	215,84
Świadczenie pielęgnacyjne	75	2 079 508,00	2 988

	Liczba osób uprawnionych	**Wypłacona kwota (w zł)**	**Wysokość świadczenia (w zł)**
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	33	33 000,00	1000
Świadczenie rodzicielskie	132	584 416,20	1000

XIII. PROWADZENIE POSTĘPOWAŃ WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku zostały podjęte następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

Liczba dłużników alimentacyjnych, których wezwano do zgłoszenia się w celu przeprowadzenia wywiadu	598
Liczba dłużników, którzy zgłosili się na wezwanie w celu przeprowadzenia wywiadu	150
Liczba wydanych decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	51
Liczba dłużników, w stosunku do których wystąpiono do prokuratury o ściganie za przestępstwo nie alimentacji (na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów)	44
Liczba dłużników, w stosunku do których wystosowano wniosek do Biura Praw Jazdy i Rejestracji Pojazdów o zatrzymanie prawa jazdy	14

W stosunku do części dłużników trwa postępowanie mające na celu ustalenie organu właściwego dłużnika lub stwierdzono, iż nie istnieje organ właściwy do przeprowadzenia postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego, ponieważ przebywa on w areszcie śledczym, zakładzie karnym (ok. 192 osoby) lub poza granicami RP (ok. 34 osoby). W stosunku do 221 dłużników nie ustalono miejsca pobytu.

W celu zwiększenia skuteczności egzekucji Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach współpracuje z Biurami Informacji Gospodarczej. Dłużnicy, których zaległość przekracza 6 miesięcy wpisywani byli do Krajowego Rejestru Długów, rejestru „InfoMonitor", rejestru „ERIF" oraz Krajowego Biura Informacji Gospodarczej S.A.

W wyniku prowadzonego postępowania w 2024 roku od dłużników alimentacyjnych wyegzekwowano kwotę 4 024 496,16 zł z czego na dochody gminy Katowice przekazano kwotę 615 964,03 zł.

Od 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, również jako organ pomocy społecznej, składa wnioski do prokuratury o ściganie dłużników alimentacyjnych za przestępstwo nie alimentacji. Od początku realizacji zadania zostało złożonych 3 535 wniosków (w tym 449 w 2024 roku). Na podstawie niniejszych wniosków zostały wniesione do sądu 943 akty oskarżenia.

XIV. DODATKI MIESZKANIOWE

14.1 Rozpatrywanie wniosków o dodatki mieszkaniowe

Od 1 stycznia 2005 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje zadanie - dodatki mieszkaniowe.

W okresie od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku realizacja ww. świadczenia przedstawiała się następująco:

	Liczba przyznanych świadczeń	Wypłacona kwota (w zł)	Średnie miesięczne świadczenie (w zł)
dodatki mieszkaniowe - KZGM	13 952	4 998 003,42	358,23
dodatki mieszkaniowe - spółdzielnie	7 542	2 437 543,01	323,20
dodatki mieszkaniowe - wspólnoty	723	245 498,39	339,56
dodatki mieszkaniowe - pozostałe	8 969	3 417 004,40	380,98
Razem:	**31 186**	**11 098 049,22**	**355,87**

Zgodnie z par. 5 Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 kwietnia 2013 roku w sprawie sposobu prowadzenia wywiadu środowiskowego (Dz. U. 2013, poz. 589) w okresie od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku przeprowadzono 261 wywiadów środowiskowych u wnioskodawcy celem weryfikacji danych zawartych we wniosku.

Ponadto dodatkiem mieszkaniowym w ww. okresie objęto **3 231 rodzin**.

14.2 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadania - przyznawanie dodatków mieszkaniowych:

	2021	2022	2023	2024
Ilość przyjętych wniosków	6 647	6 644	6 053	5 707
Kwota wypłaconych świadczeń	9 674 516,78	11 447 658,72	11 753 464,56	11 098 049,22
Średnie miesięczne świadczenie	270,69	320,20	345,38	355,87

W roku 2024 kwota wypłaconych świadczeń zmniejszyła się w porównaniu do 2023 roku o 655 415,34 zł pomimo wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej od 9 lutego 2024 roku i podwyżek czynszu komunalnego na podstawie Zarządzenia nr 376/2024 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 1 października 2024 roku w sprawie ustalania stawek czynszu za najem lokali mieszkalnych, czynszu za najem lokali socjalnych i pomieszczeń tymczasowych stanowiących mieszkaniowy zasób miasta Katowice zarządzanych przez jego jednostki organizacyjne.

Spadek wypłaty świadczenia spowodowany był zmniejszeniem ilości złożonych wniosków o 346.

XV. ZRYCZAŁTOWANY DODATEK ENERGETYCZNY

Od 1 stycznia 2014 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje zadanie - dodatek energetyczny.

W okresie od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku nie wypłacono żadnego zryczałtowanego dodatku energetycznego, ponieważ zgodnie z treścią art. 15 ustawy o dodatku osłonowym wnioski o wypłatę dodatku energetycznego złożone w okresie od 4 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2024 roku pozostawia się bez rozpoznania.

XVI. PROMOCJA OŚRODKA

16.1 Konferencje, seminaria

W 2024 roku 96 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wzięło udział w następujących konferencjach:

- Ogólnopolska Konferencja Naukowa pn. „Kondycja psychiczna dzieci i młodzieży - jak rozpoznawać, jak pomagać ?",
- VI edycja wydarzenia pn. „Dzień Kobiet Przedsiębiorczych",
- II edycja Kongresu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej - Odporność 2024,
- Sympozjum pn. „Zbrodnia czynów pedofilnych. Aspekty społeczne, terapeutyczne i prawne",
- Konferencja „WSPIERAMY! Wyzwania, możliwości, rozwiązania",
- XVI Europejski Kongres Gospodarczy,
- Konferencja pn. „Kwalifikacje dla sprawiedliwej transformacji regionu. 20 lat Polski w UE",
- Zlot szkolnych klubów wolontariusza pn. „Razem możemy Więcej",
- Konferencja pn. „Komunikacja wśród dzieci i młodzieży w czasach kryzysu psychologicznego",
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa pn. „Actions to improve the quality of life of people with special needs in Poland and around the world",
- Konferencja pn. „Komunikacja wśród dzieci i młodzieży w czasach kryzysu psychologicznego",
- Spotkanie nt. Potencjału miasta i regionu do udziału w modernizacji i odbudowie Ukrainy,
- Konferencja regionalna pn. „Współwystępujące wyzwania w leczeniu uzależnień",
- Konferencja pn. „30 lat wspierania społeczeństwa obywatelskiego w województwie śląskim",
- Konferencja regionalna pn. „Dostępność dziś i jutro",
- Konferencja pn. „Dodać życia do lat - ale jak ? - o metodach pracy w grupach seniorskich",
- Konferencja pn. „Dzieci a narkotyki - dokąd zmierzamy"?,
- Konferencja nt. „Prawne , instytucjonalne i społeczne uwarunkowania mieszkalnictwa wspomaganego dla os. z niepełnosprawnościami",
- VIII Edycja International IT EXPO,
- Konferencja pn. „Tukej - dwa dni dla Śląska",
- Konferencja pn. „Opieka długoterminowa w Polsce - dzisiaj i jutro",
- Debata panelowa pn. „Praca socjalna wobec nowych zagrożeń i obszarów wykluczenia społecznego",
- Konferencja Stowarzyszenia Praktyków Ochrony Danych,
- Konferencja pn. „ Przemoc między pokoleniami - rozmowy o przemocy",
- Ogólnopolska Konferencja pn. „Dzieciństwo bez przemocy",
- Konferencja pn. „Poczuj, żeby zrozumieć",
- Regionalna Konferencja pn. „Karuzela Głodu - uzależnienia",
- Światowy Dzień Ubogich,
- III Śląska Konferencja Senioralna pn. „Dojrzewając do starości - jak samorządy przygotowują się na wyzwania demografii",
- Regionalna Konferencja pn. „Współwystępujące wyzwania w leczeniu uzależnień",
- Konferencja pn. „Uwaga! Smartfon - praktykON",
- Konferencja pn. „Edukacja. Rodzina. Wsparcie w zdrowiu psychicznym",
- Konferencja pn. „Prawne i medyczne aspekty umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym w kontekście ustawy ochronie zdrowia psychicznego",
- Konferencja pn. „Rany, których nie leczy czas - o pracy z dziećmi dotkniętymi traumą",
- Konferencja pn. „Z ludźmi i dla ludzi. Od wiedzy do działania. Partycypacja w transformacji - konferencja TransformujeMY Śląskie",
- Konferencja pn. „PsychoODPORNI- o budowaniu odporności psychicznej dzieci i młodzieży",
- Konferencja pn. "Od uczestnika Warsztatu Terapii Zajęciowej do pełnoprawnego członka społeczeństwa - promowanie aktywności osób z niepełnosprawnościami w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego,
- Konferencja pn. „Pracodawca i ZUS",
- Gala „25 lat w służbie drugiemu człowiekowi", uroczystość z okazji 25-lecia Stowarzyszenia OPOKA,
- Ogólnopolskie konsultacje pn. „Problemy Powiatowych Zespołów ds. Orzekania o Niepełnosprawności",
- Konferencja pn. „Pomoc osobom w kryzysach psychicznych i ich bliskim. Podsumowanie kolejnego roku działań Centrum Wsparcia",
- Forum Jednostek Pomocy Społecznej odbyło się w Wiśle organizowane przez ROPS.

16.2 Artykuły, publikacje, kontakty z mediami

W maju 2024 roku Kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej wziął udział w nagraniu programu telewizyjnego „Ktokolwiek Widział Ktokolwiek Wie", gdzie została poruszona tematyka dotycząca przeciwdziałania przemocy względem dzieci. Całą rozmowę z nagrania telewizyjnego umieszczono także na portalu YOUTUBE.

Pod koniec września 2024 roku Kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej ponownie wziął udział w nagraniu programu telewizyjnego „Ktokolwiek Widział Ktokolwiek Wie" w którym została poruszona tematyka przemocy w związku ze zbliżającym się Międzynarodowym Dniem bez Przemocy przypadającym na dzień 2 października 2024 roku.

W dniu 15 października 2024 roku Kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej został zaproszony do programu publicystycznego „Temat Do Dyskusji" w Radio Katowice, gdzie wraz z posłanką RP odbyła się rozmowa dotycząca przeciwdziałania przemocy względem dzieci, poruszono również kwestie działań podjętych przez MOPS Katowice na rzecz Kampanii dzieciństwa bez przemocy.

Działania w zakresie publikacji artykułów oraz kontaktów z mediami realizowane w ramach promocji rodzicielstwa zastępczego zostały opisane w rozdziale 16.4.

16.3 Nagrody, wyróżnienia

W dniu 11 czerwca 2024 roku do Ośrodka wpłynęły podziękowania ze Świetlicy Specjalistycznej św. Agaty dla asystenta rodziny Pani Magdaleny Stochel za współpracę i zaangażowanie w sprawy murckowskiej społeczności.

W dniu 21 czerwca 2024 roku Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy otrzymała podziękowanie w imieniu całej społeczności Szkoły Podstawowej nr 48 im. Juliusza Ligonia w Katowicach za owocną współpracę w roku szkolnym 2023/2024. Pracownicy Terenowego Punktu Pomocy Społecznej nr 9 w Katowicach również otrzymali od wyżej wymienionej Szkoły podziękowanie za zrozumienie i wsparcie, na jakie szkoła zawsze może liczyć z ich strony.

W dniu 30 września 2024 roku podczas uroczystego spotkania przedstawicieli Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz podmiotów powiązanych z sektorem pomocy społecznej w województwie śląskim, w podziękowaniu za wysoką jakość realizowanych praktyk zawodowych w 2023 roku, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej po raz kolejny otrzymał wyróżnienie od studentek i studentów Uniwersytetu Śląskiego w kategorii „Dobra Praktyka Zawodowa".

W dniu 5 grudnia 2024 roku pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach zostali odznaczeni Medalami za Długoletnią Służbę. W imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Wojewoda Śląski wręczył pracownikom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej 3 złote medale oraz 11 srebrnych medali. Medale te zostały nadane za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej w służbie Państwa.

W grudniu 2024 roku laureatem konkursu „Przyjaciel Rodziny 2024" został Kierownik Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi Pani Bogusława Ciukaj. Została wyróżniona za inicjatywę pt. Zapewnienie profesjonalnej, wielowymiarowej i długofalowej pomocy kobietom z dziećmi, borykających się z problemem bezdomności, przemocy czy też przeżywających różnego typu kryzysy.

W 2024 roku pracownik Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach Osób z Zaburzeniami Psychicznymi Pani Mariola Konarska-Meier została nominowana do Nagrody Specjalnej za wybitne, nowatorskie rozwiązania w zakresie pomocy społecznej.

W 2024 roku pracownik Terenowego Punktu Pomocy Społecznej nr 1 Pani Alicja Palińska została nominowana do konkursu „Śląski Prometeusz 2024".

16.4 Kampania Na Rzecz Rodzicielstwa Zastępczego

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach prowadził przy współpracy z WPS kolejną edycję kampanii na rzecz rodzicielstwa zastępczego. Kampania ma na celu pozyskanie z grona mieszkańców Katowic kandydatów do pełnienia funkcji rodziców zastępczych.

W dniu 18 stycznia 2024 roku pracownicy tutejszego Ośrodka wzięli udział w spotkaniu w ZSP 12 w Katowicach-Szopienicach, w celu wymiany doświadczeń i omówienia współpracy pomiędzy poszczególnymi jednostkami, takimi jak szkoły, Sąd, poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej zorganizował siedem cyklicznych spotkań w ramach „Kawiarenki rodzin zastępczych". Ich celem było umożliwienie integracji i stworzenie przestrzeni dla wymiany doświadczeń katowickich rodzin zastępczych.

W dniu 23 lutego 2024 roku odbyło się pierwsze spotkanie „Kawiarenki rodzin zastępczych", podczas którego pracownik Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej w Katowicach przeprowadził prelekcję pt.: „Gdy dziecko ucieka lub nie wraca do domu". W spotkaniu wzięło udział 15 osób.

Kolejne spotkanie w ramach „Kawiarenki rodzin zastępczych" zorganizowano w dniu 22 kwietnia 2024 roku. Podczas tego wydarzenia odbyła się prelekcja pt.: „Wspieranie dziecka z FAS" przeprowadzona przez specjalistę z dziedziny psychologii klinicznej. W spotkaniu wzięło udział 15 osób.

W dniu 14 czerwca 2024 roku odbyło się trzecie spotkanie w ramach „Kawiarenki rodzin zastępczych" w 2024 roku. Na to wydarzenie zaproszono 3 pracowników Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej w Katowicach, którzy przeprowadzili prelekcję o tematyce bezpiecznego funkcjonowania seniorów w codziennym życiu. W spotkaniu wzięło udział 7 osób.

W dniu 20 września 2024 roku odbyło się czwarte spotkanie w ramach „Kawiarenki rodzin zastępczych" o tematyce „Neuroróżnorodność i spektrum ADHD". To wydarzenie zostało zorganizowane we współpracy z Centrum Wsparcia Terapeutycznego „Spektrum", zostało poprowadzone przez pracownika Fundacji „OBYWATEL SZTUKI". W spotkaniu uczestniczyło 10 osób.

Piąte spotkanie w ramach „Kawiarenki rodzin zastępczych" odbyło się w dniu 4 października 2024 roku, został na nie zaproszony Wiceprezydent Miasta Katowice. Na spotkaniu zebrało się 32 uczestników, w jego trakcie poruszono sytuacje katowickich rodzin zastępczych, ich potrzeb, warunków mieszkaniowych oraz dostępu do lekarzy specjalistów.

Szóste ze spotkań „Kawiarenek rodzin zastępczych" o temacie „Zjawisko przemocy w świetle Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej" miało miejsce 22 października 2024 roku i zostało poprowadzone przez pracownika Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Katowicach. W spotkaniu wzięło udział 10 osób.

Ostatnie w minionym roku wydarzenie w ramach „Kawiarenek rodzin zastępczych" odbyło się 15 listopada 2024 roku. Spotkanie poprowadzili psycholodzy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, podczas jego trwania omówiono zjawisko przemocy rówieśniczej - jego rozpoznawania, przeciwdziałania i wsparcia. W spotkaniu wzięło udział 16 osób.

W dniu 22 maja 2024 roku Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach zorganizował uroczyste obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego w Miejskim Domu Kultury „Koszutka" w Katowicach przy ul. Grażyńskiego 47. Podczas uroczystości wręczono dyplomy i upominki wyróżnionym rodzinom zastępczym, następnie odbył się spektakl teatralny „Królewna Marysia" Teatru Lufcik na Korbkę oraz magiczne show Sztukmistrza z Jastrzębia. Wydarzenie zwieńczył poczęstunek, podczas którego katowickie rodziny zastępcze mogły wymienić się doświadczeniami.

W dniu 1 czerwca 2024 roku Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z Miejskim Żłobkiem w Katowicach zorganizował piknik z okazji Dnia Dziecka, w którym uczestniczyły rodziny dzieci uczęszczających do Miejskiego Żłobka oraz katowickie rodziny zastępcze. Podczas tego wydarzenia pracownicy tutejszego Ośrodka angażowali się w promocję rodzicielstwa zastępczego.

W dniu 24 czerwca 2024 roku Wiceprezydent Miasta Katowice uczestniczył w briefingu prasowym, które celem było uruchomienie nowej odsłony kampanii promującej rodzicielstwo zastępcze pod hasłem „Podaruj dzieciom nadzieję na dom". W spotkaniu uczestniczyli reprezentanci rodzin zastępczych - Państwo Imiołczyk, Naczelnik WPS, Dyrektor MOPS oraz Główny Specjalista ZPZ.

W maju, lipcu, wrześniu oraz listopadzie 2024 roku przez dwa dni w każdym miesiącu (w jeden dzień roboczy oraz jeden dzień weekendu) pracownicy Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii oraz Zespołu ds. Pieczy Zastępczej stanowili obsadę stoiska promocyjno-informacyjnego w galerii handlowej Silesia City Center. Podczas ekspozycji stoiska pracownicy udzielali osobom zainteresowanym informacji, rozpowszechniali ulotki „Podaruj dzieciom nadzieję na dom" oraz poradniki pt. „10 pytań o rodzicielstwo zastępcze".

W dniu 31 sierpnia 2024 roku odbył się Piknik z okazji „Święta Giszowca" zorganizowany przez Miejski Dom Kultury „Szopienice-Giszowiec" w Katowicach. Podczas wydarzenia promowano ideę rodzicielstwa zastępczego. W ramach działań promocyjnych zapewniono obsadę stoiska wraz z materiałami promocyjnymi oraz gadżetami.

W 2024 roku promocja Rodzicielstwa Zastępczego realizowana była poprzez reklamę w prasie, mediach społecznościowych, telewizji, Katowickim Informacyjnym Serwisie SMS oraz poprzez ekspozycję stoiska promocyjno-informacyjnego w galerii handlowej Silesia City Center, ekspozycję reklamy na autobusach miejskich, jak również podczas Pikniku Rodzinnego. W październiku 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy

Społecznej w Katowicach przesłał pismo do Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice w sprawie zamieszczenia informacji w Katowickim Serwisie SMS informacji dotyczącej prowadzonej kampanii promującej Rodzicielstwo Zastępcze. W czerwcowym wydaniu informatora miejskiego „Nasze Katowice" został zamieszczony artykuł „Podaruj dzieciom nadzieję na dom" zachęcający mieszkańców Katowic do pełnienia roli rodziny zastępczej, zamieszczono również informacje kto może zostać rodzicem zastępczym, na jaką pomoc mogą liczyć katowickie rodziny zastępcze oraz dane kontaktowe do działów, do których osoby chętne mogą się zgłaszać.

W maju 2024 roku we współpracy z katowicką rodziną zastępczą TVP 3 Katowice nagrało materiał do spotu promującego ideę rodzicielstwa zastępczego. Na podstawie zebranego materiału powstał 38-sekundowy spot, którego celem jest zachęcenie mieszkańców miasta Katowice do zostania rodziną zastępczą. Spot był emitowany na antenie TVP 3 Katowice w okresie od 18 listopada 2024 roku do 10 grudnia 2024 roku. Wspomniany spot został również zamieszczony w mediach społecznościowych oraz na stronie internetowej Ośrodka.

W dniach 10-13 czerwca 2024 roku pracownicy Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii, Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej oraz Działu Rodzin wzięli udział w wizycie studyjnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Gdyni, której celem była wymiana dobrych praktyk w zakresie promocji rodzicielstwa zastępczego. W trakcie spotkania pracownicy katowickiego Ośrodka mieli możliwość zapoznać się z działaniami realizowanymi w obszarze pieczy zastępczej ze szczególnym uwzględnieniem prowadzenia kampanii rodzicielstwa zastępczego. Pracownicy katowickiego Ośrodka mieli okazję spotkać się zarówno z Zastępcą Dyrektora wspomnianego Ośrodka jak i jego pracownikami ze szczególnym uwzględnieniem pracowników zatrudnionych w Zespole Pieczy Zastępczej oraz Dziale Pomocy Środowiskowej.

W okresie od 15 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2024 roku eksponowana była reklama promująca rodzicielstwo zastępcze w 3 centrach przesiadkowych w formie infokiosków.

W dniu 26 września 2024 roku odbyło się uroczyste odsłonięcie beboczej rodziny zastępczej wraz z postumentem, na którym widnieje hasło kampanii oraz nasadzenie drzewa (klonu) rodzicielstwa zastępczego w Parku Alojzego Budnioka. W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele rodzin zastępczych, przedstawiciele władz miasta: Wiceprezydent Miasta Katowice, Naczelnik WPS, Zastępca Dyrektora MOPS oraz pracownicy MOPS.

W okresie od 1 do 30 września 2024 roku w ramach działań promujących rodzicielstwo eksponowana była reklama typu city side na 4 autobusach należących do PKM Katowice.

W październiku 2024 roku wystosowano pismo do Dyrektora Żłobka Miejskiego z prośbą o wsparcie kampanii promującej rodzicielstwo zastępcze nakierowanej na pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych poprzez wykorzystanie plakatów i ulotek, upowszechnianie informacji na spotkaniach/zebraniach z rodzicami. Wystosowano również pismo do Naczelnika Wydziału Edukacji i Sportu z prośbą o wsparcie kampanii poprzez zaangażowanie podległych podmiotów i jednostek z obszaru edukacji i sportu w dotarciu z przekazem Kampanii do jak największego grona odbiorców. Poproszono o zamieszczenie materiałów promocyjnych na stronach www., w mediach społecznościowych, ekspozycję w miejscach ogólnodostępnych oraz o upowszechnianie informacji o Kampanii w ramach spotkań/zebrań z udziałem pracowników, interesariuszy oraz podczas wydarzeń plenerowych, imprez i innych wydarzeń kierowanych do różnych grup odbiorców. Wraz z pismami udostępniono ulotkę oraz plakat promujące rodzicielstwo zastępcze. W przesłanych pismach zapewniono możliwość udziału pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej w organizowanych spotkaniach/zebraniach i możliwość zorganizowania stoiska promocyjno-informacyjnego przybliżającego tematykę rodzicielstwa zastępczego w trakcie organizowanych wydarzeń plenerowych oraz imprez.

W październiku 2024 roku wystosowano pismo do Prezesa Zarządu Spółki Katowickiej Agencji Wydawniczej z prośbą o zamieszczenie artykułu na portalu wKatowicach.eu dotyczącego rodzicielstwa zastępczego w Katowicach.

W 2024 roku 23 osoby powzięły informację o możliwości i warunkach, które należy spełnić, aby zostać rodziną zastępczą. Dane pozyskano od Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

Informacja dotycząca kampanii zamieszczona była na stronie internetowej Ośrodka oraz na portalach społecznościowych prowadzonych przez Ośrodek. Statystki dotyczące odsłon strony internetowej MOPS dotyczącej rodzicielstwa zastępczego https://www.mops.katowice.pl/node/2625 wskazują, że w 2024 roku było 721 odsłon ww. strony internetowej. Największa liczba wyświetleń strony zanotowano w marcu, lipcu oraz we wrześniu 2024 roku.

W 2024 roku do Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej zgłosiły się 3 osoby (1 małżeństwo i 1 osoba niepozostająca w związku), deklarujące chęć pozostania rodzinami zastępczymi zawodowymi dla dzieci

przebywających w pogotowiach rodzinnych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Dla w/w zostały rozpoczęte procedury kwalifikacyjne. Procedura kwalifikacyjna wspomnianego małżeństwa zakończyła się wydaniem opinii o niespełnianiu warunków na pozostanie rodziną zastępczą. Z kolei procedura kwalifikacyjna osoby niepozostającej w związku zakończyła się rezygnacją po wizycie pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy zastępczej w miejscu zamieszkania w/w, a przed odbyciem przez nią badania psychologicznego.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w sytuacji konieczności zabezpieczenia dzieci poniżej 10 r.ż. robili rozeznanie wśród istniejących rodzin zastępczych oraz kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze spełniających warunki wynikające z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 2024 roku 2 niezawodowe rodziny zastępcze opiniowane bez wskazania dziecka przyjęły pod swoją opiekę łącznie 4 dzieci (po 2 dzieci każda).

XVII. SYSTEM WSPARCIA ROZWOJU ZAWODOWEGO DLA PRACOWNIKÓW OŚRODKA

17.1 Szkolenia indywidualne

Pracownicy Ośrodka uczestniczą w różnych formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Prowadzona w MOPS Katowice działalność szkoleniowa ma na celu zwiększenie poziomu specjalistycznej wiedzy pracowników, rozwój umiejętności niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań, a także profesjonalizm i fachowość w funkcjonowaniu Ośrodka. Stałe podnoszenie jakości świadczonych usług oraz doskonalenie stosowanych metod i form pracy socjalnej jest odpowiedzią na zapotrzebowanie mieszkańców Katowic.

W 2024 roku pracownicy uczestniczyli w 66 szkoleniach w tym 86 pracowników w 36 szkoleniach bezpłatnych oraz 51 pracowników w 30 szkoleniach płatnych. Łącznie na szkolenia płatne wydano 24 614,50 zł.

Pracownicy MOPS uczestniczyli również w szkoleniach organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej województwa śląskiego w sumie uczestniczyło 21 pracowników. Szkolenia organizowane były w ramach:

- projektu pn. „CUS - Nowe spojrzenie na usługi społeczne”,
- projektu „Deinstytucjonalizacja i wsparcie wojewódzkiej pieczy zastępczej”,
- programu Forum Międzysektorowego „Warsztaty Terapii Zajęciowej - uczestnicy, standardy funkcjonowania oraz dobre praktyki”,
- projektu „Inkubator Włączenia Społecznego 2.0”,
- projektu „Koordynacja działań w zakresie polityki społecznej - ROPS WSL”.

17.2 Szkolenia grupowe

W ramach dbania o podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników Ośrodka oraz rozwój ich umiejętności zawodowych w 2024 roku zostały zaplanowane, przygotowane i zrealizowane szkolenia specjalistyczne prowadzone zarówno przez pracowników Ośrodka, jak i zlecone do realizacji podmiotom zewnętrznym. Stanowiły one odpowiedź na zidentyfikowane i stale aktualizowane zapotrzebowanie zgłaszane przez pracowników Ośrodka.

	Liczba szkoleń	Liczba uczestników	Koszt szkoleń (w zł)
Szkolenia płatne	11	178	80 934,63 zł
Szkolenia bezpłatne	40	386	----------
Suma:	**51**	**564**	**80 934,63**

17.3 Zespoły Konsultacyjne

Zespół Konsultacyjny jest grupową metodą wsparcia rozwoju zawodowego. W 2024 roku w ramach zespołu konsultacyjnego dla pracowników pracujących z rodzinami zastępczymi i usamodzielnianymi wychowankami odbyły się 2 spotkania (6 godzin), w których uczestniczyło 31 osób. Natomiast w ramach zespołu konsultacyjnego dla pracowników pracujących z rodzinami z rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi odbyły się 2 spotkania (6 godzin), w których uczestniczyło 21 osób.

	Liczba spotkań	Liczba godzin
Zespół Konsultacyjny dla pracowników pracujących z rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	2	6
Zespół Konsultacyjny dla pracowników pracujących z rodzinami zastępczymi i usamodzielnianymi wychowankami	2	6

17.4 Konsultacje indywidualne

W 2024 roku pracownicy jednostek wsparcia (CPS, CRS, OIK, ZPZ, Sekcji Prawnej) udzielali konsultacji indywidualnych pracownikom Ośrodka pracującym z różnymi grupami klientów. Celem konsultacji indywidualnych było wsparcie pracownika w pracy z klientem pomocy społecznej, ustalenie zakresu działań podejmowanych na rzecz klienta/rodziny, a także uzyskanie większego wglądu w swoje umiejętności zawodowe.

Rodzaj konsultacji	Liczba godzin konsultacji	Liczba spotkań konsultacyjnych
Psychologiczne i pedagogiczne	677	642
Poradnictwo zawodowe	37	518
Udzielanych prze konsultantów OIK	65	149
Udzielane przez konsultantów CRS	22	13
Udzielane przez konsultantów prawnych	438	1 780

17.5 Studia podyplomowe, specjalizacje

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej umożliwia pracownikom podnoszenie kwalifikacji zawodowych w formie kształcenia i dokształcania prowadzonego w szkołach dla dorosłych, na studiach licencjackich, magisterskich, magisterskich uzupełniających oraz na studiach podyplomowych.

W 2024 roku zawartych zostało 7 umów szkoleniowych na podnoszenie kwalifikacji zawodowych i przyznanie dodatkowych świadczeń dla pracowników biorących udział w studiach wyższych I stopnia licencjackich oraz II stopnia magisterskich.

W 2024 roku z inicjatywy Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej województwa śląskiego 1 pracownik podjął studia podyplomowe oraz 10 pracowników szkolenie specjalizacyjne z zakresu Organizacji Pomocy Społecznej.

W 2024 roku 1 pracownik ukończył studia podyplomowe oraz 2 pracowników ukończyło studia wyższe I stopnia licencjackie.

17.6 Superwizje indywidualne i grupowe

W 2024 roku kontynuowano wsparcie rozwoju zawodowego pracowników Ośrodka w formie superwizji psychologicznych i merytorycznych.

Celem superwizji psychologicznych i merytorycznych jest wspieranie pracowników Ośrodka w realizacji zadań, w szczególności w prowadzeniu pracy socjalnej z klientami pomocy społecznej. Superwizje prowadzone były przez superwizorów posiadających niezbędne kompetencje i kwalifikacje.

W superwizjach psychologicznych w 2024 roku brało udział 196 osób, natomiast w superwizjach merytorycznych brały udział 172 osoby.

Liczba superwizji psychologicznych	184
Liczba godzin superwizji psychologicznych	417
Liczba superwizji merytorycznych	75
Liczba godzin superwizji merytorycznych	167

17.7 Wizyty studyjne

W dniach 10-13 czerwca 2024 roku pracownicy Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii, Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej oraz Działu Rodzin wzięli udział w wizycie studyjnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Gdyni, której celem była wymiana dobrych praktyk w zakresie promocji rodzicielstwa zastępczego. W trakcie spotkania pracownicy katowickiego Ośrodka mieli możliwość zapoznać się z działaniami realizowanymi w obszarze pieczy zastępczej ze szczególnym uwzględnieniem prowadzenia kampanii rodzicielstwa zastępczego.

W dniu 24 czerwca 2024 roku pracownicy Działu Mieszkalnictwa Wspomaganego oraz Zastępca Dyrektora uczestniczyli w wizycie studyjnej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gliwicach. Celem wizyty było zapoznanie się z dobrymi praktykami funkcjonowania mieszkań treningowych dla usamodzielnianych wychowanków. Zebranie informacji na temat w jaki sposób prowadzona jest rekrutacja mieszkańców, jak wygląda przygotowanie i obieg dokumentów oraz realizacja założonych celów. Zdobyta wiedza została wykorzystana na etapie opracowywania koncepcji utworzenia mieszkania treningowego dla usamodzielnianych wychowanków w mieście Katowice.

W dniu 16 listopada 2024 roku asystenci rodziny Zespołu ds. Asysty Rodzinnej uczestniczyli w wizycie studyjnej w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Radzionkowie. Celem wizyta była wymiana doświadczeń, poznanie sposobu funkcjonowania oraz specyfiki placówek resocjalizacyjno-wychowawczych, a także poszerzenie wiedzy zawodowej. Wymiana doświadczeń asystentów rodziny z pracownikami innych zawodów/placówek stanowi ważny element rozwoju zawodowego, daje możliwość podnoszenia kompetencji

i umiejętności istotnych w codziennej pracy z osobami potrzebującymi specjalistycznego, wielowymiarowego, często długofalowego wsparcia.

17.8 Biblioteka

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach dokłada wszelkich starań, aby pracownicy mogli stale podnosić swoje kompetencje, uzupełniać wiedzę. Biblioteka zakładowa Ośrodka posiada na stanie pozycje książkowe, czasopisma specjalistyczne oraz materiały audiowizualne.

Stan całkowity zasobu bibliotecznego	2 598 pozycji

XVIII.ROZSZERZENIE OFERTY WSPARCIA OŚRODKA W SZCZEGÓLNOŚCI POPRZEZ POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH

18.1 Projekty realizowane w 2024 roku (źródła finansowania)

Nazwa projektu	Źródło finansowania	Grupa docelowa	Działania	Termin realizacji projektu	Łączne nakłady finansowe (w zł)
Bogucice - moje miejsce na ziemi. W stronę sprawiedliwej transformacji.	**10.24 FESL 2021-2027**	Grupę docelową stanowi co najmniej 150 osób (90K, 60M) - osób zamieszkujących, uczących się lub pracujących w Katowicach - w dzielnicy Bogucice, które znajdują się na obszarze podregionu katowickiego objętego Terytorialnym Planem Sprawiedliwej Transformacji (TPST)	Realizacja zadań zmierzających do wzmocnienia, akceptacji procesu sprawiedliwej transformacji i zmiany klimatycznej oraz poprawy funkcjonowania społecznego oraz rozwoju aktywności społecznej. Główne zadania: Organizowanie społeczności lokalnej; Dzielnicowa Akademia Aktywnego Mieszkańca; Działania podnoszące wiedzę i świadomość na temat wsparcia kompetencji kobiet; Działania edukacyjne i świadomościowe z zakresu ekologii; Kreowanie, promocja miejsc, przestrzeni produktów lokalnych oraz wydarzeń określających tożsamość regionalną; Działania kulturalne z zakresu tożsamości lokalnej, regionalnej, historycznej.	01.01.2024 - 30.06.2026	Koszt projektu: 1 849 797,00 Wykonanie za 2024 r.: 330 569,87
Centrum Społecznościowe Szopki w Szopienicach. W stronę sprawiedliwej transformacji.	**10.24 FESL 2021-2027**	Grupę docelową stanowi co najmniej 220 osób (155K, 65M) - osób zamieszkujących, uczących się lub pracujących w Katowicach - w dzielnicy Szopienice-Burowiec, które znajdują się na obszarze podregionu katowickiego objętego Terytorialnym Planem Sprawiedliwej Transformacji.	Realizacja zadań zmierzających do wzmocnienia, akceptacji procesu sprawiedliwej transformacji i zmiany klimatycznej oraz poprawy funkcjonowania społecznego oraz rozwoju aktywności społecznej. Główne zadania: Organizowanie społeczności lokalnej; Dzielnicowa Akademia Aktywnego Mieszkańca; Działania podnoszące wiedzę i świadomość na temat wsparcia kompetencji kobiet; Działania edukacyjne i świadomościowe z zakresu ekologii; Kreowanie, promocja miejsc, przestrzeni produktów lokalnych oraz wydarzeń określających tożsamość regionalną; Działania kulturalne z zakresu tożsamości lokalnej, regionalnej, historycznej; Centrum Aktywności i Integracji „Czas na zmiany”.	01.01.2024 - 30.06.2026	Koszt projektu: 2 387 618,00 Wykonanie za 2024 r.: 394 494,33
Centra Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu. W stronę sprawiedliwej transformacji.	**10.24 FESL 2021-2027**	Grupą docelową stanowi co najmniej 330 osób (233K, 97M) - osób zamieszkujących, uczących się lub pracujących w Katowicach - w dzielnicach Śródmieście oraz Zawodzie, które znajdują się na obszarze podregionu katowickiego objętego	Realizacja zadań zmierzających do wzmocnienia, akceptacji procesu sprawiedliwej transformacji i zmiany klimatycznej oraz poprawy funkcjonowania społecznego oraz rozwoju aktywności społecznej. Główne zadania: Organizowanie społeczności lokalnej; Dzielnicowa Akademia Aktywnego Mieszkańca; Działania podnoszące wiedzę i świadomość na temat wsparcia	01.01.2024 - 30.06.2026	Koszt projektu: 2 965 816,00 Wykonanie za 2024 r.: 430 435,06

		Terytorialnym Planem Sprawiedliwej Transformacji.	kompetencji kobiet; Działania edukacyjne i świadomościowe z zakresu ekologii; Kreowanie, promocja miejsc, przestrzeni produktów lokalnych oraz wydarzeń określających tożsamość regionalną; Działania kulturalne z zakresu tożsamości lokalnej, regionalnej, historycznej; Dzielnicowa Akademia Seniora; Centrum w centrum - seniorzy w sercu Katowic.		
Nikiszowieckie Centrum Sprawiedliwej Transformacji (projekt partnerski)	**10.24 FESL 2021-2027**	Grupę docelową zadania stanowi co najmniej 40 osób (25K, 15M) w wieku senioralnym, mieszkańców dzielnicy Janów-Nikiszowiec.	Realizacja zadania „Działania służące poprawie jakości życia, rozwojowi aktywności społecznej i akceptacji dla procesu transformacji i zmiany klimatycznej z wykorzystaniem potencjału lokalnego, w tym rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społecznych - SENIORZY" zmierza do wzmocnienia, akceptacji procesu sprawiedliwej transformacji i zmiany klimatycznej oraz poprawy funkcjonowania społecznego oraz rozwoju aktywności społecznej seniorów z dzielnicy Nikiszowiec – Janów.	01.03.2024 - 30.06.2026	Koszt zadania: 379 500,00 Wykonanie za 2024 r.: 36 736,00
Program Aktywności Lokalnej Wełnowiec - Józefowiec i Dąb. W stronę sprawiedliwej transformacji.	**10.24 FESL 2021-2027**	Grupę docelową stanowi co najmniej 150 osób (90K, 60M) - osób zamieszkujących, uczących się lub pracujących w Katowicach - w dzielnicy Wełnowiec-Józefowiec i Dąb, które znajdują się na obszarze podregionu katowickiego objętego Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji.	Realizacja zadań zmierzających do wzmocnienia, akceptacji procesu sprawiedliwej transformacji i zmiany klimatycznej oraz poprawy funkcjonowania społecznego oraz rozwoju aktywności społecznej. Główne zadania: Organizowanie społeczności lokalnej; Dzielnicowa Akademia Aktywnego Mieszkańca; Działania podnoszące wiedzę i świadomość na temat wsparcia kompetencji kobiet; Działania edukacyjne i świadomościowe z zakresu ekologii; Kreowanie, promocja miejsc, przestrzeni produktów lokalnych oraz wydarzeń określających tożsamość regionalną; Działania kulturalne z zakresu tożsamości lokalnej, regionalnej, historycznej.	01.01.2024 - 30.06.2026	Koszt projektu: 1 677 025,00 Wykonanie za 2024 r.: 269 181,48
„Niebieski Parasol - program ochrony przed przemocą dla osób starszych i niepełnosprawnych"	Program "Sprawiedliwość" Norweski Mechanizm Finansowy 2014-2021	Grupą docelową są osoby starsze (65+) oraz osoby z niepełnosprawnościami; opiekunów i rodziny osób starszych i z niepełnosprawnościami; społeczności lokalne zamieszkujące obszar projektu oraz przedstawicieli służb i instytucji i pracowników dziennych domów pomocy społecznej.	Realizacja szkoleń dla specjalistów realizujących wsparcie dla osób w wieku senioralnym oraz z niepełnosprawnością, spotkań edukacyjno-informacyjnych dla osób starszych i z niepełnosprawnościami, spotkań edukacyjno-informacyjnych dla członków rodzin i opiekunów osób starszych i z niepełnosprawnościami oraz	01.03.2023 - 31.03.2024	Koszt projektu: 113 396,00 Wykonanie za 2024 r.: 26 398,69

			seminarium na rozpoczęcie projektu.		
„Nowe Centrum Społecznościowe w Dąbrówce Małej. W stronę sprawiedliwej transformacji”	**10.24 FESL 2021-2027**	Grupę docelową stanowi co najmniej 150 osób (90K, 60M) - osób zamieszkujących, uczących się lub pracujących w Katowicach - w dzielnicy Dąbrówka Mała, które znajdują się na obszarze podregionu katowickiego objętego Terytorialnym Planem Sprawiedliwej Transformacji.	Realizacja zadań zmierzających do wzmocnienia, akceptacji procesu sprawiedliwej transformacji i zmiany klimatycznej oraz poprawy funkcjonowania społecznego oraz rozwoju aktywności społecznej. Główne zadania: Organizowanie społeczności lokalnej; Dzielnicowa Akademia Aktywnego Mieszkańca; Działania podnoszące wiedzę i świadomość na temat wsparcia kompetencji kobiet; Działania edukacyjne i świadomościowe z zakresu ekologii; Kreowanie, promocja miejsc, przestrzeni produktów lokalnych oraz wydarzeń określających tożsamość regionalną; Działania kulturalne z zakresu tożsamości lokalnej, regionalnej, historycznej.	01.09.2024 - 30.06.2026	Koszt projektu: 1 035 982 Wykonanie za 2024 r.: 19 895,36
Centrum Społecznościowe Nasze Załęże. W stronę sprawiedliwej transformacji	**10.24 FESL 2021-2027**	Grupę docelową stanowi co najmniej 190 osób (125K, 65M) - osób zamieszkujących, uczących się lub pracujących w Katowicach - w dzielnicy Załęże, które znajdują się na obszarze podregionu katowickiego objętego Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji.	Realizacja zadań zmierzających do wzmocnienia, akceptacji procesu sprawiedliwej transformacji i zmiany klimatycznej oraz poprawy funkcjonowania społecznego oraz rozwoju aktywności społecznej. Główne zadania: Organizowanie społeczności lokalnej; Dzielnicowa Akademia Aktywnego Mieszkańca; Działania podnoszące wiedzę i świadomość na temat wsparcia kompetencji kobiet; Działania edukacyjne i świadomościowe z zakresu ekologii; Kreowanie, promocja miejsc, przestrzeni produktów lokalnych oraz wydarzeń określających tożsamość regionalną; Działania kulturalne z zakresu tożsamości lokalnej, regionalnej, historycznej.	01.09.2024 - 30.06.2026	Koszt projektu: 1 687 034 Wykonanie za 2024 r.: 85 551,94

Katowice Miasto Otwarte - Pomocna dłoń dla rodziny	**7.07 FESL 2021-2027**	Grupę docelową stanowią rodziny z dziećmi, w tym rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, oraz dzieci i młodzież przebywające w katowickich całodobowych placówkach opiekuńczo wychowawczych i będące w procesie usamodzielnienia.	Realizacja zadań zmierzających do rozwoju, podniesienia jakości i dostępności usług wsparcia dla rodzin, w tym rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz wsparcie dzieci i młodzieży przebywających w katowickich całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Główne zadania: Wsparcie rodziny; Mieszkanie treningowe dla usamodzielnianych wychowanków oraz Wsparcie dzieci i młodzieży w tym przebywającej w instytucjonalnej pieczy zastępczej - dzieci i młodzież zamieszkujące 12 katowickich placówek opiekuńczo - wychowawczych „DOM".	01.11.2024 - 30.11.2026	Koszt projektu: 2 293 999 Wykonanie za 2024 r.: 6 420,46
Senior w wielkim mieście - rozwój usług świadczonych w społeczności lokalnej poprzez sieć Klubów Seniora	**7.04 FESL 2021-2027**	Grupą docelową stanowi co najmniej 320 osób w wieku senioralnym zamieszkujących na terenie miasta Katowice	Realizacja zadań zmierzających do rozwoju usług świadczonych w społeczności lokalnej na rzecz osób w wieku senioralnym poprzez utworzenie sieci nowo powstałych 16 Klubów Seniora - działających na terenie miasta Katowice.	01.10.2024 - 31.12.2026	Koszt projektu: 1 872 520 Wykonanie za 2024 r.: 0,00

*Wydatki nie uwzględniają wkładu prywatnego Partnera.

Nazwa projektu	Źródło finansowania	Grupa docelowa	Działania	Termin realizacji projektu	Łączne nakłady finansowe (w zł)
Korekcyjno-edukacyjny „Program zajęć grupowych dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie"	Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na rok 2024	Osoby mające problem ze złością, agresją i stosujące przemoc	Prowadzenie zajęć w formie grupowej dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz monitoring osób które ukończyły Program i ich rodzin pod kątem występowania przemocy domowej	I-XII 2024 r.	Przyznana dotacja na 2024 r.: 7 000,00 Wykonanie za 2024 r.: 6 999,61

Opis zadania znajduje się w rozdziale 9.5.

18.2 „Program zajęć grupowych dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie"

Opis ww. programu w rozdziale 9.5.

18.3 Projekty konkursowe ze środków EFS+ i FST

Projekty realizowane przez MOPS w 2024 roku to:

Priorytet	Działanie	Lp.	Tytuł projektu	Wartość projektu ogółem (w zł)	Uwagi
FESL.10.00-Fundusze Europejskie na transformację	FESL.10.24-Włączenie społeczne - wzmocnienie procesu sprawiedliwej transformacji	1.	Bogucice - moje miejsce na ziemi. W stronę sprawiedliwej transformacji.	2 179 940,00	Projekt z oceną pozytywną, podpisano umowę o dofinansowanie
		2.	Program Aktywności Lokalnej Wełnowiec-Józefowiec i Dąb. W stronę sprawiedliwej transformacji.	1 939 248,00	Projekt z oceną pozytywną, podpisano umowę o dofinansowanie
		3.	Centrum Społecznościowe Szopki w Szopienicach. W stronę sprawiedliwej transformacji.	2 753 698,00	Projekt z oceną pozytywną, podpisano umowę o dofinansowanie

		4.	Centra Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu. W stronę sprawiedliwej transformacji.	3 053 100,50	Projekt z oceną pozytywną, podpisano umowę o dofinansowanie
		5.	Nikiszowieckie Centrum Sprawiedliwej Transformacji	379 500,00*	Projekt partnerski, podpisano umowę o dofinansowanie
		6.	Nowe Centrum Społecznościowe w Dąbrówce Małej. W stronę sprawiedliwej transformacji.	1 646 590,80	Projekt z oceną pozytywną, podpisano umowę o dofinansowanie
		7.	Centrum Społecznościowe Nasze Załęże. W stronę sprawiedliwej transformacji.	2 298 593,84	Projekt z oceną pozytywną, podpisano umowę o dofinansowanie
		8.	Katowice Miasto Otwarte - Pomocna dłoń dla rodziny	3 749 552,00	Projekt z oceną pozytywną, podpisano umowę o dofinansowanie
		9.	Senior w wielkim mieście - rozwój usług świadczonych w społeczności lokalnej poprzez sieć Klubów Seniora	3 312 920,00	Projekt z oceną pozytywną, podpisano umowę o dofinansowanie

Dane na 31 grudnia 2024 r.
* wartość zadania, projekt partnerski, liderem jest Stowarzyszenie Fabryka Inicjatyw Lokalnych

1. „Bogucice - moje miejsce na ziemi. W stronę sprawiedliwej transformacji"

W 2024 roku w projekcie „Bogucice - moje miejsce na ziemi. W stronę sprawiedliwej transformacji" zrealizowano 153 zajęcia. Zajęcia odbywały się w ramach **Dzielnicowego Klubu Spotkań Sąsiedzkich**. Dedykowane były zarówno dorosłym jaki i dzieciom, młodzieży oraz grupie senioralnej. Tematyka zajęć oscylowała wokół tematów związanych z recyklingiem, tradycjami i tożsamością śląską, kulinariami. Odbywały się spotkania edukacyjne, a także sportowo-rekreacyjne.

Zrealizowano m.in.:

- inicjatywę seniorów - sprzątnie zapomnianych grobów,
- spotkania edukacyjne w temacie refleksologii, pisania ikon, dotyczące tradycyjnych śląskich strojów połączone z warsztatami malowania fartuchów, dotyczące tradycji związanych ze świętem zmarłych połączone z tworzeniem stroików nagrobnych, spotkanie ze Strażą Miejską oraz Rzecznikiem Praw Konsumenta,
- spotkanie kulinarne wokół dyni,
- wymienialnik ubrań i akcesoriów połączony z kawiarenką naprawczą,
- spotkanie z cyklu „Skarby Bogucic" - z artystą Janem Nowakiem,
- spotkanie z Panem Zdzisławem Majerczykiem „ Jak świniobicie stało się śląskim świętem familijnym",
- spotkania rękodzielnicze: mozaika szklana, ozdoby świąteczne, stroiki z stylu zero waste, kartki świąteczne, majsterkowanie dla kobiet,
- zajęcia sportowo-rekreacyjne: dart i boule dla seniorów, kontynuacja ligi darta, gry w boule, zajęcia taneczne przy xboxie połączone z wróżbami andrzejkowymi,
- zajęcia dedykowane młodzieży: majsterkowanie, spacer fotograficzny, warsztaty z gier fabularnych,
- zajęcia dla grupy przedszkolnej i wczesnoszkolnej: kreatywne, edukacyjne, spotkanie ze Św. Mikołajem,
- wspólne kolędowanie przy choince,
- społecznościowe spotkanie wigilijne seniorów,
- świąteczny escape room,
- akcję „Rozświetlamy Bogucice" poprzez zaproszenie mieszkańców do strojenia sąsiedzkich choinek,
- cykl akcji pn. „Seniorzy - psiakom" na rzecz podopiecznych z Katowickiego Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt,
- inicjatywę seniorów dotyczącą zbiórki darów dla ofiar dotkniętych wrześniową powodzią,
- senioralne wycieczki rowerowe do miejsc ważnych dla regionu z punktu widzenia rekreacji (Park Śląski, Dolina Trzech Stawów),
- spotkanie ogrodowe organizowane przez seniorów „Ogrodowe pożegnanie lata",
- cykl zajęć dla seniorów „Nordic walking z instruktorem po Parku Boguckim",
- zajęcia „Seniorzy - Seniorom" - kulinarne, rękodzielnicze,
- senioralne popołudnia planszówkowe i karciane,
- zajęcia edukacyjne związane ze szlachetnymi technikami fotografii: cyjanotypia,
- zajęcia arteterapeutyczne z wykorzystaniem mandali,
- wyjście edukacyjne do ogrodu lawendowego, którego efektem było szycie woreczków lawendowych,
- w ramach promocji zdrowego stylu życia oraz spędzania czasu na świeżym powietrzu zorganizowano

społecznościowe śniadania na trawie połączone z wymienialnikiem, warsztatami kreatywnymi oraz aktywnościami ruchowymi dla najmłodszych,
- wyjście edukacyjne „Śladami Zillmannów" do dzielnicy Nikiszowiec,
- warsztaty kulinarne celem przygotowania posiłku regeneracyjnego dla biegaczy uczestniczących w V Biegu Dookoła Bogucic. Organizatorzy społeczności lokalnej wsparli też mieszkańców w organizacji V Biegu Dookoła Bogucic w formie obsługi fotograficznej, konferansjerki oraz koordynacji wolontariuszy,
- spotkanie dotyczące właściwości wosku wraz z warsztatami robienia świec sojowych,
- recyklingowe kreatywne warsztaty dla przedszkolaków,
- majsterkowanie z użyciem materiałów z odzysku,
- wymienialnik ubrań,
- spotkania związane z umiejętnością kiszenia przetworów,
- edukacyjny spacer ornitologiczny,
- wyjścia edukacyjne związane z tematyką kształtowania tradycji i tożsamości śląskiej - Gmach Urzędu Wojewódzkiego i Sejmu Śląskiego, Śląskie Centrum Wolności i Solidarności, Muzeum Śląskie,
- spotkanie kulinarne dotyczące przygotowywania żuru,
- dyktando połączone z quizem gwary śląskiej i czytaniem jednoaktówek po śląsku,
- spotkania społeczności lokalnej związane bezpośrednio z dzielnicą, w tym giełdę pomysłów i rozmowy o dzielnicy,
- organizatorzy społeczności lokalnej uczestniczyli w warsztatach diagnostycznych oraz spacerze badawczym organizowanych w ramach prac nad programem rewitalizacji dzielnicy.

2. „Program Aktywności Lokalnej Wełnowiec-Józefowiec i Dąb. W stronę sprawiedliwej transformacji"

W okresie sprawozdawczym w projekcie „Program Aktywności Lokalnej Wełnowiec-Józefowiec i Dąb. W stronę sprawiedliwej transformacji" realizowano działania po stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach oraz Miejskiego Domu Kultury "Koszutka", filia „Dąb". W ramach działań MOPS Katowice odbyło się 210 zajęć. Zajęcia odbywały się w ramach **Dzielnicowego Klubu Aktywnego Mieszkańca**. Dedykowane były zarówno osobom dorosłych, jaki i dzieciom, młodzieży oraz osobom w wieku senioralnym. Celem działań pracowników było skupienie uczestników na wspólnym planowaniu i opracowywaniu działań na rzecz lokalnej społeczności, ukierunkowywanie uczestników na poprawę poziomu życia oraz poziomu integracji między mieszkańcami, przełamywania izolacji społecznej, budowanie więzi oraz poczucia przynależności do grupy, a także poczucia tożsamości z regionem, z ziemią śląską, pielęgnowanie tradycji związanych z regionem, domem rodzinnym. W ramach spotkań odbyły się spotkania edukacyjne, spotkania tematyczne, spotkania recyklingowe, zajęcia sportowo-rekreacyjne, warsztaty rękodzielnicze, warsztaty zainteresowań.

W 2024 roku zrealizowano m.in.:
- spotkania śladami Georga i Emila Zillmannów na Nikiszowcu,
- wyjście do Laboratorium Centralnych Katowickich Wodociągów S.A.,
- spotkania „Pnioki, krzoki, ptoki"- Wełnowiec-Józefowiec i Dąb we wspomnieniach jego mieszkańców oraz wystawę fotograficzną „Wyzwanie dzielnic - fotografowanie" podsumowującą akcję,
- spacery nordic walking z instruktorem po dzielnicy,
- spotkania na temat recyklingu plastiku,
- akcje wymiany odzieży i akcesoriów „Daj drugie życie rzeczom",
- tworzenie kolektywnego atlasu dzielnicy,
- letnie gry i zabawy podwórkowe,
- rozgrywki w bule,
- spotkania przy planszówkach,
- warsztaty tworzenia makramy i koralikowej biżuterii,
- cykl zajęć „Podziel się talentem z innymi",
- spotkania edukacyjne dla osób starszych m.in. na temat znaczenia aktywności ruchowej w życiu, bingo i dart,
- spotkanie dot. przygotowania roweru do sezonu,
- spotkania osób starszych m.in. spotkanie edukacyjne z Wojewódzkim Inspektoratem Inspekcji Handlowej,
- zajęcia sportowo-rekreacyjne: joga dla osób starszych,
- spotkania tematyczne m.in z cyklu „Z PAL szlakiem śląskich tradycji".

Pracownicy podjęli współpracę z mieszkańcami i lokalnymi instytucjami funkcjonującymi w dzielnicy m.in. XIV Liceum Ogólnokształcące im. mjr. H. Sucharskiego, Stowarzyszenie Przyjaciół i Sympatyków

Wełnowca-Józefowca „Revita", Rada Dzielnicy nr 11.

Z uwagi na harmonogram realizacji projektu MDK „Koszutka", filia „Dąb" rozpoczął realizację projektu w grudniu 2024 roku. W okresie sprawozdawczym odbyło się 5 aktywności:

- 4 warsztaty rękodzieła - bibułkarstwo,
- Galeria Widzenia Obrazu - wernisaż, działanie polegające na poddaniu audiodeskrypcji wybranych dzieł malarskich twórców malarstwa nieprofesjonalnego.

Celem tych aktywności jest aktywizacja mieszkańców dzielnicy Wełnowiec-Józefowiec i Dąb poprzez udział w urozmaiconych wydarzeniach o charakterze kulturalnym i edukacyjnym. Realizacja warsztatów z zakresu rękodzieła, plastyki, rekreacji i animacji ma za zadanie przybliżyć tradycję, historię i kulturę lokalną, budować integrację społeczną oraz zwiększyć dostępność kultury.

3. „Centrum Społecznościowe Szopki w Szopienicach. W stronę sprawiedliwej transformacji"

W 2024 roku w projekcie „Centrum Społecznościowe Szopki w Szopienicach. W stronę sprawiedliwej transformacji" zrealizowano działania po stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach oraz Katowickiego Stowarzyszenia Trzeźwościowego „Dwójka". W ramach MOPS odbyło się 112 zajęć. Zajęcia odbywały się w ramach **Dzielnicowego Klubu Spotkań Sąsiedzkich**. Dedykowane były zarówno osobom dorosłych, jaki i dzieciom, młodzieży oraz osobom w wieku senioralnym.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano m.in.:

- spotkania społeczności lokalnej „Kafej na Szopkach",
- spotkania w ramach Klubu Rodzica, w tym wymianę ubrań, zabawek i akcesoriów dziecięcych,
- spotkania recyklingowe pt. „Wymienialnik szopienicki" oraz „Upcykling ubrań",
- warsztaty edukacyjne w ramach cyklu pt. „Kopalnia wiedzy", w tym spotkanie z fotografem, oraz warsztaty pt. „Herbaty i ich właściwości",
- warsztaty rękodzielnicze w ramach cyklu pt. „Kopalnia Talentów" w tym spotkania, na których tworzono świece sojowe, mydła glicerynowe, wianki jesienne i bożonarodzeniowe oraz wspólne lepienie pierogów,
- zajęcia sportowo-rekreacyjnych,
- śniadanie na Skwerze Roździeńskiego, z poranną gimnastyką prowadzoną przez fizjoterapeutkę, przeprowadzono przy tym konkurs wiedzy o Szopienicach,
- spotkania międzypokoleniowe w ramach cyklu pt. „Klachy międzypokoleniowe",
- we współpracy ze Stowarzyszeniem Widzących Więcej przeprowadzono 4 warsztaty edukacyjne m.in. „Zdrowy umysł, zdrowe ciało" - wzmacnianie odporności na stres, „Jak zadbać o swój dobrostan i zwiększyć poczucie szczęścia", „Jak mówić o sobie dobrze. Zamień obawy o zagrożenia w swoją przewagę", „Dla kobiet - strefa bez cenzury" - warsztaty z psycholożką - seksuolożką,
- wyjścia edukacyjne m.in. wyjście do MDK „Szopienice-Burowiec" na wystawę fotografii i plakatów zorganizowaną w 95 rocznicę urodzin reżysera Kazimierza Kutza, zwiedzanie Muzeum Śląskiego w ramach „Nocy Muzeów" oraz wyjście na „Ekotyki"- Targi Kosmetyków Naturalnych do Szybu Wilson,
- spotkania integracyjne społeczności lokalnej,
- spotkania z animatorem,
- dni otwarte dla społeczności z dzielnicy Szopienice-Burowiec.

W ramach działań Katowickiego Stowarzyszenia Trzeźwościowego „Dwójka" odbyły się 63 spotkania adresowane seniorom z dzielnicy Szopienice-Burowiec, realizowane w ramach Centrum Aktywności i Integracji „Czas na zmiany", w tym m.in.:

- spotkanie z animatorami (m.in.: „Jak zmniejszyć ilość swoich śmieci", „Dyskryminacja jako problem społeczny", „Poznajemy pojęcia ekologia, recykling, upcykling", „Wspólnie zadbajmy o powietrze - nie pal śmieci w domu", „ECO zachowania w przestrzeni własnej - nieśmiecenie, gaszenie światła, zakręcanie wody", „Kupowanie z drugiej ręki - oszczędności jak i działanie ekologiczne", „Tradycje górnicze na Śląsku - historia seniorów", „Tradycje świąteczne w naszych domach", itp.),
- warsztaty plastyczne (plastyczne ozdoby bożonarodzeniowe, „Idzie jesień", mydełka zapachowe, stroiki na groby zapomnianych),
- wykłady i prelekcje (m.in. „Pierwsza Pomoc - kontakt z tel. 112", „Pierwsza Pomoc", „Jak żyć z cukrzycą"),
- warsztaty kulinarne (m.in. „Boże Narodzenie po Śląsku", „wodzionka", „ciastka CWIBAKI", „tradycyjny niedzielny obiad śląski"),
- warsztat zielarski pn. „Więcej zieleni w naszej przestrzeni - zioła wokół nas",

- świąteczne spotkanie z animatorami - opłatek,
- udział w zabawie tanecznej w NOSPR,
- udział w wydarzeniu Katowickie Dni Seniora.

4. „Centra Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu. W stronę sprawiedliwej transformacji"

W 2024 roku w projekcie „Centra Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu. W stronę sprawiedliwej transformacji" realizowano działania po stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach oraz Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej „Mocni Razem". W ramach działań MOPS Katowice odbyło się 105 spotkań w ramach **Dzielnicowego Klubu Aktywnego Mieszkańca**. Dedykowane były zarówno dorosłym jak i dzieciom oraz młodzieży. Tematyka zajęć oscylowała wokół zagadnień związanych z akceptacją procesu sprawiedliwej transformacji a także poprawy funkcjonowania społecznego oraz rozwoju aktywności społecznej.

W 2024 roku zrealizowano m.in.:

- cykl spotkań dotyczących działalności liderek polskiego ruchu kobiecego na Śląsku,
- zajęcia z rękodzieła tradycyjnego m.in. szycie zapasek kuchennych i tworzenia pająków ludowych,
- cykl zajęć z arteterapii,
- cykl warsztatów z Komendą Miejską Policji Katowice w tym dla społeczności studenckiej Uniwersytetu Śląskiego,
- spotkanie, podczas którego metodą kolażu mieszkańcy wykonali prace plastyczne p.n. „Moje Katowice",
- cykl spotkań z tworzenia gier fabularnych,
- spotkanie tematyczne dotyczące historii wieży spadochronowej,
- spacer historyczny ulicami dzielnicy - przy współpracy Śląskiego Teatru Lalki i Aktora Ateneum,
- dyktando dla mieszkańców dzielnicy w połączeniu z prelekcją dotyczącej twórczyni dyktand Krystyny Bochenek,
- spotkanie autorskie z pisarzem z Katowic,
- spotkanie w ramach działań integrujących społeczność dzielnicy, przy udziale Komendy Miejskiej Policji Katowice oraz Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego,
- zajęcia z rękodzieła tradycyjnego m.in. warsztaty z mozaiki szklanej oraz decoupage,
- zajęcia z neurografiki,
- spotkania edukacyjne dotyczące dzielnicy Śródmieście, m.in: spacer organizowany przez Instytut Wojciecha Korfantego „Śladami W. Korfantego", zwiedzenie wystawy w BWA „Lekcje historii",
- spotkanie edukacyjne z dr Zofią Kusztal „Tajemnicze i sensacyjne historie Śródmieścia",
- warsztaty grafiki artystycznej w Śląskim Centrum Wolności i Solidarności „Zróbmy sobie miasto",
- spotkania z przedstawicielami organizacji/instytucji celem nawiązania współpracy,
- 2 warsztaty szycia toreb z recyklingu z materiału pozyskanego z UM Katowice (flagi promocyjne),
- cykl warsztatów kohortowych pn. „Dobrostan przez całe życie",
- spotkania dotyczące poznania architektury dzielnicy Śródmieście oraz historycznie ciekawych miejsc.

W ramach działań Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej „Mocni Razem" odbyło się 161 spotkań realizowanych w ramach Dzielnicowej Akademii Seniora, w tym m.in.:

- cykl spotkań edukacyjnych ze specjalistami o tematyce świadomościowej dot. istoty zielonej transformacji,
- zajęcia usprawniające funkcje poznawcze koncentrację, pamięć,
- spacery inspirujące,
- spotkania edukacyjne dotyczące śląskich tradycji bożonarodzeniowych,
- spotkania edukacyjne w duchu zero waste,
- Fitness Umysłowy - Klub Gracza,
- warsztaty edukacyjne pn. „Piękni 80-letni"
- wydarzenia integracyjne, w tym m.in. Andrzejki, spotkanie bożonarodzeniowe,
- spotkania edukacyjne pn. „O co chodzi w sprawiedliwej transformacji?",
- warsztaty muzyczne.

Ponadto działania zaangażowanego personelu koncentrowały się przede wszystkim na:

- pozyskaniu seniorów, zaprezentowaniu im działań projektowych ze szczególnym naciskiem na realizację inicjatyw lokalnych,
- zachęcaniu seniorów do różnych aktywności,

- obserwacji seniorów podczas różnych aktywności pod kontem dostrzeżenia ich potencjału oraz cech liderskich.

Celem tych spotkań było pokazanie seniorom aktywnego zaangażowania w działania społeczne różnych osób, a tym samym motywowanie ich do aktywności, inspirowanie, zachęcenie do dzielenia się swoimi pomysłami, doświadczeniami. Celem było również poznawanie seniorów, ich różnych zainteresowań i zasobów, przełamywanie barier, wzmacnianie poczucia wartości. Od stycznia do czerwca 2024 roku udało się również pozyskać do współpracy dodatkowych partnerów lokalnych: tj. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6 - SP nr 31 w Katowicach oraz MDK Bogucice Zawodzie, Katowicką Spółdzielnie Mieszkaniową i Zespół Szkół nr 1 oraz Stowarzyszenie MOST.

5. „Nikiszowieckie Centrum Sprawiedliwej Transformacji"

W 2024 roku w ramach działań po stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jako Partnera projektu „Nikiszowieckie Centrum Sprawiedliwej Transformacji" zorganizowano m.in.:

- warsztaty tworzenia świątecznych ozdób okiennych,
- warsztaty tworzenia kartek świątecznych metodą haftu diamentowego,
- warsztaty tworzenia ekoświec,
- warsztaty tworzenia ekotoreb,
- warsztaty decoupage,
- warsztaty scrapbookingu,
- warsztat relaksacyjny,
- udział w katowickim dniu Seniora, Targach Silver Silesia, a także w spotkaniu „Sprawiedliwa Transformacja Nikiszowca",
- 7 spacerów nordic - walking,
- 2 spotkania z cyklu „Gry karciane i planszowe",
- spotkanie integracyjne „O tradycji betlyjek, czyli żywych szopek na śląsku",
- spotkanie integracyjne „Tradycje w przedświątecznym klimacie"
- spotkanie integracyjne „Andrzejki wczoraj i dziś - jak zmieniały się tradycje i zabawy andrzejkowe",
- spotkanie integracyjne „ Dawne tradycje świąteczne w kuchni śląskiej",
- spotkanie edukacyjne z pracownikami Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Katowicach.

Dodatkowo organizator społeczności lokalnej uczestniczył w warsztatach diagnostycznych organizowanych w ramach prac nad programem rewitalizacji dzielnicy oraz w I Katowickim Forum Sprawiedliwej Transformacji.

6. „Nowe Centrum Społecznościowe w Dąbrówce Małej. W stronę sprawiedliwej transformacji"

W IV kwartale 2024 roku rozpoczęto realizację projektu „Nowe Centrum Społecznościowe w Dąbrówce Małej. W stronę sprawiedliwej transformacji.". Od grudnia 2024 roku realizowano działania po stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

W ramach działań MOPS Katowice w grudniu 2024 roku zaangażowano dwie osoby na stanowiskach organizatorów społeczności lokalnej oraz podjęto działania zmierzające do najmu lokalu na cele projektowe w dzielnicy Dąbrówka Mała. Ponadto, pracownicy prowadzili aktywności zachęcające do udziału w projekcie, dokonywali analizy potrzeb oraz problemów społeczności lokalnej Dąbrówki Małej oraz realizowali spotkania z lokalnymi instytucjami i organizacjami.

7. „Centrum Społecznościowe Nasze Załęże. W stronę sprawiedliwej transformacji"

W IV kwartale 2024 roku rozpoczęto realizację projektu „Centrum Społecznościowe Nasze Załęże. W stronę sprawiedliwej transformacji.". Od grudnia 2024 roku realizowano działania po stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach oraz Katowickiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „Opoka" - od października 2024 roku.

W ramach działań MOPS Katowice w grudniu zaangażowano dwie osoby na stanowiskach organizatorów społeczności lokalnej oraz podjęto działania zmierzające do najmu lokalu na cele projektowe w dzielnicy Załęże. Ponadto pracownicy prowadzili aktywności zachęcające do udziału w projekcie, dokonywali analizy potrzeb oraz problemów społeczności lokalnej Załęża oraz realizowali spotkania z lokalnymi instytucjami oraz organizacjami.

W ramach działań Katowickiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „Opoka" odbyło się 21 aktywności dedykowanych dla osób w wieku senioralnym, w tym m.in.:

- cykliczne spotkania z animatorami lokalnymi,
- warsztaty kulinarne - ćwiczenie zdrowych nawyków żywieniowych poprzez przyrządzanie zdrowych posiłków,
- warsztaty pn. „Akademia gier" - stymulowanie umysłu, a zwłaszcza jego funkcji intelektualnych,
- wizyty studyjne w miejscach związanych m.in. z tożsamością regionalną, kulturą oraz procesami gospodarczymi na śląsku,
- zajęcia tematyczne z dietetykiem.

Zadanie pn. „Załęże - kuźnią talentów i inspiracją dla innych" to działanie służące poprawie jakości życia, rozwojowi aktywności społecznej osób w wieku senioralnym. Zaangażowani animatorzy lokalni (3 osoby) wspierają seniorów w rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów społecznych.

8. „Katowice Miasto Otwarte - Pomocna dłoń dla rodziny"

1 listopada 2024 roku rozpoczęto realizację projektu „Katowice Miasto Otwarte - Pomocna dłoń dla rodziny". W okresie sprawozdawczym zaangażowano asystenta rodziny oraz konsultanta w mieszkaniu treningowym. Główne działania merytoryczne w ramach projektu rozpoczną się w 2025 roku.

9. „Senior w wielkim mieście - rozwój usług świadczonych w społeczności lokalnej poprzez sieć Klubów Seniora"

1 października 2024 roku rozpoczęto realizację projektu „Senior w wielkim mieście - rozwój usług świadczonych w społeczności lokalnej poprzez sieć Klubów Seniora". Celem projektu jest rozwój usług świadczonych w społeczności lokalnej na rzecz osób w wieku senioralnym poprzez utworzenie sieci nowo powstałych 16 Klubów Seniora - działających na terenie miasta Katowice. W okresie sprawozdawczym przygotowano dokumentację niezbędną do ogłoszenia otwartego konkursu ofert w ramach którego wybrane zostaną organizacje pozarządowe chętne do prowadzenia 8 takich klubów. Główne działania merytoryczne w ramach projektu realizowane będą w kolejnych latach.

18.4 Inne działania Ośrodka realizowane w celu poszerzenia ofert wsparcia

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał środki w wysokości 302 532,00 zł na realizację Programu **„Opieka wytchnieniowa"** dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 w ramach Funduszu Solidarnościowego w formie:

a) pobytu dziennego
b) pobytu całodobowego

a) Pobyt dzienny w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 przeznaczony był dla 14 osób z niepełnosprawnościami, w tym dla dzieci i osób dorosłych w wymiarze 240 godzin na rok w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością z możliwością wskazania osoby, która będzie świadczyć usługę opieki wytchnieniowej. W ramach pobytu dziennego usługa opieki wytchnieniowej była realizowana w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością, co pozwoliło na zapewnienie wsparcia rodzicom/opiekunom, odciążając ich w całodziennej opiece nad osobą z niepełnosprawnością, zapewniając im przerwę wytchnieniową. Opieka wytchnieniowa była realizowana w formie indywidualnych spotkań. W ramach pobytu dziennego realizowane było wsparcie polegające na spędzaniu wspólnego czasu w formie gier, zabaw i spacerów, ćwiczeń ogólnorozwojowych, treningów umiejętności społecznych i zaradności życiowej oraz zajęciach dot. dbania o higienę osobistą. W okresie sprawozdawczym z pobytu dziennego skorzystało 14 osób, w tym 7 osób dorosłych i 7 dzieci w łącznym wymiarze 3360 godzin;
b) Pobyt całodobowy w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 przeznaczony był dla 26 osób z niepełnosprawnościami, w tym dla dzieci i osób dorosłych co pozwoliło na zapewnienie wsparcia rodzicom/opiekunom odciążając ich w całodobowej opiece nad osobą niepełnosprawną, zapewniając im opiekę wytchnieniową do 14 dób. Pobyt całodobowy odbywał się w miejscu wskazanym, miejscu zamieszkania lub ośrodku/placówce wpisanej do rejestru właściwego wojewody. Uczestnik mógł wskazać osobę, która będzie świadczyła usługę opieki wytchnieniowej. W trakcie trwania turnusu rodzice/opiekunowie dysponowali wolnym czasem własnym, który mogli przeznaczyć m.in. na wyjazd, rehabilitację lub odpoczynek. W ramach pobytu realizowane były zadania związane z codziennym funkcjonowaniem, pomoc w podstawowych czynnościach domowych i pielęgnacyjnych oraz spędzanie wspólnego czasu w formie gier, zabaw i zajęć edukacyjnych. Celem pobytu była poprawa jakości życia, wsparcie w codziennym funkcjonowaniu,

kompensowanie braków oraz pomoc w czynnościach edukacyjnych. W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku z pobytu całodobowego skorzystało 26 osób w łącznym wymiarze 339 dni.

2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał środki w wysokości 1 561 159,77 zł na realizację Programu **„Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością"** dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 w ramach Funduszu Solidarnościowego. Odpowiadając na dużą potrzebę wsparcia usługą asystencji osobistej mieszkańców z niepełnosprawnościami przeznaczono na ten cel dodatkowe środki z budżetu miasta Katowice w wysokości 350 000,00 zł. W okresie sprawozdawczym z usług asystencji osobistej skorzystało w ramach Funduszu Solidarnościowego 122 osób w łącznym wymiarze 33 262 godzin zegarowych, a z dodatkowych środków z budżetu miasta Katowice 35 osób w łącznym wymiarze 7 286 godzin zegarowych.

Niebieski Parasol

Od marca 2023 roku do marca 2024 roku Ośrodek realizował Projekt „Niebieski Parasol - program ochrony przed przemocą dla osób starszych i niepełnosprawnych" który był realizowany w ramach Programu „Sprawiedliwość", a finansowany ze środków funduszy norweskich i środków krajowych.

Szczegółowy opis Projektu znajduje się w rozdziale 9.6.

18.5 Współpraca na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy na podstawie zawartego w 2009 roku porozumienia, dotyczącego partnerstwa w zakresie realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy i korzystających ze wsparcia Ośrodka (szczegóły w rozdziale 10.2 niniejszego sprawozdania).

Ponadto Ośrodek kontynuował współpracę ze Śląskim Centrum Profilaktyki i Psychoterapii oraz Fundacją Caritas Katowice w zakresie realizacji Centrum Integracji Społecznej w Katowicach. Współpraca z CIS realizowana jest za pośrednictwem zawartych w latach poprzednich porozumień (szczegóły w rozdziale 10.2 niniejszego sprawozdania). Nadmienić należy, iż wsparciem CIS zostali objęci również uchodźcy z Ukrainy.

W 2024 roku Ośrodek współpracował z instytucjami i podmiotami w zakresie promocji rodzicielstwa zastępczego, których szczegóły zostały opisane w rozdziale 16.4.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podejmował współpracę z organizacjami pozarządowymi, również w ramach realizowanych projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych:

1. Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dwójka" jako partner w ramach projektu „Centrum Społecznościowe Szopki w Szopienicach. W stronę sprawiedliwej transformacji" (projekt dofinansowany w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021-2027, Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji) realizuje działanie pn. „Centrum Aktywności i Integracji Czas na zmiany" - utworzenie miejsca o charakterze klubowym, gdzie osoby uczestniczące w projekcie, w tym również osoby w wieku senioralnym, mogą spotkać się ze sobą jak i realizować swoje pasje i hobby, aktywnie spędzać czas. Działanie Centrum opiera się na cyklicznych, codziennych spotkaniach, w czasie których odbywają się wykłady i prelekcje, spotkania tematyczne, warsztatowe jak i rozwojowe.
2. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej „Mocni Razem" realizuje zadanie pn. Dzielnicowa Akademia Seniora w dzielnicy Zawodzie w ramach projektu „Centra Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu. W stronę sprawiedliwej transformacji".
3. Katowickie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „Opoka" realizuje zadanie pn. Załęże - kuźnią talentów i inspiracją dla innych w dzielnicy Załęże w ramach projektu „Centrum Społecznościowe Nasze Załęże. W stronę sprawiedliwej transformacji".

W 2024 roku Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach aktywnie angażował się we współpracę z przedszkolami, szkołami oraz ośrodkami adopcyjnymi. Działania te miały na celu wsparcie dzieci przebywających w pieczy zastępczej poprzez zapewnienie im dostępu do odpowiedniej edukacji, rozwoju społecznego oraz opieki. Współpraca ta obejmowała: utrzymywanie regularnego kontaktu z placówkami oświatowymi; zapraszanie pedagogów, psychologów szkolnych i przedstawicieli ośrodków adopcyjnych na posiedzenia w sprawie oceny sytuacji dziecka oraz zasadności jego dalszego pobytu w pieczy zastępczej; przekazywanie do ośrodka adopcyjnego zgłoszeń do kwalifikacji do adopcji dzieci z uregulowaną sytuacją prawną; monitorowanie procesu kwalifikacji oraz ewentualnej adopcji.

W 2024 roku funkcjonował Miejski Telefon Zaufania dla Seniorów obsługiwany przez wolontariuszy, rekrutujących się z Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Uniwersytecie Śląskim. W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku linia obsługiwana była przez 8 osób, które udzieliły 19 porad (szczegóły w podrozdziale 9.6).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 roku kontynuował współpracę z Fundacją Wolne Miejsce. Na terenie miasta Katowice działają dwa Sklepy Socjalne - przy ul. Tysiąclecia 82 (od 10 grudnia 2020 roku) oraz przy ul. Świdnickiej 25 (od 20 grudnia 2021 roku). W Sklepach Socjalnych najbardziej potrzebujący mieszkańcy miasta mogą zrobić podstawowe zakupy w atrakcyjnych cenach. Z zakupów w ww. sklepach mogą korzystać osoby spełniające określone kryteria, na podstawie specjalnych skierowań uprawniających do dokonywania zakupów w sklepie, które wydawane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. Zadanie jest współfinasowane z budżetu miasta Katowice.

W minionym roku kontynuowana była współpraca ze Stowarzyszeniem Kurka Wodna. Zainicjowano współpracę w styczniu 2022 roku, zawierając porozumienie o współpracy ze Stowarzyszeniem. Stowarzyszenie przy wsparciu miasta Katowice prowadzi w Katowicach przy ul. Morcinka 3a jeden z pierwszych w Polsce sklepów społecznych. Sklep społeczny „Tyle tego" jest miejscem, gdzie mieszkańcy mogą oddawać niepotrzebne rzeczy, które zalegają w szafach, na strychach i garażach (odzież, zabawki, AGD i RTV, niewielkie meble, gry). Sklep prowadzi też pracownię naprawy, odnowy i upcyclingu. Do sklepu trafiają odpowiednio wyselekcjonowane, sprawdzone, pełnowartościowe rzeczy z darów. Ponadto Stowarzyszenie prowadzi Centrum Drugiego Obiegu, w ramach którego realizuje warsztaty, szkolenia i prelekcje. Stowarzyszenie podjęło współpracę z Ośrodkiem m.in. w zakresie przekazywania darowizn na rzecz konkretnych osób/rodzin potrzebujących wsparcia w postaci asortymentu sklepu.

W 2024 roku kontynuowana była współpraca z Ekumeniczną Fundacją Bethlehem, która oferuje wsparcie m.in. klientom tut. Ośrodka. Oferta Fundacji jest skierowana do osób w trudnej sytuacji życiowej, wymagających wsparcia rzeczowego, konsultacji prawnej, wsparcia psychologa. W rejonie objętym działaniami TPPS 4 Fundacja prowadzi Charytatywny Punkt Pomocy Rzeczowej „Otwarta Szafa" (w Katowicach przy ul. Gliwickiej 81).

W 2024 roku kontynuowana była współpraca MOPS ze Stowarzyszeniem „Po-MOC" dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej oraz Katowickim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym „Dwójka", co szczegółowo zostało opisane w podrozdziale 9.3.

W 2024 roku kontynuowany był „Program Pomocy Psychologicznej i Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży - Mieszkańców Miasta Katowice - do 18. Roku Życia". Ośrodek Interwencji Kryzysowej MOPS koordynuje działania podmiotu realizującego zadania w ramach Programu. Podmiotem tym jest PORADNIAFOCUS.PL. SP. Z O.O.

W 2024 roku w ramach zawartego w styczniu 2021 roku porozumienia o współpracy z Uniwersytetem Śląskim, przedstawiciel MOPS uczestniczył spotkaniach Rady Programowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Podczas uroczystego spotkania w dniu 30 września 2024 roku w podziękowaniu za wysoką jakość realizowanych praktyk zawodowych w 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał wyróżnienie od studentek i studentów Uniwersytetu Śląskiego w kategorii Dobra Praktyka Zawodowa (został najwyżej oceniony ze wszystkich instytucji i organizacji współpracujących w tym zakresie z Uczelnią).

Przedstawiciele MOPS Katowice uczestniczyli w wizycie studyjnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Gdyni. Pracownicy tutejszego Ośrodka mieli możliwość zapoznać się z działaniami realizowanymi w obszarze pieczy zastępczej ze szczególnym uwzględnieniem prowadzenia kampanii rodzicielstwa zastępczego. Celem wizyty była wymiana doświadczeń/dobrych praktyk w zakresie realizacji pieczy zastępczej, ze szczególnym uwzględnieniem rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował współpracę z Aresztem Śledczym na bazie zawartego i obowiązującego porozumienia. W dniach 26 września oraz 12 grudnia 2024 roku odbyły się dwa spotkania grupowe z udziałem pracowników Ośrodka. Spotkania miały charakter edukacyjny wzbogacający wiedzę osadzonych na temat oferty pomocy, zarówno materialnej, jak i pozafinansowej Ośrodka.

Od marca 2023 roku do marca 2024 roku Ośrodek realizował Projekt „Niebieski Parasol - program ochrony przed przemocą dla osób starszych i niepełnosprawnych" który był realizowany w ramach Programu „Sprawiedliwość", a finansowany ze środków funduszy norweskich i środków krajowych. Celem Projektu było podniesienie poziomu wiedzy, zwiększenie świadomości i kształtowanie postaw wobec zjawiska przemocy domowej wobec osób starszych i z niepełnosprawnościami oraz zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych, interwencyjnych i pomocowych w tym zakresie. W ramach konkretnych działań umożliwiających osiągnięcie w/w efektów, pracownicy OIK w pierwszym kwartale 2024 roku przeprowadzili 4 spotkania dla pensjonariuszy Dziennych Domów Pomocy Społecznej oraz 1 szkolenie dla profesjonalistów pracujących z osobami starszymi w zakresie przeciwdziałania przemocy. Zostało również zorganizowane seminarium podsumowujące projekt pt.: „Niebieski Parasol - czyli rzecz o ochronie przed przemocą osób starszych i osób z niepełnosprawnościami", podczas którego lek. med. Ilona Palka-Kisielowska - specjalista neurolog, prezeska fundacji Neuro-Most, poruszyła problematykę chorób neurodegeneracyjnych mózgu we współczesnym świecie.

W 2024 roku Dział ds. Osób Bezdomnych współpracował z poniższymi podmiotami:

- Siostry Misjonarki Miłości,
- Towarzystwo Pomocy im Św. Brata Alberta Katowice,
- Górnośląskie Towarzystwo Charytatywne Katowice,
- Polski Czerwony Krzyż Katowice,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej Katowice,
- Caritas Katowice,
- Straż Miejska Katowice,
- Komenda Miejska Policji Katowice,
- Wojewódzkie Pogotowie Ratownicze Katowice,
- Izba Wytrzeźwień w Katowicach,
- Zespół Pomocy Dzieciom i Rodzinom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Stowarzyszenie MOST,
- Zakon Maltański,
- Fundacja ALWAYS.

W kwietniu oraz grudniu 2024 roku odbyły się dwa spotkania z przedstawicielami powyższych instytucji i organizacji. Spotkania stanowiły platformę wymiany informacji, doświadczeń, poszukiwania rozwiązań, które przyniosłyby wymierne efekty w pracy z osobami i rodzinami bezdomnymi. Organizatorem spotkań był Dział ds. Osób Bezdomnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

W dniach 1-19 listopada 2024 roku pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach realizowali inicjatywy w ramach Kampanii „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży". Szczegóły zostały zawarte w podrozdziale 9.6.

W dniach 1-19 listopada 2024 roku pracownicy Świetlic Specjalistycznych nr 1-5 i Specjalistycznych Klubów Młodzieżowych nr 1-3 Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach realizowali inicjatywy w ramach Kampanii „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży". Odbiorcami działań edukacyjnych i profilaktycznych mających na celu przeciwdziałanie przemocy, były dzieci i młodzież wymienionych placówek. Celem zajęć było przedstawienie sposobów reakcji na przemoc oraz wspólne szukanie możliwości radzenia sobie z jej przejawami. Dzieci uwrażliwiano na postawy oparte na wzajemnym szacunku i tolerancji. Podopieczni mogli poszerzyć swoją wiedzę na temat możliwości radzenia sobie w sytuacjach trudnych, w tym przemocowych, mieli możliwość wymiany swoich doświadczeń, otrzymania wsparcia od członków grupy i prowadzących. Zajęcia odbywały się w formie pogadanek, dyskusji, zajęć plastycznych, oglądania filmików edukacyjnych oraz autorskich scenariuszy, mających zobrazować właściwe postawy reagowania na przemoc, radzenia sobie z sytuacjami w których inni przekraczają granice, jak budować pozytywne relacje z innymi, czy jak i gdzie sięgać po wsparcie. Dla wielu dzieci zajęcia były ważne ze względu na fakt, że problem przemocy rówieśniczej czy hejtu dotknął ich bezpośrednio, choćby w minimalnej formie. Aktywność i otwartość podczas zajęć była możliwa dzięki poczuciu bezpieczeństwa w grupach. Powodem przystąpienia Świetlic Specjalistycznych i Specjalistycznych Klubów Młodzieżowych do Kampanii był brak wiedzy u dzieci, że wykluczenie społeczne, ignorowanie innych, odrzucenie i celowe izolowanie może być formą przemocy oraz ogólna charakterystyka grupy, do której działania te były adresowane, czyli wychowankowie placówek wsparcia dziennego, przeżywający trudności w relacjach z innymi (dorosłymi, rówieśnikami, członkami rodziny), a jednocześnie mający ograniczone możliwości uzyskania wsparcia ze względu na dysfunkcjonalność środowiska, w którym funkcjonują. W rezultacie przeprowadzonych zajęć wychowankowie będą potrafili w sposób właściwy zareagować na przemoc, będą wiedzieli gdzie szukać pomocy i wsparcia. Zwiększy się ich świadomość na temat problemu przemocy, zarówno w kontekście jej doświadczania jak i ryzyka jej stosowania (przemoc rówieśnicza). W konkursie plastycznym „Słowa mają moc - lajkuję nie hejtuję", którego organizatorem są placówki wsparcia dziennego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach - Świetlice Specjalistyczne nr 1-5 i Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe nr 1-3, wzięło udział 46 osób.

W dniu 16 września 2024 roku Kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej był prelegentem podczas Kongresu Oświaty Katowice 2024 - „TO dotyka wszystkich - KRYZYS zdrowia psychicznego" organizowanym przez Uniwersytet Śląski w partnerstwie z Miastem Katowice. Podczas spotkania została poruszona problematyka przemocy wobec dzieci, ich przyczyn, skutków i prewencji.

We wrześniu 2024 roku pracownicy tutejszego Ośrodka zorganizowali stanowisko promocyjne podczas IX Katowickiego Dnia Seniora organizowanego przez Urząd Miasta Katowice.

W ramach kontynuacji dobrej współpracy ze śląskimi uczelniami w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Katowicach odbywają się praktyki zawodowe studentów. W minionym roku praktyki odbyło 18 studentów.

W 2024 roku kontynuowane było funkcjonowanie Telefonu Zaufania dla Pensjonariuszy Domów Pomocy Społecznej w Katowicach i Ich Rodzin, który obsługiwany jest przez pracowników merytorycznych Ośrodka.

Ramy współpracy ze Śląską Wojewódzką Komendą Ochotniczych Hufców Pracy w Katowicach określa zawarte z tym podmiotem porozumienie. Celem współpracy jest podejmowanie wspólnych działań w zakresie przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży w przedziale wiekowym 15-25 lat.

W dniu 16 listopada 2024 roku asystenci rodziny Zespołu ds. Asysty Rodzinnej uczestniczyli w wizycie studyjnej w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Radzionkowie. Celem wizyta była wymiana doświadczeń, poznanie sposobu funkcjonowania oraz specyfiki placówek resocjalizacyjno-wychowawczych, a także poszerzenie wiedzy zawodowej. Wymiana doświadczeń asystentów rodziny z pracownikami innych zawodów/placówek stanowi ważny element rozwoju zawodowego, daje możliwość podnoszenia kompetencji i umiejętności istotnych w codziennej pracy z osobami potrzebującymi specjalistycznego, wielowymiarowego, często długofalowego wsparcia.

W dniu 20 listopada 2024 roku w ramach poszerzania współpracy z Sądem Rejonowym w Katowicach (Wydział Rodzinny i Nieletnich) na zaproszenie tut. Ośrodka kurator zawodowy przybliżył w ramach szkolenia dla asystentów rodziny specyfikę zadań kuratora prowadzącego nadzór nad rodzinami przeżywającymi problemy opiekuńczo-wychowawcze (poruszone był kwestie procedur, dokumentacji, rozwijania współpracy na linii Sąd - Ośrodek).

W dniu 25 listopada 2024 roku pracownicy OIK wzięli udział w happeningu „Biała Wstążka" przeciwko przemocy domowej podczas obchodów Międzynarodowego Dnia Eliminacji Przemocy wobec Kobiet organizowanym przez Komendę Miejską Policji. W trakcie trwania happeningu uczestnicy mieli okazję porozmawiać z pracownikami OIK oraz policjantami o tym, jak zapobiegać, reagować na przemoc domową. Uczestnikom na znak solidarności przypinano symboliczną białą wstążkę.

W dniu 10 grudnia 2024 roku odbyło się spotkanie szkoleniowe kierownika OIK z kierownikami żłobków, podczas którego poruszono aspekty związane z przemocą wobec dziecka oraz możliwości podejmowania działań zarówno przez kierowników i opiekunów dzieci zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W 2024 roku w ramach współpracy Ośrodek zamieszczał na stronie internetowej oraz w miejscach ogólnodostępnych informacje na prośbę m.in. Stowarzyszenia DOGMA, Stowarzyszenia Inicjatywa Obywatelska „Pro Civium", Stowarzyszenia mali bracia Ubogich czy też Fundacji Innowacja i Wiedza.

XIX. DODATKOWE ZADANIA

19.1 Pomoc dla obywateli Ukrainy, którzy przekroczyli granicę Rzeczpospolitej Polskiej od 24 lutego 2022 roku w związku z konfliktem zbrojnym

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach kontynuował działania związane z udzielaniem pomocy dla uchodźców wojennych z Ukrainy.

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach wydatkował kwotę 2 223 925,99 zł na pomoc dla ludności uchodźczej w zakresie zakwaterowania i wyżywienia m.in. dla osób przebywających w Akademikach przy ul. Franciszkańskiej 8 i 10 w Katowicach, w tym: 2 108 106,22 zł na zakup produktów żywnościowych oraz 115 819,77 zł na zakup środków higienicznych.

W 2024 roku pokryto koszty pogrzebu 4 obywateli Ukrainy, a wydatki na ten cel wyniosły łącznie 13 172,11 zł.

Ponadto obywatelom Ukrainy, których pobyt na terytorium RP uznawany jest za legalny udzielono pomocy w postaci przyznania zasiłków okresowych na łączną kwotę 23 707,76 zł, zasiłków celowych na łączną kwotę 280,00 zł oraz zasiłków stałych na kwotę 179 458,01 zł. Obywatelom Ukrainy, którzy nie posiadali ubezpieczenia z innego tytułu, opłacono składkę na ubezpieczenie zdrowotne na łączną kwotę 15 155,31 zł.

Ponadto 1 obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium RP jest uznawany za legalny udzielono również pomocy w postaci świadczenia usług opiekuńczych na łączną kwotę 5 263,58 zł.

Punkt recepcyjny funkcjonuje w Katowicach przy ul. Franciszkańskiej 8. Zapewnia doraźne schronienie na czas nie dłuższy niż 72 h dla obywateli Ukrainy, którzy pierwszy raz przekroczyli granicę RP. Punkt recepcyjny jest czynny 24 h na dobę. Od momentu uruchomienia tj. od 15 lutego 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku liczba osób zaopiekowanych w punkcie recepcyjnym wynosiła 173. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach zapewnia wskazanym osobom suchy prowiant oraz bony żywnościowe. Na czas pobytu zaopiekowane osoby otrzymują: pościel jednorazową, ręczniki, środki higieniczne, dostęp do wody, herbaty, kawy oraz produktów żywnościowych, a także do dyspozycji odzież będącą na stanie punktu. Na ten cel w 2024 roku wydatkowano kwotę 9 145,34 zł.

19.2 Dodatek elektryczny, dodatek osłonowy, dodatek węglowy

Od 7 października 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje zadania z zakresu ustawy o **dodatku elektrycznym**.

W okresie od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku realizacja ww. świadczenia przedstawiała się następująco:

	Liczba wypłaconych świadczeń	**Wypłacona kwota (w zł)**
Dodatek określony w art. 30 ust.1 ustawy (w podstawowej wysokości - 1000 zł)	1	1 000
Dodatek określony w art. 30 ust. 2 ustawy (kwota podwyższona w przypadku gdy zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w tym samym miejscu zamieszkania w 2021 r. wyniosło więcej niż 5 MWh - 1500 zł)	1	1 500
Razem:	**2**	**2 500**

Od 5 stycznia 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje zadania z zakresu ustawy o **dodatku osłonowym**.

W okresie od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku realizacja ww. świadczenia przedstawiała się następująco:

	Liczba wypłaconych świadczeń	**Wypłacona kwota (w zł)**
1. Dodatek określony w art. 2 ust. 5 ustawy (w podstawowej wysokości) - razem:	3 087	959 781,37
z tego dla gospodarstwa domowego jednoosobowego (maksymalnie 228,80 zł):	1 427	315 270,27
z tego dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób (maksymalnie 343,20 zł):	968	312 846,48
z tego dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób (maksymalnie 486,20 zł):	611	280 570,36

z tego dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób (maksymalnie 657,80 zł):	81	51 94,26
2. Dodatek określony w art. 2 ust. 6 ustawy (kwota podwyższona w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglopochodnymi, zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków) - razem:	1 094	446 585,15
z tego dla gospodarstwa domowego jednoosobowego (maksymalnie 286 zł):	442	122 753,14
z tego dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób (maksymalnie 429 zł):	379	155 273,37
z tego dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób (maksymalnie 607,75 zł):	222	127 355,76
z tego dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób (maksymalnie 822,25 zł):	51	41 202,88
Ogółem (1 i 2)	**4 181**	**1 406 366,52**

Od 12 sierpnia 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje zadania z zakresu ustawy o **dodatku węglowym**.

W okresie od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku realizacja ww. świadczenia przedstawiała się następująco:

Liczba wypłaconych świadczeń	Wypłacona kwota (w zł)
1	3 000

19.3 Refundacja podatku VAT za gaz

Od 1 stycznia 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje zadanie jakim jest refundacja kwoty odpowiadającej podatkowi VAT, wynikającej z opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 30 czerwca 2024 r. do odbiorców paliw gazowych, którzy używają paliwa gazowego jako źródła ogrzewania.

Realizacja refundacji podatku vat za gaz w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osób	Wypłacona kwota (w zł)	Średnia wysokość świadczenia na osobę (w zł)
Refundacja podatku vat	208	165 067,43	793,59

19.4 Bon energetyczny

Od 24 lipca 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje zadania z zakresu ustawy o bonie energetycznym.

W okresie od 1 sierpnia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku realizacja ww. świadczenia przedstawiała się następująco:

	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń (w zł)
1. Bon określony w art. 2 ust. 7 ustawy (kwota podstawowa) - razem:	6 101	2 174 116,27
z tego dla gospodarstwa domowego jednoosobowego (maksymalnie 300 zł):	2 987	874 195,02
z tego dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób (maksymalnie 400 zł):	1 764	654 703,32
z tego dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób (maksymalnie 500 zł):	1 197	556 666,56

z tego dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób (maksymalnie 600 zł):	153	88 551,37
2. Bon określony w art. 2 ust. 8 ustawy (kwota podwyższona, w przypadku gdy główne źródło ogrzewania danego gospodarstwa domowego jest zasilane energią elektryczną i jest wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków) - razem	465	323 882,91
z tego dla gospodarstwa domowego jednoosobowego (maksymalnie 600 zł):	195	107 001,03
z tego dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób (maksymalnie 800 zł):	154	106 347,18
z tego dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób (maksymalnie 1000 zł):	102	94 153,07
z tego dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób (maksymalnie 1200 zł):	14	16 381,63
Ogółem (1 i 2)	**6 566**	**2 497 999,18**

ZAKOŃCZENIE

W 2025 roku Ośrodek planuje skupiać swoją aktywność m.in. na:

- skutecznym wykorzystywaniu zewnętrznych źródeł finansowania w celu intensyfikacji oddziaływań Ośrodka, skierowanych w pierwszej kolejności na wsparcie osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej (ze szczególnym uwzględnieniem środków KPO oraz innych środków zewnętrznych), w tym poprzez realizację różnorodnych projektów i programów nakierowanych na aktywizację społeczną mieszkańców poszczególnych dzielnic Katowic, wspierania osób z niepełnosprawnościami, seniorów oraz uchodźców;
- intensywnym wdrażaniu i rozwijaniu, rozwiązań nakierowanych na podnoszenie - zgodnie z najwyższymi standardami bezpieczeństwa - jakości świadczonych usług dla mieszkańców (w tym poprzez inwestowanie w dalszy rozwój zawodowy pracowników Ośrodka), świadczenia w odpowiednich warunkach sprawnej obsługi oraz zapewnienie niezbędnych informacji mieszkańcom Katowic korzystającym ze wsparcia Ośrodka;
- wzmacnianiu aktywnej polityki senioralnej (wzbogacaniu i rozszerzaniu oferty wsparcia dla seniorów, w tym we współpracy z partnerami wśród instytucji i organizacji) czy też aktywnych działań nakierowanych na pogłębianie wsparcia na rzecz rodzin (w tym rodzin uchodźców) oraz osób z niepełnosprawnościami;
- dalszym doskonaleniu funkcjonującego w mieście Katowice od 2023 roku w nowej rzeczywistości prawnej systemu wspierania osób borykających się z problemem przemocy domowej i różnymi kryzysami - pogłębianie współpracy z służbami, instytucjami i organizacjami działającymi na tym polu;
- dalszym pogłębianiu współpracy z partnerami zewnętrznymi m.in. w obszarze pomocy osobom w wieku senioralnym, pomocy osobom w kryzysie bezdomności, w obszarze wspierania rodziny, wsparcia osób z niepełnosprawnościami, aktywizowania bezrobotnych, w tym przy wykorzystaniu oferty Centrów Integracji Społecznej, sieci sklepów socjalnych, sklepu społecznego;
- stałym wzmacnianiu systemu wsparcia środowiskowego i instytucjonalnego, w tym w oparciu o formułę działań integracyjnych, nakierowanych na optymalne wykorzystanie potencjału społeczności lokalnych (z uwzględnieniem procesu integracji uchodźców) we współpracy z przedstawicielami społeczności, organizacjami i instytucjami, w oparciu o zdiagnozowane potrzeby i zasoby poszczególnych grup społecznych czy społeczności lokalnych;
- wzmocnienie działań nakierowanych na promocję rodzicielstwa zastępczego poprzez prowadzenie w nowej formule kampanii społecznej zachęcającej do bycia rodzicem zastępczym w mieście Katowice.

W 2025 roku - podobnie jak w latach poprzednich - Ośrodek planuje w pełni wykorzystać doświadczenia z realizacji opisanych w sprawozdaniu działań w celu adekwatnego do potrzeb udzielenia wsparcia osobom potrzebującym.

ZAŁĄCZNIK 1 - STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE

Struktura zatrudnienia i płace

Na koniec 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał łącznie **535 osób** w ramach **511,05 etatu**.

Przeciętne zatrudnienie roczne wynosiło 503,27 etatów.

Średnie wynagrodzenie brutto pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynosiło **6 071,41 zł** (bez środków z Unii Europejskiej i dodatków motywacyjnych).

Spośród 535 pracowników:

- 403 osób posiada wykształcenie wyższe (co stanowi 75,32% ogółu zatrudnionych),
- 119 osób posiada wykształcenie średnie,
- 7 osób (w ramach 5,75 etatu) posiada wykształcenie zawodowe,
- 6 osób (w ramach 4 etatów) posiada wykształcenie podstawowe lub niepełne podstawowe.

Wśród pracowników z wyższym wykształceniem na stanowisku konsultanta, psychologa, pedagoga, zatrudnionych było 39 osób, a na stanowisku pracownika socjalnego (głównego specjalisty pracy socjalnej, starszego specjalisty pracy socjalnej - koordynatora, starszego specjalisty pracy socjalnej, specjalisty pracy socjalnej, starszego pracownika socjalnego, pracownika socjalnego 121 osób. Natomiast pracowników z wykształceniem średnim, zajmujących stanowisko pracownika socjalnego było 18 osób.

Z ogólnej liczby 139 pracowników socjalnych, 119 osób zajmuje się przeprowadzaniem wywiadów środowiskowych lub prowadzeniem pracy socjalnej w środowisku.

Na stanowisku koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (młodszego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, starszego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej) zatrudnionych było 20 osób, a na stanowisku asystenta rodziny (młodszego asystenta rodziny, asystenta rodziny, starszego asystenta rodziny) 15 osób.

W ośrodkach wsparcia zatrudnionych było 68 osób, w tym:

- w Schroniskach dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi 22 osoby,
- w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn 26 osób,
- w Dziennych Domach Pomocy Społecznej dla Osób Niskofunkcjonujących i Osób z Autyzmem 20 osób.

W Świetlicach Specjalistycznych, będącymi placówkami wsparcia dziennego zatrudnione były 44 osoby.

W Dziale Mieszkalnictwa Wspomaganego zatrudnionych było 19 osób.

ZAŁĄCZNIK 2 - INFORMATYZACJA

W 2024 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w ramach informatyzacji wykonywano następujące prace:

- zakupiono komputery i drukarki oraz wymieniono zużyty już sprzęt komputerowy pracujący w Ośrodku;
- zakupiono nowy serwer do realizacji kopii zapasowych;
- w związku z zagrożeniami płynącymi z sieci zakupiono subskrypcje na oprogramowanie antyspamowe;
- zakupiono przedłużenie opieki nad oprogramowaniem sieciowym;
- prowadzono bieżące prace konserwacyjne w ramach obowiązujących umów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w kolejnym roku sprawnie realizował zadania zapewniające płynne funkcjonowanie administracji i komunikacji elektronicznej.

Główne kanały komunikacji elektronicznej z Ośrodkiem to:

- elektroniczna skrzynka podawcza ePUAP,
- portal informacyjno usługowy Emp@tia,
- portal SOW System Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków PFRON.

Za pośrednictwem usług oferowanych przez portale elektronicznej komunikacji można złożyć wnioski w sprawach o przyznanie świadczeń w zakresie zabezpieczenia społecznego, wsparcia osób z niepełnosprawnościami, ogólnych do Ośrodka, dostępu do informacji publicznej oraz innych spraw prowadzonych przez Ośrodek.

Możliwość komunikowania się stron za pomocą środków komunikacji elektronicznej jest szeroko promowana.

Elektroniczna forma komunikowania się z Ośrodkiem stale zyskuje na popularności. Z komunikacji za pośrednictwem portalu Emp@tia skorzystano 2 344 razy. Dużo większym zainteresowaniem cieszy się komunikacja poprzez portal ePuap. Z tej formy komunikacji skorzystano kilkukrotnie więcej tj. 14 320 razy.

ZAŁĄCZNIK 3 - ZESTAWIENIE REMONTÓW I INWESTYCJI ZREALIZOWANYCH W 2024 ROKU

Lp.	Zakres rzeczowy remontu		Opis	Wykonanie w 2024 r. (w zł)
	Adres	Obiekt		
1.	ul. Czecha 2	Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 6, Dzienny Dom Pomocy Społecznej nr 1, Świetlica Specjalistyczna nr 5, Specjalistyczny Klub Młodzieżowy nr 3	Naprawa instalacji kanalizacyjnej zewnętrznej	175 052,32
2.	ul. Łętowskiego 6a	Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 8	Wykonanie prac remontowych wyznaczonych pomieszczeń i łazienek oraz wymiana niektórych drzwi	141 770,82
3.	ul. Dębowa 16c	Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 5	Czyszczenie elewacji wraz z naprawą miejscowych uszkodzeń, uporządkowanie okablowania na elewacji oraz wymiana skorodowanych obróbek blacharskich	51 164,91
4.	ul. Chopina 9/3	Mieszkanie wspomagane	Prace remontowe mieszkania	54 800,00
5.	pl. Powstańców 3	Świetlica Specjalistyczna nr 2	Remont schodów wejściowych do świetlicy	49 195,25
6.	Wita Stwosza 7	Siedziba MOPS	Naprawa dachu wraz z niezbędną wymianą obróbek blacharskich i orynnowania oraz remontem ścian i sufitu po zalaniu	87 961,73
7.	Warszawska 42	Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 2	Malowanie pomieszczeń oraz wymiana podłóg	25 523,69
8.	Gliwicka 74a	Obiekt MOPS	Remont i adaptacja pomieszczenia na toaletę	15 700,00
			Razem:	**601 168,72**

ZAŁĄCZNIK 4 - WYKAZ POTRZEB GMINY KATOWICE W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ NA ROK 2025

(zgodnie z art. 110 ust. 9 oraz art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 179 oraz art. 182 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej	**Potrzeby 2025**
Ogółem:	**208 457 952**
Ogółem wydatki bieżące, w tym:	**208 116 952**
1. Zadania własne	202 229 583
2. Zadania zlecone	5 887 369
Ogółem inwestycje	**341 000**
1. Zadania inwestycyjne	0
2. Zakupy inwestycyjne	341 000

Zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze - 85117 - zadania własne powiatu	**Potrzeby 2025**	
Ogółem zadania, w tym:	**750 000**	
Zakup usług w Zakładach Pielęgnacyjno-Opiekuńczych - piecza	750 000	Finansowanie pobytu dzieci będących pod opieką pieczy zastępczej w Zakładach Opiekuńczo - Leczniczych

Zwalczanie narkomanii - 85153 - zadania własne gminy	**Potrzeby 2025**	
Ogółem zadania, w tym:	**4 508 924**	
Świetlice MOPS	1 520 937	5 Świetlic Specjalistycznych i 3 Kluby Młodzieżowe, łącznie na 184 miejsca
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży - Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	2 987 987	1 Świetlica Specjalistyczna (częściowo), 4 Świetlice Opiekuńcze, 3 Kluby Specjalistyczne, 2 placówki prowadzone w formie Koła Zainteresowań, 4 placówki prowadzone w formie Pracy Podwórkowej

Przeciwdziałanie alkoholizmowi - 85154 - zadania własne gminy	**Potrzeby 2025**	
Ogółem zadania, w tym:	**6 295 970**	
Świetlice MOPS	1 740 306	5 Świetlic Specjalistycznych i 3 Kluby Młodzieżowe, łącznie na 184 miejsca
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży – Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	2 893 878	7 Świetlic Specjalistycznych (w tym 1 częściowo)
Pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy – Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	288 510	Prowadzenie telefonu zaufania oraz poradnictwa dla kobiet i dzieci doświadczających przemocy domowej
Streetworking na rzecz osób bezdomnych - Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	50 000	Prowadzenie streetworkingu na rzecz osób bezdomnych
Prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej w formie udzielenia schronienia wraz z wyżywieniem dla kobiet z dziećmi - Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	179 678	Udzielenie schronienia wraz z wyżywieniem dla 8 kobiet z dziećmi

Pomoc osobom uzależnionym - bezdomność	114 958	Koszty utrzymania pomieszczeń Działu Osób bezdomnych oraz koszt 1 etatu psychologa
Ośrodek Interwencji Kryzysowej Centrum Rehabilitacji Społecznej Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii	1 028 640	koszty utrzymania pomieszczeń, wynagrodzeń zatrudnionych specjalistów świadczących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży

Domy pomocy społecznej - 85202 - zadania własne gminy	**Potrzeby 2025**	
Ogółem zadania, w tym:	**26 104 709**	
Zapewnienie opieki w niepublicznych domach pomocy społecznej	26 104 709	DPS-y mieszczące się na terenie innych powiatów

Domy pomocy społecznej - 85202 - zadania własne powiatu	**Potrzeby 2025**	
Ogółem zadania, w tym:	**26 839 288**	
Zapewnienie całodobowej opieki mieszkańcom Domu Pomocy Społecznej Przystań	10 305 622	DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych - 88 miejsc
Zapewnienie całodobowej opieki mieszkańcom Domu Pomocy Społecznej Zacisze	10 154 950	DPS dla osób w podeszłym wieku - 98 miejsc
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym – prowadzenia domów pomocy społecznej	5 560 000	Prowadzenia domu pomocy społecznej na terenie Katowic o zasięgu ponadgminnym dla osób w podeszłym wieku - 83 osoby
Zakupy inwestycyjne - Dom Pomocy Społecznej Zacisze	91 000	Zakup suszarki pralniczej (35 000 zł), zakup pralnico wirówki (56 000 zł)
Rządowy program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024 – 2027”	727 716	Dotacja dla Senior Residence

Ośrodki wsparcia - 85203 - zadania własne gminy	**Potrzeby 2025**	
Ogółem zadania, w tym:	**18 743 601**	
Schroniska dla bezdomnych mężczyzn	2 766 072	83 miejsc
Schroniska dla bezdomnych kobiet i kobiet z dziećmi	2 396 325	126 miejsc
Koszty obsługi	1 463 677	w tym: koszty użyczenia pomieszczeń organizacjom działającym na rzecz pomocy społecznej
Rządowy Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”	1 058 710	W tym dotacja WPS 166 821
Remont	250 000	Remont obiektu przy ul. Głogowskiej 23
Program dla osób starszych i z niepełnosprawnością Grupa wsparcia –„Radość życia - wszystko mogę”	47 550	
Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami od 16 r.ż. świadczone przez Katowickie Centrum Usług Społecznych „Integracja”	2 459 267	Prowadzenie 2 Dziennych Domów Pomocy Społecznej Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem -10miejsc; Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla niskofunkcjonujących osób z niepełnosprawnością -10 miejsc
Prowadzenie Dziennych Domów Pomocy Społecznej	6 085 000	Prowadzenie 8 Dziennych Domów Pomocy Społecznej prowadzonych przez 3 podmioty, w domach tych znajduje się 339 miejsc dziennego pobytu
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	1 489 000 (noclegowanie) 728 000 (schronisko)	Realizacja zadań: środki przeznaczone na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej: Udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania (w tym 3 noclegownie dla mężczyzn, 1 schronisko dla bezdomnych mężczyzn

Ośrodki wsparcia - 85203 - zadania zlecone gminy	Potrzeby 2025	
Ogółem zadania, w tym:	**3 748 535**	
Prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - dotacja na prowadzenie ŚDS	3 748 535	Środki niezbędne na zawarcie czterech umów w 2024r. na realizację zadania - prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. 1) ŚDS CONVIVERE 25 osób 2) ŚDS CARITAS 20 osób 3) ŚDS PRZYSTAŃ 34 osoby 4) ŚDS SIÓDEMKA 20 osób

Ośrodki wsparcia - 85203 - zadania zlecone powiatu	Potrzeby 2025	
Ogółem zadania, w tym:	**1 120 850**	
Dotacja na prowadzenie ŚDS Prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - dotacja na prowadzenie ŚDS	1 210 850	Środki niezbędne na zawarcie w roku 2025 aneksu do umowy na zadanie - prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. AD VITAM DIGNAM 34 osoby

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej - 85205 - zadania własne gminy	Potrzeby 2025	
Ogółem zadania, w tym:	**479 234**	
OIK - przeciwdziałanie przemocy	479 234	Koszt obsługi organizacyjno-technicznej Zespołu Interdyscyplinarnego

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej - 85205 - zadania zlecone powiatu	Potrzeby 2025	
Ogółem zadania, w tym:	**14 361**	
OIK - przeciwdziałanie przemocy	14 361	Koszt zakupu usług podmiotom realizującym program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej - 85213 - zadania własne gminy	Potrzeby 2025	
Ogółem zadania bieżące, w tym:	**802 367**	
Ubezpieczenia zdrowotne	802 367	Ubezpieczenie zdrowotne dla osób uprawnionych do pobierania zasiłku stałego, dla uprawnionych osób bezdomnych realizujących program wychodzenia z bezdomności, dla dzieci do czasu rozpoczęcia realizacji obowiązku szkolnego, dla osób objętych indywidualnym ubezpieczeniem zdrowotnym

Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe - 85214 - zadania własne gminy	**Potrzeby 2025**	
Ogółem zadania, w tym:	**4 950 639**	
Świadczenia z pomocy społecznej na bieżące utrzymanie rodzin	4 385 427	Zasiłki i pomoc w naturze
Projekty socjalne	30 000	Paczki żywnościowe dla seniorów
Projekty okolicznościowe	351 213	Dofinansowanie organizacji Śniadania Wielkanocnego, Dnia Ubogich, organizacji Wigilii, organizacji biesiad i wycieczek dla seniorów
Zasiłki celowe z tytułu zdarzenia losowego	54 000	Wypłaty zasiłków losowych dla około 15 rodzin
Pomoc dla dzieci	129 999	

Zasiłki stałe- 85216 - zadania własne gminy	**Potrzeby 2025**	
Ogółem zadania, w tym:	**8 115 401**	
Zasiłki stałe	8 115 401	Zasiłki stałe dla osób uprawnionych, ilość osób rocznie około 1 030 osoby

Ośrodki pomocy społecznej - 85219 - zadania własne gminy	**Potrzeby 2025**	
Ogółem zadania, w tym:	**35 019 852**	
Praca socjalna	9 737 722	Koszty świadczenia pracy socjalnej dla mieszkańców Katowic
Rządowy Program "Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”	3 780 520	
Remonty	25 200	Remont obiektu przy ul. Dębowej 16c
Koszty obsługi	21 226 410	Koszty utrzymania i wynagrodzeń pracowników Działów centralnych i Terenowych Punktów Pomocy Społecznej
Zakupy inwestycyjne	250 000	Zakup samochodu służbowego

Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej - 85220 - zadania własne gminy	**Potrzeby 2025**	
Ogółem zadania, w tym:	**3 007 425**	
Mieszkania wspomagane dla osób starszych, z upośledzeniem umysłowym i z niepełnosprawnością	1 882 188	3 mieszkania przeznaczone dla 20 osób
Mieszkanie treningowe dla osób z niepełnosprawnością intelektualną	619 607	1 mieszkanie przeznaczone dla 5 osób na 1 „turnus”
Mieszkanie treningowe dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej	53 630	Koszty użyczenia mieszkania prowadzonego przez organizację pozarządową
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym - prowadzenie mieszkań wspomaganych dla seniorów	452 000	2 mieszkania przeznaczone dla 11 seniorów przy Pijarskiej 6 w Katowicach

Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej - 85220 - zadania własne powiatu	**Potrzeby 2025**	
Ogółem zadania, w tym:	**2 046 185**	
Poradnictwo specjalistyczne (Sekcja Psychologiczno-Pedagogiczna)	498 101	Koszt utrzymania i wynagrodzeń specjalistów świadczących pomoc dla rodzin
Centrum Rehabilitacji Społecznej	735 548	Koszt utrzymania i wynagrodzeń specjalistów świadczących pomoc na rzecz osób zaburzonych psychicznie
OIK - przeciwdziałanie kryzysowi	280 133	Koszt utrzymania i wynagrodzeń specjalistów świadczących pomoc na rzecz osób będących w sytuacji kryzysowej
Rządowy Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”	532 403	Dodatki dla pracowników OIK, CRS i CPS

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - 85228 - zadania własne gminy	**Potrzeby 2025**	
Ogółem zadania, w tym:	**15 737 908**	
Usługi opiekuńcze	14 293 474	Usługi opiekuńcze świadczyć będą 2 podmioty w 5 rejonach. Miesięcznie wykonywane będzie około 29 681 godzin
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	1 206 526	Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczyć będą 2 podmioty w 5 rejonach. Miesięcznie wykonywane będzie około 2 143 godzin
Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich	237 908	Usługi sąsiedzkie świadczone 15 osobom po 35 godzin miesięcznie

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - 85228 - zadania zlecone gminy	**Potrzeby 2025**	
Ogółem zadania, w tym:	**913 623**	
Zakup usług opiekuńczych-specjalistycznych	168 520	Miesięcznie wykonywane będzie około 227 godzin
Usługi specjalistyczne wykonywane przez Centrum Rehabilitacji Społecznej	745 103	

Pomoc w zakresie dożywiania - 85230 - zadania własne gminy	**Potrzeby 2025**	
Ogółem zadania, w tym:	**5 381 110**	
Posiłek dla potrzebujących	2 116 896	Posiłki w Środowiskowych Domach Samopomocy oraz posiłki dla osób starszych i z niepełnosprawnościami z dowozem do miejsca zamieszkania
Posiłek dla potrzebujących	2 877 214	Dożywianie w żłobku i przedszkolu, obiady szkołach
Posiłek dla potrzebujących bez wywiadu (bez decyzji)	31 000	Dzieci dożywiane w szkołach - dożywianie bez wywiadu
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	356 000	Realizacja zadania z zakresu pomocy społecznej: udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania (jadłodajnie dla osób ubogich i bezdomnych)

Pozostała działalność - 85231 - zadania własne powiatu	**Potrzeby 2025**	
Ogółem zadania, w tym:	**100 000**	
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	100 000	Realizacja zadań : środki przeznaczone na prowadzenie punktu informacyjnego dla cudzoziemców

Pozostała działalność - 85295 - zadania własne gminy	**Potrzeby 2025**	
Ogółem zadania, w tym:	**465 000**	
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	130 000 (sklepy socjalne) 90 000 (FEPŻ) 245 000 (Centrum Pomocy)	Realizacja zadań: środki przeznaczone na realizację zadań z zakresu działalności charytatywnej, w tym: 2 sklepy socjalne, program FEPŻ i Centrum Pomocy dla osób potrzebujących i samotnych

Wspieranie rodziny - 85504 - zadania własne gminy	**Potrzeby 2025**	
Ogółem zadania, w tym:	**4 768 186**	
Świetlice MOPS	1 723 600	5 Świetlic Specjalistycznych i 3 Kluby Młodzieżowe, łącznie na 184 miejsca
Funkcjonowanie Zespołu ds. Asysty Rodzinnej	1 960 786	Koszt wynagrodzeń i działalności Zespołu
Remonty	243 800	Remont obiektu przy u. Orkana 7a
Rządowy program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024 – 2027”	840 000	Dotacja WPS

Rodziny zastępcze - 85508 - zadania własne powiatu	**Potrzeby 2025**	
Ogółem zadania, w tym:	**15 131 950**	
Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych - piecza	570 000	Kontynuacja nauki, pomoc na usamodzielnienie, pomoc na zagospodarowanie
Świadczenia dla rodzin zastępczych	6 230 000	Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych
Szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze i grupa wsparcia dla rodzin zastępczych	46 370	Przeprowadzenie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i grupa wsparcia dla funkcjonujących rodzin zastępczych
Wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych	2 618 756	Wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych w tym koszty pracodawcy
Funkcjonowanie Zespołu ds. Pieczy Zastępczej	3 516 824	Koszty wynagrodzeń i funkcjonowania Zespołu
Zadanie bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego - środki przeznaczone na pokrywanie wydatków związanych z umieszczeniem dziecka pochodzącego z Katowic w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu	2 150 000	

Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych - 85510 - zadania własne powiatu	**Potrzeby 2025**	
Ogółem zadania bieżące, w tym:	**23 322 834**	
Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków placówek - piecza	314 465	Kontynuacja nauki, pomoc na usamodzielnienie, pomoc na zagospodarowanie
Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków wg ustawy o pomocy społecznej	35 535	Kontynuacja nauki, pomoc na usamodzielnienie, pomoc na zagospodarowanie
Zadanie bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego środki przeznaczone na pokrywanie wydatków związanych z umieszczeniem dziecka pochodzącego z Katowic w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innego powiatu (porozumienia)	160 000	
Zapewnienie opieki dzieciom przez publiczne całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze - DOM 1 – 12 wraz z obsługą realizowaną przez COPOW	17 439 084	w 12 placówkach liczba osób 150+1
Dotacje celowe – środki na finansowanie wydatków związanych z utrzymaniem dziecka pochodzącego z Katowic w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie Katowic prowadzonej na zlecenie miasta Katowice – 3 placówki Zgromadzenia Sióstr Św. Jadwigi	3 109 000	Liczba miejsc w 3 placówkach 42
Rządowy program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024 – 2027”	2 264 750	Dotacja COPOW + POW 1 – 12 + WPS